1997. évi XXXI. törvény

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról[1]

Az Országgyűlés a jövő nemzedékért érzett felelősségtől vezérelve a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben, továbbá az Alaptörvényben meghatározott gyermeki jogok érvényre juttatása érdekében, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvénnyel, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvénnyel összhangban a következő törvényt alkotja:[2]

ELSŐ RÉSZ

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

Általános rendelkezések

A törvény célja és alapelvei

1. § (1) E törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

(2) A törvény meghatározza az (1) bekezdésben megjelölt célok elérése érdekében a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.

2. § (1)[3] A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhatóság, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogó felügyelői szolgálatként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal (a továbbiakban: pártfogó felügyelői szolgálat), más szervezetek és személyek e törvény alkalmazása során a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint eljáró szervezetek és személyek tevékenységük során együttműködnek a családdal és - jogszabályban meghatározottak szerint - elősegítik a gyermek családban történő nevelkedését.

---

1 Kihirdetve: 1997. V. 8. A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 88/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet, 556/2020. (XII. 4.) Korm. rendelet. Az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 2020. évi LVIII. törvény 235. §.

2 Módosította: 2011. évi CCI. törvény 139. § a).

3 Megállapította: 2003. évi XIV. törvény 25. §. Módosította: 2015. évi VI. törvény 11. § (1) a), 2016. évi CLXVI. törvény 49. § a).

(3) A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani.

(4) A családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságát, korához és szükségleteihez igazodó gondozását, nevelését, egészséges személyiségfejlődését biztosítani kell.

3. § (1) A jogszabályban meghatározott ellátások igénybevétele általában önkéntes. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető valamely ellátás igénybevételére.

(2)[1] A gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

3/A. §[2] A gyermekvédelmi rendszerben az állam védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát.

A törvény hatálya

4. § (1)[3] A törvény hatálya kiterjed

a)[4] a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel Magyarország területén tartózkodó magyar állampolgárságú, valamint - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - a letelepedett, bevándorolt, illetve befogadott jogállású, továbbá a magyar hatóságok által menekültként, oltalmazottként, illetve hontalanként elismert gyermekre, fiatal felnőttre és szüleire;

b)[5] a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát Magyarország területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik;

c)[6] a menedékjogról szóló törvény szerint, arra a tizennyolcadik életévét be nem töltött menedékjogi kérelmet benyújtó külföldi gyermekre - kivéve a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet idején a tizennegyedik életévét betöltött és tizennyolcadik életévét be nem töltött elismerését kérő kísérő nélküli kiskorúra -, aki jogszabály vagy szokás alapján felügyeletéért felelős nagykorú személy kísérete nélkül lépett Magyarország területére, vagy a belépést követően maradt felügyelet nélkül, mindaddig amíg ilyen személy felügyelete alá kerül - feltéve, hogy az illető gyermek kiskorúságát a menekültügyi hatóság megállapította.

(2)[7]

1 Megállapította: 2003. évi CXXV. törvény 52. §. Hatályos: 2004. I. 27-től.
2 Beiktatta: 2021. évi LXXIX. törvény 1. § (1). Hatályos: 2021. VII. 8-tól.
3 Megállapította: 2007. évi I. törvény 106. § (1). Hatályos: 2007. VII. 1-től.
4 Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (3) a), 2011. évi CCI. törvény 139. § b), 2013. évi LXXV. törvény 14. § a).
5 Megállapította: 2007. évi CXXI. törvény 58. §. Módosította: 2011. évi CCI. törvény 139. § b).
6 Megállapította: 2017. évi XX. törvény 1. §. Hatályos: 2017. III. 28-tól.
7 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXV. törvény 14. § b). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

(3)[1] E törvény szerint kell eljárni az (1) bekezdésben meghatározott személyeken kívül a Magyarország területén tartózkodó nem magyar állampolgárságú gyermek védelmében is, ha az ideiglenes hatályú elhelyezésnek, a nevelési felügyelet elrendelésének vagy a gyám kirendelésének az elmulasztása a gyermek veszélyeztetettségével vagy elháríthatatlan kárral járna. Magyarország területén a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező és szokásos tartózkodási helyet létesítő gyermek védelmét szolgáló eljárás során e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, feltéve, hogy a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2201/2003/EK tanácsi rendelet vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik.

(4)[2] Magyarország területén kívül tartózkodó magyar állampolgárságú gyermek és fiatal felnőtt, valamint szülei gyámügyében e törvényt akkor kell alkalmazni, ha nemzetközi szerződés vagy más jogszabály szerint a személyes joguk az irányadó.

4/A. §[3] Nem tartozik e törvény hatálya alá az a tanoda jellegű tevékenység, amelyet az igénybe vevőtől, hozzátartozójától, vagy rájuk tekintettel harmadik személytől származó ellenszolgáltatás, és állami, helyi önkormányzati támogatás nélkül nyújtanak.

Értelmező rendelkezések

5. § E törvény alkalmazásában

a)[4] *gyermek:* a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:10. § (1) bekezdése szerinti kiskorú,

b)[5] *fiatalkorú:* az a személy, aki

ba) a szabálysértés elkövetésekor a 14. életévét,

bb) a 2013. július 1-jét megelőzően elkövetett bűncselekmény elkövetésekor a 14. életévét,

bc) a 2013. június 30-át követően elkövetett bűncselekmény elkövetésekor a 12. életévét

betöltötte, azonban a 18. - javítóintézetben történő nevelése esetén a 21. - életévét még nem töltötte be,

c) fiatal felnőtt: az a nagykorú személy, aki a 24. évét nem töltötte be,

d) a gyermek hozzátartozói: a vér szerinti és az örökbe fogadó szülők (a továbbiakban együtt: szülő), a szülő házastársa, a szülő testvére, a nagyszülő, a nagyszülő házastársa, a nagyszülő testvére, a dédszülő, a testvér, a testvér házastársa, a saját gyermek,

e) a gyermek közeli hozzátartozói: ha e törvény másképp nem rendelkezik, a szülő, a szülő házastársa, a szülő testvére, a nagyszülő, testvér, a saját gyermek,

f)[6] *a gyermek tartására köteles személy:* a Ptk.-ban meghatározott feltételek és sorrend szerint a szülő, más felmenő egyenesági rokon, a nagykorú testvér, a szülő házastársa,

g)[7] *gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység:* a gyermekjóléti alapellátás, illetve a gyermekvédelmi szakellátás keretében végzett tevékenység, függetlenül a feladatellátás e törvényben nevesített formájától és módjától; a szolgáltató tevékenység célja a gyermekjólétnek, azaz a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, személyi, vagyoni és egyéb jogainak biztosítása,

---

1 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 1. §. Módosította: 2011. évi CCI. törvény 139. § c), d), 2013. évi LXXV. törvény 14. § c), 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 1.
2 Módosította: 2011. évi CCI. törvény 139. § d).
3 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 35. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
4 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.
5 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 20. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.
7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 2. §. Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 15. § a).

h)[1] *gyermeki jogok:* az Alaptörvényben, a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben és más törvényekben megfogalmazott, a gyermeket megillető jogok összessége,

i)[2] *ellátás:* a jogszabályban meghatározott pénzbeli, természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó alapellátás és szakellátás, továbbá a javítóintézeti ellátás,

j) természetbeni ellátás: olyan támogatás, amellyel a gyermeket alapvető szükségleteinek kielégítésében az állam (önkormányzat) anyagi javak biztosításával, szolgáltatások kifizetésével és nyújtásával segíti,

k)[3] *gyámhatóság:* a fővárosi és megyei kormányhivatal, a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala, a települési önkormányzat jegyzője, valamint a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző,

l) gyámügy: a jogszabály által a gyámhatóság feladat- és hatáskörébe utalt ügyek köre,

m) gyermekvédelmi gondoskodás: az e törvényben meghatározottak szerint elrendelt hatósági intézkedésen alapuló ellátás és védelem,

n)[4] *veszélyeztetettség:* olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza,

ny)[5] *nevelőszülő:* a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése szerinti gyermekvédelmi nevelőszülő,

o)[6] *várandós anya válsághelyzete:* olyan családi, környezeti, szociális, társadalmi helyzet vagy ezek következtében kialakult állapot, amely a várandós anya testi vagy lelki megrendülését, társadalmi ellehetetlenülését okozza, és ezáltal veszélyezteti a gyermek egészséges megszületését; ezen belül terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya az a válsághelyzetben lévő várandós anya, aki nyilatkozata szerint állapotát környezete és hozzátartozói előtt titokban szándékozik tartani,

p) tartós betegség: azon kórforma, amely a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosít,

q)[7] *fogyatékos gyermek, fiatal felnőtt:*

qa) a gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosító fogyatékosságban szenvedő gyermek, fiatal felnőtt,

qb)[8] a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások, valamint az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 4. § 25. pontjában foglaltaknak megfelelő gyermek, fiatal felnőtt, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek,

r) jövedelem: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 4. §-a (1) bekezdésének *a)* pontjában meghatározottak,

s)[9] *fenntartó:*

sa)[10] az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv, a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása (a továbbiakban együtt: állami fenntartó),

---

1 Módosította: 2011. évi CCI. törvény 139. § a).
2 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.
3 Megállapította: 2013. évi CXXVIII. törvény 13. § (1). Módosította: 2015. évi VI. törvény 11. § (1) b).
4 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 2. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től.
5 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.
6 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 20. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
7 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 2. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től.
8 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) a), 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 1., 2017. évi CLXXVIII. törvény 12. § a).
9 Megállapította: 2004. évi XXVI. törvény 23. §. Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 15. § b).
10 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 30. §. Módosította: 2013. évi CCV. törvény 57. § (1) a).

sb)[1] a bevett egyház, annak belső egyházi jogi személye, továbbá az olyan nyilvántartásba vett egyház, bejegyzett egyház és azok belső egyházi jogi személye, amely a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 9/D. § (5) bekezdése, illetve 9/F. § (1) bekezdése szerinti, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi vagy szociális feladatok ellátására is kiterjedő megállapodással rendelkezik (a továbbiakban együtt: egyházi fenntartó),

sc)[2] az egyéni vállalkozó,

sd)[3] az *sa)-sb)* alpontokban nem említett, magyarországi székhelyű jogi személy és egyéni cég,

se)[4] az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely államban (a továbbiakban: EGT-állam), valamint - ha az Európai Közösséggel és tagállamaival létrejött nemzetközi szerződés alapján az adott állam szolgáltatói a letelepedés szabadsága tekintetében az EGT-államok szolgáltatóival azonos jogállást élveznek - az EGT-államoktól eltérő más államban honos vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe [az *sc)-se)* pontokban foglaltak a továbbiakban együtt: nem állami fenntartó],

ha az e törvényben és más jogszabályban meghatározott feltételek szerint gondoskodik a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység biztosításához szükséges feltételekről. Ha jogszabály másképp nem rendelkezik, az egyházi fenntartóra a nem állami fenntartóra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni,

sz)[5] *családbafogadó gyám:* az a gyámként kirendelt személy, akinél a gyámhatóság a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezte, vagy akinél a bíróság a gyermeket elhelyezte, vagy aki a gyermeket a gyámhatóság hozzájárulásával családba fogadta, kivéve, ha a gyermeket ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezték el, vagy akit a gyámhatóság a Ptk. 4:226. és 4:227. §-a szerint más okból rendelt ki gyámként a gyermekvédelmi gyámság alatt nem álló gyermek számára,

t)[6] *személyazonosító adat:* az érintett személy természetes személyazonosító adatai, neme, állampolgársága, bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállása, lakó- és tartózkodási helye,

ty)[7] *megelőző pártfogó felügyelő:* az a pártfogó felügyelő, akit a bűnmegelőzés érdekében a szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése miatt indult gyámhatósági eljárás során a pártfogó felügyelői szolgálat kijelölt a védelembe vett vagy nevelésbe vett gyermek részére,

u)[8] *intézmény:* az e törvényben meghatározott gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző szervezet vagy annak szakmailag önálló szervezeti egysége, amely a rá vonatkozó külön jogszabályban foglaltak alapján jön létre, legalább három főt foglalkoztat teljes munkaidőben, valamint a mini bölcsőde és a javítóintézet. Ha e törvény másképp nem rendelkezik, az intézmény fogalmát kell megfelelően alkalmazni a helyettes szülői, illetve nevelőszülői hálózatra is,

v)[9] *működtető:* az a természetes személy, jogi személy, illetve ezek jogi személyiség nélküli szervezete, aki, illetve amely a fenntartó által biztosított működési feltételek között a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet szervezi,

---

1 Megállapította: 2019. évi XXXVI. törvény 9. §. Hatályos: 2019. IV. 15-től.
2 Megállapította: 2009. évi CXV. törvény 61. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.
3 Megállapította: 2009. évi CXV. törvény 61. § (1). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (37) a).
4 Megállapította: 2010. évi XXXIX. törvény 1. § (3). Hatályos: 2010. III. 31-től.
5 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 20. § (3). Hatályos: 2015. I. 1-től.
6 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 2. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1).
7 Beiktatta: 2013. évi CCXLV. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
8 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 2. §. Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 15. § c), 2014. évi CI. törvény 53. § a), 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) a).
9 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 2. §. Módosította: 2009. évi CXV. törvény 61. § (3).

w)[1] *szolgáltató:* gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző személy vagy szervezet, amely nem minősül intézménynek vagy helyettes szülői, nevelőszülői hálózatnak,

x)[2] *államilag támogatott lakás-előtakarékossági programban való részvétel:* a lakástakarékpénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Ltv.) szerinti lakás-előtakarékossági szerződés megkötése és teljesítése,

y)[3] *családi pótlék:* a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) 5. §-ának *a)* pontja szerinti nevelési ellátás és iskoláztatási támogatás,

z)[4] *rendszeres jövedelem:* a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem,

zs)[5] *utógondozás:* a nevelésbe vétel megszüntetését, megszűnését követően

zsa)[6] a gyermek családjába való visszailleszkedését elősegítő utógondozó szociális segítőmunka,

zsb) a fiatal felnőttnek az önálló élet megkezdéséhez szükséges személyre szóló tanácsadás és a társadalomba való beilleszkedéshez történő segítségnyújtás.

II. Fejezet

Alapvető jogok és kötelességek

Gyermeki jogok

6. § (1)[7] A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

(2a)[8] A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.

(3) A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.

(4) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

(5)[9] A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyítésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.

---

1 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 20. § (4). Hatályos: 2015. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 2. § (4). Módosította: 2016. évi XXVI. törvény 26. § a).
3 Beiktatta: 2010. évi LXVI. törvény 5. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).
4 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 2. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
5 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 20. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
6 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 2.
7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 3. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
8 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 21. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.
9 A második mondat szövegét megállapította: 2004. évi CXXXVI. törvény 53. §. Hatályos: 2005. I. 1-től.

(5a)[1] A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el.

(6)[2] A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a médiában fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen, továbbá hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.

6/A. §[3] E törvényben foglalt célok és gyermeki jogok biztosítása érdekében tilos tizennyolc éven aluliak számára pornográf, valamint olyan tartalmat elérhetővé tenni, amely a szexualitást öncélúan ábrázolja, illetve a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérést, a nem megváltoztatását, valamint a homoszexualitást népszerűsíti, jeleníti meg.

7. § (1) A gyermek szüleitől vagy más hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon választható el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani.

(2)[4] A gyermeknek joga van - örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez. A gyermek átmeneti gondozását és otthont nyújtó ellátását elsősorban befogadó szülőnél kell biztosítani. A tizenkét év alatti gyermek befogadó szülőnél történő elhelyezésétől kizárólag akkor lehet eltekinteni, ha

a) a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek befogadó szülőnél történő elhelyezése nem áll a gyermek érdekében, vagy arra állapota miatt nincs lehetőség,

b) a testvéreket nem lehet együttesen a befogadó szülőnél elhelyezni vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása, vagy

c) a gyermekek átmeneti gondozása esetén az intézményes elhelyezést a szülő, más törvényes képviselő kéri és az nem ellentétes a gyermek érdekével.

(3) A gyermek helyettesítő védelme során tiszteletben kell tartani lelkiismereti és vallásszabadságát, továbbá figyelemmel kell lenni nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozására.

(4)[5] Ha törvény másként nem rendelkezik, a gyermeknek a szülő felügyeleti joga megszűnése esetén is joga van származása, vér szerinti családja megismeréséhez és - a vér szerinti család beleegyezése mellett - a kapcsolattartáshoz.

(5) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével kapcsolatot tartson abban az esetben is, ha a szülők különböző államokban élnek.

8. § (1) A gyermeknek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz, és ahhoz, hogy tájékoztatást kapjon jogairól, jogai érvényesítésének lehetőségeiről, továbbá ahhoz, hogy a személyét és vagyonát érintő minden kérdésben közvetlenül vagy más módon meghallgassák, és véleményét korára, egészségi állapotára és fejlettségi szintjére tekintettel figyelembe vegyék.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy az őt érintő ügyekben az e törvényben meghatározott fórumoknál panasszal éljen.

(3) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy alapvető jogai megsértése esetén bíróságnál és törvényben meghatározott más szerveknél eljárást kezdeményezzen.

9. § (1)[6] A nevelésbe vett gyermek joga különösen, hogy életkorához, egészségi állapotához, fejlettségéhez, valamint egyéb szükségleteihez igazodóan

a)[7] állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, - nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő - megfelelő nevelésben, oktatásban és érdekei érvényesítésére megfelelő törvényes képviseletben részesüljön,

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 1. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
2 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 3. § (3). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
3 Beiktatta: 2021. évi LXXIX. törvény 1. § (2). Hatályos: 2021. VII. 8-tól.
4 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 24. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 4. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
6 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) a).
7 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 32. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

b)[1] gondozási helyének megváltoztatását, gyermekével vagy testvéreivel való együttes elhelyezését kezdeményezze,

c) felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon és érdeklődésének megfelelő szabadidős foglalkozásokon vegyen részt,

d) vallási vagy lelkiismereti meggyőződését szabadon megválassza, kinyilvánítsa és gyakorolja, valamint hit- és vallásoktatásban vegyen részt,

e) véleményt nyilvánítson a részére biztosított nevelésről, oktatásról, ellátásról, a személyét érintő kérdésekben meghallgassák, tájékoztassák,

f) érdekei képviseletére gyermekönkormányzat létrehozását kezdeményezze,

g) támogatást kapjon gondozójától, törvényes képviselőjétől családi környezetébe való visszatéréséhez,

h) családi környezetébe való visszatérését kezdeményezze,

i) személyes kapcsolatait ápolhassa,

j)[2] a személyes tulajdon szokásos tárgyaihoz fűződő jogait gyakorolhassa,

k)[3] utógondozásban részesüljön.

(2) Ha az (1) bekezdés *i)* pontja szerinti jog gyakorlása a gyermek személyiségfejlődését hátrányosan befolyásolja, a szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult közeli hozzátartozó kapcsolattartási joga az e törvényben foglaltak szerint korlátozható, megvonható vagy szüneteltethető.

(3)[4] A speciális gyermekotthonban vagy gyermekotthon speciális csoportjában elhelyezett gyermeket - helyzetére való tekintettel - fokozott védelemben kell részesíteni.

(4)[5] A speciális gyermekotthonban elhelyezett gyermek

a) egészségügyi ellátására, személyisége korrekciójához szükséges terápiára az állapotának megfelelő és a többi gyermek biztonságát védő módon, továbbá

b) gondozása és nevelése során jogait, személyes szabadságát korlátozó intézkedés alkalmazására csak feltétlenül indokolt esetben önmaga vagy mások veszélyeztetése esetén

kerülhet sor.

10. § (1) A gyermek kötelessége különösen, hogy

a) gondozása és nevelése érdekében szülőjével vagy más törvényes képviselőjével, gondozójával együttműködjön,

b) képességeinek megfelelően tegyen eleget tanulmányi kötelezettségének,

c) tartózkodjék az egészségét károsító életmód gyakorlásától és az egészségét károsító szerek használatától.

(2)[6] A gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátást, továbbá a javítóintézeti ellátást biztosító intézmények házirendje az e törvényben meghatározott keretek között, a gyermek, a fiatal felnőtt és a fiatalkorú életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermek, a fiatal felnőtt és a fiatalkorú jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

(3)[7] Az intézmény - a külön jogszabályban meghatározottak szerint elkészített - házirendjét az intézményben mindenki által jól látható helyen ki kell függeszteni, és gondoskodni kell annak megismertetéséről.

---

1 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 5. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

2 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 5. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

3 Jelölését módosította: 2002. évi IX. törvény 5. § (1).

4 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 5. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

5 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 5. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

6 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 21. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 6. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

(4)[1] Helyettes szülői és nevelőszülői hálózat esetében a jogok gyakorlásának és a kötelességek teljesítésének alapvető szabályait a szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.

Foglalkoztatási tilalom a gyermeki jogok védelme érdekében[2]

10/A. §[3] (1) A gyermekvédelmi rendszerben a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben, a javítóintézetek rendtartásáról szóló miniszteri rendeletben, a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott munkakörben, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban, valamint önkéntes jogviszonyban (a továbbiakban együtt: a gyermekvédelmi rendszerben szakmai munkakörben) nem foglalkoztatható az a személy,

a) aki büntetett előéletű,

b)[4] aki büntetlen előéletű, de a bíróság büntetőjogi felelősségét jogerős ítéletben megállapította a 2013. június 30-ig hatályban volt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény XII. fejezet I. címében meghatározott élet, testi épség és egészség elleni bűncselekmény, II. címében meghatározott egészségügyi beavatkozás, orvostudományi kutatás rendje és az egészségügyi önrendelkezés elleni bűncselekmény, kényszerítés, a lelkiismereti és vallásszabadság megsértése, közösség tagja elleni erőszak, személyi szabadság megsértése, emberrablás, emberkereskedelem, zaklatás, magántitok megsértése, visszaélés személyes adattal, visszaélés közérdekű adattal, XIV. fejezetében meghatározott házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs elleni bűncselekmény, embercsempészés, XV. fejezet V. címében meghatározott hivatalos személy elleni bűncselekmény és VI. címében meghatározott igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény, XVI. fejezet II-IV. címében meghatározott köznyugalom, közbizalom és közegészség elleni bűncselekmény, pénzmosás, lopás, sikkasztás, csalás, hűtlen kezelés, hanyag kezelés, rablás, kifosztás, zsarolás, orgazdaság, illetve a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény XV. Fejezetében meghatározott élet, testi épség és egészség elleni bűncselekmény, XVI. Fejezetében meghatározott egészségügyi beavatkozás és kutatás rendje elleni bűncselekmény, XVII. Fejezetében meghatározott egészséget veszélyeztető bűncselekmény, emberrablás, emberrablás feljelentésének elmulasztása, emberkereskedelem és kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés, XIX. Fejezetében meghatározott nemi élet szabadsága és nemi erkölcs elleni bűncselekmény, XX. Fejezetében meghatározott gyermekek érdekét sértő és család elleni bűncselekmény, a lelkiismereti és vallásszabadság megsértése, közösség tagja elleni erőszak, az egészségügyi önrendelkezési jog megsértése, személyes adattal visszaélés, közérdekű adattal visszaélés, zaklatás, magántitok megsértése, környezetkárosítás, természetkárosítás, a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése, ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés, XXVI. Fejezetében meghatározott igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény, bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában, XXIX. Fejezetében meghatározott hivatalos személy elleni bűncselekmény, XXXII. Fejezetében meghatározott köznyugalom elleni bűncselekmény, XXXIII. Fejezetében meghatározott közbizalom elleni bűncselekmény, embercsempészés, járványügyi szabályszegés, rablás, kifosztás, zsarolás, lopás, sikkasztás, csalás, hűtlen kezelés, hanyag kezelés, pénzmosás vagy olyan bűntett miatt, amelyet bűnszervezet keretében követett el, vagy a 2020. december 31-éig hatályban volt orgazdaság miatt

1 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 6. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
2 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 36. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 36. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
4 Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 22. § a).

ba) öt évet meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított tizenkét évig,

bb) öt évnél nem hosszabb végrehajtandó szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított tíz évig,

bc) végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,

bd) közérdekű munka vagy pénzbüntetés kiszabása esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,

c) aki a *b)* pontban meghatározott bűncselekmény miatt büntetőeljárás hatálya alatt áll,

d) aki a szakmai gyakorlata meglétének vizsgálata során figyelembe veendő foglalkozás tekintetében foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll, valamint

e) akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság jogerős ítéletével megszüntette, valamint akinek szülői felügyeleti joga - a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulás kivételével - a gyermek nevelésbe vétele miatt szünetel.

(2) A gyermekvédelmi rendszerben

a) szakmai munkakörben foglalkoztatni kívánt személy a jogviszony létesítését megelőzően

aa) hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy az (1) bekezdés *a)-d)* pontjában meghatározott kizáró ok vele szemben nem áll fenn, és

ab) nyilatkozik arról, hogy az (1) bekezdés *e)* pontjában meghatározott kizáró ok vele szemben nem áll fenn,

b) szakmai munkakörben foglalkoztatott személy a jogviszony fennállása alatt a munkáltató írásbeli felhívására, a felhívástól számított tizenöt munkanapon belül, ha e határidőn belül a foglalkoztatott személyen kívül álló ok miatt nem lehetséges, az ok megszűnését követően haladéktalanul tesz eleget az *a)* pontban foglaltaknak.

(3) Aki a (2) bekezdésben foglalt igazolási kötelezettségének nem tesz eleget, nem foglalkoztatható a gyermekvédelmi rendszerben szakmai munkakörben.

(4) A munkáltató az (1) bekezdés *a)-d)* pontjában meghatározott körülmények igazolása céljából kezeli a gyermekvédelmi rendszerben szakmai munkakörben

a) foglalkoztatni kívánt személy és

b) foglalkoztatott személy

azon személyes adatait, amelyeket az e célból a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz.

(5) A (4) bekezdésben foglalt személyes adatokat a munkáltató a jogviszony létesítéséről meghozott döntés időpontjáig vagy - jogviszony létesítése esetén - a jogviszony megszűnéséig, megszüntetéséig kezeli.

10/B. §[1] A működést engedélyező szerv a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartására (a továbbiakban: szolgáltatói nyilvántartás) és e szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági ellenőrzése során a gyermekvédelmi rendszer keretében - miniszteri rendeletben meghatározott munkakörben, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban vagy önkéntes jogviszonyban - foglalkoztatott vagy foglalkoztatni kívánt személlyel szemben a 10/A. § (1) bekezdés *a)-d)* pontja szerinti kizáró okok fennállásának szükség szerinti vizsgálata céljából elektronikus úton a bűnügyi nyilvántartó szervtől adatot igényel a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 11. § (1) bekezdés *c)* és *e)* pontja, 16. § (1) bekezdés *c)* és *f)* pontja, valamint a 23. § *c)* pontja szerinti adatok tekintetében.

Gyermeki jogok védelme

1 Beiktatta: 2019. évi CX. törvény 28. § (1). Hatályos: 2020. I. 1-től. Lásd: 2019. évi CX. törvény 101. §.

11. §[1] (1) A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviseletének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

(1a)[2] A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott, a miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) honlapján közzétett egységes elvek és módszertan (a továbbiakban: gyermekbántalmazás elleni módszertan) alkalmazásával járnak el.

(1b)[3] A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben és a javítóintézetben felmerült gyermekbántalmazási esetek kivizsgálása és kezelése a miniszter által jóváhagyott, a minisztérium honlapján közzétett intézményi, fenntartói és ágazati módszertan (a továbbiakban: gyermekbántalmazás kivizsgálásának módszertana) alapján történik.

(2) A gyermekvédelmi gyám a gyámhatóság kirendelő határozata alapján

a) képviseli a gyermek érdekét, elősegíti jogainak gyakorlását,

b) megismeri a gyermek véleményét és közvetíti azt az ellátást nyújtó szolgáltató, intézmény, illetve a gyermek ügyeivel foglalkozó hatóságok felé,

c) ellátja a gyermek törvényes képviseletét, és

d) jogszabályban meghatározott ügyekben eljárást kezdeményez.

11/A. §[4] (1)[5] A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek e törvényben meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.

(2) A gyermekjogi képviselő

a) segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,

b)[6] segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,

c)[7] a 36. § (2) bekezdése szerinti esetben eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,

d)[8] eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,

e)[9] a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,

f)[10] a 100/A. § (1) bekezdése szerinti jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet

fa) gyermekvédelmi igazgatási bírság kiszabására az arra a 100/A. § (1) bekezdése szerint jogosult szervnek,

---

1 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 33. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 2. §. Módosította: 2016. évi CLXVI. törvény 49. § b), 2017. évi XCV. törvény 24. § (2) a).
3 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 13. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 7. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
5 Az első mondat szövegét módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (3) b).
6 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) a), 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (2) a).
7 Módosította: 2004. évi CXXXVI. törvény 73. § (2) b).
8 Módosította: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (2) 1.
9 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
10 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 3. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (4).

fb)[1] a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tartására a gyámhatóságnak,

fc) a jogsértő személy továbbképzésére a fenntartónak, működtetőnek.

(3) A gyermekjogi képviselő jogosult a gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző működési területén tájékoztatást, iratokat, információkat kérni és a helyszínen tájékozódni. A gyermekjogi képviselő köteles a gyermek személyes adatait az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kezelni.

(3a)[2] A gyermekjogi képviselő jogosult az általa kezdeményezett időpontban a gyermekkel személyesen, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató vezetőjének, illetve munkatársának - ideértve a nevelőszülőt is - jelenléte nélkül találkozni. A gyermek gondozási helyének biztosítania kell a gyermek és a gyermekjogi képviselő zavartalan kapcsolattartásának körülményeit.

(4)[3] A gyermekjogi képviselőt a minisztérium foglalkoztatja. A gyermekjogi képviselő jogállására és eljárására vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály rendezi.[4]

(5) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.

(6) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, illetve szolgálatok vezetői tizenöt napon belül, a fenntartó harminc napon belül, illetve a képviselő-testület vagy a közgyűlés a következő testületi ülésén érdemben megtárgyalja a gyermekjogi képviselő észrevételeit, és az ezzel kapcsolatos állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja őt.

(7) A gyermekjogi képviselő figyelemmel kíséri az óvoda, az iskola, a kollégium és a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben folyó gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységet, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. A gyermekjogi képviselő indokolt esetben megkeresi az említett intézmények fenntartóját, illetve szükség szerint a gyermek érdekében a gyámhatóságnál eljárást kezdeményez.

(8)[5] Nem lehet gyermekjogi képviselő az a személy, akivel szemben a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró okok valamelyike fennáll.

(9)[6] Megszűnik a gyermekjogi képviselő megbízatása, ha vele szemben a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró okok valamelyike fennáll, vagy ha a gyermekjogi képviselő a 11/B. § (3) bekezdésben meghatározott igazolási kötelezettségének ismételt szabályszerű felhívásra sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívülálló ok következménye.

(10)[7] A gyermekjogi képviselő a gyermekjogi képviselői feladatainak ellátása során hivatalból jár el, és e tevékenységével kapcsolatban a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

11/B. §[8] (1)[9] A gyermekjogi képviselői feladatok ellátására pályázó személy a jelentkezéskor a miniszter részére

a)[10] hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy a 10/A. § (1) bekezdés *a)-d)* pontjában meghatározott kizáró ok vele szemben nem áll fenn, valamint

b)[11] nyilatkozik arról, hogy a 10/A. § (1) bekezdés *e)* pontjában meghatározott kizáró ok vele szemben nem áll fenn.

---

1 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 2.
2 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 14. §. Hatályos: 2017. VII. 12-től.
3 Az első mondat szövegét megállapította: 2003. évi IV. törvény 38. §. Módosította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) a), 2017. évi XCV. törvény 24. § (2) b).
4 Lásd: 1/2004. (I. 5.) ESzCsM rendelet.
5 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 37. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 58. § (1). Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § a).
7 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 22. §. Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 22. § b).
8 Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 58. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.
9 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) b).
10 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § b).
11 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § c).

(2) Ha a pályázó az (1) bekezdésben meghatározott tényeket nem igazolja, gyermekjogi képviselő nem lehet.

(3)[1] A miniszter a gyermekjogi képviselőt - a képviselet ellátásának időtartama alatt - írásban, a mulasztás jogkövetkezményeinek ismertetésével felhívhatja annak hatósági bizonyítvánnyal való igazolására, hogy a gyermekjogi képviselővel szemben nem állnak fenn a 10/A. § (1) bekezdés *a)-d)* pontjában meghatározott kizáró okok.

(4)[2]

(5)[3] A miniszter a 10/A. § (1) bekezdés *a)-d)* pontjában meghatározott körülmények igazolása céljából kezeli

a) gyermekjogi képviselői feladatok ellátására pályázó személy,

b) a gyermekjogi képviselő

azon személyes adatait, amelyeket az e célból a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz.

(6)[4] Az (5) bekezdésben meghatározott személyes adatokat a miniszter az ellenőrzés lefolytatásáig vagy ha az ellenőrzés következtében a gyermekjogi képviselő megbízatása megszűnik, a megbízatás megszűnésének időpontjáig kezeli.

Szülői jogok és kötelességek

12. § (1) A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.

(2) A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.

(3) A gyermek szülője - ha törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.

(4) A gyermek szülője köteles

a) gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6. § (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,

b) gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztatni, véleményét figyelembe venni,

c) gyermekének jogai gyakorlásához iránymutatást, tanácsot és segítséget adni,

d) gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,

e) a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

13. § (1) A nevelésbe vett gyermek szülője, ha szülői felügyeleti joga nem szűnt meg, jogosult arra, hogy[5]

a)[6] a gyermeke gondozójától, gyermekvédelmi gyámjától a gyermeke elhelyezéséről, neveléséről, fejlődéséről rendszeres tájékoztatást, a kapcsolattartáshoz segítséget kapjon,

b)[7] a gyámhatóságtól gyermeke gondozási helyének megváltoztatását kérje,

c) a gyermeke családba történő visszahelyezése érdekében a települési önkormányzattól - a nevelésbe vétel okának elhárításához, a körülmények rendezéséhez, a gyermeke családba való visszailleszkedéséhez - segítséget kapjon,

d)[8] a Ptk. családjogra irányadó szabályainak megfelelően a gyermeke sorsát érintő lényeges kérdésekben - a gyermeke nevének meghatározásáról, illetve megváltoztatásáról, tartózkodási helyének kijelöléséről, iskolájának, valamint életpályájának megválasztásáról - meghallgassák.

---

1 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) c), 2018. évi CXVII. törvény 60. § b).
2 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXVII. törvény 61. § a). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.
3 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) c), 2018. évi CXVII. törvény 60. § b).
4 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) c).
5 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 22. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
6 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 34. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 3.
8 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 2.

(2) A nevelésbe vett gyermek kapcsolattartásra feljogosított szülője jogosult és köteles[1]

a)[2] a gyermeke gondozását ellátó személyekkel, intézményekkel, a gyermekvédelmi gyámmal - a nevelés érdekében - együttműködni,

b) gyermekével - törvényben meghatározott módon - kapcsolatot tartani.

(3) A nevelésbe vett gyermek szülője - a gyámhatóság eltérő rendelkezése hiányában - köteles[3]

a) minden tőle elvárhatót megtenni gyermeke családba történő visszahelyezéséért,

b)[4] tiszteletben tartani a nevelőszülő családját és otthonát, az intézményben dolgozó személyeket, valamint köteles betartani az intézmény házirendjét,

c) gyermeke ellátásáért gondozási díjat fizetni.

III. Fejezet

A gyermekek védelmének rendszere

14. § (1) A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

(2) A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

(3) A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

15. § (1)[5] Pénzbeli és természetbeni ellátások:

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,

b)[6] a gyermekétkeztetés,

c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,

d) az otthonteremtési támogatás,

e)[7]

(2) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

a) a gyermekjóléti szolgáltatás,

b) a gyermekek napközbeni ellátása,

c) a gyermekek átmeneti gondozása,

d)[8] gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

(3) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

a) az otthont nyújtó ellátás,

b)[9] az utógondozói ellátás,

c)[10] a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

(4)[11] A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,

b) a védelembe vétel,

c) a családbafogadás,

d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,

---

1 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 34. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 22. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 22. § (4). Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 14. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Lásd még: ugyane törvény 28. § (8)-(11).
6 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 7. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (1) a). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.
8 Megállapította: 2018. évi XL. törvény 15. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
9 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 8. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
10 Jelölését módosította: 2002. évi IX. törvény 8. § (1).
11 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 23. § (1). Hatályos: 2013. IX. 1-től.

e) a nevelésbe vétel,
f) a nevelési felügyelet elrendelése,
g) az utógondozás elrendelése,
h) az utógondozói ellátás elrendelése,
i)[1] a megelőző pártfogás elrendelése.

(5)[2] A gyermekvédelmi rendszer része a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve letartóztatásba helyezett fiatalkorúak javítóintézeti ellátása. A fiatalkorúak javítóintézeti neveléséről külön törvény rendelkezik.

(6)[3] A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat - a külön jogszabályban meghatározott munkakörükkel összefüggésben - megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

(6a)[4] November 12-e a Szociális Munka Napja, amely a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti - ide nem értve a bölcsődei ellátást - és gyermekvédelmi intézményeknél, szolgáltatóknál, javítóintézeteknél munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban vagy nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló dolgozókra kiterjedően munkaszüneti nap.

(6b)[5] A Szociális Munka Napján a gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményekben, javítóintézetekben a folyamatos ellátást a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 102. §-a szerinti munkaszüneti napokra egyébként irányadó munkarend szerint kell megszervezni és biztosítani.

(7)[6] A gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott

a)[7] nevelő, gyermekfelügyelő, szakgondozó, gondozó, segédgondozó, gyermekgondozó, bölcsődei dajka, bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy, napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy, koordinátor, helyettes szülő, nevelőszülő, családgondozó, utógondozó, családgondozó asszisztens, kisgyermeknevelő, gyermekvédelmi asszisztens, pszichológus, pszichológiai tanácsadó, szaktanácsadó, tanácsadó, jogász, elhelyezési ügyintéző, gyermekvédelmi ügyintéző, növendékügyi előadó, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyógytornász, konduktor, gyógypedagógiai asszisztens, orvos, gyermekszakorvos, pszichiáter, örökbefogadási tanácsadó, javítóintézeti rendész, iskolai tanár, tanító, szakoktató, munkaoktató, ápolónő, gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény vagy javítóintézet vezetője, vezető beosztású vagy vezető munkakörű dolgozója a gyermek, a fiatal felnőtt és a fiatalkorú közvetlen gondozása, ügyeinek intézése, családgondozása és utógondozása során,

b)[8] helyettes szülői tanácsadó, nevelőszülői tanácsadó és gyermekvédelmi gyám, helyettes gyermekvédelmi gyám a gyermek közvetlen gondozásának ellenőrzése, illetve törvényes képviseletének ellátása során hivatalból jár el, e tevékenységével kapcsolatban a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

(8)[9]

(9)[10] Gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményben történő foglalkoztatás esetén a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 41. § (2) bekezdésének *a)* pontja nem alkalmazható.

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCXLV. törvény 10. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
2 Módosította: 2003. évi XIV. törvény 40. § (1) d), 2014. évi CI. törvény 53. § b), 2017. évi CXCVII. törvény 77. § a).
3 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 8. § (3). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
4 Beiktatta: 2016. évi CLXXX. törvény 2. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2016. évi CLXXX. törvény 2. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
6 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 23. §. Módosította: 2020. évi XLIII. törvény 22. § b).
7 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) b).
8 Módosította: 2016. évi CLXVI. törvény 49. § c).
9 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXVII. törvény 61. § b). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2008. évi LXI. törvény 38. §. Módosította: 2012. évi CXVIII. törvény 28. § (1) a).

(9a)[1] A javítóintézet igazgatójának és otthonvezetőjének, valamint - fenntartótól függetlenül - a nevelőszülői hálózatot működtető intézmény vezetőjének, a nevelőszülői hálózat szakmai vezetőjének, valamint a gyermekotthont működtető intézmény vezetőjének és a gyermekotthon vezetőjének kinevezése, megbízása, továbbá ismételt kinevezése, megbízása előtt a kinevezési, megbízási jogkör gyakorlója meggyőződik az érintett személy vezetői alkalmasságáról. E célból a kinevezési, megbízási jogkör gyakorlója

a) kinevezés, megbízás esetén a megbízással, kinevezéssel érintett személy

aa) előző munkáltatójától tájékoztatást kér az érintett személlyel szemben alkalmazott esetleges fegyelmi intézkedésekről és a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnésének vagy megszüntetésének okáról, és

ab) előző munkáltatójától és az előző munkáltatónál jogvédelmi feladatot ellátó személyektől és szervektől szakmai véleményt kér az érintett személynek a gyermekekkel szemben tanúsított magatartásáról, bánásmódjáról, ha az érintett személy az előző munkáltatójánál gyermekek ellátásával, nevelésével, felügyeletével, gyógykezelésével foglalkozott;

b) ismételt vezetői kinevezés, megbízás esetén

ba) szakmai véleményt kér az intézményben működő gyermekjogi képviselőtől, gyermekvédelmi gyámoktól, érdekképviseleti fórumtól és nevelőtestülettől az érintett személynek a gyermekekkel szemben tanúsított magatartásáról, bánásmódjáról,

bb) tájékozódik az intézményt érintő, a működést engedélyező szerv, az alapvető jogok biztosa és az ügyészség által lefolytatott vizsgálatok eredményéről, és

bc) a javítóintézet igazgatójának és otthonvezetőjének, valamint a gyermekotthont működtető intézmény vezetőjének és a gyermekotthon vezetőjének ismételt kinevezése, megbízása esetén véleményt kér az érintett személy által vezetett intézmény székhelye, telephelye szerinti települési önkormányzat polgármesterétől az érintett személynek a települési önkormányzattal vezetői minőségében való együttműködéséről.

(9b)[2] Az előző munkáltató és a települési önkormányzat polgármestere a (9a) bekezdés szerinti tájékoztatást és véleményt az erre irányuló kérés megérkezésétől számított 15 napon belül, írásban adja meg.

(10)[3] A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység keretében munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott személynek, ha a beosztás szerinti napi munkaidejének kezdő időpontja rendszeresen változik, a tizennégy és tizennyolc óra közötti időtartam alatt történő munkavégzés esetén 15% bérpótlék jár, ha a munkáltató napi üzemelési ideje meghaladja a munkavállaló napi teljes munkaidejét és a közalkalmazottak, munkavállalók időszakonként rendszeresen, egy napon belül egymást váltva végzik azonos tevékenységüket.[4]

(10a)[5] A (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott gyermekek napközbeni ellátását nyújtó bölcsődében, mini bölcsődében, a (3) bekezdésben meghatározott gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben és az (5) bekezdésben meghatározott javítóintézeti nevelést nyújtó intézményben - a Kjt.-nek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott - pedagógus-munkakörben foglalkoztatott felsőfokú végzettségű (a továbbiakban: pedagógus-munkakörben foglalkoztatott) személy tekintetében e törvény bérpótlékra vonatkozó rendelkezéseit is alkalmazni kell.

---

1 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 15. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 15. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2012. évi LXXXVI. törvény 42. § (1). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
4 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 556/2020. (XII. 4.) Korm. rendelet 18. § (3), 2021. évi XCIX. törvény 102. § c).
5 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 7. § (2). Módosította: 2016. évi CLXVII. törvény 10. § a).

(11)[1] Ha a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személy foglalkoztatása a (3) bekezdésben meghatározott gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben vagy az (5) bekezdésben meghatározott javítóintézeti nevelést nyújtó intézményben történik, heti teljes munkaideje 40 óra, amelynek 80%-a kötött munkaidő. A kötött munkaidőt a munkáltató által, a munkakörhöz kapcsolódóan meghatározott feladatok ellátásával kell tölteni. A munkaidő fennmaradó részében a pedagógus-munkakörben foglalkozatott személy a feladatainak beosztását maga határozza meg.

(11a)[2] Ha a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személy foglalkoztatása a (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott gyermekek napközbeni ellátását nyújtó bölcsődében, mini bölcsődében történik, heti teljes munkaideje 40 óra, amelyből napi 7 óra, az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermekek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek), valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek nevelését, gondozását végző speciális csoportban kisgyermeknevelőként pedagógus-munkakörben foglalkoztatott, a pszichológus, valamint a gyógypedagógus esetén napi 6 óra kötött munkaidő. A kötött munkaidőt a munkáltató által, a munkakörhöz kapcsolódóan meghatározottak szerint a gyermekek közvetlen nevelésére, gondozására kell fordítani. A munkaidő fennmaradó részében a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személy részére a bölcsődei nevelést, gondozást előkészítő, azzal összefüggő egyéb feladatok elvégzése, gyakornok szakmai segítése és eseti helyettesítés ellátása rendelhető el.

(12)[3] Ha a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személy foglalkoztatása a (3) bekezdésben meghatározott gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben vagy az (5) bekezdésben meghatározott javítóintézeti nevelést nyújtó intézményben történik, számára a teljes munkaidő 60-75%-ában (a továbbiakban: neveléssel, fejlesztéssel és vizsgálattal lekötött munkaidő) a gyermekekkel, fiatal felnőttekkel való közvetlen, egyéni és csoportos foglalkozás, fejlesztés és oktatás tartása, a gyermekek, fiatal felnőttek és a velük kapcsolatos intézkedések meghozatala, a számukra nyújtott ellátások meghatározása szempontjából jelentőséggel bíró személyek személyiségállapotának vizsgálata, pedagógiai megfigyelések végzése és családgondozási, utógondozási feladatok ellátása rendelhető el a Kjt.-nek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint.

(13)[4] A kötött munkaidőnek a neveléssel, fejlesztéssel és vizsgálattal lekötött munkaidőn túl fennmaradó részében a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személy, ha foglalkoztatása a (3) bekezdésben meghatározott gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben vagy az (5) bekezdésben meghatározott javítóintézeti nevelést nyújtó intézményben történik, a (12) bekezdés szerinti feladatokkal összefüggő előkészítő, értékelő, adminisztratív és egyéb feladatokat, továbbá eseti helyettesítést lát el.

(14)[5] A pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személyt és a pedagógus-munkakörből nyugdíjba vonult személyt az Nktv. szerinti pedagógusigazolvány illeti meg.

(15)[6] A pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személyt a Kjt.-nek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint pótszabadság illeti meg.

---

1 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 7. § (3). Hatályos: 2016. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 7. § (4). Módosította: 2016. évi CLXVII. törvény 10. § a), 2017. évi CLXXVIII. törvény 12. § b).
3 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 23. § (2). Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 3.
4 Beiktatta: 2012. évi CXCII. törvény 35. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 4.
5 Beiktatta: 2012. évi CXCII. törvény 35. §. Hatályos: 2012. XII. 8-tól.
6 Beiktatta: 2012. évi CXCII. törvény 35. §. Hatályos: 2012. XII. 8-tól.

(16)[1] A (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott gyermekek napközbeni ellátását nyújtó bölcsőde, mini bölcsőde, a (3) bekezdésben meghatározott gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmény és az (5) bekezdésben meghatározott javítóintézeti ellátást nyújtó intézmény vezetője

a) bejelenti az intézményt a köznevelés információs rendszerébe, és

b) a köznevelés információs rendszere alkalmazotti nyilvántartásába (a továbbiakban: alkalmazotti nyilvántartás) a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottakról a pedagógus előmeneteli rendszer működtetésével összefüggésben adatot rögzít.

(17)[2] Az alkalmazotti nyilvántartás a pedagógiai-szakmai ellenőrzés időpontjának és megállapításainak kivételével tartalmazza az Nktv. 44. § (7) bekezdésében foglalt adatokat, valamint a szociális szakvizsga megszerzésének idejét.

16. §[3] (1) Az e törvényben meghatározott, a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket

a) a helyi önkormányzat képviselő-testülete,

b)[4] a gyámhatóság

c)[5]

gyakorolja.

(2) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a helyi önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörébe tartozó eljárásoknál az illetékességet a gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának lakóhelye határozza meg.

17. § (1) Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,

b)[6] a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,

c)[7] a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,

d) a rendőrség,

e) az ügyészség,

f) a bíróság,

g)[8] a pártfogó felügyelői szolgálat,

h)[9] az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,

i)[10] a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,

j)[11] az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,

k)[12] a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,

l)[13] a javítóintézet,

m)[14] a gyermekjogi képviselő,

n)[15] a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,

---

1 Beiktatta: 2014. évi XCIX. törvény 96. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 5., 2016. évi CLXVII. törvény 10. § b).
2 Beiktatta: 2014. évi XCIX. törvény 96. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
3 Megállapította: 2006. évi CXVII. törvény 26. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.
4 Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XCIII. törvény 91. § (6) a). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.
6 Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) a).
7 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 13. §. Módosította: 2019. évi CXII. törvény 23. § 1.
8 Beiktatta: 2005. évi CXXXV. törvény 49. § (1). Hatályos: 2006. I. 1-től.
9 Beiktatta: 2005. évi CXXXV. törvény 49. § (1). Hatályos: 2006. I. 1-től.
10 Jelölését módosította: 2005. évi CXXXV. törvény 49. § (1).
11 Megállapította: 2013. évi CXXXIII. törvény 57. §. Hatályos: 2013. VIII. 1-től.
12 Megállapította: 2020. évi CXXXV. törvény 23. §. Hatályos: 2021. III. 1-től.
13 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 24. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
14 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 24. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
15 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 26. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.

o)[1] az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,

p)[2] a települési önkormányzat jegyzője,

q)[3] a büntetés-végrehajtási intézet,

r)[4] a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

(2)[5] Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek

a)[6] jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál,

b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

(2a)[7] A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató és a gyámhatóság a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatait erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli.

(3)[8] Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

(3a)[9] A jelzőrendszeri tagok a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének és működtetésének szakmai módszereit alkalmazva járnak el, amelyeket a miniszter az általa irányított minisztérium honlapján közzétesz.

(4)[10] Ha az (1) bekezdés *a)-i)* és *k)-m)* pontjában meghatározott személy vagy az (1) bekezdés *a)-i)* és *k)-m)* pontja szerinti szerv alkalmazottja a (2) vagy (3) bekezdésben foglalt jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság - jelzésre vagy hivatalból - értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségre vonás megindítására. A gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén a gyámhatóság büntetőeljárást kezdeményez.

(5)[11] A gyámhatóság a (4) bekezdésben foglaltakkal egyidejűleg egyeztető megbeszélést tart és a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál kezdeményezi a külön jogszabály szerinti esetmegbeszélés megtartását.

(6)[12] A fővárosi, megyei kormányhivatal szakmai támogatást nyújt a család- és gyermekjóléti központok járási jelzőrendszeri tanácsadóinak, valamint évente egyszer összehívja őket és közösen értékelik a megye gyermekvédelmi jelzőrendszerének működését.

(7)[13] A szociálpolitikai feladatok ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv gondoskodik a jelzőrendszer hatékony működését és fejlesztését szolgáló[14]

---

1 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 26. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 12. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 12. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 12. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
5 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 9. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
6 Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (2) b).
7 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 3. §. Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (2) a).
8 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 9. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
9 Beiktatta: 2016. évi CLXV. törvény 1. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 4. §. Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 1. Az első-második mondat szövegét módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1. Módosította: 2014. évi CI. törvény 53. § c).
11 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 4. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (2) b).
12 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 26. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.
13 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 26. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.
14 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § a).

a) képzések szervezéséről, módszertan kidolgozásáról, és
b) 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás működtetéséről.

MÁSODIK RÉSZ

ELLÁTÁSOK

IV. Fejezet

Pénzbeli és természetbeni ellátások[1]

18. § (1)[2] A jogosult gyermek számára
a)[3] a gyámhatóság az e törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot,
b)[4]
állapít meg.
(1a)[5] A települési önkormányzat vagy a fenntartó az e törvényben meghatározott módon, természetbeni ellátásként biztosítja a gyermekétkeztetést.
(2)[6] A települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzbeli támogatást állapíthat meg.
(3)[7] E törvény szerint a gyámhatóság a gyermek gondozó szülőjének vagy más törvényes képviselőjének a gyermektartásdíjat megelőlegezi, a jogosult fiatal felnőttnek otthonteremtési támogatást állapít meg, és ezen pénzbeli ellátások folyósításáról rendelkezik.
(4)[8] Az (1) bekezdésben meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások megállapítását nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, továbbá más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezheti.
(5)-(6)[9]
18/A. §[10]

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény[11]

19. § (1)[12] A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

---

1 Az ellátások megállapításához, illetve összegük módosításához lásd: 2008. évi IV. törvény 1. § (1) d).
2 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 15. § (1). Hatályos: 2006. I. 1-től. A 18. §-t megelőző korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 2005. évi CXXVI. törvény 29. § ba). Hatálytalan: 2006. I. 1-től. Lásd még: ugyane törvény 28. § (8)-(11).
3 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 4.
4 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXV. törvény 14. § e). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi LXXV. törvény 10. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 10. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
8 Módosította: 2005. évi CXXVI. törvény 32. § (1) ba).
9 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXV. törvény 14. § f). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.
10 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 1. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
11 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 16. § (1). Hatályos: 2006. I. 1-től. Lásd még: ugyane törvény 28. § (8)-(11).
12 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 16. § (1). Hatályos: 2006. I. 1-től. Lásd még: ugyane törvény 28. § (8)-(11).

a)[1] a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,

b)[2] a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,

c)[3] az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

(1a)[4] A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjául kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha

a) a gyermek tartására köteles, és

b)[5] nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

(2)[6] A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 145%-át, ha

aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át az *a)* pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

(3)[7] Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a 131. § (2) bekezdését kell alkalmazni. Ettől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.

(4)[8] A (2) bekezdésben meghatározott összeg számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként (gondozó családként) kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

a) szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,

b) 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket,

c) 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeket,

d) 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermeket,

e) korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg és a fogyatékos gyermeket,

f)[9] az *a)-e)* pontokba nem tartozó, a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

(5)[10] A (4) bekezdés alkalmazásában szülő alatt a családbafogadó gyámot kell érteni, ha a családbafogadó gyám a gyámsága alá helyezett gyermek tartására köteles.

---

1 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 9. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
2 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 14. §. Módosította: 2019. évi LXVI. törvény 32. § 1.
3 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 3.
4 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 25. § (1). Módosította: 2019. évi LXVI. törvény 32. § 2.
5 Módosította: 2016. évi CLXIV. törvény 8. §.
6 Megállapította: 2017. évi LXXII. törvény 23. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.
7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 11. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
8 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 25. § (2). Hatályos: 2013. IV. 1-től.
9 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 4.
10 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 4. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

(6)[1] A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a (4) bekezdésben meghatározott közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyonára.

(7)[2] Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

a) külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy

b) együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét

meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

(8)[3] A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására irányuló kérelmet elutasítja, ha a (4) bekezdésben megjelölt személyek együttesen vagy külön-külön a (7) bekezdésben meghatározott értékű vagyonnal rendelkeznek.

(9)[4] Nem állapítható meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, illetőleg a megállapított jogosultságot meg kell szüntetni, ha a gyermek tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott.

20. §[5] (1) A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de legfeljebb

a) a (2) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig,

b) a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig

megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

(2) Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

a) nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy

b) felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,

és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

(3)[6] A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, ideértve a 19. § (1a) bekezdés szerinti kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultságot is, a gyámhatóság - hivatalból vagy kérelemre - felülvizsgálja, ha a megállapított jogosultság időtartama alatt a jogosultsági feltételekben változás következett be.

(4) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

a) megszűnik az (1) bekezdésben meghatározott időtartam leteltével,

b) megszüntetésre kerül, ha

ba) a (3) bekezdés szerinti felülvizsgálat azzal az eredménnyel zárul, hogy a jogosultsági feltételek nem állnak fenn, vagy

bb) a gyermek gyermekvédelmi szakellátásba kerül.

---

1 Beiktatta: 1999. évi CXXII. törvény 45. § (2). Hatályos: 2000. I. 1-től.
2 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 16. § (2). Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (3) f).
3 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 16. § (2). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 5.
4 Megállapította: 2007. évi CXXI. törvény 61. § (2). Hatályos: 2008. I. 1-től.
5 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 26. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.
6 Módosította: 2019. évi LXVI. törvény 32. § 2.

20/A. §[1] (1)[2] A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága[3]

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az *a)* és *b)* pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

(2)[4] A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján[5]

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.[6]

20/B. §[7] (1)-(2)[8]

(3)[9] A kiegészítő pénzbeli ellátás havi összege - gyermekenként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 százaléka.

(4)[10] A gyámhatóság annak a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában - az augusztus hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett -,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában - a november hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett -

pótlékot folyósít.

(5) A (4) bekezdés szerinti pótlék esetenkénti összege 2006. évben gyermekenként 7500 forint. A 2006. évet követően a pótlék összegének emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.[11]

(6)[12] Ha a kiegészítő pénzbeli ellátást végleges döntéssel megállapították, az

a) a kérelem benyújtásától esedékes azzal, hogy ha a kérelmet

aa) a tárgyhónap tizenötödikéig nyújtották be, a támogatás teljes összegét,

ab) a tárgyhónap tizenötödikét követően nyújtották be, a támogatás ötven százalékát;

b) a hivatalbóli eljárás megindulásának napjától esedékes azzal, hogy ha a hivatalbóli eljárás

ba) a tárgyhónap tizenötödikéig megindult, a támogatás teljes összegét,

bb) a tárgyhónap tizenötödikét követően indult meg, a támogatás ötven százalékát

kell kifizetni.

---

1 Megállapította: 2016. évi LXVII. törvény 48. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Módosította: 2019. évi LXVI. törvény 32. § 3.
3 Lásd: 2020. évi XC. törvény 67. § (1) a), 2021. évi XC. törvény 68. § (1) a).
4 Módosította: 2019. évi LXVI. törvény 32. § 4.
5 Lásd: 2020. évi XC. törvény 67. § (1) b), 2021. évi XC. törvény 68. § (1) b).
6 Lásd: 2016. évi XC. törvény 64. § (1) a), b), 2017. évi C. törvény 65. § (1) a), b).
7 Beiktatta: 2006. évi XLIII. törvény 4. §. A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (1) b). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.
8 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (1) c). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.
9 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (1) c), 2019. évi LXVI. törvény 32. § 2.
10 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 27. § (1). Módosította: 2019. évi LXVI. törvény 32. § 5.
11 Lásd: 2006. évi CXXVII. törvény 59. § (4), 2007. évi CLXIX. törvény 59. § (4), 2008. évi CII. törvény 57. § (4), 2009. évi CXXX. törvény 74. § (4), 2010. évi CLXIX. törvény 62. § (4), 2011. évi CLXXXVIII. törvény 59. § (4), 2012. évi CCIV. törvény 56. § (4), 2013. évi CCXXX. törvény 57. § (3), 2014. évi C. törvény 64. § (1) b), 2015. évi C. törvény 62. § (1) b), 2016. évi XC. törvény 64. § (1) c), 2017. évi C. törvény 65. § (1) c), 2020. évi XC. törvény 67. § (1) c), 2021. évi XC. törvény 68. § (1) c).
12 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 27. § (2). Módosította: 2017. évi CLIX. törvény 83. §, 2019. évi LXVI. törvény 32. § 2.

(7)[1] Ha a kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultság megszűnik, az a jogosultság megszűnésének hónapjáig esedékes azzal, hogy ha a megszűnés

a) a tárgyhónap tizenötödikéig következik be, a támogatás ötven százalékát,

b) a tárgyhónap tizenötödikét követően következik be, a támogatás teljes összegét kell kifizetni.

20/C. §[2]

Gyermekétkeztetés[3]

21. §[4] (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a)[5] a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,

c) a nyári napközis otthonban,

d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,

e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az *a)-f)* pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g)[6] a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.

Intézményi gyermekétkeztetés[7]

21/A. §[8] (1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben[9]

a)[10] a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést,

b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést

kell biztosítani.

---

1 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 27. § (2). Módosította: 2019. évi LXVI. törvény 32. § 2.

2 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2014. évi XCIX. törvény 109. § 1. Hatálytalan: 2015. IX. 1-től.

3 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 10. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

4 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 10. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

5 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 11. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

6 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) c).

7 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 12. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

8 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 12. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

9 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 556/2020. (XII. 4.) Korm. rendelet 19. § (1). Az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 2020. évi LVIII. törvény 77. § (1).

10 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) d).

(2) Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

(3) Az (1) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a települési önkormányzat

aa)[1] az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában, továbbá

ab)[2] a közigazgatási területén a tankerületi központ, illetve a szakképzési centrum (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: köznevelési fenntartó) részeként működő nevelési-oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben,

b) az egyházi és a nem állami fenntartó az általa fenntartott nem bentlakásos intézményben,

c) a fenntartó az egyéb állami fenntartású nem bentlakásos intézményben.

(4) A bentlakásos intézményben az intézményi gyermekétkeztetés keretében biztosítani kell

a) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon a reggeli és vacsora főétkezést, és

b) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon kívül a reggeli, ebéd és vacsora főétkezéseket, valamint a tízórai és uzsonna kisétkezéseket.

(5) A (4) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a szakosított szociális ellátást nyújtó és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmény az intézményben elhelyezett gyermekek részére,

b) a települési önkormányzat a közigazgatási területén a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére,

c) az elhelyezést nyújtó intézmény fenntartója a *b)* pont alá nem tartozó bentlakásos nevelési-oktatási intézményben elhelyezett gyermekek részére.

(6)[3] A főváros közigazgatási területén a köznevelési fenntartó által fenntartott nevelési-oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben - a fővárosi önkormányzat saját tulajdonában álló ingatlanban működő nevelési-oktatási intézmények kivételével - az (1) és a (4) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést a kerületi önkormányzat biztosítja. A fővárosi önkormányzat köteles biztosítani az (1) és a (4) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést azon nevelési-oktatási intézményben, amely saját tulajdonában álló ingatlanban működik.

(7)[4] A tantermen kívüli, digitális munkarendben megszervezett nevelés-oktatás, óvoda esetében a nevelési évben munkanapra az Nkt. 30. § (5) bekezdése alapján elrendelt rendkívüli szünet, valamint bölcsőde és mini bölcsőde esetében a nevelési évben munkanapra elrendelt rendkívüli zárvatartás időtartama alatt, kivéve ha az adott időtartamban a 21/C. §-ban foglaltak szerint szünidei gyermekétkeztetést kell biztosítani, az intézményi gyermekétkeztetést a szülő, más törvényes képviselő kérelmére - elvitel vagy kiszállítás formájában - az (1)-(6) bekezdés szerint kell biztosítani.

(8)[5] Ha a gyermek, tanuló a lakóhelyétől, tartózkodási helyétől eltérő településen jár bölcsődébe, mini bölcsődébe, köznevelési vagy szakképző intézménybe, és a szülő, más törvényes képviselő a gyermek számára az intézményi gyermekétkeztetést igényli, akkor azt a (7) bekezdés szerinti időtartam alatt a feladatellátásra kötelezett szerv helyett a gyermek, tanuló lakóhelye, tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat biztosíthatja.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés[6]

1 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) e).
2 Módosította: 2016. évi LXXX. törvény 76. §, 2019. évi CXII. törvény 23. § 2.
3 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 23. § 3.
4 Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 191. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.
5 Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 191. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.
6 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 13. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

21/B. §[1] (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani[2]

a)[3] a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad)[4] olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon *a)* és *b)* pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés *a), b)* és *d)* pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

(3) Az (1) bekezdés *a)* pont *ac)* alpontja és (2) bekezdés *b)* pontja szerinti ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés biztosításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni

a) a tizennyolc éven aluli,

b)[5] a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, illetve szakképzésben részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és

c) életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos

gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

(4) Az (1) bekezdés *a)* pont *ad)* alpontjában meghatározott összeg számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

---

1 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 13. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

2 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 556/2020. (XII. 4.) Korm. rendelet 19. § (1). Az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 2020. évi LVIII. törvény 77. § (1).

3 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) f).

4 Módosította: 2019. évi CXXII. törvény 125. § a).

5 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 23. § 4.

a) szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
b) a (3) bekezdés szerinti gyermeket,
c) az *a)* és *b)* pontba nem tartozó, a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

(5) A családbafogadó gyám a saját és a gyámsága alatt álló gyermek tekintetében is kérheti az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítását, ha az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott feltételek valamelyik gyermek tekintetében fennállnak. Az (1) bekezdés *a)* pont *ac)* alpontja és a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a családbafogadó gyám saját gyermekeinek és a gyámsága alatt álló gyermekeknek a számát össze kell adni. A (4) bekezdés alkalmazásában szülő alatt a családbafogadó gyámot is érteni kell.

(6) Az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés gyermekenként csak egy jogcímen vehető igénybe.

(7)[1] Ha a szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő személy már jogosult ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésre, ugyanazon étkeztetés tekintetében az (1) és (2) bekezdés szerinti ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést nem veheti igénybe.

(8) A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek és a tanulói jogviszonyban nem álló, illetve nem nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt nem jogosult ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre.

(9) Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig kell biztosítani.

Szünidei gyermekétkeztetés[2]

21/C. §[3] (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést[4]

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az *a)* pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben

a)[5] a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az *a)* pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Gyermektartásdíj megelőlegezése

1 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 23. § 5.
2 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 14. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 14. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
4 Az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 2020. évi LVIII. törvény 77. § (2).
5 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) g).

22. §[1] (1)[2] A gyermektartásdíj megelőlegezésének akkor van helye, ha

a) a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította vagy van olyan külföldi bíróság, vagy más hatóság által hozott jogerős határozat, amelyet a Magyarországon élő gyermek javára nemzetközi szerződés vagy viszonosság alapján kell végrehajtani, és

b) a gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen.

(2)[3]

(3)[4] A gyámhatóság a gyermektartásdíj behajthatatlanságát a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személy rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett eredménytelen végrehajtást követően állapítja meg. Az eredménytelen végrehajtást a végrehajtás szüneteltetését kimondó, három hónapnál nem régebbi foglalási jegyzőkönyv igazolja.

(3a)[5] Ha a kérelem benyújtásakor igazolják, hogy a bíróságon a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás a kérelem benyújtását megelőzően megindításra került, de az annak eredményét igazoló jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre, a gyámhatóság a gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárást a jegyzőkönyv megérkezéséig felfüggeszti.

(4)[6]

(5) Nincs helye a gyermektartásdíj megelőlegezésének, ha a kötelezett

a) lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj nemzetközi szerződés vagy viszonosság alapján nem érvényesíthető, vagy

b) külföldi tartózkodási helye ismeretlen, vagy

c)[7]

d) a jogosulttal közös háztartásban él

e)[8]

(6) Nincs helye továbbá a gyermektartásdíj megelőlegezésének

a)[9] részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajthatóság esetén, ha ennek mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének nyolcvan százalékát meghaladja, vagy

b) lejárt gyermektartásdíj esetén.

(7) A feltételek fennállása esetén a gyermektartásdíj megelőlegezése a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, illetve a már megállapított gyermektartásdíj továbbfolyósítható addig az időpontig, ameddig a középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat, de legfeljebb huszadik évének betöltéséig.

23. § (1)[10] A gyámhatóság a bíróság által a tartásdíj megfizetésére kötelező határozatában megállapított összeget, százalékos marasztalás esetében az alapösszeget előlegezi meg azzal, hogy a megelőlegezett gyermektartásdíj összege nem haladhatja meg gyermekenként a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát.

(1a)[11] Ha a megelőlegezhető gyermektartásdíj (1) bekezdés szerinti legmagasabb összege változik, a megelőlegezés összegét hivatalból felül kell vizsgálni, és az ellátást a változás időpontjára visszamenőleg módosított összegben kell továbbfolyósítani.

---

1 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 14. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
2 Megállapította: 2021. évi LXXIV. törvény 8. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.
3 Hatályon kívül helyezte: 2021. évi LXXIV. törvény 13. § a). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.
4 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 97. §. Módosította: 2021. évi LXXIV. törvény 12. §.
5 Beiktatta: 2016. évi XXVI. törvény 20. §. Hatályos: 2016. V. 1-től.
6 Hatályon kívül helyezte: 2021. évi LXXIV. törvény 13. § a). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CV. törvény 209. § 18. Hatálytalan: 2005. I. 1-től.
8 Hatályon kívül helyezte: 2004. évi XXVI. törvény 94. § (3) c) ca). Hatálytalan: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.
9 Megállapította: 2021. évi LXXIV. törvény 8. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.
10 Megállapította: 2021. évi LXXIV. törvény 9. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.
11 Beiktatta: 2021. évi LXXIV. törvény 9. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

(2)[1]

(3)[2] A gyámhatóság a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő határozatát azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja.

(4)[3] A gyámhatóság a gyermektartásdíj megelőlegezését a központi költségvetés terhére biztosítja.

24. § (1)[4] Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését végleges döntéssel megállapítják, az a kérelem benyújtásától esedékes. A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. A feltételek fennállása esetén - függetlenül a (8) bekezdés szerinti megtérítés elmaradása esetén a végrehajtás eredményétől - ugyanazon gyermekre tekintettel, egy alkalommal, legfeljebb további három évre a megelőlegezés továbbfolyósítható, illetve ismételten elrendelhető.

(2)[5] Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését megállapító döntés véglegessé vált, az ellátás a kérelem benyújtásától esedékes azzal, hogy ha a kérelmet

a) a tárgyhónap 15-éig nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő véglegessé vált határozatban megállapított teljes összeget,

b) a tárgyhónap 15-ét követően nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő véglegessé vált határozatban megállapított összeg 50%-át

kell kifizetni.

(3)[6] A gyámhatóság hivatalból vagy a külön jogszabályban meghatározott szervek és személyek értesítése alapján a gyermektartásdíj folyósítását - legfeljebb hat hónapra - felfüggeszti, ha

a)[7]

b)[8] a kötelezett rendszeres jövedelmére, illetve az egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménnyel jár, feltéve, hogy annak mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének nyolcvan százalékát meghaladja,

c)[9] a kötelezett a kérelmező részére legalább négy egymást követő alkalommal közvetlenül fizet tartásdíjat, feltéve, hogy annak összege alkalmanként a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének nyolcvan százalékát meghaladja,

d) a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését rendelték el.

(4)[10] A gyámhatóság a felfüggesztést követő vizsgálat eredményeképpen, ha a felfüggesztés időtartama alatt a jogosult nem részesült a 22. § (6) bekezdés *a)* pontjában meghatározott mértékű gyermektartásdíjban - a felfüggesztés lejárta után - elrendeli a gyermektartásdíj további folyósítását és a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj utólagos, egy összegben történő kifizetését vagy a megelőlegezést megszünteti.

(5)[11] A gyámhatóság a gyermektartásdíj megelőlegezését megszünteti, ha[12]

a)[13] a gyermek - a gyámhatóság, illetve a bíróság végrehajtható határozata alapján - a külön élő másik szülő vagy más személy gondozásába kerül,

b) a gyermek nagykorúvá vált, és nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat nem folytat,

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2021. évi LXXIV. törvény 13. § b). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.
2 Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 106. § (1). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2017. évi L. törvény 123. § 2.
3 Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (3). Hatályos: 2013. I. 1-től.
4 Megállapította: 2017. évi CLIX. törvény 81. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.
5 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.
6 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 15. § (1). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
7 Hatályon kívül helyezte: 2021. évi LXXIV. törvény 13. § c). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.
8 Megállapította: 2021. évi LXXIV. törvény 10. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.
9 Megállapította: 2021. évi LXXIV. törvény 10. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.
10 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 144. § (2). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
11 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 15. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
12 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
13 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.

c)[1] a gyermeket a gyámhatóság nevelésbe vette,
d) a kötelezett meghalt.
(6)[2]
(7)[3] Ha a gyermektartásdíj megelőlegezésére való jogosultság megszűnik, az ellátás a jogosultság megszűnésének hónapjáig esedékes azzal, hogy ha a megszűnés
a) a tárgyhónap 15-éig következik be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő véglegessé vált határozatban megállapított összeg 50%-át,
b) a tárgyhónap 15-ét követően következik be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő véglegessé vált határozatban megállapított teljes összeget
kell kifizetni.
(8)[4] A megelőlegezett gyermektartásdíjat a kötelezett a Polgári Törvénykönyvben meghatározott kamattal az államnak megtéríti.
(9)[5]
(10)[6] A megelőlegezett gyermektartásdíj meg nem térített összege tekintetében fennálló tartozás a kötelezett halála esetén megszűnik.

Otthonteremtési támogatás

25. §[7] (1)[8] Az otthonteremtési támogatás célja, hogy a nevelésbe vételből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse.
(2) Otthonteremtési támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek
a) legalább hároméves időtartamú folyamatos - gondozási helyén töltött - nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg, és
b)[9] készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanhétszeresét, azzal, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összegeként az otthonteremtési támogatás megállapítása időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegét kell figyelembe venni.
(3)[10] A vagyonba a fiatal felnőtt árvaellátásából, keresményéből származó, valamint a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény és az Ltv. szerinti megtakarítást nem lehet beszámítani. A nevelésbe vétel időtartamába az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartamát is be kell számítani, feltéve, ha a gyermeket ideiglenesen nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban helyezték el.
(4)[11] Akkor is jogosult a fiatal felnőtt a támogatásra, ha a három évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételére a 78. § (1) bekezdés *a)* pont *ab)*, *ac)*, *ad)* és *b)* pont *ba)* alpontjában meghatározott okból került sor.
(5)[12] A támogatás Magyarország területén használható fel
a) részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő vagy már a fiatal felnőtt tulajdonában lévő lakás, családi ház, tanya lakhatóvá tételére,
b) részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, építésére, tulajdon- vagy tulajdonrészszerzéssel járó felújítására vagy bővítésére,
c) bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetésére, lakás, családi ház, tanya bérleti díjának kifizetésére,

1 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2013. évi XXVII. törvény 78. § (2) b).
2 Hatályon kívül helyezte: 2005. évi LXXXIII. törvény 339. § 17. Hatálytalan: 2005. XI. 1-től.
3 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.
4 Megállapította: 2017. évi CLIX. törvény 81. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi CLXIV. törvény 14. § (2) a). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 6. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 16. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. Lásd még: ugyane törvény 106. § (3).
8 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) b).
9 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 6. § (1). Módosította: 2010. évi XXXIX. törvény 41. § (1), 2016. évi XXVI. törvény 26. § b).
10 Megállapította: 2016. évi XXVI. törvény 21. § (1). Hatályos: 2016. V. 1-től.
11 Módosította: 2003. évi LXI. törvény 93. § b), 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) c).
12 Megállapította: 2016. évi XXVI. törvény 21. § (2). Hatályos: 2016. V. 1-től.

d) önkormányzati bérlakás felújítására,

e)[1]

f) otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére,

g)[2] indokolt esetben a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátását biztosító, az Szt. hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézménybe vagy támogatott lakhatáshoz fizetendő belépési hozzájárulásra.

(6)[3] Az otthonteremtési támogatás iránti kérelemben nyilatkozni kell a (2)-(4) bekezdésben meghatározott feltételekről, valamint arról, hogy a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatás felhasználása során az utógondozó intézménnyel együttműködik.

(7)[4] A gyámhatóság az otthonteremtési támogatás iránti kérelem alapján az utógondozást

a) az utógondozás vagy utógondozói ellátás alatt nem álló fiatal felnőtt esetén elrendeli, vagy

b) az utógondozás vagy utógondozói ellátás alatt álló fiatal felnőtt esetén meghosszabbítja.

(8)[5] Az otthonteremtési támogatás céljának megvalósulásához az utógondozást biztosító intézmény a támogatással való elszámolásig segítséget nyújt, kivéve, ha az otthonteremtési támogatás célja lakás-előtakarékossági programban való részvétel. Lakás-előtakarékossági programban való részvétel esetén az utógondozást biztosító intézmény szükség esetén a 26/B. § (3) és (7) bekezdése szerinti esetben nyújt segítséget.

26. §[6] (1) Az otthonteremtési támogatás mértékét a folyamatos nevelésben eltöltött évek és a jogosult készpénz- és ingatlan vagyonának együttes értéke alapján úgy kell megállapítani, hogy a vagyonnal nem rendelkező jogosult esetén érje el, a vagyonnal rendelkező jogosult esetén pedig a vagyonnal együtt érje el

a) négy évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének negyvenhétszeresét,

b) négy évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének ötvenhétszeresét,

c) öt évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanhétszeresét.

(2) Ha a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást lakás, családi ház, tanya bérleti díjának kifizetésére, vagy lakás, családi ház, tanya tulajdon- vagy tulajdonrészszerzéssel járó felújítására, bővítésére használja fel, a gyámhatóság az otthonteremtési támogatás összegének részletekben történő kifizetéséről dönthet. A tulajdon- vagy tulajdonrészszerzéssel járó felújítás, bővítés céljára megállapított otthonteremtési támogatás részletekben történő kifizetése esetén a következő részlet kifizetésére csak akkor kerülhet sor, ha a fiatal felnőtt az előző részlet cél szerinti felhasználásáról okmányokkal igazoltan elszámolt.

(3)[7]

(4) A hitelintézet a lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatás összegét a gyámhatóság otthonteremtési támogatást megállapító döntése alapján zárolja. A zárolás kizárólag a gyámhatóság hozzájárulásával szüntethető meg. A zárolás hatálya alatt a szerződéssel rendelkezni kizárólag a gyámhatóság hozzájárulása alapján lehet.

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi CXLVII. törvény 36. § a). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.
2 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 13. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
3 Megállapította: 2016. évi XXVI. törvény 21. § (2). Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 36. § b).
4 Megállapította: 2016. évi XXVI. törvény 21. § (2). Hatályos: 2016. V. 1-től.
5 Beiktatta: 2016. évi XXVI. törvény 21. § (3). Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 3., 2020. évi CXLVII. törvény 36. § c).
6 Megállapította: 2016. évi XXVI. törvény 22. §. Hatályos: 2016. V. 1-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi CXLVII. törvény 36. § d). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.

(5) A gyámhatóság a fiatal felnőtt kérelmére, körülményeinek lényeges változása esetén a lakás-előtakarékossági szerződésben foglalt megtakarítási idő lejárta előtt is hozzájárulhat a lakás-előtakarékossági programban való részvételre megállapított otthonteremtési támogatás összegének a 25. § (5) bekezdése szerinti célra való felhasználásához.

(6) A fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatás gyámhatóság által elfogadott célra történő felhasználásáról - a (7)-(9) bekezdésben foglalt esetek kivételével - legkésőbb a támogatás megállapításától számított egy éven belül, okmányokkal igazoltan elszámol.

(7) Ha a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást lakás, családi ház, tanya bérleti díjának kifizetésére használja fel, az otthonteremtési támogatás felhasználásáról az utolsó részlet kiegyenlítését követő hónap utolsó napjáig kell elszámolnia.

(8) Ha a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást lakás, családi ház, tanya tulajdon- vagy tulajdonrészszerzéssel járó felújítására, bővítésére használja fel, az egyéves elszámolási határidőt a fiatal felnőtt kérelmére további egy évvel meg kell hosszabbítani.

(9) Ha a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást államilag támogatott lakás-előtakarékossági programban való részvételre használja fel, az otthonteremtési támogatás felhasználásáról a 26/B. §-ban foglaltak szerint számol el.

26/A. §[1] (1) Ha a 26. § (6)-(8) bekezdése szerinti elszámolás során a gyámhatóság megállapítja, hogy a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást vagy annak egy részét nem használta fel, - a lakáscélra fordított összeg felhasználásának elfogadása mellett - kötelezi a fiatal felnőttet a folyósított, de fel nem használt összeg visszafizetésére. A fiatal felnőtt a 27. § (2) bekezdésében meghatározott időtartamon belül a megállapított otthonteremtési támogatásból fel nem használt összeg tekintetében új kérelmet nyújthat be.

(2) A gyámhatóság által az (1) bekezdés szerint elrendelt visszafizetés összege tekintetében az ismételt felhasználás akkor engedélyezhető, ha a fiatal felnőtt a visszafizetési kötelezettségét teljesítette.

(3) Ha a 26. § (6)-(8) bekezdése szerinti elszámolás során a gyámhatóság azt állapítja meg, hogy a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást vagy annak egy részét nem a támogatást megállapító döntésben meghatározott célra használta fel, - a lakáscélra fordított összeg felhasználásának elfogadása mellett - a folyósított, de nem cél szerint felhasznált összeg visszafizetésére kötelezi a fiatal felnőttet. Ebben az esetben a visszafizetésre kerülő összeg otthonteremtési célra történő felhasználására újabb kérelem nem nyújtható be.

(4) A (3) bekezdés szerinti esetben a gyámhatóság a fiatal felnőtt kérelmére a visszafizetendő összeget méltányosságból elengedheti, csökkentheti, illetve arra részletfizetést engedélyezhet, feltéve, hogy a 133. § (5) bekezdésében foglalt feltétel fennáll. A visszafizetendő összeg méltányosságból történő elengedésének különösen akkor van helye, ha a fiatal felnőtt a támogatási összeget a támogatást megállapító döntésben meghatározott céltól eltérően, de a 25. § (5) bekezdése szerinti otthonteremtési célra használta fel.

26/B. §[2] (1) A hitelintézet a lakás-előtakarékossági szerződésben foglalt megtakarítási idő lejártát és a fiatal felnőttnek a kiutalás igénybevételére irányuló nyilatkozatát követően haladéktalanul tájékoztatja a gyámhatóságot

a) a kifizetendő betétösszegről, megjelölve a betétként elhelyezett összeget, valamint a jóváírt állami támogatást és az azokra jóváírt kamat összegét,

b) a kifizetés várható időpontjáról, és

c) a fiatal felnőttnek a kiutalás igénybevételére irányuló, a felhasználás célját is tartalmazó nyilatkozatának tartalmáról.

---

1 Beiktatta: 2016. évi XXVI. törvény 23. §. Hatályos: 2016. V. 1-től.
2 Beiktatta: 2016. évi XXVI. törvény 23. §. Hatályos: 2016. V. 1-től.

(2) Ha a gyámhatóság a hitelintézet (1) bekezdés szerinti tájékoztatása alapján megállapítja, hogy a fiatal felnőtt az állami támogatással és kamattal növelt betétösszeget az Ltv.-ben meghatározott lakáscélra, saját javára kívánja felhasználni, hozzájárul a lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatás összege tekintetében a zárolás megszüntetéséhez. Ha a betétösszeg felhasználása közeli hozzátartozó javára történik, a gyámhatóság csak akkor járul hozzá a zárolás megszüntetéséhez, ha a fiatal felnőtt legalább az otthonteremtési támogatás összegének erejéig a lakáscélú felhasználással érintett ingatlanban tulajdonrészt szerez.

(3) A gyámhatóság, amennyiben a felhasználás érdekében szükségesnek tartja, a (2) bekezdés szerinti hozzájárulással egyidejűleg az utógondozást az utógondozás vagy utógondozói ellátás alatt nem álló fiatal felnőtt esetén elrendelheti, vagy az utógondozás vagy utógondozói ellátás alatt álló fiatal felnőtt esetén meghosszabbíthatja. Az utógondozást biztosító intézmény segítséget nyújt a lakáscélú felhasználáshoz.

(4) A hitelintézet - a lakáscélú felhasználás gyámhatóság felé történő igazolása céljából - a gyámhatóság egyidejű tájékoztatása mellett igazolást állít ki a fiatal felnőtt részére az Ltv.-ben meghatározott lakáscélú felhasználás megtörténtéről a lakáscélú felhasználás fiatal felnőtt által történő teljes körű igazolását követő 15 napon belül, vagy annak hiányáról a külön jogszabályban meghatározott igazolási határidő lejártát követő 15 napon belül.

(5) Ha a hitelintézet igazolása szerint a lakás-előtakarékossági szerződés alapján a hitelintézet által kifizetett, állami támogatással és kamattal növelt betétösszeget a fiatal felnőtt

a) teljes mértékben az Ltv.-ben meghatározott lakáscélra használta fel, a gyámhatóság elfogadja az otthonteremtési támogatás felhasználását, és intézkedik a (3) bekezdés alapján kirendelt utógondozó intézmény felmentése, valamint a 26/C. § (2) bekezdésében foglalt elidegenítési tilalom tényének feljegyzése iránt,

b) nem vagy nem teljes mértékben az Ltv.-ben meghatározott lakáscélra használta fel, a gyámhatóság - a lakáscélra fordított összeg felhasználásának elfogadása mellett - a nem cél szerint felhasznált otthonteremtési támogatás visszafizetésére kötelezi a fiatal felnőttet, egyidejűleg intézkedik a (3) bekezdés alapján kirendelt utógondozó intézmény felmentése iránt.

(6) Az (5) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a gyámhatóság a fiatal felnőtt kérelmére a visszafizetendő összeget méltányosságból elengedheti, csökkentheti, illetve arra részletfizetést engedélyezhet, feltéve, hogy a 133. § (5) bekezdésében foglalt feltétel fennáll.

(7) Ha a gyámhatóság a hitelintézet (1) bekezdés szerinti tájékoztatása alapján megállapítja, hogy a fiatal felnőtt az állami támogatással és kamattal növelt betétösszeget nem az Ltv.-ben meghatározott lakáscélra kívánja felhasználni,

a) rendelkezik a hitelintézet felé az Ltv. alapján kifizethető, az otthonteremtési támogatásnak megfelelő mértékű betétösszegnek - ideértve az utána jóváírt kamatot is - a központi költségvetés részére történő átutalásáról,

b)[1] a 27. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével nyilatkoztatja a fiatal felnőttet arról, hogy az *a)* pont szerint átutalásra kerülő összeg otthonteremtési támogatásból származó részét a 25. § (5) bekezdése szerinti otthonteremtési célok közül melyikre kívánja felhasználni, és

c) szükség esetén elrendeli vagy meghosszabbítja az utógondozást a *b)* pont szerinti nyilatkozatban megjelölt felhasználási cél megvalósításához.

1 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 14. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

(8)[1] A gyámhatóság a (7) bekezdés *b)* pontja szerinti nyilatkozat alapján otthonteremtési támogatás iránti eljárást folytat le. Ha a fiatal felnőtt a nyilatkozatában új felhasználási célt nem jelöl meg, az eljárást meg kell szüntetni, egyidejűleg tájékoztatni kell arról, hogy a fel nem használt összeg tekintetében a 25. § (5) bekezdés szerinti otthonteremtési célra új kérelmet nyújthat be a 27. § (2) bekezdésében foglalt időtartamon belül.

26/C. §[2] (1) A gyámhatóság az otthonteremtési támogatást a központi költségvetés terhére biztosítja.

(2)[3] A gyámhatóság öt év időtartamra elidegenítési tilalom tényét jegyezteti fel az állam javára az ingatlan-nyilvántartásba a 25. § (5) bekezdés *a), b)* és 2020. december 31-én hatályos *e)* pontjában foglalt felhasználási célra megállapított otthonteremtési támogatással megszerzett építési telekre, lakásra, családi házra vagy tanyára.

(3) Az otthonteremtési támogatásra jogosult fiatal felnőtt kérelmére, körülményeinek lényeges változása esetén a gyámhatóság az általa feljegyeztetett elidegenítési tilalom tényét feloldhatja.

(4) A gyámhatóság a (2) bekezdésben meghatározott elidegenítési tilalom tényét feljegyezteti a korábbi - az otthonteremtési támogatás felhasználásával a fiatal felnőtt tulajdonába került - lakás, családi ház, tanya, építési telek felhasználásával megszerzett újabb lakásra, családi házra, tanyára, építési telekre, legfeljebb az előzőleg előírt elidegenítési tilalom időtartamának lejártáig.

(5) A (2) és (4) bekezdésben meghatározott elidegenítési tilalomból eredő valamennyi polgári jogi jogviszonyban a Magyar Államot a kincstár képviseli.

27. § (1)[4]

(2)[5] Az otthonteremtési támogatás iránti igényt a kérelmező a nagykorúvá válást követően, de legkésőbb a 30. évének betöltéséig nyújthatja be. E határidő elmulasztása jogvesztő.

28. §[6] (1) Ha az otthonteremtési támogatás a 25. § (5) bekezdés *g)* pontja szerinti belépési hozzájárulásra került megállapításra, és az ellátás az intézménybe történő beköltözést vagy a támogatott lakhatás igénybevételének megkezdését követő három éven belül megszűnik, a bentlakásos szociális intézmény vagy a támogatott lakhatás vezetője (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: a szociális intézmény vezetője) haladéktalanul tájékoztatja a gyámhatóságot a belépési hozzájárulásnak az Szt. 117/C. § (5) bekezdése alapján visszafizetendő arányos részéről.

(2) A szociális intézmény vezetőjének (1) bekezdés szerinti tájékoztatása alapján a gyámhatóság

a) rendelkezik a szociális intézmény vezetője felé a belépési hozzájárulás arányos részének a központi költségvetés részére történő átutalásáról,

b) a 27. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével nyilatkoztatja a fiatal felnőttet arról, hogy a központi költségvetés részére visszautalt összeget a 25. § (5) bekezdése szerinti otthonteremtési célok közül melyikre kívánja felhasználni, és

c) elrendeli az utógondozást a fiatal felnőtt nyilatkozatában megjelölt felhasználási cél megvalósításához.

(3) A gyámhatóság a fiatal felnőtt (2) bekezdés *b)* pontja szerinti nyilatkozata alapján otthonteremtési támogatás iránti eljárást folytat le. Ha a fiatal felnőtt a nyilatkozatában új felhasználási célt nem jelöl meg, a gyámhatóság az eljárást megszünteti és egyidejűleg tájékoztatja a fiatal felnőttet, hogy a fel nem használt összeg tekintetében a 25. § (5) bekezdése szerinti otthonteremtési célra új kérelmet nyújthat be a 27. § (2) bekezdésében foglalt időtartamon belül.

---

1 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 36. § e).
2 Beiktatta: 2016. évi XXVI. törvény 23. §. Hatályos: 2016. V. 1-től.
3 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § b).
4 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 2. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
5 Megállapította: 2009. évi CIX. törvény 15. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.
6 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 15. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

V. Fejezet

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások általános szabályai

29. § (1)[1] A fenntartó önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátások (a továbbiakban: személyes gondoskodás) formáiról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjról rendeletet alkot.

(2) Ha törvény másként nem rendelkezik, a fenntartó önkormányzat rendeletben szabályozza[2]

a) az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit,

b) az önkormányzat által biztosított ellátás igénybevételére irányuló kérelem benyújtásának módját és a kérelem elbírálásának szempontjait,

c) az intézményvezető hatáskörében - külön eljárás nélkül - biztosítható ellátásokat,

d) az ellátás megszűnésének eseteit és módjait,

e) a fizetendő térítési díjak mértékét, csökkentésének és elengedésének eseteit, módjait.

(3)[3] Ha önkormányzati társulás gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást nyújt, akkor a társulási megállapodásban megjelölt székhely szerinti vagy az erre kijelölt települési önkormányzat - a társulási megállapodásban meghatározottak szerint - a nyújtott ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról rendeletet alkot.

30. § (1)[4] Egy szolgáltatónak, intézménynek, hálózatnak egy fenntartója van.

(2)[5] Szociális szövetkezet nem nyújthat gyermekvédelmi szakellátást.

Az ellátás igénybevételének módja

31. § (1)[6] A személyes gondoskodás igénybevétele - ha e törvény másként nem rendelkezik - önkéntes, az ellátást igénylő (a továbbiakban: kérelmező) kérelmére történik. Cselekvőképtelen kiskorú és cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt álló személy kérelmét törvényes képviselője terjeszti elő, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy a kérelmét törvényes képviselőjének hozzájárulásával terjesztheti elő. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy és a törvényes képviselője között az ellátás igénybevételével kapcsolatban felmerült vitában - a tényállás tisztázása mellett - a gyámhatóság dönt.

(2) Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, e törvény az ellátás kötelező igénybevételét elrendeli.

(3)[7]

---

1 Módosította: 2011. évi CLIV. törvény 56. § (1) a).
2 Módosította: 2011. évi CLIV. törvény 56. § (1) a).
3 Beiktatta: 2011. évi CXCI. törvény 145. §. Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 75. § (1) a), 2016. évi LXVII. törvény 57. § 1., 2017. évi XCV. törvény 24. § (1) a).
4 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 27. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2006. évi LXV. törvény 12. §. Módosította: 2007. évi CXXI. törvény 82. § (5) ab).
6 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (5). Hatályos: 2014. III. 15-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 159. § b). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.

32. §[1] (1)[2] A Biztos Kezdet Gyerekház kivételével a személyes gondoskodást nyújtó ellátásra irányuló jogviszony keletkezését

a) a helyi önkormányzat képviselő-testületének határozata,

b)[3] a gyámhatóságnak a határozata,

c) a települési önkormányzat által fenntartott átmeneti gondozást nyújtó intézmény esetében az intézményvezető intézkedése,

d) a *c)* pontban foglaltakon túl a fenntartó önkormányzat rendeletében vagy az állami fenntartó által meghatározott körben az intézményvezető intézkedése,

e) a személyes gondoskodás iránti kérelemről dönteni jogosult személy intézkedése

alapozza meg.

(2) Ha az ellátás igénybevételére az (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja alapján kerül sor, a határozatot közölni kell a működtetővel és az ellátást nyújtó intézmény vezetőjével is.

(3)[4] Állami fenntartó által fenntartott (a továbbiakban: állami fenntartású) intézmény esetén az (1) bekezdés *c) és d)* pontja szerinti döntésről az intézményvezető értesíti a kérelmezőt, illetve törvényes képviselőjét. Az ellátás igénybevételének elutasítása esetén a kérelmezőt, illetve törvényes képviselőjét írásban kell értesíteni.

(4) Ha a kérelmező, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének (3) bekezdés szerinti döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ha az intézményvezető az ellátás igénybevételéről nem intézkedik, a kérelmező, illetve törvényes képviselője az arról való tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ezekben az esetekben a fenntartó határozattal dönt.

(5)[5] A gyermekjóléti alapellátások igénybevételének - az (5a) bekezdésben foglalt kivétellel - a megkezdése előtt, valamint az utógondozói ellátás igénybevételének megkezdésekor

a) állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén a szolgáltató vezetője, illetve az intézményvezető,

b)[6] egyházi fenntartó által fenntartott (a továbbiakban: egyházi fenntartású) és nem állami fenntartó által fenntartott (a továbbiakban: nem állami fenntartású) szolgáltató, intézmény esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy a kérelmezővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

(5a)[7] Gyermekek átmeneti otthona és családok átmeneti otthona esetén az (5) bekezdés szerinti megállapodást az ellátás kezdetétől számított 15 napon belül kell megkötni.

(6) Nem kell az (5) bekezdés szerint megállapodást kötni

a)[8] gyermekjóléti szolgáltatás,

b) - ha a fenntartó döntése alapján a szolgáltatás jellegére tekintettel az nem indokolt - alternatív napközbeni ellátás,

c)[9] Biztos Kezdet Gyerekház

esetén.

(7) Az (5) bekezdés szerinti megállapodás tartalmazza

a) az ellátás kezdetének időpontját,

b) az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),

c) a gyermek, fiatal felnőtt számára nyújtott szolgáltatások és ellátások tartalmát, módját,

---

1 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 146. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
2 Módosította: 2016. évi CLXVI. törvény 49. § d).
3 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 9.
4 Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § a).
5 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 32. § (1). Hatályos: 2013. IV. 1-től.
6 Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § b).
7 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 32. § (1). Hatályos: 2013. IV. 1-től.
8 Módosította: 2016. évi CLXVI. törvény 50. § a).
9 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 28. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

d) a személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályokat, ha az ellátás térítésidíj-fizetési kötelezettséggel jár,

e) az ellátás megszüntetésének módjait,

f) a gyermek és törvényes képviselője, valamint a fiatal felnőtt személyazonosító adatait,

g)[1] az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt nyilatkozatát a 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörténtéről.

(7a)[2] Családok átmeneti otthona esetén a megállapodás - a (7) bekezdésben foglaltakon túl - tartalmazza

a) a gyermekkel együtt ellátásban részesülő személy gyermekgondozással kapcsolatos feladatait, a gondozás módját, mértékét, és

b) a szülő nyilatkozatát arról, hogy a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval, illetve intézménnyel együttműködik.

(7b)[3] Hálózatba szervezett családi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet esetén a megállapodás - a (7) bekezdésben foglaltakon túl - tartalmazza, hogy a gyermek a hálózat melyik családi bölcsődéjében, napközbeni gyermekfelügyeletében részesül ellátásban.

(7c)[4] Ha a gyermek törvényes képviselője a nevelés-gondozás nélküli munkanapra, illetve a bölcsődei szünet teljes idejére vagy annak egy részére is igényli a bölcsődei ellátást, erre az időszakra az ügyeletet biztosító intézmény az (5) bekezdésben foglaltak szerint megállapodást köt a törvényes képviselővel. Az ügyeletet biztosító intézménnyel kötött megállapodás nem érinti az ügyeleti időszakon kívül bölcsődei ellátást nyújtó intézménnyel kötött megállapodást.

(8) Az intézményvezetőnek az ellátásra jogosult gyermek, fiatal felnőtt azonnali elhelyezéséről kell gondoskodnia

a)[5] az elhelyezés azonnali végrehajtását elrendelő határozat alapján,

b) soron kívüli elhelyezésre vonatkozó indokolt kérelem alapján,

c) az 57. § (2) bekezdése szerinti esetben.

(9)[6] Ha az egyházi fenntartó vagy a nem állami fenntartó a települési önkormányzattal vagy állami szervvel kötött ellátási szerződés hatálya alá tartozó esetben az ellátásra irányuló kérelmet elutasítja, a kérelmezőt, illetve törvényes képviselőjét írásban értesíti. Ha a kérelmező, illetve törvényes képviselője a döntést vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az ellátási szerződést megkötő települési önkormányzathoz vagy állami szervhez fordulhat. A települési önkormányzat vagy állami szerv a kérelemről határozattal dönt.

(10)[7] Ha a települési önkormányzattal vagy állami szervvel ellátási szerződést kötött egyházi fenntartó vagy a nem állami fenntartó az elhelyezést elrendelő döntés ellen fellebbezést nyújt be, a települési önkormányzatot vagy állami szervet írásban értesíti.

Tájékoztatási kötelezettség

33. § (1) A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell.

(2) A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet tájékoztatni kell

a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,

---

1 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 32. § (2). Hatályos: 2013. IV. 1-től.
2 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 32. § (3). Hatályos: 2013. IV. 1-től.
3 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 25. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) h).
4 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 25. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
5 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 4.
6 Az első mondat szövegét módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) b). A második mondat szövegét módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) c). A harmadik mondat szövegét módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) d). Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § c).
7 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) e), 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § c).

b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
c)[1] az ellátásra jogosult gyermek, fiatal felnőtt és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről
ca) a gyermekek átmeneti otthonában biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál, ha a gyermek kapcsolattartásra jogosult hozzátartozói külön élnek,
cb) a családok átmeneti otthonában biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál, ha a gyermeknek van különélő, kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója,
cc) a gyermekotthonban biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátásnál (a *ca)-cc)* alpontokban szereplő intézmények a továbbiakban együtt: bentlakásos gyermekintézmény),
cd) a helyettes szülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál és
ce) a nevelőszülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátásnál,
d) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
e) az intézmény házirendjéről,
f) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
g) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
h)[2] a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviseleti fórumról.
(3) Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt köteles
a)[3] a (2) bekezdésben meghatározott tájékoztatás megtörténtéről nyilatkozni, ha az ellátás igénybevételéről nem kötöttek megállapodást,
b)[4] az e törvény alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
c)[5] nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

A gyermek és hozzátartozójának kapcsolattartása

34. §[6] (1)[7] A bentlakásos gyermekintézményben, a befogadó szülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál és gyermekvédelmi szakellátásnál a gyermek és szülője vagy más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója (a továbbiakban együtt: kapcsolattartásra jogosult) közötti kapcsolattartás formái:
a) a folyamatos és időszakos kapcsolattartás
aa) a gyermek tartózkodási helyén történő meglátogatásával, illetve
ab) a gyermek elvitelének jogával és visszaadásának kötelezettségével, vagy
ac) felügyelt kapcsolattartás keretében, és
b) a levelezés, elektronikus levelezés, telefonkapcsolat, ajándékozás, csomagküldés.

1 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 40. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 20. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
3 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 33. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.
4 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 20. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
5 Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 54. § (1) a). Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1).
6 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 41. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
7 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (2) 4.

(2)[1] A bentlakásos gyermekintézményben, a befogadó szülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás során elő kell segíteni, hogy a kapcsolattartásra jogosult a gyermekkel kapcsolatot tartson fenn, feltéve, hogy a szülő nem áll a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére elkövetett cselekmény miatt ideiglenes megelőző távoltartás vagy megelőző távoltartás, továbbá a büntetőeljárásban elrendelhető távoltartás kényszerintézkedés hatálya alatt, vagy a gyermek súlyos bántalmazása miatt nem szüneteltették a szülő kapcsolattartási jogának gyakorlását.

(3)[2] A gyámhatóság a kapcsolattartásról a gyermek vér szerinti családjával, testvéreivel való kapcsolat fenntartása, a gyermek vér szerinti családjába való visszakerülésének elősegítése érdekében dönt. A kapcsolattartás formájának és gyakoriságának elbírálása során a gyámhatóság mérlegeli a gyermekjóléti alapellátás vagy a gyermekvédelmi szakellátás igénybevételének okát, valamint a kapcsolattartásra jogosult magatartását és körülményeit.

(4)[3] A gyámhatóság által elrendelt felügyelt kapcsolattartás esetén a kapcsolattartást szabályozó jogszabályokban meghatározottak szerint, a gyámhatóság határozatában meghatározott helyszínen kerül sor a kapcsolattartásra.

(5)[4] Ha a (2) bekezdésben meghatározott kizáró feltételek nem állnak fenn, a kapcsolattartásra jogosult az átmeneti gondozásban részesülő gyermeket a bentlakásos gyermekintézmény házirendje vagy a helyettes szülői hálózatot működtetővel történt előzetes egyeztetés szerint, a gondozás helyszínén látogathatja. A látogatás alkalmával biztosítani kell a kapcsolattartás kulturált és zavartalan körülményeit. Átmeneti gondozásban részesülő gyermek esetén a kapcsolattartásról a gyámhatóság kérelemre dönt. A gyámhatóság szükség esetén felügyelt kapcsolattartást rendel el.

(6)[5] Az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, továbbá a nevelésbe vett gyermekkel történő kapcsolattartásról a gyámhatóság hivatalból dönt. A gyermek legfeljebb két napra történő eltávozását és két napnál hosszabb időtartamú szabadságát a gyermekvédelmi gyám engedélyezi, ha arra a gyámhatóság döntésében felhatalmazta. A gyermekvédelmi gyám jelzi a gyámhatóságnak, ha a kapcsolattartás végrehajtása során a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek vagy a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek gondozási helyét biztosító személy, intézmény között vita keletkezik.

(7)[6] Az örökbefogadhatónak nyilvánítás szempontjából nem tekinthető rendszeres kapcsolattartásnak a levélírás, a telefonhívás, a csomagküldés és a gyámhatóság határozatában szabályozottól jelentősen eltérő évenkénti egy-két látogatás.

(8)[7] A kapcsolattartással összefüggő, a gyermek számára a bentlakásos gyermekintézményben, a befogadó szülőnél biztosított teljes körű ellátás által nem fedezett költségeket a kapcsolattartásra jogosult viseli. A települési önkormányzat rendkívüli települési támogatás formájában nyújthat segítséget a kapcsolattartásra jogosult számára a kapcsolattartással összefüggő költségek viseléséhez, különösen az utazási költségekhez, illetve a kapcsolattartásra jogosult otthonában történő kapcsolattartás esetén a gyermek ellátásának költségeihez. A területi gyermekvédelmi szakszolgálat a kapcsolattartást szabályozó jogszabályokban meghatározottak szerint nyújt segítséget és támogatást a kapcsolattartás megvalósításához.

Érdekvédelem

1 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (2) 4.
2 Az első-második mondat szövegét módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
3 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
4 A harmadik-negyedik mondat szövegét módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
5 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 34. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
6 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
7 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (2) 4., 2013. évi LXXV. törvény 12. §, 2014. évi XCIX. törvény 108. § (2).

35. § (1)[1] Az intézmény fenntartója meghatározza - a (6) bekezdésben meghatározott ellátások kivételével - az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdek-képviseleti fórum megalakításának és működésének - jogszabályban meghatározottak szerint kialakított - szabályait.

(2)-(5)[2]

(6)[3] A gyermekek esélynövelő szolgáltatásaiban, a gyermekjóléti szolgáltatásban, valamint a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde, a családi bölcsőde, a napközbeni gyermekfelügyelet és az alternatív napközbeni ellátás formájában biztosított napközbeni ellátásban részesülők érdekvédelmére a fenntartónak érdekképviseleti fórumot nem kell működtetnie. E szolgáltatások és ellátások esetén a panaszjog gyakorlására a 36. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

36. § (1) A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviseleti fórumánál[4]

a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,

b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,

c)[5] a 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

(2)[6] Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a gyermek, illetve fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

37. §[7] A bentlakásos gyermekintézményben elhelyezett gyermekek érdekeik képviseletére - jogszabályban meghatározottak szerint kialakított és működtetett - gyermekönkormányzatot hozhatnak létre.

Az ellátás megszüntetésének módja[8]

37/A. §[9] (1)[10] Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai kivételével a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnik

a) a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam - leteltével,

b) a jogosultsági feltételek megszűnésével.

(2)[11] Az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

---

1 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 22. § (1). Módosította: 2016. évi LXVII. törvény 57. § 2.
2 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 3. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
3 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 29. §. Módosította: 2018. évi XL. törvény 18. § 1.
4 Megállapította: 2003. évi IV. törvény 45. §. Hatályos: 2003. II. 15-től.
5 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 8. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től.
6 Módosította: 2002. évi IX. törvény 108. § (2) a), 2004. évi XXVI. törvény 94. § (3) c) cb), 2004. évi CXXXVI. törvény 73. § (2) b).
7 Megállapította: 2016. évi LXVII. törvény 49. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
8 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 23. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
9 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 23. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
10 Módosította: 2016. évi CLXVI. törvény 49. § e), 2018. évi XL. törvény 18. § 2.
11 Az első mondat szövegét módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 54. § (3) c). Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1).

(3)[1] Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

(3a)[2] Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett, a családok átmeneti otthonában a szülőnek, nagykorú testvérnek nyújtott ellátást a (3) bekezdésben foglaltakon túl megszünteti, ha a szülő, nagykorú testvér mások életét, testi épségét veszélyeztető magatartást tanúsít. Az intézményvezető ezzel egyidejűleg értesíti a szülő lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatót, és szükség esetén hatósági intézkedést kezdeményez.

(4)[3] Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A (3a) bekezdés szerinti eset kivételével a fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell.

(5) Ha az ellátást a 32. § (1) bekezdésének *a)* vagy *b)* pontja alapozza meg, az ellátást csak határozat szüntetheti meg.

VI. Fejezet

Gyermekjóléti alapellátások

A gyermekjóléti alapellátások célja

38. § (1) Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

(1a)[4] Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

(2) Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

(3)[5] Ha a gyermekek átmeneti gondozását a települési önkormányzat ellátási szerződés keretében biztosítja, és az ellátást nyújtó intézmény nem a települési önkormányzat területén működik, a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátását lehetőség szerint a szülő lakóhelye szerinti települési önkormányzatnak kell biztosítania.

VI/A. Fejezet[6]

Gyermekek esélynövelő szolgáltatásai[7]

1 Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 158. § a).
2 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 26. § (1). Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (2) d).
3 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 26. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 35. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.
5 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 27. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
6 Megállapította: 2018. évi XL. törvény 16. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
7 Megállapította: 2018. évi XL. törvény 16. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

Biztos Kezdet Gyerekház[1]

38/A. §[2] (1) A Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás biztosítása.

(2) A Biztos Kezdet Gyerekház a gyermek sikeres óvodai beilleszkedése, valamint a gyermek és a család sikeres társadalmi integrációja érdekében együttműködik különösen a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, a helyben elérhető egyéb, a gyermekek és a gyermekes családok számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjaival.

(3) A fenntartó a Biztos Kezdet Gyerekházat szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló egységeként működteti.

(4)[3] A Kormány rendeletében kijelölt szerv a Biztos Kezdet Gyerekházban folyó szakmai munka dokumentálása, támogatása és monitoringja, valamint a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásait rendszeresen igénybe vevő gyermekek fejlődésének és a szülők nevelési magatartásában bekövetkező változások nyomon követése céljából a „Biztos Kezdet Gyerekház Dokumentációs Rendszer” elnevezésű elektronikus adminisztrációs és programtámogató nyilvántartási rendszert (a továbbiakban: Dokumentációs Rendszer) vezeti.

(5)[4] A Dokumentációs Rendszer tartalmazza

a) a gyermek

aa) személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelére és adóazonosító jelére vonatkozó,

ab) anyanyelvére vonatkozó,

ac) családi jogállására vonatkozó,

ad) veszélyeztetettségének megállapításához szükséges és elégséges adataira, így különösen vagyoni helyzetére, környezetére, élelmezésére, ruházatára, lakhatási viszonyaira vonatkozó,

ae) megfelelő ellátásához, gondozásához szükséges és elégséges adataira, így különösen a személyiségére, magatartására, személyes kapcsolataira, szokásaira, neveltségi állapotára, fejlődésére vonatkozó,

af) egészségi állapotára vonatkozó,

ag) fényképére, a róla készített mozgóképre vonatkozó,

ah) hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetére vonatkozó, a vele kapcsolatos egyéb hatósági, bírósági eljárásokra, határozatokra vonatkozó,

ai) kapcsolattartásra jogosult hozzátartozójának személyazonosító adataira vonatkozó,

aj) lakóhelyén életvitelszerűen tartózkodó személyek személyazonosító és személyes körülményeire vonatkozó,

ak) háziorvosának, védőnőjének és a nevelkedése szempontjából jelentőséggel bíró személyek elérhetőségére vonatkozó;

b) a szülő, törvényes képviselő, befogadó szülő, várandós anya

ba) személyazonosító és a társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó,

bb) vagyoni helyzetére, lakhatási viszonyaira, környezetére, munkahelyére, iskolai végzettségére, kapcsolataira vonatkozó,

bc) gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó,

bd) egészségi állapotára vonatkozó;

---

1 Megállapította: 2018. évi XL. törvény 16. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
2 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 30. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 38. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 38. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

c) a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásainak leírását, a szolgáltatások biztosításában közreműködő szakemberek személyazonosító adatait és a képesítésükre vonatkozó
adatokat.

(6)[1] A Dokumentációs Rendszerbe a Biztos Kezdet Gyerekházban foglalkoztatott személyek folyamatosan szolgáltatják az (5) bekezdés szerinti adatokat.

(7)[2] Külön adatszolgáltatás kérése nélkül hozzáfér

a) a Biztos Kezdet Gyerekházban foglalkoztatott személy a Dokumentációs Rendszerbe általa szolgáltatott adatokhoz,

b) a Biztos Kezdet Gyerekház fenntartója a Dokumentációs Rendszerbe az általa fenntartott Gyerekház foglalkoztatottai által szolgáltatott adatokhoz,

c) a Biztos Kezdet Gyerekházak tekintetében módszertani feladatokat ellátó és módszertani támogatást nyújtó szerv és személy a Dokumentációs Rendszer adataihoz.

(8)[3] A Dokumentációs Rendszerben a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásai igénybevételének befejezését követő öt év elteltével az adott személy adatait zárolni kell. A zárolt adatok kizárólag statisztikai és tudományos kutatási célra használhatóak fel, azokkal más művelet nem végezhető.

Tanoda[4]

38/B. §[5] (1) A tanoda olyan, elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és kivételesen fiatal felnőttek számára nyújtott, önkéntesen igénybe vehető társadalmi felzárkózást segítő, a személyiségfejlődés egészét szem előtt tartó, prevenciós szolgáltatás, amely az Nktv. szerinti kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel idején kívül, valamint a tanítási szünetekben segíti elő a szociokulturális hátrányok kompenzálását, a tanulmányok folytatását, a társadalomba való sikeres beilleszkedést, az életpálya-tervezést és a szabadidő hasznos eltöltését.

(2) A tanoda a szolgáltatásait a helyi sajátosságokra és a gyermekek egyéni szükségleteire építve, a szülők bevonásával, a gyermek nevelési-oktatási intézményével, a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a helyben elérhető egyéb, az érintett korosztály számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjával együttműködve nyújtja. A szolgáltatásnyújtás helyszínén kizárólag tanoda ellátás biztosítható.

VI/B. Fejezet[6]

Gyermekjóléti szolgáltatás[7]

A szolgáltatás tartalma[8]

1 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 38. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 38. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 38. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2018. évi XL. törvény 17. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2018. évi XL. törvény 17. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 17. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 17. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
8 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 17. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.

39. § (1)[1] A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

(2)[2] A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,

b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,

c)[3] a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,

d) a szabadidős programok szervezése,

e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

(3)[4] A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,

c) az *a)* pontban, valamint a 17. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,

d)[5] tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

(3a)[6] A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

(4)[7] A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

a)[8] a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,

c)[9] kezdeményezni

ca)[10] egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni,

cb)[11] szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

---

1 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 24. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
2 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 24. § (1).
3 Megállapította: 2015. évi CXXXIII. törvény 19. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
4 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 24. § (1).
5 Beiktatta: 2005. évi XXII. törvény 2. § (2). Hatályos: 2005. V. 8-tól.
6 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 28. § (1). Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § d).
7 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 24. § (1).
8 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 42. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 6.
9 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 42. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
10 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 31. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
11 Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) c).

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét, vagy
ce)[1]
d)-e)[2]
(5)[3]

39/A. §[4] (1) Egyszemélyes család- és gyermekjóléti szolgálat nem vehet részt az e Fejezet szerinti feladatok ellátásában, ha az érintett gyermek szülője a szolgáltatást nyújtó személy maga, a fenntartó önkormányzat polgármestere, alpolgármestere, jegyzője vagy aljegyzője.

(2) Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ nem vehet részt az e Fejezet szerinti feladatok ellátásában, ha az érintett gyermek szülője a szolgálat, központ szakmai vezetője vagy intézményvezetője, a fenntartó önkormányzat polgármestere, alpolgármestere, jegyzője vagy aljegyzője.

(3) Elfogult az a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó személy, akitől nem várható el az eset tárgyilagos megítélése.

(4) Az összeférhetetlenséggel vagy elfogultsággal érintett személy, vagy a szolgálat, központ vezetője köteles azt bejelenteni az ok tudomására jutásától számított 5 munkanapon belül a család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalnak. A szolgáltatás igénybe vevője az összeférhetetlenséget vagy elfogultságot bármikor bejelentheti a család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalnak. A fővárosi és megyei kormányhivatal megvizsgálja a bejelentés megalapozottságát, és ha szükséges, kijelöli az e Fejezet szerinti feladatokat ellátó szolgálatot, központot vagy személyt.

(5) Az összeférhetetlenséggel vagy elfogultsággal érintett szolgáltatást nyújtó személy az igénybe vevő felé fennálló tájékoztatási kötelezettségének köteles eleget tenni az összeférhetetlenség, elfogultság fennállása esetén is.

Család- és gyermekjóléti szolgálat[5]

40. § (1)[6] Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) - keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

(1a)[7] A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgálatot önálló intézményként, szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeként működteti.

(2)[8] A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl[9]

a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,

b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) d). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) e). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
3 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) f). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 39. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
5 Megállapította: 2015. évi CXXXIII. törvény 20. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.
6 Megállapította: 2015. évi CXXXIII. törvény 20. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 18. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
8 Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (2) f).
9 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 25. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

c)[1] az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,

d)[2] szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,

e) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,

f) felkérésre környezettanulmányt készít,

g) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,

h)[3]

i)[4] biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,

j)[5] részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,

k)[6] nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

(3)[7]

(4)[8]

(5)[9]

Család- és gyermekjóléti központ[10]

40/A. §[11] (1) Család- és gyermekjóléti központnak (a továbbiakban: gyermekjóléti központ) az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

(2) A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl

a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít

aa) utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,

ab) kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást,

ac) - ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,

ad) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,

ae) jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,

af) családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,

ag)[12] óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet;

b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

---

1 Megállapította: 2016. évi XXVI. törvény 24. §. Hatályos: 2016. V. 1-től.
2 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 25. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
3 Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CLXXI. törvény 64. § b). Hatálytalan: 2011. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 25. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
5 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 25. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
6 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 25. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
7 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) h). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
8 Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 159. § c). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.
9 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) h). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 19. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
11 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 19. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
12 Beiktatta: 2015. évi CXXXIII. törvény 21. § (2). Hatályos: 2018. IX. 1-től.

ba) kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,

bb) javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

bc) együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,

bd) a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

be) utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a 86. § (1) bekezdés *f)* pontjában foglaltak szerint - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,

bf) védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít;

c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;

d)[1] elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

(3) A gyermekjóléti központ a (2) bekezdés *a)* pont *ad)* alpontja, valamint a (2) bekezdés *b)* és *c)* pontja szerinti feladatainak ellátására a települési önkormányzat egyházi fenntartóval és nem állami fenntartóval ellátási szerződést nem köthet.

(4) A gyermekjóléti központ a (2) bekezdés *a)* pont *aa)-ac)* és *ae)-af)* alpontja szerinti feladata, valamint a szupervízió az Szt. 122/A. §-a szerinti, szolgáltatások intézményen kívüli szervezet által történő ellátásának szabályai szerint is biztosítható.

(5)[2] A család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ a szolgáltatással érintett

a) gyermek tekintetében a Gyvt. 139. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást,

b) nagykorú személy tekintetében az Szt. 20. §-a szerinti nyilvántartást

vezeti.

(6)[3] A 139. § (1) bekezdés szerinti adattartalmú nyilvántartás a változások nyomon követhetőségét biztosító elektronikus úton is vezethető.

(7)[4] A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által kijelölt család- és gyermekjóléti központ az Szt. 64. § (9) bekezdése szerinti fogyatékosságügyi tanácsadást is biztosít. A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter a kijelölésről szóló közleményt az általa irányított minisztérium honlapján és a Szociális Ágazati Portálon teszi közzé.

VI/C. Fejezet[5]

1 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 40. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 16. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 20. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.

Gyermekek napközbeni ellátása[1]

Általános rendelkezések[2]

41. §[3] (1) A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

(2) Az (1) bekezdés szerinti egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,

b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,

c) akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

(3) A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

a) a bölcsődei ellátás,

b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és

c) az alternatív napközbeni ellátás.

Bölcsődei ellátás[4]

42. §[5] (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3)[6] Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. §[7] (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

---

1 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 20. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 20. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 20. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 21. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 21. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
6 Módosította: 2017. évi CLXXVIII. törvény 12. § c).
7 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 21. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

b)[1] a a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az *a)* és *b)* pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

42/B. §[2] Ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltató, intézmény, vagy valamely bölcsődei csoport működtetése nem lehetséges,

a) a szolgáltatóra, intézményre vagy valamely bölcsődei csoportra kiterjedően az intézményvezető, ennek hiányában a szolgáltatást nyújtó személy,

b) a településen, fővárosi kerületben működő valamennyi, gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatóra, intézményre kiterjedően a települési önkormányzat jegyzője, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat jegyzője

- a fenntartó egyidejű értesítése mellett - rendkívüli zárva tartást rendel el.

Bölcsőde[3]

43. §[4] (1) A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

(2) A bölcsőde szervezetileg működhet

a) önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,

b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,

c) többcélú óvoda-bölcsődeként, vagy

d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként.

(3)[5] A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelembe vett gyermeket.

(4) A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő, törvényes képviselő kérésére gondoskodik a gyermek intézményi gondozásának, nevelésének megszervezéséről.

---

1 Módosította: 2017. évi CLXXVIII. törvény 12. § d).
2 Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 192. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.
3 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 22. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 22. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Megállapította: 2016. évi CLXVII. törvény 3. §. Hatályos: 2017. III. 1-től.

(5) A miniszter rendeletben a bölcsődék számára - a bölcsődei dolgozók szakmai fejlesztése, szakmai ünnepségek megtartása és a bölcsődei ellátáshoz kapcsolódó szakmai célok megvalósítása érdekében - nevelés-gondozás nélküli munkanapot határoz meg. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei nevelés és gondozás szünetel, a fenntartónak azonban erre irányuló szülői, törvényes képviselői kérésre gondoskodnia kell a gyermekek felügyeletének megszervezéséről.

Mini bölcsőde[1]

43/A. §[2] (1) A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a 43. § szerinti bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

(2) A mini bölcsőde szervezetileg működhet

a) önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,

b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,

c) többcélú óvoda-bölcsődeként, vagy

d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként, feltéve, hogy többcélú óvoda-bölcsődeként való működtetésére nincs lehetőség.

(3) A mini bölcsőde működtetésére a 43. § (3)-(5) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.

Munkahelyi bölcsőde[3]

44. § (1)[4] A munkahelyi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a foglalkoztató, vagy a foglalkoztatóval kötött megállapodás alapján az 5. § *s)* pontja szerinti fenntartó tart fenn, elsősorban a foglalkoztatónál keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei bölcsődei ellátásának biztosítására. A foglalkoztatóval kötött megállapodás alapján az 5. § *s)* pontja szerinti fenntartó által működtetett szolgáltatásra is a munkahelyi bölcsődére vonatkozó szakmai és finanszírozási szabályokat kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában

a)[5] *foglalkoztató:* a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 4. § 4. pont 4.1. és 4.2. alpontja szerinti személy, szervezet,

b) keresőtevékenység: a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 58. § (5) bekezdés *e)* pontja szerinti tevékenység.

(3)[6] Munkahelyi bölcsődében szolgáltatást az a nagykorú, cselekvőképességet érintő gondnokság, illetve támogatott döntéshozatal hatálya alatt nem álló, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki

a) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételek teljesítése alapján alkalmas a gyermek napközbeni ellátására, és

b) a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamon eredményesen részt vett,

---

1 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 23. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 23. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 24. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 Megállapította: 2017. évi CLXXVIII törvény 10. §. Hatályos: 2017. XII. 12-től.
5 Megállapította: 2019. évi CXXII. törvény 124. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.
6 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § e).

feltéve, hogy nem áll fenn vele szemben a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

(4) A munkahelyi bölcsődében több csoport is létrehozható.

Családi bölcsőde[1]

44/A. §[2] (1) A családi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít.

(2)[3] Családi bölcsődében szolgáltatást az a nagykorú, cselekvőképességet érintő gondnokság, illetve támogatott döntéshozatal hatálya alatt nem álló, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki

a) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételek teljesítése alapján alkalmas a gyermek napközbeni ellátására, és

b) a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamon eredményesen részt vett,

feltéve, hogy nem áll fenn vele szemben a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

(3) A családi bölcsődében gondozott saját gyermek után a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatást nem lehet igénybe venni.

(4) A családi bölcsőde feladatait önálló szolgáltató vagy legalább három - egy szolgáltató székhelyeként, illetve telephelyeiként, egy vagy több épületben működő - családi bölcsődét magába foglaló hálózat biztosítja. Három vagy annál több családi bölcsőde fenntartását hálózatba kell szervezni. A hálózatban biztosítani kell a szolgáltatást nyújtó személyek részére a folyamatos szakmai tanácsadást, valamint a gyermekek igényeihez rugalmasan igazodó szolgáltatások összehangolását.

Napközbeni gyermekfelügyelet[4]

44/B. §[5] (1) A napközbeni gyermekfelügyelet keretében - nem nevelési-oktatási céllal - a szolgáltatás nyújtója az életkornak megfelelő napközbeni ellátást biztosít

a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő gyermek számára,

b) a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek számára,

c) az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára a kötelező óvodai nevelésben való részvételének idején kívül,

d)[6] az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló számára,

e) az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára az Nktv. szerinti kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvételének idején kívül, valamint a tanítási szünetekben, és

f) az Nktv. rendelkezései szerint az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól felmentett gyermek számára.

(2)[7] A napközbeni gyermekfelügyelet keretében a sajátos nevelési igényű gyermekek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek számára szükségleteikhez igazodó ellátást kell nyújtani.

(3) A napközbeni gyermekfelügyelet megszervezhető

a) a szolgáltatást nyújtó saját otthonában,

b) a 44. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti foglalkoztató által biztosított helyiségben,

c) más, e célra kialakított helyiségben, vagy

---

1 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 25. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 25. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § e).
4 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 26. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 26. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
6 Módosította: 2019. évi LXX. törvény 3. § a).
7 Módosította: 2017. évi CLXXVIII. törvény 12. § e).

d) a 44/C. § szerinti esetben a szülő, törvényes képviselő otthonában.

(4) A napközbeni gyermekfelügyelet feladatait önálló szolgáltató vagy legalább három - egy szolgáltató székhelyeként, illetve telephelyeiként, egy vagy több épületben működő - napközbeni gyermekfelügyeletet magába foglaló hálózat biztosítja. Három vagy annál több napközbeni gyermekfelügyelet fenntartását hálózatba kell szervezni. A hálózatban biztosítani kell a szolgáltatást nyújtó személyek részére a folyamatos szakmai tanácsadást, valamint a gyermekek igényeihez rugalmasan igazodó szolgáltatások összehangolását.

(5)[1] Napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást az a nagykorú, cselekvőképességet érintő gondnokság, illetve támogatott döntéshozatal hatálya alatt nem álló, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki

a) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételek teljesítése alapján alkalmas a gyermek napközbeni ellátására, és

b) a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamon eredményesen részt vett,

feltéve, hogy nem áll fenn vele szemben a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

(6) Napközbeni gyermekfelügyelet keretében - a 44/C. § (2) bekezdésében foglalt kivétellel - húszhetes korától annak a tanévnek a végéig gondozható

a) a sajátos nevelési igényű gyermek, amelyben a tizenhatodik életévét betölti,

b) az *a)* pont alá nem tartozó gyermek, amelyben a tizennegyedik életévét betölti.

44/C. §[2] (1) A szülő, törvényes képviselő otthonában akkor biztosítható a napközbeni gyermekfelügyelet, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben - betegsége vagy egyéb ok miatt - nem biztosítható, és a szülő, törvényes képviselő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani, így különösen amikor

a) az egyedülálló szülő a gyermeknevelésben átmenetileg akadályozva van,

b) többes ikrek születnek, valamint az ikergyermekek gondozásában és nevelésében a szülő segítségre szorul,

c) az egyedülálló szülő több műszakban dolgozik, és gyermekének felügyelete a kora reggeli vagy késő esti órákban nem biztosított,

d) az egyik szülő megbetegszik, és emiatt akadályoztatva van a gyermek gondozásában, nevelésében, vagy

e) az egyik szülő meghal.

(2) Többes ikrek születésekor, valamint az (1) bekezdés *d)* és *e)* pontja szerinti esetekben a napközbeni gyermekfelügyelet a szülő, törvényes képviselő otthonában a gyermek születésétől kezdve nyújtható.

(3) Az (1) bekezdés szerinti szolgáltatás keretében

a) a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozást, felügyeletet kell biztosítani, és

b)[3] segítséget kell nyújtani az iskolai tanulmányok folytatásához, ha a gyermek tanulmányait az Nktv. rendelkezései szerint sajátos nevelési igénye vagy súlyos betegsége miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanulóként folytatja.

(4) Az (1) bekezdés szerinti szolgáltatás a szolgáltatást nyújtó saját gyermeke számára nem biztosítható.

Alternatív napközbeni ellátás[4]

1 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § e).
2 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 26. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Módosította: 2019. évi LXX. törvény 3. § b).
4 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 27. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

44/D. §[1] Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

a) a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,

b) a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés,

feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges - jogszabályban meghatározott - személyi és tárgyi feltételekkel.

VI/D. Fejezet[2]

Gyermekek átmeneti gondozása[3]

Az ellátás tartalma[4]

45. § (1)[5] A gyermekek átmeneti gondozása keretében - kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja - a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) kell gondoskodni.

(2)[6] A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy belegyezésével - ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani, vagy utógondozói ellátásban részesül. A fogyatékos gyermek számára a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

(3)[7] A gyermekek átmeneti gondozásának helyén a gyermek otthontalanná vált szülője is elhelyezhető. A tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet. A tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek átmeneti gondozását - a 7. § (2) bekezdésében foglalt kivételekkel - elsősorban helyettes szülőnél kell biztosítani. A szülő gyermeke ellátásában munkarendjéhez igazodóan részt vesz.

(4) A gyermekek átmeneti gondozása során a gyermek iskolai oktatását - lehetőség szerint - iskolaváltás nélkül kell biztosítani.

(5)[8] A gyermek átmeneti gondozásának megkezdéséről a szülőjének lakóhelye - ennek hiányában a tartózkodási helye - szerinti gyermekjóléti szolgálatot, ha az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a gyermekjóléti központot értesíteni kell. A gyermek átmeneti gondozása megkezdésekor - ha az előreláthatólag harminc napnál hosszabb lesz - el kell készíteni a gyermekre vonatkozó egyéni gondozási nevelési tervet.

---

1 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 27. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 28. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 28. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 28. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 11. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 36. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 39. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
8 A második mondatot beiktatta: 2002. évi IX. törvény 30. § (1). Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 7.

(6)[1] A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő hónapig tart, kivéve ha az utógondozói ellátásban részesülő szülő a gyermekével együtt veszi igénybe az ellátást. Ebben az esetben a gyermek átmeneti gondozása legfeljebb a szülő utógondozói ellátásának fennállásáig tartható fenn az utógondozói ellátás helyszínén.

46. §[2] (1) A gyermek átmeneti gondozása keretében ideiglenes jelleggel, állapotának megfelelő ellátást és éjszakai bentlakást (a továbbiakban: ideiglenes gondozást) kell biztosítani az olyan gyermek számára, aki lakóhelyéről önkényesen eltávozott, így ellátás és felügyelet nélkül maradt.

(2)[3] Az ideiglenes gondozás során fel kell tárni a gyermek felügyelet nélkül maradását előidéző okokat, és egyidejűleg haladéktalanul értesíteni kell a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, illetve a gyermekjóléti szolgálatot, ha az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a gyermekjóléti központot a további átmeneti gondozás vagy más gyámhatósági intézkedés megtétele céljából.

(3) A gyermek (2) bekezdésben meghatározott további átmeneti gondozásához minden esetben be kell szerezni a szülő vagy más törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát.

(4)[4] A gyámhatóságot értesíteni kell a szükséges hatósági intézkedések megtétele céljából, ha

a) a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermekéről az ideiglenes gondozásról való értesítést követő három napon belül nem gondoskodik,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő gyermeke átmeneti gondozásához nem járul hozzá, illetve azt nem kéri,

c) a gyermek visszakerülése a szülőjéhez ellentétes a gyermek érdekeivel.

47. § (1)-(2)[5]

(3) Ha az átmeneti gondozás időtartama eltelt, azonban a gyermek családi környezetébe nem térhet vissza

a)[6] az elhelyezés - a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével - hat hónappal, szükség esetén a tanítási év végéig meghosszabbítható, vagy

b)[7] haladéktalanul értesíteni kell a gyámhatóságot, a szükséges intézkedések megtételére.

(3a)[8] Ha a tanulói jogviszonyban álló gyermek az átmeneti gondozás időtartama alatt tölti be a 18. életévét, kérelemre szükség esetén az átmeneti gondozás időtartama meghosszabbítható a tanítási év végéig.

(4)[9] A gyámhatóságot értesíteni kell a szükséges intézkedések megtétele érdekében az átmeneti gondozás időtartamának eltelte előtt is, ha

a) nyilvánvalóvá válik, hogy a gyermek családi környezetébe nem térhet vissza,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek átmeneti gondozását ugyanazon intézményben két éven belül másodszor is kéri.

48. §[10] (1) A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

---

1 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 36. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 31. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
3 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 7.
4 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 12.
5 Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 159. § e). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.
6 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 32. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
7 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 12.
8 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
9 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 32. § (2). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 12.
10 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 33. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

(2) A gyermekek átmeneti házi gondozásaként - a szülő kérelmére - a gyermek saját otthonában történő ellátását gondozó útján kell biztosítani, ha testi vagy lelki betegsége miatt a gyermek ellátása elsősorban helyettes szülőnél történő elhelyezés útján vagy bentlakásos gyermekintézményben nem oldható meg és ha ez a gondozás a gyermek érdekét szolgálja.

Befogadó szülők[1]

48/A. §[2] (1) A befogadó szülő átmeneti vagy tartós jelleggel saját háztartásában nyújt teljes körű ellátást az általa befogadott gyermeknek és fiatal felnőttnek.

(2) Befogadó szülő a helyettes szülő, a nevelőszülő, a speciális nevelőszülő és a különleges nevelőszülő.

(3)[3] Nem lehet befogadó szülő az, akivel szemben a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok áll fenn.

(4) A nevelőszülő - a működtető hozzájárulásával - helyettes szülői feladatokat is elláthat. A nevelőszülő gondozásában egyidejűleg vagy kizárólag átmeneti gondozásban lévő gyermekek vagy kizárólag gyermekvédelmi szakellátásban lévő gyermekek lehetnek, kivéve, ha a nevelőszülő az utógondozói ellátott fiatal felnőttnek és annak átmeneti gondozásban részesülő gyermekének együtt nyújt ellátást.

(5) Az egy háztartásban nevelkedő gyermekek száma akkor sem haladhatja meg a 49. § (3) bekezdésében vagy az 54/A. §-ban meghatározott létszámot, ha az adott háztartásban élő személyek közül többen is befogadó szülői feladatot látnak el.

(6) A befogadó szülőnél elhelyezendő gyermekek - nevelőszülő esetén ideértve a fiatal felnőtteket is - számát a működtető a befogadó szülővel egyetértésben állapítja meg. A befogadó szülőnél elhelyezendő gyermekek számának meghatározásakor figyelembe kell venni a gyermek életkorát, tartós betegségét, fogyatékosságát, személyiségzavarát, a testvérek együttes elhelyezésének lehetőségét, az egyéb gyermeknevelést befolyásoló körülményeket, továbbá a nevelőszülő személyiségét és életkörülményeit.

(7) A nevelőszülő tevékenységét nevelőszülői hálózat keretében végzi. A helyettes szülő tevékenységét helyettes szülői hálózat keretében vagy önálló helyettes szülőként végzi. A nevelőszülői vagy helyettes szülői hálózat nevelési alapdokumentuma a befogadó szülők és a befogadó szülői tanácsadók által elfogadott, a nevelőszülői vagy helyettes szülői hálózatban folyó nevelés célját, alapelvét és módszereit tartalmazó szakmai program.

(8) A helyettes szülő kivételével a befogadó szülő e tevékenysége révén attól az időponttól kezdve áll foglalkoztatási jogviszonyban, amelytől kezdve a gyámhatóság a határozatában a gyermek gondozási helyeként a befogadó szülő háztartását határozta meg. A foglalkoztatási jogviszonyhoz kapcsolódó társadalombiztosítási ellátásra való jogosultság részletes szabályait külön törvény határozza meg.

Helyettes szülő

49. § (1)[4] A helyettes szülő a családban élő gyermek átmeneti gondozását - a működtető által készített egyéni gondozási-nevelési terv alapján - saját háztartásában biztosítja.

(2)[5] Helyettes szülő az a huszonnegyedik évet betöltött, cselekvőképességet érintő gondnokság alatt nem álló, támogatott döntéshozatal hatálya alatt nem álló és büntetlen előéletű személy lehet, aki

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 7. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 7. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § e).
4 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 34. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
5 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 34. § (1). Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (3) a), 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 5.

a)[1] személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas a gyermek átmeneti gondozására, és vállalja, hogy a szükséges ideig a nála elhelyezendő gyermeket gondozza, neveli, feltéve, hogy vele szemben nem áll fenn a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok, és

b) a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett.

(3)[2] A helyettes szülő egyidejűleg - saját gyermekeit is beszámítva - legfeljebb négy gyermek gondozását végezheti. A működtető gyermekgondozó alkalmazásával vagy megbízásával segíti a helyettes szülő munkáját, ha

a) a helyettes szülőnél elhelyezett gyermek rendszeres gyermekpszichiátriai kezelés alatt áll,

b) a helyettes szülő gondozásában kettőnél több három éven aluli gyermek van,

c) a helyettes szülő szabadságon van, beteg vagy feladatai ellátásában egyéb okból akadályozott.

(4)[3] A helyettes szülőket a működtető

a) külön jogszabályban meghatározott szakmai követelmények figyelembevételével kiválasztja, felkéri, felkészíti, nyilvántartásba veszi, és

b) tevékenységükben folyamatos szakmai tanácsadással segíti, továbbá

c) folyamatosan ellenőrzi a nevelési díj és a külön ellátmány felhasználásában, a szakmai tevékenységük ellátásában.

(5)[4] A helyettes szülőt a gyermek ellátására az 56. § szerinti nevelési díj és külön ellátmány illeti meg.

(6)[5] Indokolt esetben, így különösen testvérek együttes elhelyezésénél, a helyettes szülő kérelmére vagy beleegyezésével a (3) bekezdésben meghatározott gyermeklétszámtól - a gyermek érdekében - el lehet térni.

(7)[6] A helyettes szülő tevékenységét az e törvényben meghatározott helyettes szülői jogviszonyban végzi.

Gyermekek átmeneti otthona

50. § (1)[7] A gyermekek átmeneti otthonában az a családban élő, tizenkettedik életévét betöltött vagy tizenkettedik életévét be nem töltött, nem helyettes szülőnél elhelyezett gyermek helyezhető el, aki átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül marad, vagy elhelyezés hiányában ezek nélkül maradna, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett.

(2) A gyermekek átmeneti otthona segítséget nyújt - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - a gyermek családjába történő visszatéréséhez.

(3)[8] A gyermekek átmeneti otthona legalább tizenkettő, de legfeljebb negyven gyermek teljes körű ellátását biztosítja.

(4)[9] Az átmeneti lakásotthon olyan otthon, amely legfeljebb tizenkettő gyermek átmeneti gondozását biztosítja önálló lakásban, családias körülmények között.

---

1 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § e).
2 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 41. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 34. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
4 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 34. § (3). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
5 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 12. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től.
6 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 34. § (4). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
7 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 42. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
8 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 35. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
9 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 35. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

(5)[1] A gyermekek átmeneti otthona önálló helyettes szülőt vagy helyettes szülői hálózatot működtethet és ebben az esetben ellátja az ezzel kapcsolatos - a 49. § (4) bekezdésében meghatározott - feladatokat. Az átmeneti otthon által foglalkoztatott helyettes szülők az átmeneti otthoni férőhely felének megfelelő létszámú gyermek teljes körű ellátását biztosíthatják.

Családok átmeneti otthona

51. § (1)[2] Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy - ha tanulói jogviszonyban, hallgatói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban áll -, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától. A nagykorú testvér tanulói jogviszonyának, hallgatói jogviszonyának vagy felnőttképzési jogviszonyának fennállását félévente igazolni kell.

(2)[3] A családok átmeneti otthona legalább tizenkettő, de legfeljebb negyven felnőtt és gyermek együttes ellátását biztosítja.

(3)[4] A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során

a) befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét,

b)[5] befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyát, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét,

c) biztosítja az ellátást igénylő gyermek átmeneti gondozását és befogadja otthontalanná vált szüleit,

d)[6] segítséget nyújt a szülőnek gyermeke szükség szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez,

e) biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást,

f) a szülőknek az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt,

g) közreműködik - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében.

(4)[7] Krízisközpontként kizárólag a családok átmeneti otthona működhet.

(5)[8] A krízisközpont befogadja a hozzátartozók közötti erőszak miatt krízishelyzetbe került, a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerint bántalmazottnak minősülő személyt és azt a vele egy háztartásban élő személyt, akinek tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles (a továbbiakban együtt: bántalmazott család).

(6)[9] A krízisközpont a bántalmazott család számára

a) alaptevékenysége keretében legfeljebb nyolc hét időtartamra

aa) lakhatást biztosít és szükség esetén biztosítja az étkeztetést, a ruházattal való ellátást, a mentálhigiénés és egészségügyi ellátást,

---

1 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 35. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
2 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 33. §. Módosította: 2019. évi CXII. törvény 23. § 6.
3 Megállapította: 2017. évi XCV. törvény 16. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 36. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
5 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 44. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
6 Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (3) m).
7 Megállapította: 2015. évi CXXXIII. törvény 22. § (1). Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
8 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 37. §. Hatályos: 2011. VII. 27-től.
9 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 37. §. Hatályos: 2011. VII. 27-től.

ab)[1] közreműködik - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - a krízisellátást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család, az egyén helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében,

b) kiegészítő tevékenysége keretében a bántalmazott társadalmi reintegrációja érdekében legfeljebb öt év időtartamra félutasház-szolgáltatást nyújthat.

(7)[2] A félutasház-szolgáltatás keretében a krízisközpontból, titkos menedékházból, illetve a családok átmenti otthonából kikerült bántalmazott család számára lakhatást és az életvezetéshez szükség szerinti segítséget kell biztosítani.

(8)[3] A félutasház-szolgáltatás igénybevételének feltétele, hogy

a)[4]

b) a bántalmazott vállalja a külön jogszabályban meghatározott előtakarékossági programban való részvételt, és

c) a bántalmazott vállalja a külön jogszabályban meghatározott társadalmi reintegrációt segítő programban való részvételt.

(9)[5] Titkos menedékházként kizárólag a családok átmeneti otthona működhet.

(10)[6] A titkos menedékház befogadja a kapcsolati erőszak miatt krízishelyzetbe került, illetve otthontalanná vált bántalmazottat és gyermekét, valamint az (5) bekezdés szerinti bántalmazott családot.

(11)[7] A titkos menedékház a (10) bekezdésben foglalt személy számára

a) legfeljebb hat hónap időtartamra

aa) lakhatást biztosít, és szükség esetén biztosítja az étkeztetést, a ruházattal való ellátást, a mentálhigiénés ellátást, valamint segítséget nyújt az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréshez,

ab) közreműködik - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - a titkos menedékház szolgáltatást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család, az egyén helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében,

ac) segítséget nyújt a bántalmazás következtében kialakult pszichés sérülések kezelésében és jogi tanácsadással segíti érdekeinek védelmét,

b) legfeljebb öt év időtartamra kiegészítő tevékenysége keretében a bántalmazott társadalmi reintegrációja érdekében félutasház-szolgáltatást nyújthat.

(12)[8] A családok átmeneti otthona az otthonhoz kapcsolódó külső férőhelyeken biztosíthatja azoknak a családoknak az ellátását, amelyek önálló lakhatásra támogatással képesek.

(13)[9] A külső férőhelyen történő ellátás időtartama a 45. § (6) bekezdése és a 47. § (3) bekezdés *a)* pontja szerinti időtartammal együtt sem haladhatja meg a három évet.

(14)[10] A külső férőhelyen ellátott családok számára kedvezményes lakhatást, és ha az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges, a 32. § (5) bekezdése szerinti megállapodásban meghatározottak szerint szociális munkát kell biztosítani.

(15)[11] A külső férőhelyek esetében a költségvetési támogatás a normál férőhelyekhez képest csökkentett mértékben illeti meg a fenntartót. A támogatás mértékét a központi költségvetésről szóló törvény állapítja meg.

(16)[12] Az egy családok átmeneti otthona keretében működtetett külső férőhelyek férőhelyszáma egybeszámítva nem haladhatja meg a családok átmeneti otthona férőhelyszámának 50%-át.

---

1 Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) i).
2 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 37. §. Módosította: 2016. évi CLXVI. törvény 49. § f).
3 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 37. §. Hatályos: 2011. VII. 27-től.
4 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi CLXVI. törvény 50. § b). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
5 Megállapította: 2015. évi CXXXIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
6 Beiktatta: 2015. évi CXXXIII. törvény 22. § (3). Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
7 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 33. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
8 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 33. § (2). Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § f).
9 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 33. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 33. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.
11 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 33. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.
12 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 16. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

VII. Fejezet

A gyermekvédelmi szakellátások

A gyermekvédelmi szakellátások célja

52. §[1] A szakellátás keretében kell biztosítani az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek otthont nyújtó ellátását, a fiatal felnőtt további utógondozói ellátását, valamint a szakellátást más okból igénylő gyermek teljes körű ellátását.

Otthont nyújtó ellátás

53. § (1)[2] Otthont nyújtó ellátás keretében biztosítani kell az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek számára
a) a 45. § (1) bekezdése szerinti teljes körű ellátást,
b) a családi környezetébe történő visszahelyezését előkészítő, családi kapcsolatainak ápolását segítő családgondozást, vagy ha ez nem lehetséges, az örökbefogadásának elősegítését,
c) a családjába történő visszailleszkedéshez, önálló életének megkezdéséhez szükséges utógondozást.
(2)[3] Az otthont nyújtó ellátás keretében
a) különleges ellátást kell biztosítani
aa) a tartósan beteg, a fogyatékos,
ab) a három év alatti
gyermek számára;
b) speciális ellátást kell biztosítani
ba) a súlyos személyiségfejlődési, érzelmi élet- és impulzuskontroll-zavarokkal küzdő, illetve súlyos pszichotikus vagy neurotikus tüneteket mutató gyermek (a továbbiakban együtt: súlyos pszichés tüneteket mutató gyermek),
bb) a súlyos magatartási és beilleszkedési zavarokat vagy súlyos antiszociális viselkedésformákat tanúsító gyermek (a továbbiakban együtt: súlyos disszociális tüneteket mutató gyermek),
bc) az alkohol, drog és egyéb pszichoaktív szert használó gyermek (a továbbiakban: pszichoaktív szert használó gyermek),
bd)[4] a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló törvényben meghatározott szexuális szolgáltatásra felajánlkozás tilalmát megszegő gyermek (a továbbiakban: emberkereskedelem feltételezett áldozatává vált gyermek)
számára;
c) különleges és speciális ellátást együttesen kell biztosítani a különleges és speciális szükségletet egyidejűleg mutató gyermek (a továbbiakban: kettős szükségletű gyermek)
számára.
(2a)[5] Az otthont nyújtó ellátás során a gyermekek helyzetét folyamatosan figyelemmel kell kísérni, és a gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye alapján vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmére felül kell vizsgálni.

1 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) e).
2 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) e).
3 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 8. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
4 Beiktatta: 2020. évi V. törvény 1. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.
5 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 8. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.

(3)[1] A speciális és különleges ellátás kiterjed a gyermek korához, állapotához és szükségleteihez igazodó oktatásra, szakképzésre, foglalkoztatásra, valamint ápolására, szocializációjára és reszocializációjára, továbbá habilitációs és rehabilitációs kezelésére is.

(4)[2] Az utógondozói ellátás keretében kell lakhatást és szükség szerint további ellátást biztosítani azon nevelésbe vételből kikerült fiatal felnőttnek, akinek utógondozói ellátását a gyámhatóság elrendelte.

(5)[3]

(6)[4] Otthont nyújtó ellátást biztosít

a) a nevelőszülő a működtető közreműködésével, vagy - ha ez nem lehetséges -

b) a gyermekotthon, vagy

c)[5] az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosokat ápoló-gondozó bentlakásos intézmény, illetve fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek lakóotthona (a továbbiakban együtt: fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona), valamint az Szt. 75. §-a szerinti támogatott lakhatás

a területi gyermekvédelmi szakszolgálat támogatásával, különösen családgondozással, a gyermekvédelmi gyámság ellátásával.

(7)[6] Az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek családi pótlékának felhasználható részét a gyermek teljes körű ellátására vagy teljes körű ellátásának kiegészítésére kell fordítani, így különösen ruházattal, szabadidő-eltöltéshez, kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökkel való ellátására, fejlesztésére, tehetségének gondozására, továbbá a gyermekotthonban elhelyezett gyermek zsebpénzének biztosítására.

Utógondozói ellátás[7]

53/A. §[8] (1)[9] A gyámhatóság által elrendelt utógondozói ellátás keretében a fiatal felnőtt számára utógondozást és szükség szerinti ellátást kell biztosítani.

(2)[10] Az utógondozói ellátást a nevelőszülő a működtető közreműködésével, a gyermekotthon, az utógondozó otthon vagy az általuk, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által működtetett, lakhatást nyújtó külső férőhely, különösen albérlet vagy egyéb hely (a továbbiakban: külső férőhely) biztosítja.

(3) Az utógondozói ellátást nyújtó és a fiatal felnőtt az utógondozói ellátás konkrét formájáról, módjáról és mértékéről a külön jogszabályban foglaltak szerint megállapodást köt.

Nevelőszülők

54. §[11] (1) Nevelőszülő az a személy lehet, aki

a) huszonnegyedik életévét betöltötte,

b)[12] nem áll cselekvőképességet érintő gondnokság és támogatott döntéshozatal hatálya alatt,

c) büntetlen előéletű,

---

1 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (4) a).
2 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) f).
3 Hatályon kívül helyezte: 2002. évi IX. törvény 108. § (1) b). Hatálytalan: 2003. I. 1-től.
4 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 43. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Megállapította: 2019. évi CXXVI. törvény 47. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 37. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.
7 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 38. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
8 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 38. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
9 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 38. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
10 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) d).
11 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 9. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
12 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (6). Hatályos: 2014. III. 15-től.

d) a gondozásába helyezett gyermeknél legalább tizennyolc, de legfeljebb ötven évvel idősebb,

e) személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas a nála elhelyezett gyermek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítására és a családjába történő visszakerülésének vagy örökbefogadásának támogatására, valamint a gyermek, fiatal felnőtt életkori szükségleteiből adódó feladatoknak az ellátására,

f)[1] megfelel a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben meghatározott képesítési előírásoknak.

(2) Az (1) bekezdés *d)* pontjában meghatározott korkülönbségre és az (1) bekezdés *f)* pontjában meghatározott képzés elvégzésére vonatkozó rendelkezéstől - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben foglaltak szerint - a gyermek érdekében kivételesen el lehet térni.

(3) Speciális nevelőszülő az a nevelőszülő, aki - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben foglaltak alapján - alkalmas a nála elhelyezett súlyos pszichés vagy súlyos disszociális tüneteket mutató, vagy pszichoaktív szert használó, speciális ellátást igénylő gyermek kiegyensúlyozott nevelésének biztosítására.

(4) Különleges nevelőszülő az a nevelőszülő, aki - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben foglaltak alapján - alkalmas a nála elhelyezett tartósan beteg, fogyatékos vagy három év alatti különleges ellátást igénylő gyermek kiegyensúlyozott nevelésének biztosítására.

54/A. §[2] (1) A nevelőszülő a saját kiskorú gyermekeit is beszámítva legfeljebb hat gyermek és fiatal felnőtt együttes ellátását biztosíthatja. Ha a nevelőszülő saját kiskorú gyermekről háztartásában nem gondoskodik, akkor legfeljebb öt gyermek és fiatal felnőtt együttes ellátását biztosíthatja.

(2) Ha a nevelőszülő vagy a speciális nevelőszülő speciális szükségletű gyermek teljes körű ellátását biztosítja, a működtetőnek az (1) bekezdés szerinti létszámot minden speciális szükségletű gyermek teljes körű ellátása esetén egy fővel kell csökkentenie.

(3) Ha a nevelőszülő vagy a különleges nevelőszülő egy vagy két fő különleges szükségletű gyermek teljes körű ellátását biztosítja, a működtetőnek az (1) bekezdés szerinti létszámot egy fővel kell csökkentenie. Ha a nevelőszülő, különleges nevelőszülő három vagy négy fő különleges szükségletű gyermek teljes körű ellátását biztosítja, a működtetőnek az (1) bekezdés szerinti létszámot két fővel kell csökkentenie.

(3a)[3] Ha a nevelőszülő, a speciális nevelőszülő vagy a különleges nevelőszülő kettős szükségletű gyermek teljes körű ellátását biztosítja, a működtetőnek az (1) bekezdés szerinti létszámot minden kettős szükségletű gyermek teljes körű ellátása esetén egy fővel kell csökkentenie.

(4)[4] Indokolt esetben, így különösen testvérek együttes elhelyezésénél, a nevelőszülő kérelmére vagy beleegyezésével az (1)-(3a) bekezdésben meghatározott gyermeklétszámtól el lehet térni. Az eltérés feltétele ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek esetén a területi gyermekvédelmi szakszolgálat, nevelésbe vett gyermek esetén a gyermekvédelmi gyám hozzájárulása.

55. § (1)[5] A nevelőszülő - egyéni gondozási-nevelési terv alapján - a saját háztartásában nyújt teljes körű ellátást az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermeknek.

Ennek érdekében különösen

---

1 Megállapította: 2016. évi LXVII. törvény 51. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 10. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 11. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.
4 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (4) b).
5 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 40. § (1). Az első mondat szövegét módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 64. § d), 2012. évi CXCII. törvény 75. § (2) b). Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) e).

a) elősegíti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, személyisége kibontakozását,

b) elősegíti - a működtető támogatásával - a gyermek vér szerinti családjába való visszakerülését és ennek érdekében együttműködik a családdal, vagy ha ez nem lehetséges, illetve ez nem áll a gyermek érdekében, örökbefogadó családnál történő elhelyezését,

c) elősegíti a gyermek vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad megválasztását, kinyilvánítását, gyakorlását, hit- és vallásoktatásban való részvételét,

d) felkészíti a gyermeket az önálló életvezetésre, alapvető személyes ügyeinek intézésére,

e)[1]

(2)[2]

(3)[3] A nevelőszülő a gyámhatóság határozata alapján biztosítja az általa nevelt gyermek kapcsolatát a kapcsolattartásra feljogosított szülőjével és közeli hozzátartozóival.

(4)[4] A nevelőszülő az alapfeladatok ellátásán túl a működtető hozzájárulásával

a)[5] elláthatja

aa) a tartósan beteg, a fogyatékos vagy a három év alatti gyermekek különleges gondozását, nevelését,

ab) a súlyos pszichés vagy súlyos disszociális tüneteket mutató, vagy a pszichoaktív szert használó gyermekek speciális gondozását, nevelését, továbbá

ac) a kettős szükségletű gyermekek különleges és speciális gondozását, nevelését együttesen,

b) részt vállalhat az egyéni elhelyezési tervben foglaltak szerint a vér szerinti család komplex gondozásában,

c)[6] elláthatja a helyettes szülői feladatokat, azzal, hogy a nála elhelyezhető gyermekek száma nem haladhatja meg a 49. § (3) bekezdésében meghatározott létszámot,

feltéve, hogy személyében, valamint körülményeiben alkalmas e feladatok végzésére és a működtető biztosítja számára a speciális szakmai támogatást.

(5)[7] A működtető a nevelőszülőt

a) külön jogszabályban meghatározott követelmények figyelembevételével kiválasztja, felkészíti, nyilvántartásba veszi, és

b)[8] szakmai tanácsadással és utógondozással segíti, továbbá

c)[9] folyamatosan segíti és ellenőrzi a nevelési díj, az ellátmány és a családi pótlék felhasználásában, a szakmai tevékenysége ellátásában.

d)[10]

(6)[11]

(7)[12] A nevelőszülő a saját háztartásában - a működtetője közreműködésével - utógondozói ellátást nyújt.

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CLXXI. törvény 64. § e). Hatálytalan: 2011. I. 1-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXCII. törvény 75. § (2) c). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.
3 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
4 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 40. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
5 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 12. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 12. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 40. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
8 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 75. § (2) d).
9 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 12. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.
10 Hatályon kívül helyezte: 2003. évi IV. törvény 84. § (1) ba). Hatálytalan: 2003. II. 15-től.
11 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXCII. törvény 75. § (2) e). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.
12 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 39. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

56. § (1)[1] A nevelőszülőt az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek, valamint a volt gondozott fiatal felnőtt (1a) bekezdésben foglaltak szerinti ellátására nevelési díj illeti meg. A nevelési díj legalacsonyabb összege - gyermekenként, fiatal felnőttenként - az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 120%-a.

(1a)[2] A nevelési díj a gyermek, fiatal felnőtt élelmezésére, ruházkodására, tankönyvére, tanszerére, a tanulmányai végzéséhez és munkavégzéséhez szükséges egyéb eszközökre, a gyermek, fiatal felnőtt költőpénzére, egészségügyi ellátására fordítható a nevelőszülőt megillető családi pótlékkal együtt.

(2)[3] A nevelési díj az öregségi nyugdíj legkisebb összegének

a)[4] százötven százaléka, ha a nevelt gyermek a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság által készített szakmai vélemény szerint súlyos pszichés vagy súlyos disszociális tüneteket mutat, vagy pszichoaktív szert használó vagy kettős szükségletű,

b)[5] száznegyven százaléka, ha a nevelt gyermek tartósan beteg, fogyatékos vagy három éven aluli.

(3)[6] A nevelőszülő a nevelési díj mellett külön ellátmányban is részesül a gyermek, fiatal felnőtt élelmezésének és a lakásfenntartás költségeinek kiegészítésére. Az ellátmány éves összege nem lehet kevesebb - gyermekenként, fiatal felnőttenként - az éves nevelési díj 25%-ánál.

(3a)[7] A külön ellátmányból a kizárólagosan a gyermek, fiatal felnőtt ellátására szolgáló nevelési díj, külön ellátmány és családi pótlék fogadása érdekében létesített bankszámla és az ahhoz kapcsolódó bankkártya költségei is fedezhetők.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott külön ellátmányt elsősorban pénzben biztosítják, és a nevelési díjjal együtt havonta folyósítják.

(5)[8] A nevelőszülő az (1)-(3) bekezdésben meghatározott juttatásokat kizárólag a gyermek, fiatal felnőtt megfelelő ellátására fordíthatja.

(6)[9] A gyermek, fiatal felnőtt saját keresményéből a nevelőszülői háztartás költségeihez nem köteles hozzájárulni.

Gyermekotthon

57. §[10] (1) A gyermekotthon

a)[11] otthont nyújtó ellátást biztosít annak az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermeknek, akit nem nevelőszülőnél helyeztek el,

b) utógondozói ellátást biztosít a fiatal felnőtt számára,

c) szükség esetén külső férőhelyeket működtet.

(2) A gyermekotthon befogadja

a) az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekét,

b) a 46. § szerint ellátást igénylő gyermeket legfeljebb három napra, és a gyermek helyzetének rendezése érdekében kezdeményezi a szükséges intézkedéseket,

c) a tartós betegsége, illetve fogyatékossága miatt ellátást igénylő, első életévét be nem töltött gyermeket,

---

1 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 9., 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) f), 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) e).
2 Beiktatta: 2012. évi CXCII. törvény 46. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.
3 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 41. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 13. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.
5 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 47. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
6 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 46. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 36. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
8 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 11.
9 Beiktatta: 2012. évi CXCII. törvény 46. § (3). Hatályos: 2013. I. 1-től.
10 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 42. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
11 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 40. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.

d)[1] az otthont nyújtó ellátás keretében - ideiglenes jelleggel - azon nevelésbe vett gyermeket, aki gondozási helyéről önkényesen eltávozott és kezdeményezi a szükséges intézkedéseket.

(3)[2]

(4)[3] A gyermekotthon nevelőszülői hálózatot működtethet. Nevelőszülői hálózat működtetése esetén ellátja az 55. § (5) bekezdésében meghatározott feladatokat.

(5)[4]

(6)[5] A gyermekotthon alaptevékenységével összhangban - a fenntartó egyetértésével - szolgáltatást végezhet a lakosság számára, így különösen biztosíthatja a gyermekek vagy várandós anyák átmeneti gondozását, azonban a gyermekotthon szolgáltatása nem veszélyeztetheti az (1) és (2) bekezdésben meghatározott alapfeladatainak ellátását.

58. §[6] (1)[7] A speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, a gyermekotthon speciális csoportja vagy a gyermekotthon az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy a nevelésbe vett súlyos pszichés vagy súlyos disszociális tüneteket mutató, pszichoaktív szert használó, emberkereskedelem feltételezett áldozatává vált és a kettős szükségletű gyermekeknek nyújt gondoskodást, szocializációt és reszocializációt, valamint habilitációt és rehabilitációt. A speciális gyermekotthon legfeljebb 60 napra befogadja a rendőrség általános védelmi intézkedése alapján a fővárosi, megyei gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye hiányában is

a) az ideiglenes hatállyal elhelyezett, továbbá

b) a már nevelésbe vett és ideiglenes gondozási hellyel vagy gondozási hellyel rendelkező

gyermeket a gyermek biztonsága és azonnali terápiában való részesítése érdekében.

(2) Ha a nevelésbe vett gyermeknek az intézményben való tartózkodása a gyermek speciális szükségleteihez, állapotához igazodó terápia vagy tanulmányainak befejezése érdekében nagykorúvá válását követően is indokolt, a fiatal felnőtt kérelmére a speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, a gyermekotthon speciális csoportja utógondozói ellátást nyújt a fiatal felnőttnek.

(3) A speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban vagy a gyermekotthon speciális csoportjában a gyermek teljes körű ellátásának időtartama ugyanazon a gondozási helyen nem haladhatja meg a két évet, kivéve a (4) bekezdésben foglaltakat.

(4) A speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban vagy a gyermekotthon speciális csoportjában a gyermek teljes körű ellátásának időtartama kivételesen indokolt esetben,

a) a gyermek terápiájának, a tanítási évnek vagy a gyermek képzésben való részvételének a befejezésére tekintettel, legfeljebb egy évvel meghaladhatja a két évet, vagy

b) a speciális szükséglet fennállásáig meghosszabbodhat.

(5) A speciális gyermekotthon a szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén bentlakásos ellátás keretében végezheti a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság felkérésére a gyermek személyiségvizsgálatát.

---

1 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (2) b).
2 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 4. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
3 A korábbi harmadik mondatot hatályon kívül helyezte: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (3). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.
4 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 4. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
5 Módosította: 2016. évi LXVII. törvény 57. § 3.
6 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 14. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.
7 Megállapította: 2020. évi V. törvény 2. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.

(6)[1] A különleges ellátást igénylő gyermek és a kettős szükségletű gyermek gondozását, ellátását, habilitációját és rehabilitációját - az Nktv. szerinti szakértői bizottság fogyatékosságra vonatkozó véleménye alapján - az erre a célra létrehozott különleges gyermekotthon, gyermekotthon vagy gyermekotthoni csoport biztosítja, feltéve, ha a gyermek nevelőszülőnél történő elhelyezése nem oldható meg és állapota nem indokolja a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában, az Szt. 75. §-a szerinti támogatott lakhatásban való elhelyezését, vagy az elhelyezés férőhely hiányában nem lehetséges.

59. § (1)[2] A gyermekotthon legalább 12, de legfeljebb 48 - önálló lakóegységben elhelyezett - gyermek otthont nyújtó ellátását biztosítja.

(2) A lakásotthon olyan gyermekotthon, amely legfeljebb 12 gyermek otthont nyújtó ellátását biztosítja önálló lakásban vagy családi házban, családias körülmények között.

(2a)[3] A speciális, különleges vagy kettős szükségletű gyermeket fogadó lakásotthon speciális vagy különleges lakásotthonként működik.

(3)[4] A gyermekotthon ideiglenesen befogadó gyermekotthonként működik, ha ideiglenes hatállyal elhelyezett és nevelésbe vett gyermek számára kizárólag ideiglenes gondozási helyen biztosít ellátást.

(4) Ha a gyermekotthon kizárólag a fiatal felnőttek teljes körű utógondozói ellátását biztosítja, a gyermekotthon utógondozó otthonként működik.

(5)[5]

Területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

60. §[6] (1) A területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás (a továbbiakban: gyermekvédelmi szakszolgáltatás) javaslatot tesz az ideiglenes hatályú elhelyezést követően, valamint a nevelésbe vételi eljárás során, illetve a nevelésbe vételt követően a gyermek ideiglenes gondozási helyére és a gyermek sorsának rendeződéséig a számára otthont nyújtó ellátást biztosító gondozási helyére (a továbbiakban: gondozási hely).

(2) Az ideiglenes gondozási hely meghatározása érdekében a gyermekvédelmi szakszolgáltatás kijelöli az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermeket ideiglenesen befogadó nevelőszülőt vagy gyermekotthont.

(3) A gondozási hely meghatározása érdekében a gyermekvédelmi szakszolgáltatás a gyámhatóság megkeresésére

a)[7] elvégzi a gyermek személyiségvizsgálatát, elkészíti a gyermekre vonatkozó szakmai véleményt,

b) előkészíti az elhelyezési javaslatot és a gyermek egyéni elhelyezési tervét.

61. §[8] (1) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás ideiglenesen befogadó nevelőszülői feladatokat ellátó nevelőszülői hálózatot és ideiglenesen befogadó gyermekotthont működtethet.

(2) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás az elhanyagolt és bántalmazott, közülük is elsősorban a szexuálisan bántalmazott gyermekek vizsgálatát és terápiáját végző szolgáltatást, valamint - hivatalos szerv megkeresésére - az érintett gyermekek meghallgatását elősegítő szolgáltatást működtethet, amelynek során a gyermekvédelmi szakszolgáltatás együttműködik a megkereső szervvel.

---

1 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) a).
2 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 2.
3 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 15. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
4 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 41. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCV. törvény 57. § (2) a). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 41. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (4) c).
8 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 42. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

Az örökbefogadás előkészítésével kapcsolatos feladatok[1]

62. § (1)[2] A gyermekvédelmi szakszolgáltatás feladata - a gyermek külön jogszabály szerinti titkos vagy nyílt örökbefogadásának előkészítése, a nevelésbe vett gyermek örökbefogadhatóvá nyilvánításának és örökbefogadásának előkészítése, nyílt örökbefogadás esetében a vér szerinti szülő és az örökbe fogadni szándékozó személy kapcsolatfelvételének előkészítése érdekében -[3]

a)[4] a 141/E. § (1) bekezdése szerinti örökbefogadási alrendszerbe a gyámhatóság határozata alapján örökbefogadhatónak nyilvánított, illetve a más okból örökbefogadható ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermek, valamint a szülő, az egészségügyi szolgáltatást nyújtó szerv vagy személy, a gyermekjóléti szolgálat, a gyermekjóléti központ, családvédelemmel foglalkozó más szerv bejelentése alapján az örökbefogadható gyermek rögzítése,

b)[5] az örökbe fogadni szándékozó személy tájékoztatása az örökbefogadás feltételeiről, így különösen az örökbefogadás előtti tanácsadásról és az ingyenesen igénybe vehető felkészítő tanfolyamról,

c)[6] az örökbe fogadni szándékozó körülményeinek, egészségügyi és lélektani alkalmasságának vizsgálata az örökbefogadást szabályozó jogszabályokban rögzített szakmai követelmények figyelembevételével és az örökbe fogadni szándékozó személynek - a gyámhatóság határozata alapján - a 141/E. § (1) bekezdése szerinti örökbefogadási alrendszerbe való rögzítése,

d)[7]

(2)[8] A gyermekvédelmi szakszolgáltatás az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti tájékoztatás során felhívja az örökbe fogadni szándékozó személy figyelmét arra, hogy körülményei tekintetében köteles a valóságnak megfelelő információkat szolgáltatni, amelynek elmaradását értékelni kell az alkalmasságára vonatkozó vélemény kialakításánál, illetve az a már megállapított alkalmassága felülvizsgálatát eredményezi.

(3)[9] A gyermekvédelmi szakszolgáltatás a külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett

a) gondoskodik az örökbefogadás előtti tanácsadás és örökbefogadói tanfolyam, valamint az örökbefogadás utáni segítséget nyújtó szolgáltatások megszervezéséről, továbbá

b)[10] a nemzetközi örökbefogadási ügyekben eljáró központi hatóság (a továbbiakban: központi hatóság) megkeresésére külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadását követően jelentést készít az örökbefogadás helyzetéről,

c)[11] figyelemmel kíséri az örökbe fogadni szándékozó személyhez kötelező gondozásba kihelyezett gyermek beilleszkedését, ellátását, gondozását és tapasztalatairól írásban tájékoztatja a gyámhatóságot.

(4)[12] Ha a terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya kérelmére a gyámhatóság a gyermek lakóhelyéül a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat székhelyét állapította meg, a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat feladata a gyermek számára kiállított iratok megőrzése, valamint kiadása a gyámhatóság által megjelölt törvényes képviselő számára.

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (7). Hatályos: 2014. III. 15-től.
2 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 48. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
3 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) e).
4 Megállapította: 2019. évi CXXVI. törvény 48. § (1). Hatályos: 2020. VII. 1-től.
5 Módosította: 2020. évi LXV. törvény 8. §.
6 Megállapította: 2019. évi CXXVI. törvény 48. § (2). Hatályos: 2020. VII. 1-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (2) c). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.
8 Megállapította: 2020. évi LXV. törvény 4. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.
9 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 22. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.
10 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 13.
11 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (8). Hatályos: 2014. III. 15-től.
12 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 43. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

62/A. §[1] A gyermekvédelmi szakszolgáltatás a titkos örökbefogadás előkészítése érdekében

a)[2] - a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság 82. § (5) bekezdése szerinti véleménye figyelembevételével - kiválasztja a gyermek számára a legmegfelelőbb, érvényes alkalmassági határozattal rendelkező örökbe fogadó házaspárt, törvényben meghatározott esetben egyedül örökbe fogadó szülőt (a továbbiakban együtt: örökbe fogadó szülő),

b) felkészíti a gyermeket, a gyermek gondozási helyét és az örökbe fogadni szándékozó személyt az örökbefogadásra,

c) segíti a szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, ennek érdekében javaslatot tesz a gyermek örökbefogadó szülőhöz történő kötelező gondozásba történő kihelyezésére és figyelemmel kíséri azt,

d) javaslatot tesz az örökbefogadás engedélyezésére.

62/B. §[3] (1) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat a nyílt örökbefogadás elősegítése érdekében a 69/A. §-ban meghatározott szolgáltatást nyújtja. A szolgáltatást igénybe vevővel a 69/D. §-ban foglaltak szerint megállapodást kell kötni.

(2) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - megállapodást köt azzal a vér szerinti szülővel és örökbe fogadni szándékozó személlyel, akik a megállapodás megkötése előtt már ismerik egymást és együtt kérik a nyílt örökbefogadást elősegítő szolgáltatást.

(3) Ha a területi gyermekvédelmi szakszolgálat a 69/D. § (3) bekezdésben meghatározott okokról szerez tudomást, öt napon belül írásban értesíti az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító, valamint az örökbefogadás engedélyezésére illetékes gyámhatóságot.

Az örökbefogadás utánkövetésével kapcsolatos feladatok[4]

62/C. §[5] (1)[6] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhatóság határozata alapján az általa előkészített és - az örökbefogadó szülő kérelmére - a 69/A. § (1) bekezdése szerinti közhasznú szervezet által előkészített, végleges döntéssel lezárult örökbefogadást utánkövetí, és a Magyarországon élő, magyar vagy külföldi állampolgárságú örökbe fogadó szülő és örökbe fogadott gyermek számára az örökbefogadás utánkövetése keretében a (4) bekezdés szerinti szolgáltatást nyújtja.

(2) Az örökbefogadást a területi gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhatóság által meghatározott időpontig, de legfeljebb öt évig követi után.

(3)[7] Az örökbefogadás utánkövetésére kötelező utánkövetés keretében első alkalommal az örökbefogadás engedélyezésének véglegessé válását követően hat hónap múlva, azt követően pedig - a rokoni, házastársi örökbefogadás kivételével - az örökbefogadás engedélyezésének véglegessé válását követően másfél év múlva kerül sor.

(3a)[8] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadó szülő kérelmére a kötelező utánkövetés időtartama alatt a (3) bekezdésben meghatározott alkalmakon kívül is bármikor biztosítja az utánkövetést.

(3b)[9] Önkéntes utánkövetés keretében a területi gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadó szülő kérelmére utánkövetést biztosít a kötelező utánkövetés időtartamának letelte után három és fél évig.

(4) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás feladata az örökbefogadás utánkövetése keretében

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (9). Hatályos: 2014. III. 15-től.
2 Megállapította: 2020. évi CLXV. törvény 100. §. Hatályos: 2021. III. 1-től.
3 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (9). Hatályos: 2014. III. 15-től.
4 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (10). Hatályos: 2014. III. 15-től.
5 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (10). Hatályos: 2014. III. 15-től.
6 Módosította: 2017. évi CLIX. törvény 83. §.
7 Megállapította: 2016. évi CLXVII. törvény 4. § (1). Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 5.
8 Beiktatta: 2016. évi CLXVII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.
9 Beiktatta: 2016. évi CLXVII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.

a) a gyermek örökbefogadó családjába és új környezetébe történő beilleszkedésének figyelemmel kísérése, és

b) a gyermek örökbefogadó családjában történő nevelésének személyes tanácsadással történő segítése.

(5) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat az utánkövetés megtörténtéről és annak tapasztalatairól tájékoztatja az örökbefogadást engedélyező gyámhatóságot.

(6)[1] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat vezetője az örökbefogadás utánkövetéséről a 135. § (5) bekezdés *c)* pontjában meghatározott adatokat a 141/E. § (1) bekezdése szerinti örökbefogadási alrendszerben rögzíti.

62/D. §[2] (1) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személyek, az örökbefogadó családok és az örökbefogadottak számára klubot, segítő csoportot működtethet.

(2) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat a vér szerinti szülő számára, annak kérelmére az örökbefogadást követően - az örökbefogadás utánkövetésének 62/C. § szerinti szolgáltatásaiba nem tartozó - segítséget nyújt.

A törvényes képviselői feladatok ellátásának segítése és más szolgáltatási, szervezési feladatok[3]

62/E. §[4] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat a Ptk. 4:177. § szerinti, a gyámhatósági eljárásban a családjában élő vagy a nevelésbe vett gyermek érdekére tekintettel elrendelt vagy a szülők kérelmére biztosított közvetítői eljárás esetén - a szülők egymással, illetve a gyermekkel való megfelelő együttműködésének kialakítása érdekében - közvetítőt biztosít. A közvetítő a területi gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyámhatóság vagy a gyermekjóléti szolgálat, a gyermekjóléti központ székhelyén támogatott közvetítői eljárás keretében nyújt szolgáltatást az érintett szülő és gyermek számára.

63. §[5] A gyermekvédelmi szakszolgáltatás

a) segíti - a gyermekvédelmi gyámság alatt álló gyermek gyámjával (gyermekvédelmi gyámjával), gondozási helyével együttműködve - a gyermek gondozójának egyéni program szerinti gondozási, nevelési tevékenységét,

b) biztosítja az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek törvényes képviseletének ellátását,

c) szaktanácsadási feladatokat lát el.

64-65. §[6]

66. §[7] (1)[8] Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekvédelmi szakszolgáltatás

a)[9] 60. § (3) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feladatait a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság útján,

b) a) pontban nem említett feladatait, gyermekvédő intézet vagy más szakszolgáltatást nyújtó intézmény (a továbbiakban együtt: területi gyermekvédelmi szakszolgálat) működtetésével

biztosítja.

---

1 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 49. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.
2 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (10). Hatályos: 2014. III. 15-től.
3 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (11). Hatályos: 2014. III. 15-től.
4 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (11). Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 12.
5 Megállapította: 2016. évi LXVII. törvény 52. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
6 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 6. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 48. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A korábbi alcímet 2003. I. 1-től hatályon kívül helyezte: ugyane törvény 108. § (1) d).
8 Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 158. § b), 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) g).
9 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 34. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.

(2)[1] Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás biztosítása érdekében együttműködik a gyermek gondozási helyét fenntartó egyházi, nem állami fenntartóval és az ellátást nyújtó intézménnyel.

(3)[2] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat szolgáltatási, szervezési, tanácsadói és szakértői feladatokat végez. Tevékenysége körében a 60-63. §-ban foglaltakon túl[3]

a)[4] gyermekvédelmi gyámi, eseti gyámi hálózatot működtet,

b)[5] az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv döntése alapján ideiglenes befogadást biztosító nevelőszülői hálózatot és ideiglenesen befogadó gyermekotthont működtethet,

c)[6]

d)[7] az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv vagy más fenntartó felkérésére javaslatot tesz az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását biztosító nevelőszülőre, gyermekotthonra,

e) ügyeleti szolgálatot működtet,

f)[8] működteti a gyermekvédelmi szakértői bizottságot,

g)[9] több gyermek áldozattá válása, vagy a gyermek áldozattá válásának több gyermekre vonatkozó jelentős hatása esetén a gyermekeket ért trauma feldolgozása és az ellátást biztosító szakemberek tevékenységének támogatása érdekében kríziskezelő szolgáltatást nyújt.

(4)[10] Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást önálló intézmény keretében biztosítja, amely intézmény kizárólag az (1)-(3) bekezdés és a 60-65. § szerinti feladatokat láthatja el.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony[11]

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyra vonatkozó általános szabályok[12]

66/A. §[13] (1) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyrészről a működtető, másrészről a nevelőszülő, a speciális nevelőszülő vagy a különleges nevelőszülő (a továbbiakban együtt: nevelőszülő) között az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermek otthont nyújtó ellátásának biztosítása céljából, a 66/B. § (1) bekezdése szerinti írásbeli keretmegállapodás alapján, a 66/B. § (3) bekezdésében foglalt időponttól létrejövő foglalkoztatási jogviszony.

(2)[14] A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyra az Mt.-t akkor kell alkalmazni, ha azt e törvény előírja.

(3) Az Mt. rendelkezéseinek alkalmazása során

a) munkaviszony alatt a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt,

b) munkaviszonyra vonatkozó szabály alatt a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyra vonatkozó jogszabályt, a 66/B. § (1) bekezdése szerinti keretmegállapodást és kiegészítő megállapodást,

---

1 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 16. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
2 Módosította: 2016. évi LXVII. törvény 57. § 4.
3 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 16. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
4 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 50. §. Hatályos: 2014. I. 1-től. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 7.
5 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 43. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
6 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCV. törvény 57. § (2) c). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.
7 Módosítva: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) i) alapján.
8 Beiktatta: 2003. évi IV. törvény 46. § (2). Hatályos: 2003. II. 15-től.
9 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 17. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 34. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.
11 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 17. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
12 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 17. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
13 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 17. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
14 Módosította: 2016. évi CLXXX. törvény 2. § (2).

c) munkavállaló alatt a nevelőszülőt,
d) munkáltató alatt a nevelőszülői hálózat működtetőjét,
e) munkabér alatt a nevelőszülőnek járó díjazást,
f) távolléti díj alatt a 66/H. § (3) bekezdése szerinti alapdíjat
kell érteni.

(4) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló személy nem tanúsíthat olyan magatartást, amely méltatlan a nevelőszülői hivatáshoz.

(5) A nevelőszülő a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyának fennállása alatt, és annak megszűnését követően az általa nevelt gyermekkel, a gyermek vér szerinti családjával és a gyermeket örökbe fogadni szándékozó személlyel kapcsolatban tudomására jutott személyes adatot, valamint minden olyan adatot, tényt vagy körülményt, amelyet jogszabály alapján nem kell más számára megismerhetővé tennie, csak a törvényben azok kezelésére feljogosított szervnek vagy személynek hozhatja a tudomására.

(6) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony általános szabályai tekintetében egyebekben az Mt. 6. § (1) és (2) bekezdését, 7. §-át, 8. § (3) bekezdését, 9. és 10. §-át, 12. § (1) és (2) bekezdését, 15. § (3) és (4) bekezdését, 16-18. §-át, 19. § (2) és (3) bekezdését, 20. § (2)-(4) bekezdését, 22. § (1)-(3) bekezdését, 23-24. §-át, 25. § (1)-(4) bekezdését, (5) bekezdése első mondatát, (6)-(8) bekezdését, 26. §-át, 27. § (1) és (3) bekezdését, 29. § (1), (3) és (4) bekezdését, 30. és 31. §-át alkalmazni kell.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony létrejötte[1]

66/B. §[2] (1) A működtető és a nevelőszülő a köztük létrejövő nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony általános kérdéseiről - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendelet szerinti tartalommal - írásbeli keretmegállapodást köt. Az adott gyermek, fiatal felnőtt befogadásáról - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendelet szerinti tartalommal - a működtető és a nevelőszülő kiegészítő megállapodást köt.

(2) A keretmegállapodást és a kiegészítő megállapodást a működtető és a nevelőszülő közös megegyezéssel módosíthatják. A keretmegállapodás és a kiegészítő megállapodás módosítására a megkötésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(3) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony az írásbeli keretmegállapodás alapján attól az időponttól jön létre, amelytől kezdve a gyámhatóság a határozatában a gyermek gondozási helyeként a nevelőszülő háztartását határozta meg.

(4)[3] A nevelőszülő nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya mellett - a működtetővel kötött megállapodásban foglaltak szerint - időkorlátozás nélkül folytathat a Cst. 4. § *d)* pontjában meghatározott keresőtevékenységet, feltéve, hogy az a nála elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt ellátását nem veszélyezteti.

(5)[4] A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyból fakadó kötelezettségek teljesítése nem érinti a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony mellett létesített, munkavégzésre irányuló jogviszony munkaidejét.

(6) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony határozatlan időre jön létre. Kivételesen - helyettesítés vagy egyéb méltányolható ok esetén - a jogviszony határozott időre is létesíthető. A határozott idejű nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyra az Mt. 192. § (1), (2) és (4) bekezdését alkalmazni kell.

(7) Házasságban vagy élettársi kapcsolatban élő személy nevelőszülőként csak akkor foglalkoztatható, ha a nevelőszülői tevékenység végzéséhez házastársa, élettársa írásban hozzájárul.

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 18. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 18. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 37. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
4 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 37. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

(8)[1] A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony létesítését megelőzően a működtető meggyőződik a nevelőszülőnek jelentkező személy feladatellátásra való alkalmasságáról. A nevelőszülőnek jelentkező személy az alkalmassága vizsgálata körében nyilatkozik arról, hogy korábban állt-e már más működtetővel nevelőszülői, hivatásos nevelőszülői vagy nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban. A működtető a nevelőszülő alkalmasságának megállapítása céljából a nevelőszülő előző működtetőjétől szakmai véleményt kér a nevelőszülőnek a gyermekekkel szemben tanúsított magatartásáról, bánásmódjáról, a gyermekek gyermekvédelmi gyámjával, szükség esetén vér szerinti családjával, a nevelési-oktatási intézményével, az egészségügyi ellátást nyújtóval és a működtetővel való együttműködéséről, valamint a nevelőszülő jogviszonya megszűnésének vagy megszüntetésének okáról.

A nevelőszülő együttműködési kötelezettsége[2]

66/C. §[3] (1) A nevelőszülő együttműködik

a) a működtetőjével,

b) a gyermekvédelmi gyámmal, a gyermek kapcsolattartásra jogosult szülőjével és más hozzátartozójával,

c) az ellátási tevékenységét ellenőrző és a gyermek ügyében eljáró gyámhatósággal,

d) a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal, és

e)[4] a gyermek számára ellátást, szolgáltatást nyújtó intézményekkel, különösen az egészségügyi szolgáltatókkal, köznevelési intézményekkel és szakképző intézményekkel.

(2) A nevelőszülő az együttműködés keretében köteles haladéktalanul tájékoztatni a működtetőt, ha feladatainak ellátásában tartósan akadályoztatva van vagy életkörülményeiben jelentős változás várható.

(3) A működtető a székhelyén, illetékességi területén kívül élő nevelőszülővel is létesíthet nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt, feltéve, hogy a gyermek nevelését, gondozását és a nevelőszülői család életkörülményeit rendszeresen figyelemmel tudja kísérni, valamint az 55. § (5) bekezdése szerinti feladatokat el tudja látni.

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszűnése, megszüntetése és szüneteltetése[5]

66/D. §[6] (1) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszűnik

a) a nevelőszülő halálával,

b) a működtető jogutód nélküli megszűnésével,

c) a határozott idő lejártával, vagy

d)[7] ha a nevelőszülő gondozásából valamennyi gyermek, fiatal felnőtt kikerült és a gyámhatóság az ezt követő három hónapon belül újabb gyermeket, fiatal felnőttet gondozásában nem helyezett el, kivéve, ha erre a nevelőszülő részéről táppénz vagy fizetés nélküli szabadság igénybevétele miatt került sor.

(2) Az (1) bekezdés *d)* pontjában meghatározott időtartam a gyermeknek, a fiatal felnőttnek a nevelőszülő gondozásából való kikerülését követő naptól kezdődik abban az esetben is, ha a nevelőszülőt az egyes gyámi feladatok ellátására a gyámhatóság gyámként kirendelte.

(3) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszüntethető

a) a felek közös megegyezésével,

b) felmondással vagy

c) azonnali hatályú felmondással.

---

1 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 18. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 19. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 19. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 23. § 7.
5 Módosította: 2014. évi XCIX. törvény 108. § (1) 2.
6 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 20. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 17. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.

(4) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszüntetésének közös megegyezéssel történő kezdeményezéséről a gyámhatóságot értesíteni kell. Ilyen esetben a jogviszony a megszüntetés kezdeményezésétől számított legalább harminc, legfeljebb hatvan nap elteltével szüntethető meg.

(5) A nevelőszülő a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt hatvannapos felmondási idővel indokolás nélkül írásban felmondhatja. A működtető indokolt esetben a felmondási idő alatt felmentheti a nevelőszülőt a munkavégzés alól, ha az nem ellentétes a nála elhelyezett gyermek érdekeivel.

(6) A működtető a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt - a (7) bekezdésben foglaltak kivételével - hatvannapos felmondási idővel, írásban, indokolással felmondhatja. A felmondás okának az indokolásból világosan ki kell tűnnie. A felmondás indokának valóságát és okszerűségét a működtető bizonyítja.

(6a)[1] A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony (6) bekezdése szerinti felmondását megalapozza különösen, ha a nevelőszülő

a) a működtető engedélye nélkül másik működtetővel is megállapodást köt,

b) az együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget,

c) magatartásával ellehetetleníti a működtetővel történő együttműködést, vagy

d) előzetes bejelentés vagy a gyámhatóság engedélye nélkül harminc napnál hosszabb időre külföldre távozik anélkül, hogy ott szokásos tartózkodási helyet létesítene.

(7) A működtető azonnali hatállyal felmondja a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt, ha

a) a nevelőszülő külföldön létesít szokásos tartózkodási helyet,

b)[2] a nevelőszülőt a bíróság jogerős ítélettel cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezte vagy számára a gyámhatóság támogatót rendelt ki,

c)[3] a nevelőszülővel vagy a vele egy háztartásban élő más személlyel szemben a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok fennállásáról szerez tudomást,

d) a bíróság a nevelőszülő szülői felügyeleti jogát jogerős ítéletével megszüntette, vagy

e) a nevelőszülő a (8) bekezdésben foglalt magatartást megvalósítja.

(8) Ha a nevelőszülő a gyermek, fiatal felnőtt nevelése, ellátása során meg nem engedett nevelési módszereket alkalmaz, a gyermeket, fiatal felnőttet bántalmazza, élelmezését megvonja, a gyermek, fiatal felnőtt gondozását, nevelését önhibájából súlyosan elhanyagolja, a vér szerinti családjával való kapcsolattartását nem biztosítja, örökbefogadását akadályozza vagy a gyermek, fiatal felnőtt ellátásához biztosított juttatásokat nem a gyermek, fiatal felnőtt szükségleteire fordítja, a működtető megkeresi a gyámhatóságot a gyermek, fiatal felnőtt új gondozási helyének kijelölése érdekében. A működtető erről egyidejűleg értesíti a gyermekvédelmi gyámot és a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(9)[4] A (8) bekezdés szerinti esetben a nevelőszülőnek a 66/H. § alapján járó díjazása folyósítását a gyermek gondozási helyének megváltoztatásáról szóló gyámhatósági döntés véglegessé válásáig fel kell függeszteni. Ha a gyámhatóság nem változtatja meg a gyermek gondozási helyét, a felfüggesztés idejére járó nevelőszülői díjazást a működtető egy összegben kifizeti a nevelőszülő részére. Ellenkező esetben a nevelőszülői díjazás folyósítását a felfüggesztés időpontjára visszamenő hatállyal meg kell szüntetni.

(10) Ha a (8) bekezdésben foglaltakról a gyámhatóság nem a működtetőtől értesül, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony azonnali hatályú felmondását kezdeményezi a működtetőnél. Ezzel egyidejűleg a gyámhatóság szükség esetén kijelöli a gyermek új gondozási helyét.

(11) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszüntetésére irányuló megállapodást és nyilatkozatokat írásba kell foglalni.

---

1 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 17. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (12). Hatályos: 2014. III. 15-től.
3 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § e).
4 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 3.

(12)[1] A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony fennállását nem érinti, ha a gyermek vagy a fiatal felnőtt átmenetileg a nevelőszülő háztartásán kívül tartózkodik, így különösen, ha a gyermek, fiatal felnőtt kollégiumi elhelyezésben részesül, üdül vagy gyógyintézeti kezelés alatt áll.

(13) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony (1) bekezdés *b)-d)* pontja szerinti megszűnésekor, valamint a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszüntetésekor a nevelőszülő átadja a gyermekkel kapcsolatos iratokat a működtetőnek és a gyermek, fiatal felnőtt után járó juttatásokkal elszámol.

(14) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszűnése, megszüntetése tekintetében egyebekben az Mt. 80. § (2) bekezdését, 82. §-át és 84. § (1)-(3) bekezdését alkalmazni kell.

(15)-(18)[2]

66/E. §[3] (1)[4] A nevelőszülőt legalább három év folyamatosan nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban eltöltött idő után végkielégítés illeti meg, ha a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony a működtető jogutód nélküli megszűnésével vagy a működtető általi felmondással szűnik meg, kivéve, ha a működtető általi felmondásra a 66/D. § (6a) vagy (7) bekezdésében foglaltak miatt kerül sor.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően nem jár végkielégítés a nevelőszülőnek, ha a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya megszűnése időpontjában öregségi nyugdíjra jogosult vagy abban részesül.

(3) A végkielégítés mértéke

a) legalább három év folyamatosan nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban eltöltött idő esetén egyhavi,

b) legalább öt év folyamatosan nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban eltöltött idő esetén kéthavi,

c) legalább tíz év folyamatosan nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban eltöltött idő esetén háromhavi,

d) legalább tizenöt év folyamatosan nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban eltöltött idő esetén négyhavi,

e) legalább húsz év folyamatosan nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban eltöltött idő esetén öthavi,

f) legalább huszonöt év folyamatosan nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban eltöltött idő esetén hathavi,

a nevelőszülőnek a végkielégítés megállapítását megelőző három évben kifizetett nevelőszülői díjazás havi átlagának megfelelő összeg.

(4) A végkielégítés mértéke háromhavi, a nevelőszülőnek a végkielégítés megállapítását megelőző három évben kifizetett nevelőszülői díj havi átlagának megfelelő összeggel emelkedik, ha a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony az öregségi nyugdíjjogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg.

Munkaidő és szabadság[5]

66/F. §[6] (1) A nevelőszülő feladatainak és idejének beosztását - a gyermeknevelés követelményeinek megfelelően - maga határozza meg.

---

1 Módosította: 2014. évi CI. törvény 54. § a).
2 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CXXII. törvény 126. §. Hatálytalan: 2020. VII. 1-től.
3 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 21. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 18. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
5 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 22. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 22. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.

(2)[1] Az egy gyermeket nevelő nevelőszülőt minden naptári negyedévben egy munkanap, a kettő vagy három gyermeket nevelő nevelőszülőt minden naptári negyedévben két munkanap, a négy vagy több gyermeket nevelő nevelőszülőt minden naptári negyedévben három munkanap szabadság illeti meg. A nevelőszülőnél nevelkedő gyermekek számát a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben foglaltak szerint negyedévente átlagosan kell kiszámítani. A nevelőszülőnek nem jár szabadság arra az időtartamra, amíg kizárólag a 66/H. § (3) bekezdése szerinti alapdíjra jogosult.

(3) A működtető és a nevelőszülő megállapodnak a szabadság kiadásának időpontjáról és a nevelőszülő helyettesítéséről. A szabadság időpontja tekintetében a nevelőszülő kérését lehetőség szerint figyelembe kell venni. A szabadságot - a (4) bekezdés szerinti eset kivételével - az adott naptári negyedévben kell kivenni.

(4) A nevelőszülő kérésére az egyes negyedévekre járó szabadságok időtartama a naptári éven belül összevonható, feltéve, hogy a nevelőszülő helyettesítése megoldható.

(5)[2] A szabadság időtartamára a működtető a szabadságot megelőző utolsó olyan hónapra járó nevelőszülői díjnak a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben meghatározottak szerint kiszámított arányos részét fizeti ki a nevelőszülőnek, amelyben a nevelőszülőnél gyermeket, fiatal felnőttet helyeztek el. A naptári évben ki nem adott szabadságot meg kell váltani.

(6) A nevelőszülőt az Mt. 126. §-a szerinti betegszabadság, az Mt. 127. §-a szerinti szülési szabadság és a saját gyermekére tekintettel az Mt. 128-130. § szerinti fizetés nélküli szabadság illeti meg.

(7) A szabadság tekintetében egyebekben az Mt. 121. §-át, 122. § (1) bekezdését, 125. §-át, 133. §-át és 134. § (1) bekezdés *c)* pontját alkalmazni kell.

A nevelőszülő segítése és helyettesítése[3]

66/G. §[4] (1) A működtetőnek gyermekgondozó alkalmazásával vagy megbízásával kell gondoskodnia

a) a nevelőszülő segítéséről, ha a nevelőszülő egyidejűleg legalább öt gyermek teljes körű ellátását biztosítja,

b) a speciális nevelőszülő segítéséről a nála elhelyezett gyermekek számától függetlenül,

c)[5] a különleges nevelőszülő segítéséről, ha a különleges nevelőszülő egyidejűleg legalább három különleges ellátási szükségletű vagy kettős szükségletű gyermek teljes körű ellátását biztosítja,

d) - gyermekszámtól függetlenül - az *a)-c)* pont szerinti nevelőszülő segítéséről a nevelőszülő szabadsága, betegsége, képzése, továbbképzése vagy egyéb akadályoztatása esetén.

(2) A gyermekgondozó személyére a nevelőszülő tesz javaslatot. Gyermekgondozó elsősorban a nevelőszülő hozzátartozója lehet.

(3) Az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti esetben a működtető a nevelőszülő segítéséről másik, helyettesítésre kijelölt nevelőszülő biztosításával vagy a gyermekvédelmi intézmény által biztosított gyermekfelügyelettel is gondoskodhat.

(4)[6] Nem lehet gyermekgondozó az, akivel szemben a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok áll fenn.

(5) Nem lehet gyermekgondozó és a nevelőszülőt nem helyettesítheti olyan másik nevelőszülő, akinek személye ellen a nevelőszülő tiltakozik.

---

1 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 38. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.
2 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 38. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.
3 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 23. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 23. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 24. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.
6 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § e).

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása[1]

66/H. §[2] (1)[3] A nevelőszülőt tevékenységéért a foglalkoztatási jogviszony fennállásának időtartama alatt - a fizetés nélküli szabadság és a táppénz igénybevételének időtartama kivételével - a 66/B. § (1) bekezdése szerinti megállapodásokban meghatározott díjazás illeti meg.

(2)[4] A nevelőszülő díjazása az alapdíjból, a kiegészítő díjból és - az (5a) bekezdésben foglalt kivétellel - a többletdíjból áll.

(3) A nevelőszülőt a foglalkoztatási jogviszonyának fennállása alatt - függetlenül attól, hogy helyeztek-e el nála gyermeket, fiatal felnőttet - alapdíjként havonta legalább a kötelező legkisebb munkabér (a továbbiakban: minimálbér) 30%-a illeti meg.

(4) A nevelőszülőt az alapdíjon felül minden egyes nála elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt után kiegészítő díjként havonta legalább a minimálbér 20%-a illeti meg.

(5)[5] A nevelőszülőt - az (5a) bekezdésben foglalt kivétellel - az alap- és kiegészítő díjon felül minden egyes nála elhelyezett speciális, különleges vagy kettős szükségletű gyermek után többletdíjként havonta legalább a minimálbér 7%-a illeti meg.

(5a)[6] A nevelőszülő nem jogosult az (5) bekezdés szerinti többletdíjra a nála elhelyezett gyermekre tekintettel igénybe vett gyermekgondozási díj folyósításának időtartama alatt.

(6)[7] A nevelőszülőt kizárólag az alapdíj illeti meg a gyermek, fiatal felnőtt kollégiumi elhelyezésének időtartamára. Ha a gyermek, fiatal felnőtt a tanítás nélküli pihenőnapok kivételével tanítási szünet, betegség vagy egyéb ok miatt nem a kollégiumban, hanem a nevelőszülő háztartásában tartózkodik, a nevelőszülő az alapdíjon felül a kiegészítő díjra, valamint az (5) bekezdésben meghatározott szükségletű gyermek után a többletdíjra is jogosult.

(7) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása tekintetében egyebekben az Mt. 154. és 155. §-át, 157. § (1) bekezdését, 158. §-át, 159. § (1)-(5) bekezdését, 161. § (1) és (2) bekezdését, valamint 162-164. §-át alkalmazni kell.

Kártérítési felelősség, jogvita[8]

66/I. §[9] (1) A nevelőszülő a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyából eredő kötelezettségeinek vétkes megszegésével okozott kárért az Mt. 179. §-a szerint tartozik kártérítési felelősséggel.

(2) A működtető a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonnyal összefüggésben a nevelőszülőnek okozott kárért az Mt. 166. § (1) és (2) bekezdése, 167. §-a és 177. §-a szerint tartozik kártérítési felelősséggel.

(3) A nevelőszülő és a működtető között a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyból származó jogokkal és kötelezettségekkel összefüggésben keletkezett jogvitára az Mt. 285. § (1)-(3) bekezdését, 286. §-át, 287. § (1), (4) és (5) bekezdését kell alkalmazni.

A helyettes szülői jogviszony[10]

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 25. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 25. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 19. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.
4 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 44. § (1). Hatályos: 2020. I. 1-től.
5 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 19. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 44. § (3). Hatályos: 2020. I. 1-től.
7 Módosította: 2014. évi CI. törvény 54. § b).
8 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 27. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
9 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 27. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 28. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.

66/J. §[1] (1) A helyettes szülői jogviszony - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - a működtető és a helyettes szülő között, a gyermekek átmeneti gondozása-nevelése céljából, írásba foglalt megállapodás alapján létrejövő jogviszony.

(2) A helyettes szülői jogviszony határozatlan időre jön létre. Kivételesen - helyettesítés vagy egyéb méltányolható ok esetén - a jogviszony határozott időre is létesíthető.

(3) A helyettes szülői jogviszonyból származó jogok és kötelezettségek a feleket attól az időponttól illetik meg vagy terhelik, amelytől a gyermek ténylegesen a helyettes szülő gondozásába került.

(4) A működtető és a helyettes szülő a megállapodást csak közös megegyezéssel módosíthatja. A módosítást mindkét fél kezdeményezheti.

(5) A megállapodás módosítására a megkötésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(6) A helyettes szülői jogviszony megszűnik

a) a helyettes szülő halálával,

b) a működtető jogutód nélküli megszűnésével vagy

c) a határozott idő lejártával.

(7) A helyettes szülői jogviszony megszüntethető

a) a felek közös megegyezésével,

b) felmondással vagy

c) azonnali hatályú felmondással.

(8) A helyettes szülő a helyettes szülői jogviszonyt harmincnapos felmondási idővel indokolás nélkül írásban felmondhatja. A működtető indokolt esetben a felmondási idő alatt felmentheti a helyettes szülőt a munkavégzés alól, ha az nem ellentétes az általa gondozott gyermek érdekeivel.

(9) A működtető a helyettes szülői jogviszonyt - a (10) bekezdésben foglaltak kivételével - harmincnapos felmondási idővel, írásban, indokolással felmondhatja. A felmondás okának az indokolásból világosan ki kell tűnnie. A felmondás indokának valóságát és okszerűségét a működtető bizonyítja.

(10) A működtető azonnali hatállyal felmondja a helyettes szülői jogviszonyt, ha

a) a helyettes szülő külföldön létesít szokásos tartózkodási helyet,

b)[2] a helyettes szülőt a bíróság jogerős ítélettel cselekvőképességét érintő gondnokság alá helyezte vagy számára a gyámhatóság támogatót rendelt ki,

c)[3] a helyettes szülővel szemben a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok következik be, vagy

d) a bíróság a helyettes szülő szülői felügyeleti jogát jogerős ítéletével megszüntette.

(11) A helyettes szülői jogviszony megszüntetésére irányuló megállapodást vagy nyilatkozatokat írásba kell foglalni.

66/K. §[4] (1) A helyettes szülői jogviszony fennállása alatt a helyettes szülő együttműködik a működtetővel, a gyermek ügyében illetékes gyámhatósággal, a gyermekjóléti szolgálattal, a gyermek törvényes képviselőjével, továbbá a helyettes szülő tevékenységét ellenőrző gyámhatósággal.

(2) A helyettes szülő az együttműködés keretében köteles haladéktalanul tájékoztatni a működtetőt, ha feladatainak ellátásában akadályoztatva van vagy életkörülményeiben jelentős változás várható.

(3)[5] A helyettes szülő - a működtető hozzájárulásával - nevelőszülői feladatot vagy a gyermekek napközbeni ellátását biztosító feladatokat is végezhet. Ilyen esetben reá nézve a 66/A-66/I. §-ban vagy a 44/A-44/C. §-ban meghatározottakat alkalmazni kell.

---

1 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 28. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 29. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
3 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § e).
4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 30. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) i).

66/L. §[1] A működtető a helyettes szülőt arra az időtartamra, amikor átmeneti gondozást nyújt a gyermeknek, a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértékű helyettes szülői díjban részesíti.[2]

VII/A. Fejezet[3]

A javítóintézeti nevelés és ellátás[4]

A javítóintézeti ellátás általános szabályai[5]

66/M. §[6] (1) A javítóintézet a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvényben (a továbbiakban: Bv. tv.) meghatározott keretek között teljes körű ellátást biztosít a fiatalkorú számára, és ellátja a fiatalkorú gondozását, nevelését, felügyeletét, továbbá az oktatásával, képzésével és munkafoglalkoztatásával kapcsolatos feladatokat.

(2) A VII/A. Fejezet, a 135. és a 139/A. § alkalmazásában

a) javítóintézetben nevelt fiatalkorú: a bíróság ítélete alapján javítóintézeti nevelés intézkedés hatálya alatt álló fiatalkorú,

b)[7] *javítóintézetben ellátott fiatalkorú:* az *a)* pont szerinti, valamint a letartóztatás végrehajtása érdekében javítóintézetben elhelyezett fiatalkorú.

(3) A javítóintézetben a fiatalkorúak nevelését, ellátását legfeljebb tizenkettő fős csoportokban kell biztosítani. Az értelmi fogyatékossággal élő, szenvedélybeteg vagy súlyos beilleszkedési zavarokkal, személyiségzavarokkal küzdő fiatalkorúak számára létrehozott speciális csoportokban legfeljebb nyolc fő helyezhető el.

(4)[8] A javítóintézetben ellátott fiatalkorú a javítóintézeti ellátásának időtartama alatt - képességeinek és előzetes tanulmányainak megfelelően, a javítóintézetek rendtartásáról szóló miniszteri rendeletben foglaltak szerint - köteles részt venni az általános iskolai ismeretek elsajátítását célzó képzésben és a javítóintézet által biztosított, a továbbtanulást, szakma megszerzését, illetve a munkavállalást elősegítő képzésben. A javítóintézet biztosítja a fiatalkorú képzésben való részvételéhez szükséges feltételeket.

(5) A nevelésbe vett, javítóintézetben ellátott fiatalkorú családi pótlékának felhasználható részét a fiatalkorú teljes körű ellátására vagy teljes körű ellátásának kiegészítésére kell fordítani, így különösen ruházattal, szabadidőeltöltéshez, kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökkel való ellátására, fejlesztésére, tehetségének gondozására, továbbá a fiatalkorú zsebpénzének biztosítására.

(6) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett, javítóintézetben ellátott fiatalkorúnak

a) a gyermekvédelmi gyámja a Bv. tv.-ben foglalt keretek között kapcsolatot tart vele, és

b) a gondozási helye előzetes egyeztetés alapján fogadja a szabadsága időtartama alatt.

---

1 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 30. §. Hatályos: 2014. I. 1-től. A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCV. törvény 57. § (1) b). Hatálytalan: 2014. I. 1-től

2 Lásd: 2013. évi CCXXX. törvény 57. § (1), 2014. évi C. törvény 64. § (1) c), 2015. évi C. törvény 62. § (1) c), 2016. évi XC. törvény 64. § (1) d), 2017. évi C. törvény 65. § (1) d), 2020. évi XC. törvény 67. § (1) d), 2021. évi XC. törvény 68. § (1) d).

3 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

6 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

7 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 76. § a).

8 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 45. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

(7) A (6) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a fiatalkorú utazási és étkezési költségét a javítóintézet biztosítja.

A javítóintézet alapdokumentumai[1]

66/N. §[2] (1) A javítóintézet szervezeti felépítését és működési rendjét a szervezeti és működési szabályzat határozza meg.

(2) A javítóintézet igazgatója a javítóintézetben ellátott fiatalkorúak, valamint a javítóintézet utógondozó részlegén ellátottak jogaira és kötelezettségeire, továbbá a javítóintézet belső életének rendjére vonatkozóan a Bv. tv. 345. § (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével házirendet készít.

(3) Az utógondozó részleg működését a szervezeti és működési szabályzat mellékletét képező utógondozási szabályzat és a részleg házirendje szabályozza.

(4) A javítóintézet szakmai programja határozza meg a fiatalkorú

a) javítóintézeti nevelésének, ellátásának,

b) csoportban történő elhelyezésének,

c) jutalmazásának és a fegyelmi felelősségre vonásának, valamint

d) utógondozó részlegen nyújtott ellátásának

szakmai szempontjait és módszereit.

A javítóintézeti tanács[3]

66/O. §[4] (1) A Bv. tv. 378. § (1) bekezdése szerinti javítóintézeti tanács döntés-előkészítő testület, amely javaslatot tesz

a) az igazgatónak

aa) a fiatalkorú zárt jellegű javítóintézeti részlegben történő elhelyezésére vagy annak mellőzésére, a zárt jellegű javítóintézeti részlegben történő elhelyezés meghosszabbítására és az elhelyezés megszüntetésére,

ab) a fiatalkorú utógondozó részlegen való elhelyezésének engedélyezésére vagy a fiatalkorú erre irányuló kérelme elutasítására;

b) a büntetés-végrehajtási bírónak a fiatalkorú ideiglenes elbocsátására vagy annak mellőzésére.

(2) A javítóintézeti tanács legalább öt főből áll, elnöke az igazgató. A javítóintézeti tanács tagja valamennyi igazgatóhelyettes, a növendékügyi iroda vezetője, az utógondozó, a fiatalkorú csoportnevelője, osztályfőnöke, szakoktatója vagy munkavezetője, továbbá tagja lehet az otthonvezető, a munkafoglalkoztatás vezetője, a szakértői csoport vezetője, az orvos és a pszichológus.

(3) A javítóintézeti tanács működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni.

(4) A javítóintézeti tanácsot a javítóintézet igazgatója hívja össze. A tanács összehívását bármelyik tag kezdeményezheti.

A javítóintézetben ellátott fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezése[5]

66/P. §[6] (1) A fiatalkorú kérelmére a javítóintézet igazgatója akkor is engedélyezheti a javítóintézetben ellátott fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését, ha a fiatalkorú saját gyermeke ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett, feltéve, hogy

a) a javítóintézetbe kerülés előtt is a fiatalkorú gondozta, nevelte a gyermekét,

---

1 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

b) az együttes elhelyezésnek megvannak a Bv. tv. 351. § (2) bekezdésében foglalt feltételei, és

c) nem állnak fenn a Bv. tv. 351. § (3) bekezdésében meghatározott kizáró okok.

(2) Az együttes elhelyezést erre a célra kialakított lakóegységben kell biztosítani, ahol legfeljebb négy fiatalkorú szülő és gyermeke helyezhető el. Az együttes elhelyezést biztosító lakóegységben kizárólag fiatalkorú szülő és gyermeke helyezhető el.

(3) Ha a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését nem engedélyezik, vagy arra más okból nem kerül sor, ezt a javítóintézet haladéktalanul jelzi a gyámhatóságnak.

(4)[1] A javítóintézet a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezése esetén a gyermek részére teljes körű ellátást biztosít. A javítóintézetnek a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén elhelyezett gyermekre tekintettel járó családi pótlék felhasználható részét a gyermek teljes körű ellátására vagy teljes körű ellátásának kiegészítésére, így különösen tápszerrel, ruházattal, gyógyszerrel, pelenkával, játékhoz szükséges eszközökkel való ellátására, valamint a gyermek fejlesztésére kell fordítani.

A javítóintézet utógondozó részlegén történő ellátás[2]

66/Q. §[3] (1) A javítóintézet utógondozó részlegén történő ellátás a javítóintézetben nevelt fiatalkorú tanulmányainak befejezéséig vagy élethelyzetének rendeződéséig, de legfeljebb a volt javítóintézeti nevelt 24. életévének betöltéséig tarthat.

(2) A javítóintézet utógondozó részlegén történő ellátás - kérelmére - a javítóintézetből ideiglenesen elbocsátott fiatalkorú számára is biztosítható.

HARMADIK RÉSZ

GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS

67. § (1)[4] Ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a gyámhatóság a veszélyeztetettség mértékétől függően a 15. § (4) bekezdésében felsorolt intézkedések valamelyikét megteszi.

(2)[5] Ha a szülők között házassági vagy gyermekelhelyezési per van folyamatban és a gyermek érdekében gyermekvédelmi gondoskodás látszik indokoltnak, a bíróság haladéktalanul megkeresi a gyámhatóságot a szükséges intézkedések megtétele iránt.

(3)[6] Ha a bíróság a gyámhatóság szülői felügyelet megszüntetése, illetőleg a gyermek elhelyezése iránti keresetét elutasítja, a gyermekvédelmi gondoskodás más módját kell választani.

VIII. Fejezet

Védelembe vétel

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása[7]

1 Beiktatta: 2016. évi CX. törvény 4. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 39. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
3 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 46. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
4 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 15.
5 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 12.
6 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 16.
7 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 45. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.

67/A. §[1] (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c)[2] a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés *a)-c)* pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5)[3] A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6)[4] A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

---

1 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 45. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.
2 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) g).
3 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 6.
4 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 6.

68. §[1] (1)[2] Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

(2)[3] A gyámhatóság - a gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá

a)[4] a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértési tényállást megvalósító gyermeket és a szabálysértést elkövetett fiatalkorút,

b) a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket,

c) a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatalkorút.

(3)[5] A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a gyámhatóság felhívja a gyermekjóléti központot a védelembe vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok esetmenedzselésének ellátására és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz, így különösen[6]

a)[7] kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, az Nktv. hatálya alá tartozó iskolaotthonos nevelést-oktatást, illetve kollégiumi ellátást,

b) kötelezi a szülőt, hogy gyermekével keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet,

c) kötelezi a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat,

d) kezdeményezi a háziorvosnál - súlyos veszélyeztetettség esetén bármely orvosnál - a betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát,

e) intézkedik - az illetékes szervek bevonásával a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről,

f) magatartási szabályokat állapít meg a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében,

g)[8] figyelmezteti a szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, és felszólítja annak megváltoztatására, figyelmezteti továbbá a szülőt az (5) bekezdés szerinti jogkövetkezményre,

h)[9] kötelezheti a szülőt és a gyermeket, illetve felkérheti a konfliktusban érintett más személyt arra, hogy a nevelési-oktatási intézményben előforduló erőszak miatt kialakult helyzet vagy más súlyos konfliktushelyzet kezelése érdekében jelenjen meg iskolapszichológusi vizsgálaton, illetve vegye igénybe a konfliktuskezelést segítő szolgáltatást,

i)[10] kötelezi a kapcsolattartásra jogosult szülőt, hogy keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet,

---

1 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 50. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
2 Módosította: 2002. évi IX. törvény 108. § (2) d), 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 5.
3 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 5., 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 13.
4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 31. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.
5 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 5., 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 14., 2016. évi CLXVI. törvény 49. § g).
6 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 15. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től.
7 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 15. § (1). Módosította: 2012. évi CXVIII. törvény 28. § (2) d).
8 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 15. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től.
9 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 15. § (3). Hatályos: 2010. VII. 1-től.
10 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 47. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

j)[1] figyelmezteti a kapcsolattartásra jogosult szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, felszólítja annak megváltoztatására, valamint tájékoztatja a kapcsolattartás korlátozásának, szüneteltetésének és megvonásának jogszabályi feltételeiről.

(4)[2] A gyermekjóléti központ munkatársa a védelembe vételt elrendelő határozat véglegessé válásától számított tizenöt napon belül a gyermekre, illetve a (2) bekezdés szerinti fiatalkorúra vonatkozóan egyéni gondozási-nevelési tervet készít, melyhez szükség szerint a 132. § (1) bekezdésében meghatározott szerveket vagy személyeket kereshet meg.

(5)[3] A gyámhatóság - kérelemre bármikor, hivatalból legalább évente - felülvizsgálja a védelembe vétel indokoltságát. A gyámhatóság haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedést, ha[4]

a) a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése vagy

b) a védelembe vétel már két éve fennáll és a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét nem sikerült megszüntetni.[5]

(6) A védelembe vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát.

68/A. §[6] (1)[7] Ha az oktatási intézmény a Cst. 15. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti eset fennállásáról értesíti a gyámhatóságot, a gyámhatóság elrendeli a 16. életévét be nem töltött, védelembe vétel hatálya alatt nem álló gyermek védelembe vételét.

(2)[8] A gyámhatóság

a) három nevelési hónapot vagy tanítási hónapot magában foglaló időszakonként, és

b) - feltéve, hogy a családi pótlék szüneteltetésének kezdő időpontja vagy az utolsó felülvizsgálat óta legalább egy hónap eltelt - a nevelési év vagy tanítási év lezárását követő 15 napon belül

felülvizsgálja a családi pótlék szüneteltetésének szükségességét.

(3)[9] Ha a gyámhatóság a (2) bekezdés szerinti felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapítja meg, hogy a gyermek (fiatal felnőtt) a felülvizsgálattal érintett időszakban háromnál több óvodai nevelési napot, illetve ötnél több kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul

a) mulasztott, egyidejűleg megállapítja, hogy a családi pótlék szüneteltetése megszüntetéséhez szükséges feltétel nem áll fenn,

b)[10] nem mulasztott, kezdeményezi a családtámogatási feladatokat ellátó hatóságnál a családi pótlék szüneteltetésének megszüntetését.

(3a)[11] A (3) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben az eljárás során a 128. § (1) bekezdése szerinti meghallgatás mellőzhető.

(4)[12] A gyámhatóság a (3) bekezdés *b)* pontjában foglaltakon túl kezdeményezi a családtámogatási feladatokat ellátó hatóságnál a családi pótlék szüneteltetésének megszüntetését, ha a gyermeket (fiatal felnőttet) nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy szociális intézményben helyezték el, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek (fiatal felnőtt) javítóintézetbe, büntetés-végrehajtási intézetbe került.

(5)[13]

---

1 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 47. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
2 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 15., 2016. évi CLXVI. törvény 49. § h), 2017. évi L. törvény 123. § 7.
3 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 15. § (4). Hatályos: 2009. IX. 1-től.
4 Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (6). Hatályos: 2013. I. 1-től.
5 Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (3).
6 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 17. §. Hatályos: 2012. IX. 1-től.
7 Megállapította: 2019. évi CX. törvény 28. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től. Lásd: 2019. évi CX. törvény 101. §.
8 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 99. §. Hatályos: 2015. IX. 1-től.
9 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 99. §. Hatályos: 2015. IX. 1-től.
10 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) d).
11 Beiktatta: 2016. évi CXXVII. törvény 24. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
12 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 99. §. Módosította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) d).
13 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CX. törvény 28. § (9) a). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

68/B. §[1] (1)[2] A gyámhatóság - a 68/A. § szerinti esetet kivéve -

a) ha a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, és

b) a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja vagy nem akarja, és

c) alappal feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése a családi környezetben biztosítható,

a védelembe vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelembe vételének fennállása során - a családi pótlék gyermek után járó összegének 100%-a erejéig - a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat.

(2) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása legfeljebb hat hónap időtartamra, a döntést követő második hónap első napjával kezdődően rendelhető el. A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a feltételek fennállása esetén ismételten elrendelhető.

(3)-(5)[3]

68/C. §[4] (1)[5] A gyámhatóság a családi pótlék természetbeni formában történő biztosítása céljából a gyermek részére - figyelemmel korára, egyéni szükségleteire és az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményére - eseti gyámot rendel ki.

(2)[6] Egy eseti gyám egyidejűleg legfeljebb tíz gyermek vonatkozásában gondoskodhat a családi pótlék természetbeni formában történő biztosításáról.

(3)[7] A gyámhatóság az eseti gyám által a családi pótlék felhasználásával összefüggésben a gyermeknek vagy családjának okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel. A kártérítésre a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. Nem kell megtéríteni a kárt, ha azt a gyermek vagy családjának felróható magatartása okozta. A gyámhatóság követelheti az eseti gyámtól kárának megtérítését.

(4)[8] A megfizetett károsszegnek a gyermek, fiatal felnőtt érdekében történő felhasználását az újonnan kirendelt eseti gyám biztosítja.

A megelőző pártfogás elrendelése[9]

68/D. §[10] (1)[11] A gyámhatóság a bűncselekmény vagy az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetése miatt indult védelembe vétel iránti eljárásban, vagy a már fennálló védelembe vétel mellett az ügyészségnek, a nyomozó hatóságnak a bűncselekmény vagy a szabálysértési hatóságnak a szabálysértés elkövetéséről tájékoztató, a gyámhatóság felé tett jelzését követően megkeresi a pártfogó felügyelői szolgálatot környezettanulmány és a gyermek veszélyeztetettségének bűnmegelőzési szempontú kockázatértékelése (a továbbiakban: kockázatértékelés) beszerzése céljából.

(2)[12] A gyámhatóság a megkereséssel egyidejűleg megküldi a pártfogó felügyelői szolgálatnak a már fennálló védelembe vétel elrendeléséről szóló határozatot és a gyermekjóléti központ megelőző pártfogás elrendelésére vonatkozó javaslatát.

---

1 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 8. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).
2 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 5.
3 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 7. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
4 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 8. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).
5 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 15., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 5., 2012. évi CXVIII. törvény 29. § (3), 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 9.
6 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 8.
7 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 50. §. Az első és negyedik mondat szövegét módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 18. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 8., 10.
8 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 50. §. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 8.
9 Beiktatta: 2013. évi CCXLV. törvény 11. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2013. évi CCXLV. törvény 11. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
11 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 76. § b).
12 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 13.

(3)[1] A pártfogó felügyelői szolgálat és a gyermekjóléti központ együttműködik a környezettanulmány és a kockázatértékelés elkészítésében, beszerzésében.

(4) A gyámhatóság a pártfogó felügyelői környezettanulmány és kockázatértékelés alapján a védelembe vétellel egyidejűleg, vagy a már fennálló védelembe vétel mellett a bűnismétlés megelőzése érdekében

a) a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének magas foka esetén

aa) elrendeli a gyermek megelőző pártfogását,

ab) kötelezi a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, a megelőző pártfogó felügyelővel az általa meghatározott időközönként történő személyes találkozásra, és

ac) a megállapított magatartási szabályok betartására, vagy

b)[2] a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének legalább közepes foka esetén a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmének, a gyermekjóléti központ javaslatának és az eset összes körülményének figyelembevételével dönt a megelőző pártfogás mellőzéséről vagy az *a)* pontban foglalt intézkedések alkalmazásáról.

(5) A megelőző pártfogás mellőzése esetén a gyámhatóság a döntését fél év múlva hivatalból felülvizsgálja. Ha a felülvizsgálat során a gyámhatóság azt észleli, hogy a bűnismétlés kockázata hátrányosan megváltozott, a gyámhatóság megkeresheti a pártfogó felügyelői szolgálatot ismételt kockázatértékelés elkészítése érdekében. A gyámhatóság az ismételt kockázatértékelés eredménye alapján a (4) bekezdésben foglaltak szerint jár el.

(6) A (4) bekezdés *a)* pont *ac)* alpontja szerinti magatartási szabályok kiterjedhetnek különösen annak meghatározására, hogy a megelőző pártfogás alatt álló gyermek

a) kivel tarthat kapcsolatot,

b) hol és milyen tevékenységgel töltheti a szabadidejét,

c) életvezetése szempontjából milyen változtatások indokoltak és ezek megvalósulásához milyen feladatokat kell kitűzni.

(7) A megelőző pártfogás keretében a gyámhatóság a pártfogó felügyelői szolgálatnál kezdeményezheti a külön jogszabályban meghatározott viselkedéskorrekciós esetkezelési módszerek alkalmazását.

(8) A megelőző pártfogás elrendeléséről a gyámhatóság a határozatát megküldi

a) a pártfogó felügyelői szolgálatnak a megelőző pártfogó felügyelő kijelölése végett,

b) tájékoztatásul

ba)[3] a bűncselekmény elkövetése miatt a büntetőeljárásban eljáró és jelzést tevő ügyészségnek, nyomozó hatóságnak, vagy

bb) az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetéséről jelzést tevő szabálysértési hatóságnak.

(9)[4] A gyámhatóság - kérelemre és a megelőző pártfogó felügyelő vagy a gyermekjóléti központ javaslatára bármikor, hivatalból legalább évente - felülvizsgálja a megelőző pártfogás alatt álló gyermek védelembe vétele és megelőző pártfogása fenntartásának indokoltságát. A megelőző pártfogó felügyelő akkor javasolhatja a megelőző pártfogás megszüntetését, ha a gyermek legalább fél éve fennálló megelőző pártfogása eredményesen eltelt, célja megvalósult és a gyermek magatartása kedvező irányba változott. A megelőző pártfogás megszüntetésére a gyermek magatartásának kedvező irányú változása esetén a gyermekjóléti központ is tehet javaslatot.

(10) A gyámhatóság haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedést, ha a megelőző pártfogással a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése.

---

1 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 18.
2 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 13.
3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 76. § c).
4 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 17.

(11) A megelőző pártfogás nem érinti a szülő szülői felügyeleti jogát.

A védelembe vétel és a megelőző pártfogás megszüntetése[1]

69. §[2] (1) A védelembe vételt meg kell szüntetni, ha
a) a gyermek családban történő nevelkedése védelembe vétel nélkül is biztosítható,
b)[3] a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését vagy nevelésbe vételét rendelték el,
c)[4]
d) a fiatalkorú szabadságvesztését vagy javítóintézeti nevelését tölti.
(2)[5] A védelembe vétel - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a gyermek nagykorúvá válásával szűnik meg.
(3)[6] Ha a gyámhatóság a védelembe vételt a 68. § (2) bekezdés *c)* pontja alapján rendelte el, a védelembe vétel indokolt esetben a fiatalkorú kérelmére a büntetőeljárás befejezéséig, de legfeljebb huszadik évének betöltéséig tart.
(4)[7] A gyámhatóság a megelőző pártfogást
a) megszünteti
aa) ha a fiatalkorúval szemben pártfogó felügyelet intézkedés alkalmazására került sor, vagy
ab) az (1) bekezdés *a)* vagy *d)* pontja szerinti esetben;
b)[8] megszüntetheti a megelőző pártfogó felügyelő vagy a gyermekjóléti központ 68/D. § (9) bekezdése szerinti javaslatára.
(5)[9] Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a megelőző pártfogás indokolt esetben a gyermek érdekében fenntartható, függetlenül a védelembe vétel megszüntetésétől.
(6)[10] A megelőző pártfogás megszűnik a fiatalkorú nagykorúvá válásával.

VIII/A. Fejezet[11]

A közhasznú szervezet nyílt örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadást utánkövető tevékenysége[12]

A nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenység körébe tartozó szolgáltatások[13]

69/A. §[14] (1) A válsághelyzetben lévő várandós anya segítése céljából, valamint a gyermeket örökbe adni szándékozó vér szerinti szülő (e Fejezet alkalmazásában a továbbiakban: vér szerinti szülő) kérelmére, szándékának megfelelően - a nyílt örökbefogadások előmozdítása érdekében - közhasznú szervezet örökbefogadást elősegítő tevékenységet (e Fejezet alkalmazásában a továbbiakban: szolgáltatás) folytathat.
(2) A szolgáltatás körébe tartozik

1 Beiktatta: 2013. évi CCXLV. törvény 12. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
2 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 51. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
3 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 51. § (1). Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) j).
4 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (1) a). Hatálytalan: 2009. IX. 1-től.
5 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 16., 2012. évi CXVIII. törvény 29. § (1).
6 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 5.
7 Megállapította: 2013. évi CCXLV. törvény 13. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
8 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 13.
9 Beiktatta: 2013. évi CCXLV. törvény 13. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2013. évi CCXLV. törvény 13. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
11 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
12 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (13). Hatályos: 2014. III. 15-től.
13 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
14 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

a)[1] a gyermek saját családjában való nevelkedése érdekében a szociális segítőmunka keretében végzett tanácsadás és segítségnyújtás a válsághelyzetben lévő, különösen a terhességét eltitkolni szándékozó várandós anya számára,

b) erre irányuló igény esetén a családok átmeneti otthonában biztosított ellátáshoz való hozzájutás szervezése,

c) az örökbe fogadandó gyermek és az örökbe fogadni szándékozó személy kapcsolatfelvételének előkészítése, ha az *a)* pont szerinti szolgáltatás nem járt eredménnyel,

d) az örökbe fogadni szándékozó személyről és az örökbe fogadandó gyermekről a 141/B. § szerint nyilvántartás vezetése,

e)[2] az örökbefogadás engedélyezését követően a vér szerinti szülőnek és az örökbe fogadó szülőnek történő segítségnyújtás, tanácsadás, valamint kérelemre az örökbe fogadott gyermek (személy) vér szerinti szülőjével való kapcsolatfelvételének elősegítése, ha a gyámhatóság vagy a bíróság a vér szerinti szülő természetes személyazonosító adatait közölte.

(3)[3] A közhasznú szervezet az örökbe fogadó szülő, az örökbe fogadott gyermek vagy a vér szerinti szülő számára, kérelmükre - az örökbefogadás utánkövetésének 69/F. § szerinti szolgáltatásaiba nem tartozó - örökbefogadás utáni segítséget nyújtó szolgáltatásokat biztosíthat, elősegítheti az ellátásokhoz való hozzájutást.

(4)[4] A közhasznú szervezet az örökbe fogadni szándékozó személyek, az örökbefogadó családok és az örökbefogadottak számára klubot, segítő csoportot működtethet.

69/B. §[5] (1) A szolgáltatás kizárólag

a) - a felek kölcsönös kérelme és egyetértése esetén - Magyarországon élő, magyar állampolgárságú vér szerinti szülő és örökbe fogadni szándékozó személy közötti kapcsolat létrehozására és

b) a 69/A. § (2) és (3) bekezdés szerinti szolgáltatások nyújtására

irányulhat.

(1a)[6] A közhasznú szervezet a 69/A. § (2) bekezdés *e)* pontja és a 69/A. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatást önállóan, valamint az örökbefogadásnak az általa vagy a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által biztosított utánkövetése mellett is nyújthatja.

(2) A szolgáltatás nem terjedhet ki

a)[7] a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának elősegítésére,

b) az örökbe fogadható gyermek vagy az örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatainak, képmásának hirdetés útján történő közzétételére,

c) az örökbefogadás engedélyezése és felbontása iránti eljárásban való közreműködésre, kivéve a tanúként való közreműködést.

(3) A szolgáltatás körében olyan tevékenység nem végezhető, amely sérti a gyermeki jogokat, illetve a gyermekvédelem jogszabályban meghatározott céljaival összeegyeztethetetlen.

(4)[8] A közhasznú szervezet szolgáltatásában nem vehet részt gyermekjóléti alapellátást nyújtó személy, gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézménynél foglalkoztatott személy, gyámhatóságnál kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott személy.

---

1 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 19.
2 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
3 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (14). Hatályos: 2014. III. 15-től.
4 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (15). Hatályos: 2014. III. 15-től.
5 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (16). Hatályos: 2014. III. 15-től.
7 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (2) b).
8 Megállapította: 2016. évi LXIV. törvény 26. §. Módosította: 2018. évi CXXV. törvény 306. § (1).

A szolgáltatás engedélyezése[1]

69/C. §[2] (1)[3] A szolgáltatás az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott működési engedélyhez kötött tevékenység.

(2)[4] A működési engedély kiadásáról - a szolgáltató kérelmére - a szolgáltatást engedélyező szerv dönt.

(3)[5] A szolgáltatást engedélyező szerv kétévente legalább egy alkalommal ellenőrzi, hogy a szolgáltatás megfelel-e a jogszabályokban, a működési engedélyben, valamint a szakmai programban foglaltaknak.

(4)[6] Ha a szolgáltatást engedélyező szerv

a) olyan szolgáltatásról szerez tudomást, amely engedély nélkül működik, a szolgáltatót eltiltja a szolgáltatás végzésétől,

b) az örökbe fogadható gyermekek vagy a szolgáltatást igénybe vevő személyek súlyos jog- vagy érdeksérelmét észleli, a szolgáltatás végzését legfeljebb 60 napra felfüggeszti vagy a működési engedélyt visszavonja.

(5)[7] A szolgáltatást engedélyező szerv intézkedik a működési engedélyek kiadásának, visszavonásának, a szolgáltatás nyújtásától történő eltiltásnak, valamint a szolgáltatás végzése felfüggesztésének a minisztérium hivatalos lapjában és a minisztérium honlapján történő közhírré tételéről.

(6)[8] A miniszter az (1) bekezdés szerinti működési engedéllyel rendelkező szervezet feladatainak ellátásához egyedi támogatást nyújt.

A szolgáltatást igénybe vevővel kötött megállapodás[9]

69/D. §[10] (1) A szolgáltató az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott tartalmú írásbeli megállapodást köt a szolgáltatás nyújtására[11]

a) a vér szerinti szülővel,

b) a várandós anyával,

c)[12] ha a vér szerinti szülő vagy várandós anya kiskorú vagy cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, a törvényes képviselőjével,

d) az örökbe fogadandó gyermek gyámjával,

e)[13] az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító érvényes és hatályos gyámhatósági határozattal rendelkező örökbe fogadni szándékozó

ea) házaspárral együttesen vagy

eb)[14] egyedüli személlyel [(az *a)-e)* pontban foglaltak a továbbiakban együtt: a szolgáltatást igénybe vevő].

---

1 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
3 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § c).
4 Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § c).
5 Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § c), 2019. évi CX. törvény 28. § (8) c).
6 Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § c).
7 Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § c), 2013. évi CCV. törvény 56. § (3) b), 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) e), 2017. évi L. törvény 123. § 8.
8 Beiktatta: 2020. évi LXV. törvény 5. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.
9 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
11 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § d).
12 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 11.
13 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 14.
14 Módosította: 2020. évi CLXV. törvény 103. §.

(1a)[1] A közhasznú szervezet - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - azzal a vér szerinti szülővel és örökbe fogadni szándékozó személlyel, akik már ismerik egymást és együtt kérik a nyílt örökbefogadást elősegítő szolgáltatást

a) megállapodást köt, vagy

b) - ha a megállapodás megkötésére nem kerül sor - tájékoztatást nyújt, hogy a nyílt örökbefogadást elősegítő szolgáltatás a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnál is igénybe vehető.

(1b)[2] Ha a közhasznú szervezet a (3) bekezdésben meghatározott okokról szerez tudomást, öt napon belül írásban értesíti az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító, valamint az örökbefogadás engedélyezésére illetékes gyámhatóságot.

(2) A megállapodást a szolgáltatást igénybe vevő indokolás nélkül írásban bármikor felmondhatja.

(3) A szolgáltató írásban felmondja a megállapodást, ha

a) annak megkötését követően az örökbefogadást kizáró ok fennállásáról szerez tudomást,

b) tudomására jut, hogy az örökbefogadás akár a felek, akár más közreműködő személyek számára haszonszerzéssel jár.

(4)[3] A szolgáltató a megállapodásnak a (3) bekezdés szerinti felmondásáról öt napon belül írásban értesíti az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító, valamint az örökbefogadás engedélyezésére illetékes gyámhatóságot.

A költségek viselése[4]

69/E. §[5] (1) A szolgáltatásért a szolgáltatás igénybe vevőjétől a (2) bekezdés szerinti költségek viselésén kívül más jogcímen, így különösen közvetítői, szolgáltatási díjként, a szolgáltató vagy egy harmadik személy számára pénzbefizetés vagy más vagyoni előny nyújtása nem kérhető, illetve nem fogadható el. E rendelkezés nem akadálya annak, hogy a szolgáltató a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásából bevételt szerezzen.

(2)[6] Az örökbe fogadni szándékozó személy viseli az általa igénybe vett szolgáltatással összefüggésben felmerült és az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint megállapított költségeket.

(3) A megállapodásnak a közhasznú szervezet részéről történő felmondása sem mentesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt a felmondás időpontjáig indokoltan felmerült költségek viselése alól.

(4) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy a költségeket nem téríti meg, a közhasznú szervezet igényét a polgári jog szabályai szerint érvényesítheti.

Az örökbefogadás utánkövetése[7]

69/F. §[8] (1) A közhasznú szervezet - az örökbe fogadó szülő kérelmére, a gyámhatóság határozatában foglaltak szerint -

a)[9] az általa előkészített és végleges döntéssel lezárult örökbefogadást követően utánkövetést végez, és

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (17). Hatályos: 2014. III. 15-től.
2 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (17). Hatályos: 2014. III. 15-től.
3 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 12.
4 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 52. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
6 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § e).
7 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (18). Hatályos: 2014. III. 15-től.
8 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (18). Hatályos: 2014. III. 15-től.
9 Módosította: 2017. évi CLIX. törvény 83. §.

b)[1] a más közhasznú szervezet vagy a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által előkészített, végleges döntéssel lezárult örökbefogadást követően utánkövetést végezhet.

(2) A közhasznú szervezet az örökbefogadás utánkövetésére vonatkozó tevékenységét a 62/C. § (2)-(5) bekezdésében foglaltak szerint végzi.

69/G. §[2] (1) A közhasznú szervezet az örökbefogadás utánkövetése körébe tartozó szolgáltatást kizárólag Magyarországon élő, magyar állampolgárságú örökbe fogadó szülő és örökbe fogadott gyermek számára nyújthat.

(2) A közhasznú szervezet az örökbefogadás utánkövetése körébe tartozó szolgáltatásért a szolgáltatás igénybe vevőjétől szolgáltatási díjat nem kérhet, más költségek viselésére a szolgáltatás igénybe vevőjét nem kötelezheti és tőle díjazást nem fogadhat el.

(3) A közhasznú szervezet az örökbefogadás utánkövetését a nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenysége mellett vagy önálló szolgáltatásként is nyújthatja.

69/H. §[3] (1)[4] Az örökbefogadás utánkövetése az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott működési engedélyhez kötött tevékenység.

(2) A működési engedély kiadásáról a szolgáltató kérelmére a működést engedélyező szerv dönt.

(3) A működést engedélyező szerv évente legalább egy alkalommal ellenőrzi, hogy a szolgáltatás megfelel-e a jogszabályokban, a működési engedélyben, valamint a szakmai programban foglaltaknak.

(4) Ha a működést engedélyező szerv a közhasznú szervezet által nyújtott utánkövetés során az örökbe fogadott gyermek vagy az örökbe fogadó szülő súlyos jog- vagy érdeksérelmét észleli, az örökbefogadás utánkövetésére irányuló szolgáltatás végzését legfeljebb 60 napra felfüggeszti vagy a működési engedélyt visszavonja.

(5)[5] A működést engedélyező szerv intézkedik a működési engedélyek kiadásának, visszavonásának, az örökbefogadás utánkövetésére irányuló szolgáltatás nyújtásától történő eltiltásnak, valamint a szolgáltatás végzése felfüggesztésének a minisztérium hivatalos lapjában és a minisztérium honlapján történő közhírré tételéről.

(6)[6] A miniszter az (1) bekezdés szerinti működési engedéllyel rendelkező szervezet feladatainak ellátásához egyedi támogatást nyújt.

IX. Fejezet[7]

70-71. §[8]

X. Fejezet

Ideiglenes hatályú elhelyezés

72. § (1)[9] Ha a gyermek

1 Módosította: 2017. évi CLIX. törvény 83. §.
2 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (18). Hatályos: 2014. III. 15-től.
3 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (18). Hatályos: 2014. III. 15-től.
4 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § f).
5 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 8.
6 Beiktatta: 2020. évi LXV. törvény 6. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (37) b). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.
8 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (37) b). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.
9 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.

a) felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket azonnal végrehajtható határozatával ideiglenesen

aa) a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél helyezi el, vagy

ab)[1] ha az *aa)* alpontban foglaltak alkalmazására nincs lehetőség,

1. a tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek esetén minden esetben a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél helyezi el, kivéve, ha egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása ezt nem teszi lehetővé vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása,

2. a tizenkettedik életévét betöltött gyermek esetén lehetőség szerint a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség vagy azt a gyermek egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása indokolja vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása, - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban, gyermekotthon speciális csoportjában, speciális lakásotthonban, fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek otthonában, vagy az Szt. 75. §-a szerinti támogatott lakhatásban; vagy

b)[2] érdekében áll az anya letartóztatásának elrendelése esetén az anyával történő együttes elhelyezése, a letartóztatás elrendeléséről szóló határozat meghozatalakor a bíróság a gyermeket ideiglenesen, az anya fogvatartásának helye szerint a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén helyezi el.

(1a)[3] A beutaló szerv a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről haladéktalanul értesíti a gyámhatóságot vagy külföldi állampolgárságú gyermek esetében - ide nem értve a 4. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti személyt - a Kormány által kijelölt gyámhatóságot.

(2)[4] Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

(3)[5] A gyermeknek az ideiglenes gondozási helyre viteléről a beutaló szerv gondoskodik.

(4)[6] Az ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben a szülő gondozási, nevelési joga szünetel.

(5)[7] A beutaló szerv ideiglenes hatályú elhelyezéséről szóló döntése ellen az ügyfél tizenöt napon belül indíthat közigazgatási pert. A beutaló szerv a benyújtástól számított nyolc napon belül továbbítja a bírósághoz a keresetlevelet. A bíróság a keresetlevél hozzá való érkezését követő harminc napon belül határoz.

---

1 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) b).
2 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 74. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.
3 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 32. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 52. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
5 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 52. § (2). Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) k).
6 Megállapította: 2016. évi CX. törvény 5. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.
7 Megállapította: 2019. évi CX. törvény 28. § (3). Hatályos: 2020. III. 1-től. Lásd: 2019. évi CX. törvény 101. §.

73. §[1] (1)[2] A gyámhatóság - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - az ideiglenes hatályú elhelyezést követően - függetlenül attól, hogy arra mely beutaló szerv intézkedése alapján kerül sor - annak elrendelésétől számított[3]

a) harminc napon belül megszünteti az ideiglenes hatályú elhelyezést, ha annak okai nem állnak fenn, vagy

b)[4] negyvenöt napon belül elrendeli a gyermek nevelésbe vételét, valamint egyidejűleg meghatározza a gyermek gondozási helyét és dönt a 79. § (5) bekezdés *b)-g)* pontjai szerinti járulékos kérdésekről, vagy

c)[5] hatvan napon belül pert indít az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartása vagy megváltoztatása mellett a gyermekelhelyezés megváltoztatása, illetve a szülői felügyelet megszüntetése iránt,

d)[6] huszonegy napon belül hozzájárul a gyermeknek a fogvatartás helye szerint a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézetben a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén történő elhelyezéséhez, legfeljebb a Bv. tv.-ben meghatározott időtartamra, ha az a gyermek érdekében áll; ellenkező esetben rendelkezik a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézetből vagy a javítóintézetből történő kiadásáról, és megteszi a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket.

(2) A bíróság gyermekelhelyezéssel kapcsolatos döntésének az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott perindítással történő megváltoztatására csak abban az esetben kerülhet sor, ha azok a körülmények, amelyekre a bíróság elhelyezési döntését alapította, később lényegesen megváltoztak.

(2a)[7] Az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti esetben a gyámhatóság a gyermek érdekét az anyának a vele együttesen elhelyezett gyermeke, illetve meglévő idősebb gyermeke tekintetében megvalósult gondozása, nevelése során tanúsított magatartása alapján, valamint a külön élő másik szülő és a gyermek nevelésére családbafogadó gyámként kirendelhető személy véleményének figyelembevételével mérlegeli. Ennek érdekében a gyámhatóság megkeresi a fogvatartás helye szerint az anya-gyermek részleget működtető büntetés-végrehajtási intézet parancsnokát vagy a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részleget működtető javítóintézet igazgatóját arra nézve, hogy az anya a gyermek gondozását miként látja el.

(3)[8] A külföldi állampolgárságú gyermek - ide nem értve a 4. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerinti személyt - ideiglenes hatályú elhelyezését követően a Kormány által kijelölt gyámhatóság haladéktalanul[9]

a) értesíti az illetékes rendőr-főkapitányságot a gyermek esetleges további magyarországi tartózkodásának rendezése végett, és/vagy

b) kezdeményezi a jogsegélykérelem iránti eljárást a gyermek gyámsága, illetve örökbefogadása érdekében, vagy

c) értesíti az illetékes külképviseletet a gyermek állampolgársága szerinti országba történő visszajuttatása céljából.

---

1 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 53. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
2 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 54. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
3 Módosította: 2019. évi CX. törvény 28. § (9) b).
4 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 48. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 9.
5 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 10.
6 Beiktatta: 2016. évi CX. törvény 6. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2016. évi CX. törvény 6. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.
8 Módosította: 2004. évi XXVI. törvény 94. § (4) d) db), 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
9 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 7.

(4)[1] A Kormány által kijelölt gyámhatóság a külföldi állampolgárságú gyermek - ide nem értve a 4. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerinti személyt - ideiglenes hatályú elhelyezését a gyermek származási országának válaszát követően azonnal, illetve hivatalból félévente felülvizsgálja, és ennek eredményeképpen dönt az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartásáról, a gondozási hely megváltoztatásáról vagy - ha azt nemzetközi szerződés vagy jogszabály nem zárja ki - az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetésével egyidejűleg a gyermek gyámságáról, örökbefogadásáról.

74. § (1)[2] Ha a gyámhatóság az ideiglenes hatályú elhelyezés alapján azt állapítja meg, hogy a szülői felügyelet megszüntetésének okai nem állnak fenn, de a gyermek fejlődése a korábbi környezetében nincs biztosítva, két hónapon belül pert indít a szülő (szülők) ellen a gyermeknek a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő elhelyezése iránt.

(2)[3] A gyámhatóság a per megindításával egyidejűleg megállapítja a szülő felügyeleti jogának szünetelését, a különélő másik szülő felügyeleti jogának feléledését, vagy azt a személyt, akinél a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a gyermek családbafogadó gyámjául rendeli.

74/A. §[4] Ha a gyermek elhelyezésére a fogvatartás helye szerint a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézetben a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén kerül sor, az anya, illetve a fiatalkorú szülői felügyeleti joga szünetel, kivéve a gondozási, nevelési jogát és kötelezettségét. Ha a gyermeknek nincs szülői felügyeleti jogot gyakorló másik szülője, a gyámhatóság gyámot rendel számára.

75. §[5] Ha a gyámhatóság az ideiglenes hatályú elhelyezést követően azt állapítja meg, hogy a szülői felügyelet megszüntetésének okai fennállnak, két hónapon belül pert indít a szülő ellen a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránt, a perindítással egyidejűleg megállapítja a szülő felügyeleti jogának szünetelését, továbbá[6]

a) megállapítja a különélő másik szülő szülői felügyeleti jogának feléledését, és felhívja őt e joga gyakorlására, ha a gyermeket ideiglenes hatállyal nála helyezték el,

b)[7] a gyermek családbafogadó gyámjául rendeli azt a hozzátartozót vagy más személyt, akinél a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték,

c)[8] gyermekvédelmi gyámot és helyettes gyermekvédelmi gyámot rendel, ha a gyermeket ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezték el.

75/A. §[9] Ha a szülő hozzájárult

a)[10] gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához, a gyámhatóság gyermekvédelmi gyámot, helyettes gyermekvédelmi gyámot rendel a gyermek számára és a gyermeket ideiglenesen a leendő örökbefogadó szülőnél helyezi el,

b)[11] gyermekének ismert személy általi örökbefogadásához és az örökbefogadás engedélyezését a leendő örökbefogadó szülő és a gyámság alatt álló, örökbefogadandó gyermek gyámja kéri, alkalmassága esetén a gyámhatóság a leendő örökbefogadó szülőt a gyermek családbafogadó gyámjául rendeli ki és a gyermeket nála ideiglenesen elhelyezi.

76. § (1)[12] A gyámhatóság az ideiglenes hatályú elhelyezést megszünteti, ha

---

1 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 18. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
2 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 17., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
3 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2012. évi CXCII. törvény 76. § (2) 10.
4 Beiktatta: 2016. évi CX. törvény 7. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 17. Módosítva: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1. alapján.
6 Módosította: 2002. évi IX. törvény 108. § (2) e).
7 Módosította: 2011. évi CCXI. törvény 29. § c).
8 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 35. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
9 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 19. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től.
10 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2012. évi CXCII. törvény 76. § (2) 12., 2016. évi CLXVI. törvény 49. § i).
11 Módosította: 2011. évi CCXI. törvény 29. § c), 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
12 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.

a) megállapítja, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés feltételei nem álltak fenn, és a gyermek fejlődése korábbi környezetében - szükség esetén védelembe vétel mellett - biztosítható,

b)[1] a gyermeket nevelésbe veszi,

c) a bíróság a szülői felügyelet megszüntetése, illetve a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránti perben jogerősen döntött,

d)[2] a gyermeket családba fogadják,

e)[3] a gyermeket örökbe fogadják,

f)[4] a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény, valamint a menedékjogról szóló törvény szerint kísérő nélküli kiskorúnak minősülő gyermek a gondozási helyéről engedély nélkül eltávozott és oda hatvan napon belül nem tért vissza.

(2)[5] A gyámhatóság az ideiglenes hatályú elhelyezés során a gyermek gondozási helyét megváltoztatja, ha megállapítja, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés feltételei fennállnak, azonban

a) a gyermek nevelőszülőnél, gyermekotthonban történő elhelyezését követően válik ismertté, hogy van a gyermek nevelésére alkalmas és azt vállaló külön élő másik szülő, más hozzátartozó, illetve más személy, akinél a gyermek ideiglenes hatállyal elhelyezhető, vagy

b) a gyermek jelenlegi gondozási helyének megváltoztatása más okból indokolt.

76/A. §[6] Ha a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója az anya, illetve a fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezésének megszüntetéséről értesíti a gyámhatóságot, a gyámhatóság az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül rendelkezik a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézetből vagy a javítóintézetből történő kiadásáról, és megteszi a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket.

Általános védelmi intézkedés[7]

76/B. §[8] A rendőrség az emberkereskedelem feltételezett áldozatává vált gyermek védelmében

a) a családjában nevelkedő gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezi az emberkereskedelem feltételezett áldozatává vált gyermek ideiglenes befogadására kijelölt speciális gyermekotthonban, vagy

b) az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermeket az emberkereskedelem feltételezett áldozatává vált gyermek ideiglenes befogadására kijelölt speciális gyermekotthonba szállítja,

és azonnal végrehajtható döntéséről értesíti a gyámhatóságot.

XI. Fejezet

Nevelésbe vétel

1 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (2) a).
2 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 54. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
3 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 54. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 33. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.
5 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 54. § (2). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
6 Beiktatta: 2016. évi CX. törvény 8. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2020. évi V. törvény 3. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.
8 Beiktatta: 2020. évi V. törvény 3. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.

A nevelésbe vétel elrendelése[1]

77. §[2] (1) A nevelésbe vétel célja a gyermek otthont nyújtó ellátásának és törvényes képviseletének biztosítása, amíg a gyermek

a) családja képessé válik a gyermek visszafogadására,

b) számára családbafogadó gyám rendelésére kerülhet sor,

c) örökbefogadása megtörténik, vagy

d) eléri nagykorúságát, ha az *a)-c)* pontban foglaltak teljesülésére nincs lehetőség.

(2) Az (1) bekezdés *d)* pontjában foglalt esetben a nevelésbe vétel célja a törvényes képviselet és az otthont nyújtó ellátás biztosítása mellett a gyermek felkészítése az önálló életre.

78. §[3] (1) A gyámhatóság a gyermeket nevelésbe veszi, ha

a) a gyermek számára családbafogadó gyám rendelésére nem kerülhet sor, és

aa) a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható, vagy

ab)[4] a szülő vagy mindkét szülő szülői felügyeleti jogának megszüntetése iránt a gyámhatóság pert indított, vagy a szülő vagy mindkét szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy

ac) a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott, vagy

ad) a gyermeknek az *ab)* és *ac)* alponton kívül más okból nincs szülői felügyeletet gyakorló szülője,

b) a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el a leendő örökbefogadó szülőnél, és

ba) a gyermek ismeretlen szülőktől származik, vagy

bb) a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot.

(2) A nevelésbe vétel elrendelésével egyidejűleg a gyámhatóság

a) a gyermek ideiglenes gondozási helyéül

aa) 12. életévét be nem töltött gyermek esetén - a 7. § (2) bekezdés szerinti kivételekkel - minden esetben, 12. életévét betöltött gyermek esetén lehetőség szerint nevelőszülőt, vagy - ha ez nem lehetséges, illetve a gyermek egészségi vagy személyiségállapota indokolja - ,

ab) gyermekotthont, vagy

ac) fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonát,

ad)[5] az Szt. 75. §-a szerinti támogatott lakhatást

jelöli ki,

b)[6] a gyermek számára gyermekvédelmi gyámot és helyettes gyermekvédelmi gyámot rendel,

c) hivatalból dönt a szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályozásáról, vagy arról, hogy a szülő vagy más hozzátartozó nem jogosult kapcsolattartásra,

d) három év alatti gyermek esetében megállapítja a különleges ellátási szükségletet,

e) megállapítja, ha a gyermek örökbe fogadható.

(3) A nevelésbe vett gyermek szülőjének szülői felügyeleti joga

a) az (1) bekezdés *a)* pont *aa)* és *ad)* alpontja szerinti esetben,

b) az (1) bekezdés *b)* pont *bb)* alpontja szerinti esetben a gyermek hathetes életkorának betöltéséig

---

1 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 49. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 49. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 49. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 40. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 50. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.
6 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 36. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

szünetel.

(4)[1] A gyámhatóság

a) az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek nevelésbe vételéről és gondozási helyének meghatározásáról, valamint a 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről lehetőség szerint,

b) a gyermek nevelésbe vételéről és gondozási helyének meghatározásáról, valamint a 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről lehetőség szerint,

c) a nevelésbe vett gyermek gondozási helyének meghatározásáról és a 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről

egy eljárás keretében, negyvenöt napon belül, azonnal végrehajthatóvá nyilvánított határozatban dönt.

(5)[2] A gyermeknek az ideiglenes gondozási helyre viteléről a gyámhatóság rendelkezése alapján a gyermek szülője, gyámja, a gyermeket gondozó más személy, a nevelőszülői hálózatot működtető, a gyermekjóléti központ vagy a gyámhatóság gondoskodik.

(6) Ha a gyámhatóság a nevelésbe vételi eljárás során vagy azt követően azt állapítja meg, hogy a szülői felügyelet megszüntetésének okai fennállnak, haladéktalanul pert indít a szülő ellen a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránt.

(7) A gyámhatóság - ha arra a nevelésbe vételi eljárás során nem került sor - a nevelésbe vételt követően haladéktalanul eljárást indít a gyermek gondozási helyének meghatározása és a 79. § (5) bekezdés *b)-g)* pontjai szerinti járulékos kérdések eldöntése érdekében.

A gondozási hely meghatározása és a járulékos kérdések eldöntése[3]

79. §[4] (1)[5] A gyámhatóság lehetőség szerint már az ideiglenes hatályú elhelyezést követően vagy a nevelésbe vételi eljárás során, de legkésőbb a nevelésbe vétel kezdő időpontját követő negyvenöt napon belül meghatározza a gyermek gondozási helyét. A gyermek gondozási helyét a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság, valamint a 132. § (1) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy szakmai véleményének, szakértői véleményének, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által készített elhelyezési javaslatnak és egyéni elhelyezési tervnek, továbbá a (3) és (4) bekezdés szerinti szempontok mérlegelésével kell meghatározni.

(2) A gondozási hely meghatározására irányuló eljárás során a gyámhatóság meghallgatja a gyermek szülőjét, feltéve hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg, és a gyámhatóság tárgyalást tart.

(3) A gondozási hely meghatározása során figyelemmel kell lenni

a) a gyermek életkorára, egészségi állapotára, neveltségi szintjére,

b) a testvérek együttes elhelyezésére,

c) a gyermek nevelésének megkívánt folyamatosságára,

d) a gyermek vallási és lelkiismereti meggyőződésére,

e) a gyermek korábbi lakóhelyétől és nevelési-oktatási intézményétől való távolságra,

f) a 141. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti nyilvántartások alapján rendelkezésre álló férőhelyekre.

(4)[6] A gyermek gondozási helyéül 12. életévét be nem töltött gyermek esetén - a 7. § (2) bekezdés szerinti kivételekkel - minden esetben, a 12. életévét betöltött gyermek esetén lehetőség szerint nevelőszülőt, vagy ha ez nem lehetséges, gyermekotthont, illetve fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonát, vagy az Szt. 75. §-a szerinti támogatott lakhatást kell kijelölni.

---

1 Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 42. § (1). Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 11.
2 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 13.
3 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 50. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 51. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 42. § (2). Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 9.
6 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) c).

(5) A gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló eljárás eredményeként a gyámhatóság dönt

a) a gyermek gondozási helyéről,

b)[1] a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám személyéről,

c) a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartásról,

d) a gyermekre vonatkozó elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv elfogadásáról vagy módosításáról,

e) a gyermek után fizetendő gondozási díjról,

f) a (6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével a gyermek ellátási szükségletéről,

g) a (7) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén a gyermek örökbe fogadhatóságáról [a *b)-g)* pontban foglaltak a továbbiakban együtt: járulékos kérdések].

(6)[2] A gyámhatóság a gyermek ellátási szükségletét a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye mérlegelésével állapítja meg. Három év alatti gyermek esetében a különleges ellátási szükséglet megállapításához nem szükséges a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye.

(7) A gyámhatóság akkor állapítja meg, hogy a nevelésbe vett gyermek örökbe fogadható, ha

a) a szülő vagy mindkét szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette,

b) a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott,

c) a gyermek ismeretlen szülőktől származik,

d) a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot és a gyermek betöltötte hathetes életkorát,

e) a szülő hozzájárult, hogy gyermekét általa ismert személy fogadja örökbe,

f)[3]

(8)[4] A gyermeknek a gondozási helyre viteléről a gyámhatóság rendelkezése alapján a gyermek szülője, gyámja, a gyermeket gondozó más személy, a nevelőszülői hálózatot működtető, a gyermekjóléti központ vagy a gyámhatóság gondoskodik.

A nevelésbe vétel megvalósulása[5]

80. §[6] (1)[7] A nevelésbe vételhez kapcsolódó, a gyermek véleményét figyelembe vevő egyéni elhelyezési terv megvalósításában, a feladatok teljesítésében a gyermek gyermekvédelmi gyámja, gondozója, valamint - ha szülői felügyeleti joga nem szűnt meg - a szülője, a szülő lakóhelye szerint illetékes gyermekjóléti központ és települési önkormányzat együttműködik.

(2)[8] A gyámhatóság a nevelésbe vett gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, illetve más hozzátartozó kapcsolatát, a szülőnek, más hozzátartozónak a nevelőszülővel, a gyermekotthonnal, a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonával, a támogatott lakhatást nyújtó szervezettel és a gyermekvédelmi gyámmal való együttműködését, továbbá a szülő, más hozzátartozó magatartásában, életvitelében és körülményeiben beálló változásokat folyamatosan figyelemmel kíséri.

---

1 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 37. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (4) e).
3 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXVII. törvény 61. § c). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.
4 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 13.
5 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 52. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 52. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 13.
8 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) d).

(3) Ha a nevelésbe vett gyermek szülője vagy más hozzátartozója a gyámhatósági határozatban biztosított kapcsolattartási jogával a gyermek vagy a gyermeket gondozó személy sérelmére visszaél és magatartásával a gyermek nevelését, testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését veszélyezteti, a gyermeket gondozó személy, illetve a gyermekvédelmi gyám kezdeményezheti a gyámhatóságnál, illetve a bíróságnál a kapcsolattartási jog korlátozását, a felügyelt kapcsolattartás elrendelését, a kapcsolattartás szüneteltetését vagy megvonását.

(4)[1] Ha a nevelésbe vett gyermek kapcsolattartásra jogosult szülője neki felróhatóan, a gyermek érdekét súlyosan sértő módon nem működik együtt a gyermekét gondozó nevelőszülővel vagy intézménnyel, a gyermekével nem tart kapcsolatot, továbbá magatartásán, életvitelén, körülményein a gyermek nevelésbe vételének megszüntetése céljából nem változtat, illetőleg, ha a szülői felügyelet megszüntetésének egyéb oka valósul meg, a gyámhatóság pert indít a szülő ellen szülői felügyeleti jogának megszüntetése iránt, vagy a Ptk. 4:124. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén örökbe fogadhatóvá nyilvánítja a gyermeket.

A nevelésbe vétel felülvizsgálata[2]

80/A. §[3] (1)[4] A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét a gyermek gondozási helyét első alkalommal meghatározó döntés véglegessé válását követő első két évben félévente felülvizsgálja, kivéve ha a gyermek nevelésbe vétele megszüntetésének, családbafogadásának vagy örökbefogadásának előkészítése zajlik, vagy a gyermek elhelyezése, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése tárgyában per van folyamatban. A felülvizsgálat során a gyámhatóság értékeli

a) a gondozási hely megfelelőségét a gyermek számára,

b) az egyéni elhelyezési tervben foglaltak teljesülését,

c) a kapcsolattartásra jogosult szülővel, illetve más hozzátartozóval való kapcsolat alakulását, a gyermek nevelésbe vétele megszüntetéséhez szükséges feltételek változását, a szülői felügyeleti jog visszaállítása iránti perindítás szükségességét, a gyermek családbafogadásának lehetőségét, a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránti perindítás szükségességét,

d) az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti perindítás szükségességét,

e) - különösen kilenc év alatti gyermek esetén - a gyermek örökbefogadásának lehetőségét,

f) örökbe fogadható gyermek esetén - kivéve ha az már folyamatban van - az örökbefogadása érdekében a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által tett intézkedéseket.

(2)[5] A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét a gyermek gondozási helyét első alkalommal meghatározó döntés véglegessé válását követő harmadik évtől kezdve - a (3) bekezdés szerinti kivétellel - évente felülvizsgálja, amelynek során értékeli az (1) bekezdésben foglaltakat.

(3)[6] A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét kilenc év fölötti gyermek esetében a gyermek gondozási helyét első alkalommal meghatározó döntés véglegessé válását követő harmadik évtől kétévente felülvizsgálja. Ennek során értékeli

a) a gondozási hely megfelelőségét a gyermek számára,

b) az egyéni elhelyezési tervben foglaltak teljesülését,

---

1 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 12.
2 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 53. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 53. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 43. § a), 2017. évi L. törvény 123. § 12.
5 Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 43. § a), 2017. évi L. törvény 123. § 12.
6 Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 43. § a), 2017. évi L. törvény 123. § 12.

c) a kapcsolattartásra jogosult szülővel, illetve más hozzátartozóval való kapcsolat alakulását, a gyermek nevelésbe vétele megszüntetéséhez szükséges feltételek változását, a szülői felügyeleti jog visszaállítása iránti perindítás szükségességét, a gyermek családbafogadásának lehetőségét.

(4) A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét soron kívül felülvizsgálja

a) a gyermekvédelmi gyám kérelmére,

b) hivatalból, ha

ba)[1] a gyermek szüleinek a szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, a szülők elhaláloztak vagy a korábbi örökbefogadást felbontották,

bb) a felülvizsgálatot indokoló egyéb körülmény jut a tudomására.

(5) A gyámhatóság a nevelésbe vétel felülvizsgálata során dönt az egyéni elhelyezési terv fenntartásáról vagy módosításáról, illetve - szükség szerint a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményének beszerzésével és mérlegelésével - a gyermek gondozási helyének megváltoztatásáról.

(6)[2] Ha a területi gyermekvédelmi szakszolgálat és a 141/E. § (1) bekezdése szerinti örökbefogadási alrendszer - a nyilvántartott adatai, a gyermek életkora, egészségi állapota és egyéb körülményei figyelembevételével adott - tájékoztatása alapján a gyermek örökbefogadására reális esély van, a gyámhatóság megindítja az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárást.

(7) A gyámhatóság a nevelésbe vétel felülvizsgálata eredményeként hozott határozatában megállapítja, ha a gyermek örökbe fogadható. A (4) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjában foglaltak fennállásakor a gyámhatóság minden esetben megállapítja a gyermek örökbefogadhatóságának tényét.

(8) Ha a gyámhatóság a felülvizsgálat során valószínűsíti, hogy a gyermek nevelésbe vétele a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő elhelyezéssel megszüntethető lenne, haladéktalanul pert indít a gyermeket korábban gondozó szülő (szülők) ellen a gyermeknek a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő elhelyezése iránt.

A gondozási hely megváltoztatása[3]

80/B. §[4] (1) A gyámhatóság a gyermek gondozási helyét hivatalból vagy kérelemre megváltoztatja, ha

a) azok a körülmények, amelyekre a gondozási hely meghatározására irányuló döntését alapozta, később lényegesen megváltoztak, vagy

b) a kijelölt gondozási hely a gyermek érdekével ellentétes, vagy

c)[5] a gyermekotthon telephelye vagy a nevelőszülő lakóhelye megváltozik, vagy,

d)[6] a nagy létszámú fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona az Szt. 75. §-a szerinti támogatott lakhatássá kerül átalakításra,

e)[7] a rendőrség a 76/B. § *b)* pontja szerinti általános védelmi intézkedéséről értesítette,

és ezért a gyermek nevelését az addigi ellátási formában már nem vagy nem megfelelő módon lehet biztosítani.

(2)[8] A gyámhatóság a gondozási hely megváltoztatásáról soron kívül, azonnal végrehajtható határozatban dönt.

---

1 Megállapította: 2016. évi CLXVII. törvény 5. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (2) b), 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) a).
3 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 54. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 54. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) e).
6 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 51. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2020. évi V. törvény 4. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.
8 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 13.

(3)[1] A gyámhatóság a gyermek gondozási helyének azonnali hatállyal történő megváltoztatásáról azonnal végrehajtható határozatban dönt, ha a gyermek érdekét gondozási helye súlyosan veszélyezteti, illetve ha a gyermekvédelmi gyám a gyermeket súlyos veszélyeztetettsége miatt másik, biztonságos gondozási helyre viszi, erről a gyámhatóságot egyidejűleg értesíti, és kéri a kijelölt gondozási hely megváltoztatását.

(4) A gyermekvédelmi gyám felmentése vagy elmozdítása esetén a gyámhatóság egyidejűleg új gyermekvédelmi gyámot rendel. Az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt nevelőszülő gyámi tisztségből való felmentése vagy elmozdítása esetén valamennyi gyámi feladatot a gyermekvédelmi gyám látja el.

(5) Gondozási helyen lévő gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki átmenetileg tartózkodik a gondozási helyén kívül, így különösen, ha

a) kórházi kezelés alatt áll,

b)[2] kollégiumban van,

c) tanulmányai folytatása, illetve üdülés céljából harminc napot meghaladóan külföldön tartózkodik,

d)[3] letartóztatásban van, illetve szabadságvesztését vagy egyéb büntetését tölti, vagy

e) a gyermek örökbefogadásának előkészítése során a szülő-gyermek kapcsolat kialakulása érdekében a kötelező gondozásba kihelyezést megelőzően az örökbe fogadni szándékozóknál tartózkodik.

(6) A gyermek tartózkodási helyét, illetve annak megváltoztatását - az (5) bekezdés *a)* és *d)* pontjának kivételével - a gyermekvédelmi gyám bejelenti a gyámhatóságnak, és kéri annak jóváhagyását. Az (5) bekezdés *a)* és *d)* pontjában meghatározott esetekben a gyermekvédelmi gyám értesíti a gyámhatóságot a gyermek tartózkodási helye megváltozásáról.

(7)[4] A gyámhatóság a (3) és a (6) bekezdésben meghatározott kérelemről huszonöt napon belül dönt. Ha a gyámhatóság huszonöt napon belül nem dönt, a bejelentett tartózkodási helyet jóváhagyottnak kell tekinteni. A gyámhatóság a gyermekvédelmi gyám kérelmét akkor utasítja el, ha a tartózkodási hely kijelölése vagy a gondozási hely megváltoztatása nem áll a gyermek érdekében.

A nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése[5]

81. §[6] (1)[7] A gyámhatóság - kivéve ha a szülő szülői felügyeleti jogát megszüntették vagy az megszűnt - a szülő kérelmére, vagy a szülő és a gyermekvédelmi gyám együttes kérelmére, vagy hivatalból a gyermek nevelésbe vételét megszünteti, ha annak okai már nem állnak fenn. Ha a nevelésbe vétel megszüntetését a szülő kéri, a megszüntetéssel egyidejűleg hatályát veszti a szülőnek a Ptk. 4:126. § (1) bekezdése alapján tett jognyilatkozata.

(1a)[8] A gyámhatóság - a nevelésbe vett gyermek feletti szülői felügyeleti jogot a nevelésbe vétel előtt gyakorló azon szülő kérelmére, akinek a szülői felügyeleti joga szünetel - a nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámjának meghallgatásával, a nevelésbe vétel egyidejű megszüntetése mellett a Ptk. 4:187-189. §-ában foglaltaknak megfelelően hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, a szülő által megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve, hogy a nevelésbe vétel megszüntetése és a családbafogadás a gyermek érdekében áll.

---

1 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 13.
2 Módosította: 2014. évi CI. törvény 54. § d).
3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 77. § a).
4 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (5). Hatályos: 2018. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 55. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 56. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 13.
8 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (19). Hatályos: 2014. III. 15-től.

(2) A nevelésbe vétel megszűnik, ha a gyermeket családbafogadták, örökbe fogadták, nagykorúvá vált, vagy a bíróságnak a gyermekelhelyezésre vonatkozó döntését követően a gyermek a különélő másik szülőhöz vagy harmadik személyhez került.

A gyermek személyes szabadságának korlátozása a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában[1]

81/A. §[2] (1) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermek személyes szabadságának korlátozására abból a célból kerül sor, hogy a gyermek képessé váljon részt venni a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban vagy a gyermekotthon speciális csoportjában folyó terápiás munkában.

(2) A gyermek személyes szabadságának korlátozása csak kivételesen, a cél eléréséhez szükséges időtartamra rendelhető el.

(3) A személyes szabadság korlátozása keretében a gyermek

a) a speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, a speciális csoporttal rendelkező gyermekotthon területét nem hagyhatja el,

b) köteles a speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, a gyermekotthon speciális csoportjának vezetője (a továbbiakban együtt: speciális gyermekotthon vezetője) által kijelölt helyiségekben tartózkodni, vagy

c) köteles a speciális gyermekotthon biztonsági elkülönítőjében tartózkodni.

(4) Ha a gyermek speciális ellátása a gyermek együttműködési problémája miatt nem kezdhető meg vagy megszakad, és ez a gyermek egészségi vagy pszichés állapotát veszélyezteti, a speciális gyermekotthon vezetője legfeljebb negyvennyolc óra időtartamra, a (3) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja szerinti intézkedés alkalmazásával korlátozhatja a gyermek személyes szabadságát.

(5) Ha a gyermek egészségi vagy pszichés állapota következtében saját vagy mások életét, egészségét közvetlenül veszélyeztető magatartást tanúsít és ez csak teljes körű ellátásának azonnali, zárt körülmények közötti felügyeletével vagy biztonsági elkülönítéssel hárítható el, a speciális gyermekotthon vezetője

a) legfeljebb negyvennyolc óra időtartamra, a (3) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja szerinti intézkedés alkalmazásával, vagy

b) legfeljebb huszonnégy óra időtartamra, a (3) bekezdés *c)* pontja szerinti intézkedés alkalmazásával

korlátozhatja a gyermek személyes szabadságát.

(6) Ha a gyermek egészségi vagy pszichés állapota tette szükségessé a személyes szabadság korlátozását, a gyermekotthon vezetője haladéktalanul gondoskodik a gyermek orvosi vizsgálatáról és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásáról.

(7) A személyes szabadság korlátozásának elrendeléséről a speciális gyermekotthon vezetője haladéktalanul, de legkésőbb harminchat órán belül értesíti a gyermekvédelmi gyámot, a gyermekjogi képviselőt, a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságot és a gyámhatóságot.

(8) A gyermek, a gyermekvédelmi gyám vagy a gyermekjogi képviselő panasszal élhet a személyes szabadság korlátozásával szemben a speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, a speciális csoporttal rendelkező gyermekotthon fenntartójánál. A gyermekvédelmi gyám és a gyermekjogi képviselő a panaszt annak megtételével egyidejűleg tájékoztatásul megküldi a gyámhatóságnak. A gyermek által tett panaszt a fenntartó a panasz beérkezését követően haladéktalanul tájékoztatásul megküldi a gyámhatóságnak.

(9) A panaszt a fenntartó annak beérkezését követő tizenöt napon belül kivizsgálja és ha jogosnak tartja, haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedéseket a személyes szabadság további indokolatlan korlátozásának megelőzése érdekében.

---

1 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 34. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 34. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.

(10) Ha a gyermek személyes szabadságának korlátozására négy héten belül legalább két alkalommal sor kerül, a gyámhatóság hivatalból megvizsgálja a nevelési felügyelet elrendelésének szükségességét.

Nevelési felügyelet a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában[1]

81/B. §[2] (1) Ha a gyermek személyes szabadságának korlátozása előreláthatólag negyvennyolc órát meghaladóan szükséges, a speciális gyermekotthon vezetője kezdeményezi a gyámhatóságnál a gyermek nevelési felügyeletének elrendelését. A gyámhatósági határozat meghozataláig elsősorban a gyermek kivizsgálására, a veszélyeztető magatartás megszüntetésére és a gyors állapotromlás megelőzésére kell törekedni.

(2) A gyámhatóság a speciális gyermekotthon vezetőjének kezdeményezésére vagy a 81/A. § (10) bekezdése szerinti esetben hivatalból vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmére a gyermek nevelési felügyeletét rendeli el, ha

a) a gyermek egészségi vagy pszichés állapotának zavara következtében olyan magatartást tanúsít, amely saját vagy mások életére, testi épségére jelentős veszélyt jelenthet vagy közvetlen és súlyos veszélyt jelent, és

b) a veszélyhelyzet kizárólag a gyermek negyvennyolc órát meghaladó időtartamban zárt körülmények között biztosított teljes körű ellátásával, kivizsgálásával és terápiájával hárítható el.

(3) A nevelési felügyelet időtartama nem haladhatja meg a két hónapot.

(4) A gyámhatóság a nevelési felügyelet céljának elősegítése érdekében elrendelheti, hogy a gyermek

a) a speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, a speciális csoporttal rendelkező gyermekotthon meghatározott helyiségeiben tartózkodjék,

b) meghatározott ideig hozzátartozóival a kapcsolattartását csak korlátozott módon gyakorolhassa, vagy

c) a gyermekvédelmi gyám egyetértésével meghatározott gyógykezelésnek vagy gyógyító eljárásnak vesse alá magát.

(5) A gyámhatóság a határozathozatal előtt - a gyermek állapotát figyelembe véve -meghallgatja a gyermeket, a gyermek törvényes képviselőjét, a gyermekjogi képviselőt, a speciális gyermekotthon vezetőjét, valamint kikéri a speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, a gyermekotthon speciális csoportja telephelye szerinti megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményét. A meghallgatást szükség esetén a gyámhatóság hivatalos helyiségén kívül is meg lehet tartani.

(6) A gyámhatóság a nevelési felügyelet kérdésében a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményétől csak kivételesen indokolt esetben térhet el.

(7) A gyámhatóság a gyermek nevelési felügyeletéről a nevelési felügyelet elrendelésének a speciális gyermekotthon vezetője általi kezdeményezésétől, a 81/A. § (10) bekezdésében foglaltakról való tudomásszerzéstől vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmének beérkezésétől számított nyolc napon belül határoz.

(8) A gyámhatóság a nevelési felügyelet fenntartását a megyei, fővárosi szakértői bizottság szakmai véleménye alapján, továbbá a gyermek, a gyermekjogi képviselő vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmére felülvizsgálja.

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 35. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.

2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 35. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.

81/C. §[1] (1)[2] A gyámhatóság nevelési felügyeletet elrendelő vagy azt felülvizsgáló határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs. A gyámhatóság a határozatát - annak közlésétől számított három napon belül - felülvizsgálat végett a bíróságnak megküldi.

(2)[3] A bíróság polgári nemperes eljárásban, a határozat megküldésétől számított tizenöt napon belül határoz a nevelési felügyelet fenntartásáról vagy megszüntetéséről. Az eljárás a járásbíróság hatáskörébe tartozik.

(3)[4] Ha e törvényből, illetve az eljárás nemperes jellegéből más nem következik, a bírósági eljárásban a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályait és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló törvénynek a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

(4)[5] A bírósági eljárásban a gyermeket a gyermekjogi képviselő képviseli. A gyermek képviseletére a gyámhatóság döntése alapján a gyermekvédelmi gyám is jogosult.

(5) A bírósági eljárásban hozott érdemi határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

81/D. §[6] A nevelési felügyelet megszűnik a bíróság erre irányuló döntése alapján, a meghatározott idő elteltével, továbbá hivatalból vagy - a gyermek, a gyermekjogi képviselő, a gyermekvédelmi gyám, a gyermekotthon vezetője általi - kérelemre. A nevelési felügyelet megszüntetése iránti eljárás során minden esetben ki kell kérni a speciális gyermekotthon, speciális lakásotthon, gyermekotthon speciális csoportja telephelye szerinti megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményét.

A gyermekvédelmi szakértői bizottság[7]

82. §[8] (1)[9] A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságot a megyei, fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat működteti. Az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság vezetőjét és tagjait a miniszter jelöli ki ötéves időtartamra. Az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot a Kormány rendeletében kijelölt szerv működteti.

(2)[10] A megyei, fővárosi és az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság a bizottság vezetőjéből és legalább három tagból, a speciális szükséglet felmerülése, vizsgálata esetén legalább öt tagból áll. A szakértői bizottság állandó tagja egy fő bizottságvezető, egy fő gyermekorvos, egy fő gyermek-szakpszichológus és egy fő, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnál családgondozó munkakörben elfogadott szakképesítéssel rendelkező személy. A speciális szükséglet felmerülése, vizsgálata esetén a vezetőből és a három állandó tagból álló szakértői bizottság kiegészül egy fő pszichiáterrel és egy fő gyógypedagógussal. Az örökbefogadás előkészítése céljából az (5) bekezdés szerinti összefoglaló vélemény elkészítése esetén a vezetőből és a három állandó tagból álló szakértői bizottság szükség szerint kiegészül egy fő gyógypedagógussal. A gyermekvédelmi szakértői bizottság munkájába - felkérésre - bevonható a gyermek egészségi, mentális és általános személyiségállapota szerinti eseti szakértő is.

---

1 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 57. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. 2006. július 1-jétől kell alkalmazni a 2004. évi CXXXVI. törvény 71. § (6) bekezdése értelmében.
2 Az első-második mondat szövegét módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1. Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 14.
3 Megállapította: 2017. évi CXXX. törvény 36. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.
4 Megállapította: 2017. évi CXXX. törvény 36. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.
5 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 57. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 57. §. Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (2) 19., 2013. évi CCV. törvény 56. § (4) f).
7 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 57. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
8 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 57. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
9 Az utolsó mondatot beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 36. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
10 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 36. § (2). Módosította: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (2) 2.

(3) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyámhatóságnak, az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság a miniszternek évente beszámol a tevékenységéről.

(4)[1] A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye tartalmazza a gyermek állapotának megfelelő ellátási formára, az egyéni elhelyezési tervre és a gyermek gondozására, nevelésére, fejlesztésére, esetleges terápiájára vonatkozó javaslatot, annak indokolásával együtt.

(5)[2] A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyermek örökbefogadásának előkészítése céljából

a) a gyámhatóságnak az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás megindításáról szóló értesítésének kézhezvételétől,

b) az *a)* ponton kívüli okból örökbefogadható gyermek esetében a területi gyermekvédelmi szakszolgálat megkeresésétől

számított 30 napon belül összefoglaló véleményt készít a gyermek egészségi és személyiségállapotáról, az életkorához viszonyított értelmi, érzelmi és mozgásfejlettségi szintjéről.

(6)[3] A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményének felülvizsgálatát, valamint szükség szerinti új szakmai vélemény készítését a gyámhatóság megkeresése alapján az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság végzi.

(7)[4] A megyei, fővárosi és az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság a szakmai véleményének elkészítéséért díjazásban nem részesül.

(8)[5] A megyei, fővárosi és az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság pártatlanul és befolyásmentesen alakítja ki szakmai véleményét. A szakmai vélemény tartalma tekintetében a megyei, fővárosi és az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság nem utasítható. Az adott ügyben nem lehet a szakértői bizottság tagja az a személy, akivel szemben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 23. § (1) és (2) bekezdése szerinti kizáró ok áll fenn.

(9)[6] Ha a megyei, fővárosi vagy az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság határidőn belül nem készíti el szakmai véleményét, a gyámhatóság megkeresi a szakértői bizottságot fenntartó szervet, hogy

a) vizsgálja ki a mulasztás okát, és

b) tegye meg a szükséges intézkedéseket a szakmai véleménynek a gyámhatóság által újonnan kitűzött határidőre történő elkészítése érdekében.

(10)[7] A (9) bekezdéstől eltérően a gyámhatóságnak nem kell megkeresnie a szakértői bizottságot fenntartó szervet, ha a szakértői bizottság arról tájékoztatja, hogy szakmai véleményét a gyermek engedély nélküli távolléte miatt nem tudta elkészíteni.

83. §[8]

XII. Fejezet

A gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek gyámsága[9]

1 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 36. § (3). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
2 Megállapította: 2020. évi LXV. törvény 7. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.
3 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (4) g).
4 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (6). Hatályos: 2018. I. 1-től.
5 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (6). Hatályos: 2018. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 36. § (4). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
7 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 36. § (4). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
8 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (2) f). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.
9 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 60. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

A gyermekvédelmi gyám kirendelése és jogállása[1]

84. §[2] (1) A gyámhatóság a gyermek részére gyermekvédelmi gyámot rendel, ha

a) ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezte el a gyermeket, és pert indított a szülői felügyelet megszüntetése iránt,

b) a gyermek szülei hozzájárultak a gyermek ismeretlen személy által történő örökbefogadásához,

c) a gyermek szülei ismeretlen helyen tartózkodnak, a gyermek a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény, valamint a menedékjogról szóló törvény szerint kísérő nélküli kiskorúnak minősül vagy a szülők bármilyen más okból nem gyakorolják szülői felügyeleti jogukat, és egyik esetben sem lehetséges családbafogadó gyám kirendelése,

d) nevelésbe vette a gyermeket,

e)[3] a gyermek ismeretlen szülőktől származik.

(2) A gyámhatóság a gyermek számára - gondozási helyétől függetlenül - a területi gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata alapján gyermekvédelmi gyámot rendel. A gyermek gondozási helyének megváltozása esetén a gyámhatóság kizárólag akkor rendelhet ki másik gyermekvédelmi gyámot a gyermek részére, ha az új gondozási helyen a gyámság ellátása másként nem biztosítható.

(2a)[4] A testvérek, valamint a kiskorú szülő és gyermeke részére gyermekvédelmi gyámul ugyanazt a személyt kell kirendelni, ha az a gyermek érdekével nem ellentétes.

(3) A gyermekvédelmi gyám a feladatait a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal létesített közalkalmazotti jogviszony keretében, önálló munkakörben látja el.

(4) Nem lehet gyermekvédelmi gyám

a) a gyámhatóság vezetője vagy ügyintézője,

b) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat vezetője,

c) a gyermekotthon és a nevelőszülői hálózat vezetője vagy foglalkoztatottja,

d) a gyermek nevelőszülője.

(5) A gyermekvédelmi gyám munkavégzéssel járó egyéb jogviszonyt - tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység kivételével - csak a munkáltatói jogkör gyakorlójának engedélyével létesíthet.

(6) A gyermekvédelmi gyám egyidejűleg legfeljebb harminc gyermek gyámságát láthatja el.

(6a)[5] A speciális szükségletű és a kettős szükségletű gyermeket két gyermekként kell figyelembe venni a gyermekvédelmi gyám gyámsága alatt álló gyermekek létszámának számításakor.

(7) A gyermekvédelmi gyám mellett a gyámhatóság egyes, e törvényben meghatározott gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelheti a nevelőszülőt, feltéve hogy a nevelőszülő a gyámságot vállalja.

85. §[6] (1)[7] A gyermekvédelmi gyámra az e törvényben meghatározott kivételekkel a Ptk. gyámságra vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

(2) A gyermekvédelmi gyám kezdeményezheti a gyámhatóságnál egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő gyámként történő kirendelését, ha

a) a nevelőszülő már legalább két éve saját háztartásában neveli a gyermeket,

b) nincs folyamatban eljárás a nevelésbe vétel megszüntetésére,

---

1 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 59. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 59. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 48. § (1). Hatályos: 2019. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 48. § (2). Hatályos: 2019. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 48. § (3). Hatályos: 2020. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 59. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 14.

c) a nevelőszülő vállalja a gyermek törvényes képviseletének 87. § (1) bekezdés *a)-c)* pontja szerinti ellátását.

(3) A gyámsággal járó jogok és kötelességek a gyermekvédelmi gyámot a kirendelő határozat közlését követő naptól kezdve illetik meg, illetve terhelik.

(4) A gyermekvédelmi gyám tevékenységét a gyámhatóság irányítja és felügyeli, a gyermekvédelmi gyám feladatainak ellátásához szükséges feltételeket a területi gyermekvédelmi szakszolgálat biztosítja.

(5)[1] A gyermekvédelmi gyám és az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt nevelőszülő a működéséről, valamint a gyámsága alatt álló gyermek ügyeiről félévente írásban tájékoztatást ad a gyámhatóságnak. A tájékoztatás elkészítéséhez a gyermeket gondozó nevelőszülő, gyermekotthon, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vagy támogatott lakhatást nyújtó szervezet segítséget nyújt. E tájékoztatási kötelezettség nem érinti a törvény szerinti számadási kötelezettséget.

(6) Ha a gyámhatóság a gyermekvédelmi gyámot tisztségéből felmenti, elmozdítja vagy azonnali hatállyal felfüggeszti, ezen határozatával egyidejűleg - amennyiben a gyermek otthont nyújtó ellátása továbbra is szükséges - új gyermekvédelmi gyámot rendel. Az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt nevelőszülő gyámi tisztségből való felmentése, elmozdítása vagy azonnali hatályú felfüggesztése esetén valamennyi gyámi feladatot a gyermekvédelmi gyám látja el.

A gyermek gondozása és nevelése

86. §[2] (1) A gyermekvédelmi gyám figyelemmel kíséri és elősegíti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, nevelését, valamint ellenőrzi a gyermek teljes körű ellátásának megvalósulását. Ennek érdekében a gyermekvédelmi gyám

a) a gyermek életkorának megfelelően a gyermekkel személyes és közvetlen találkozást, beszélgetést kezdeményez

aa) a kirendelését követően legfeljebb tizenöt napon belül,

ab) a kirendelése időtartama alatt legalább havonta egy alkalommal, a hatodik életévét be nem töltött gyermek esetén legalább kéthetente egy alkalommal,

b) a gyermek számára telefonon történő elérhetőséget, illetve kérésére a gondozási helyén vagy semleges helyen történő találkozást biztosít,

c) a szülőkkel, más hozzátartozókkal való kapcsolattartást figyelemmel kíséri, szükség esetén elősegíti,

d) a gyermek oktatását biztosító nevelési-oktatási intézményekkel kapcsolatot tart, figyelemmel kíséri a gyermek iskolai előmenetelét, magatartását,

e)[3] együttműködik a gyermekjóléti központtal a gyermek vér szerinti családja helyzetének megismerése érdekében,

f) a kirendelését követően harminc napon belül felveszi a kapcsolatot a gyermek szüleivel, és fenntartja azt a gyermekvédelmi gondoskodás időtartama alatt, továbbá a nevelésbe vétel megszüntetését követően három hónapig, kivéve ha a szülők hozzájárultak gyermekük örökbefogadásához vagy a bíróság megszüntette szülői felügyeleti jogukat, illetve a gyámhatóság örökbefogadhatóvá nyilvánította a gyermeket,

g) a gondozási helyről történő engedély nélküli távozás esetén a gyermeket - ha ismert, hogy hova távozott - visszaviszi a gondozási helyére, ellenkező esetben megteszi a gyermek felkutatásához szükséges intézkedéseket,

h)[4] szükség szerint, de legalább félévente, kísérő nélküli kiskorú esetén legalább évente jelentést készít a gyámhatóságnak a gyermek helyzetéről,

---

1 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) f).
2 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 60. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 11.
4 Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 42. § (3). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

i) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint részt vesz a gyermek egyéni gondozási-nevelési tervének elkészítésében,

j)[1] együttműködik a gyermek megelőző pártfogó felügyelőjével és a gyermek gondozási helyével a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság fenntartotta az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermek megelőző pártfogását.

(1a)[2] A gyermekvédelmi gyám jogosult az általa kezdeményezett időpontban a gyermekkel személyesen, a gyermekvédelmi szolgáltató vezetőjének, illetve munkatársának - ideértve a nevelőszülőt is - jelenléte nélkül találkozni. A gyermekvédelmi gyám az időpont megválasztásakor figyelemmel van a gyermek kötelező elfoglaltságára. A gyermek gondozási helyének biztosítania kell a gyermek és a gyermekvédelmi gyám zavartalan kapcsolattartásának körülményeit.

(2) Ha a gyermekvédelmi gyám mellett a gyámhatóság egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendeli a nevelőszülőt, a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő köteles egymással együttműködni.

(3) A gyámot a gyermek elhelyezésének joga nem illeti meg, és a gyermek 80/B. § (5) bekezdés *b)* és *c)* pontja szerinti tartózkodási helyét csak a gyámhatóság engedélyével változtathatja meg, kivéve a 80/B. § (3) bekezdésében foglalt esetet.

(4) A gyermekvédelmi gyám a gyermekkel közösen választja meg a gyermek életpályáját, figyelembe véve - feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg vagy az nem szűnt meg - a nevelésbe vett gyermek szülőjének véleményét, a gyermek képességeit, egyéb körülményeit. Az életpálya kijelölésével kapcsolatos vitában a gyámhatóság dönt.

A gyermek képviselete

87. §[3] (1) A gyermekvédelmi gyám joga és kötelessége, hogy a gyermeket személyi és vagyoni ügyeiben képviselje. Ennek érdekében a gyermekvédelmi gyám különösen

a) eljár a gyermek személyes okmányainak beszerzése érdekében, kéri a gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítását és a gyermek tartózkodási engedélyének meghosszabbítását,

b) törvényes képviselőként nyilatkozatot tesz a gyermeken végzendő egészségügyi beavatkozásokhoz,

c)[4] eljár a gyermek iskolai beíratásával, tanulói jogviszonyának létesítésével, megszüntetésével, valamint egyéni munkarendjének engedélyezésével kapcsolatos ügyekben,

d) kérelmezi a gyámhatóságnál a gyermek és szülei kapcsolattartásának szabályozását, módosítását, a gyermek örökbefogadhatóvá nyilvánítását, a gondozási hely megváltoztatását, a gondokság alá helyezés iránt eljárás megindítását, a nevelésbe vétel megszüntetését, ha azok feltételei fennállnak,

e) a gyermek örökbefogadásának előkészítése során a gyermekvédelmi szakszolgálattal együttműködve - a szülő-gyermek kapcsolat kialakulása érdekében - a kötelező gondozásba kihelyezést megelőzően engedélyezheti, hogy a gyermek az örökbe fogadni szándékozó szülőnél tartózkodjon, amelyről egyidejűleg értesíti a gyámhatóságot,

f) képviseli a gyermeket a hatósági ügyeiben,

g) szükség esetén kérelmezi a gyermek tanulási képességét érintő vizsgálatát.

---

1 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 41. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 19. §. Hatályos: 2017. VII. 12-től.
3 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 63. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Módosította: 2019. évi LXX. törvény 3. § c).

(2) A gyermekvédelmi gyám nem adhat hozzájáruló nyilatkozatot a gyermek örökbefogadásához. A gyermekvédelmi gyám jognyilatkozatainak érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat a gyermek családi jogállására és az ezzel kapcsolatos perindításra vonatkozik.

(3) A gyermekvédelmi gyám tájékoztatja a gyermeket az otthonteremtési támogatás és az utógondozói ellátás iránti kérelem benyújtásának lehetőségéről és elősegíti a gyermek kérelmének benyújtását.

(4)[1] A gyámhatóság a gyermek képviseletének ellátására eseti gyámot rendel

a)[2] hivatalból, ha a gyermekvédelmi gyám a gyermek törvényes képviseletét a Ptk. családjogra irányadó szabályai szerint nem láthatja el,

b) kérelemre, ha a különleges szakértelmet igénylő ügyekben a gyermekvédelmi gyám nem vállalkozik a gyermek képviseletének ellátására.

(5)[3] A gyámhatóság a (4) bekezdés *a)* pontjában meghatározott esetben elsősorban a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnak ezzel a feladattal megbízott munkatársai közül jelöli ki az eseti gyámot.

(6) A nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban a gyermek képviselőjeként a gyámhatóság a gyermekjogi képviselőt rendeli ki. Ha a gyermekjogi képviselő kirendelése akadályokba ütközik, a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban a gyermeket a gyermekvédelmi gyám képviseli.

A gyermek vagyonának kezelése

88. §[4] (1) A gyermekvédelmi gyám joga és kötelessége, hogy feladatkörében védje a gyermek vagyoni érdekeit, gondoskodjon a vagyon megfelelő hasznosításáról, kezeléséről és a rendes vagyonkezelés szabályai szerint intézze a gyermek ügyeit.

(2) A gyermekvédelmi gyám a gyermek vagyonát leltár alapján veszi át.

(3) A gyermekvédelmi gyám eseti, rendes és végszámadást készít a gyámhatóságnak.

(4) A gyermekvédelmi gyám a működése során felmerült kiadásainak megtérítését a gyermektől nem igényelheti.

89. § (1)[5] Ha a gyámhatóság a gyámot nem hatalmazta fel a gyermek vagyonának kezelésével járó feladatok ellátására, a gyermek részére vagyonkezelő eseti gyámot rendel elsősorban a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnak, illetve - ha a gyermekotthont vagy a nevelőszülői hálózatot nem állami szerv tartja fenn, illetve működteti - a működtetőnek ezzel a munkakörrel megbízott dolgozói közül.

(2)[6] A gyámhatóság elbírálja a gyám, illetve a vagyonkezelő eseti gyám eseti, rendes, valamint végszámadását.

A helyettes gyermekvédelmi gyám[7]

90. §[8] (1) A gyámhatóság a gyermek számára - gondozási helyétől függetlenül - a területi gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata alapján, a gyermekvédelmi gyám kirendelésével egyidejűleg - a gyermekvédelmi gyám távolléte vagy feladatai ellátásában való tényleges akadályoztatása esetén az azonnali döntést, intézkedést igénylő ügyekben a helyettesítés megoldása érdekében - helyettes gyermekvédelmi gyámot rendel.

---

1 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 9.
2 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 15.
3 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 9.
4 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 64. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 64. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 16.
6 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 17.
7 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 38. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
8 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 38. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

(1a)[1] A testvérek, valamint a kiskorú szülő és gyermeke részére helyettes gyermekvédelmi gyámul ugyanazt a személyt kell kirendelni, ha az a gyermek érdekével nem ellentétes.

(2) A helyettes gyermekvédelmi gyámi feladatokat kizárólag a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által közalkalmazotti jogviszonyban, önálló munkakörben foglalkoztatott gyermekvédelmi gyám láthatja el.

(3) A gyermekvédelmi gyám a 84. § (6) bekezdése szerinti feladatellátása mellett egyidejűleg legfeljebb harminc gyermek tekintetében láthatja el a helyettes gyermekvédelmi gyámi feladatokat.

(4)[2] A speciális szükségletű és a kettős szükségletű gyermeket két gyermekként kell figyelembe venni a helyettes gyermekvédelmi gyámi feladatok ellátása során.

91. §[3] (1) A helyettes gyermekvédelmi gyám a gyermekvédelmi gyám távolléte vagy feladatai ellátásában való tényleges akadályoztatása esetén a gyermek azonnali döntést, intézkedést igénylő ügyeiben a gyermek érdekében minden olyan döntést meghozhat, illetve intézkedést megtehet, amelyre a gyermekvédelmi gyám jogosult és köteles. A helyettes gyermekvédelmi gyám a döntéséről és az intézkedéséről a gyermekvédelmi gyámot annak távolléte, akadályoztatása megszűnésekor haladéktalanul tájékoztatja.

(2) A helyettes gyermekvédelmi gyám kirendelésére, jogállására és tevékenységére a jelen alcímben foglaltakon túl egyebekben a gyermekvédelmi gyámra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, azzal, hogy a 85. § (5) bekezdés szerinti tájékoztatási, a 86. § (1) bekezdés *h)* pontja szerinti jelentéstételi, valamint a 88. § (3) bekezdés szerinti rendes és végszámadási kötelezettség a helyettes gyermekvédelmi gyámot nem terheli.

XIII. Fejezet

Utógondozás

92. §[4] (1) Utógondozásnak van helye

a) a nevelésbe vétel megszüntetését követően - kivéve ha a gyermeket örökbe fogadták - legalább egy év időtartamra, de legfeljebb a gyermek 18. életévének betöltéséig,

b) a nevelésbe vétel megszűnését követően a fiatal felnőtt kérelmére legfeljebb egy év időtartamra,

c) az otthonteremtési támogatás igénylésének, felhasználásának és elszámolásának időtartamára.

(2)[5] Az utógondozást

a)[6] a gyermek tekintetében a lakóhelye szerinti gyermekjóléti központ,

b) a fiatal felnőtt tekintetében a nevelőszülői hálózatot működtető, a gyermekotthon, az utógondozó otthon vagy a külső férőhely működtetője

látja el.

(3) A gyámhatóság elrendeli az utógondozást az otthonteremtési támogatás iránti kérelem előterjesztésekor, valamint meghosszabbítja az utógondozást az annak időtartama alatt nyújtott otthonteremtési támogatás elszámolásának időpontjáig.

(4) Az utógondozás az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben ismételten elrendelhető, kivéve ha a korábbi utógondozás megszüntetésére a (6) bekezdés *c)* pontjában foglaltak miatt került sor.

(5) Megszűnik az utógondozás

---

1 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 49. § (1). Hatályos: 2019. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 49. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.
3 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 38. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 61. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 37. §. Hatályos: 2014. I. 15-től.
6 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 13.

a) az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben a határozatban megjelölt időtartam elteltével,

b) az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a határozatban megjelölt időtartam elteltével, de legkésőbb a fiatal felnőtt 24. életévének betöltésével,

c) az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti esetben az otthonteremtési támogatással való elszámolással, kivéve ha a gyámhatóság az otthonteremtési támogatást kizárólag ingatlanvásárlás céljára engedte felhasználni.

(6) A gyámhatóság az utógondozást megszünteti, ha

a) egyéb gyermekvédelmi intézkedést rendeltek el,

b) azt a fiatal felnőtt kéri, kivéve ha otthonteremtési támogatásban részesül,

c)[1] a fiatal felnőtt az utógondozó intézménnyel önhibájából legalább három hónapja nem működik együtt.

Utógondozói ellátás

93. §[2] (1) A gyámhatóság a gyermek vagy a fiatal felnőtt kérelmére - a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyermekvédelmi gyám javaslatának figyelembevételével - elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és

a) létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy

b)[3] tanulói jogviszonyban, hallgatói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy

c) szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

(2) Az utógondozói ellátást a fiatal felnőtt, ha

a) az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a 21. életévének, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletűként töltötte be nagykorúságát, 22. életévének,

b)[4] az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a 24. életévének, ha felsőoktatási intézménnyel áll hallgatói jogviszonyban, 25. életévének,

c) az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a felvétel időpontjáig, de legkésőbb 22. életévének
betöltéséig kérheti.

(3) Az (1) bekezdés *a)* pontjának alkalmazásában akkor nem biztosított a fiatal felnőtt létfenntartása, ha

a) a havi jövedelme az öregségi nyugdíj legkisebb összegének háromszorosát nem haladja meg, vagy

b) a nagykorúvá válásának időpontjában a rendelkezésére bocsátott készpénzvagyonának értéke az öregségi nyugdíj legkisebb összegének negyvenszeresét nem haladja meg.

(4)[5] Az utógondozói ellátás elrendeléséről a gyámhatóság azonnal végrehajtható határozatban dönt.

(5) Az otthonteremtési támogatásban részesült fiatal felnőtt utógondozói ellátását a gyámhatóság akkor rendeli el, ha a fiatal felnőtt létfenntartását vagy lakhatását veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került.

(6) Az utógondozói ellátás ismételten elrendelhető az (1) bekezdésben meghatározott ok fennállása esetén, legfeljebb a (2) bekezdésben meghatározott időtartamig.

---

1 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (2) c).
2 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 63. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 23. § 8.
4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 38. § (1). Hatályos: 2014. I. 15-től.
5 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 13.

(7)[1] Nincs helye az utógondozói ellátás ismételt elrendelésének, ha az utógondozói ellátás megszüntetésére a (10) bekezdés *b), c), e)* és *f)* pontjában foglaltak miatt került sor és a megszüntető határozat véglegessé válásától számítva egy év még nem telt el.

(8)[2] Az (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott ok alapján elrendelt utógondozói ellátásban részesülő munkaképes fiatal felnőtt köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni.

(9) Megszűnik az utógondozói ellátás, ha a fiatal felnőtt

a) az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, az utógondozói ellátás elrendelése okának megszűnésével, de legkésőbb a fiatal felnőtt 21. életévének betöltésével, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletűként érte el nagykorúságát, a 22. életévének betöltésével,

b)[3] az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a tanulói jogviszony, a hallgatói jogviszony vagy a felnőttképzési jogviszony megszűnését követő 120. napon, de a tanuló jogviszony vagy a felnőttképzési jogviszony fennállása esetén - a (9a) bekezdésben foglalt kivétellel - legkésőbb a 24., hallgatói jogviszony fennállása esetén - (9a) bekezdésben foglalt kivétellel - legkésőbb a 25. életévének betöltésével,

c) az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a szociális intézménybe való felvételével, de legkésőbb a 22. életévének betöltésével.

(9a)[4] A 24. életévét betöltött, középfokú iskolában tanuló vagy szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban álló fiatal felnőtt és a 25. életévét betöltött, felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátása a fiatal felnőtt kérelmére meghosszabbítható a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonya megszűnéséig, de legkésőbb a 30. életévének betöltéséig. A kérelemről az utógondozói ellátást biztosító intézmény vagy nevelőszülői hálózat fenntartója dönt a fiatal felnőtt tanulmányaiból hátralévő időtartamra, a tanulmányok befejezésének esélyére, a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátást nyújtó intézménnyel történő együttműködési készségére és a rászorultságára tekintettel.

(10) A gyámhatóság az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt

a) utógondozói ellátásának jogosultsági feltételei már nem állnak fenn,

b)[5] a nevelőszülőjével, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársával, illetve az intézményben ellátott társával szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít,

c) a házirendet többször súlyosan megsérti,

d) azt kéri,

e) az (1) bekezdés *b)* pontja alapján elrendelt utógondozói ellátás esetén a tanulmányi vagy vizsgakötelezettségét önhibájából nem teljesíti,

f) az ellátás megállapításáról szóló gyámhatósági határozat közlésétől számított 15 napon belül az ellátást nem vette igénybe és ennek okáról önhibájából nem értesítette az ellátást nyújtót.

NEGYEDIK RÉSZ

A GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA ÉS IRÁNYÍTÁSA

1 Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 43. § b), 2017. évi L. törvény 123. § 7.
2 Módosította: 2015. évi VI. törvény 11. § (1) d).
3 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 38. § (2). Módosította: 2017. évi XCV. törvény 24. § (2) c), 2019. évi CXII. törvény 23. § 9., 2020. évi CXLVII. törvény 35. § g).
4 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 20. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
5 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (2) d).

XIV. Fejezet

A települési önkormányzat és az állam feladatai[1]

A települési önkormányzat feladatai

94. § (1)[2] A települési önkormányzat, fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

(2)[3] A települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint, a (2a)-(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével biztosítja - a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai kivételével - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint, ha a (2a)-(4) bekezdés alapján nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

(2a)[4] Polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki. Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat fenntartója társulás, a társulás társulási megállapodásban megjelölt székhelye kizárólag az e bekezdés szerint feladatellátásra kötelezett önkormányzat lehet.

(3)[5] Az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén

a) tízezernél több állandó lakos él, bölcsődét,

b) húszezernél több állandó lakos él, az *a)* pontban meghatározottak mellett gyermekek átmeneti otthonát,

c) harmincezernél több állandó lakos él, az *a)* és *b)* pontokban meghatározottak mellett családok átmeneti otthonát,

d)[6]

köteles működtetni.

(3a)[7] Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés *a)* pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

---

1 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 65. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.
2 Módosította: 2013. évi CXXVIII. törvény 13. § (2).
3 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 42. § (1). Módosította: 2016. évi CLXVI. törvény 49. § j), 2018. évi XL. törvény 18. § 2.
4 Megállapította: 2016. évi LXVII. törvény 53. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 68. § (2). Hatályos ugyane törvény 105. §-ának a 2003. évi CXVI. törvény 103. §-ával történt módosítása következtében 2005. VII. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
6 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) j). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 29. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

(4)[1] A járásszékhely település, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni. A járásszékhely településen működő gyermekjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

(5)[2] A települési önkormányzat által fenntartott intézmények ellátási területe a település lakosságára terjed ki, kivéve a 39/A. § (4) bekezdése szerinti kijelölés esetében, ha az intézményt társulás keretében közösen tartják fenn, vagy ha az ellátást szerződésben vállalta más önkormányzat lakosságára is kiterjedően.

(5a)[3] A települési önkormányzat által fenntartott

a) bölcsőde a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 25%-áig,

b) mini bölcsőde a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 50%-áig

az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

(6)[4] Ha az intézmény ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékességi területét meghaladja, - eltérő megállapodás hiányában - az ellátást valamennyi jogosult számára azonos feltételek szerint kell biztosítani. E rendelkezést kell alkalmazni az ellátás megszüntetése esetén is.

(7)[5] Az intézményt fenntartó önkormányzat az intézménnyel nem rendelkező önkormányzat kérésére az ellátást nem tagadhatja meg, ha e törvény hatálybalépésekor vagy külön megállapodásuk alapján már biztosított ellátást.

(8)[6]

94/A. §[7] A települési önkormányzatok a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat, különösen a bölcsőde, mini bölcsőde, a gyermekek átmeneti otthona, a családok átmeneti otthona működtetését társulás útján is biztosíthatják.

Az állam feladatai[8]

95. §[9] Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv az e törvényben foglaltak szerint biztosítja az otthont nyújtó ellátást, az utógondozói ellátást és a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást. Területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást nyújtó intézményt kizárólag az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv tarthat fenn.

A feladatok ellátásának módja

1 Megállapította: 2015. évi CXXXIII. törvény 23. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.
2 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 68. § (2). Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § g).
3 Megállapította: 2017. évi CLXXVIII. törvény 11. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.
4 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 68. § (2).
5 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 68. § (2).
6 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CCXXIII. törvény 37. § (3) b). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2004. évi CXXXVI. törvény 58. §. Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 75. § (1) c), 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) j), 2016. évi LXVII. törvény 57. § 5.
8 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 66. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.
9 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 39. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

96. §[1] (1)[2] A települési önkormányzat az e törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást - a több önkormányzat illetékességi területére kiterjedő intézményi ellátási kötelezettségnek és a 94/A. §-nak a figyelembevételével - más szervvel, személlyel kötött ellátási szerződés útján, illetve társulásban is biztosíthatja.

(2) Az intézmények ellátási területének meghatározásánál tekintettel kell lenni arra is, hogy az intézmény és az ellátottak lakóhelye közötti távolság lehetőleg ne haladja meg az ötven km-t.

(3) Többcélú intézmény akkor létesíthető, ha a létesítés és működés anyagi, személyi és tárgyi feltételei valamennyi feladat ellátásához külön-külön biztosítva vannak.

(4) A közös igazgatású gyermekjóléti és/vagy gyermekvédelmi intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében különböző típusú intézmények feladatát látja el.

(5)[3] A (4) bekezdés szerinti intézményben a gyermek ellátásához és neveléséhez kapcsolódó nem gyermekjóléti és nem gyermekvédelmi tevékenységet ellátó intézményegység is működhet, különösen családvédelmi szolgálat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, továbbá óvodai vagy általános iskolai nevelést, oktatást, kollégiumi ellátást, nevelési tanácsadást végző intézményegység.

(6)[4] A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

(7)[5] Gyermekek napközbeni ellátása esetén a jogszabályban meghatározott szakmai, módszertani feladatokat a miniszter által kijelölt szervezet, egyéb esetben a szociálpolitikai feladatok ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv (a továbbiakban együtt: módszertani feladatokat ellátó szerv) látja el.[6]

(8)[7] Az egyházi fenntartó kérelmére

a) a miniszter a nevelőszülői ellátást, gyermekotthoni ellátást nyújtó,

b) a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter a tanoda szolgáltatást nyújtó,

jogi személyiséggel és működési engedéllyel rendelkező egyházi fenntartású szolgáltatók közül országos hatáskörrel módszertani feladatokat ellátó intézményeket jelölhet ki az egyházi fenntartású tanodák, nevelőszülői hálózatok és gyermekotthonok módszertani támogatására (a továbbiakban: kijelölt egyházi módszertani intézmény).

(9)[8] A kijelölés ötévi időtartamra szól, amelynek elteltét követően az intézmény ismételten kijelölhető.

---

1 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 70. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
2 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 67. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.
3 Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (2) k).
4 Megállapította: 2011. évi CLIV. törvény 52. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 2., 23., 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) k).
5 Megállapította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (1). Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § h).
6 Lásd: 610/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet 3. § b).
7 Megállapította: 2019. évi LXVI. törvény 27. § (1). Hatályos: 2019. VII. 10-től.
8 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 64. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.

(10)[1] A kijelölt egyházi módszertani intézmény feladatkörében, az egyháza által fenntartott tanoda szolgáltatást, nevelőszülői ellátást, gyermekotthoni ellátást nyújtó intézmények vonatkozásában[2]

a) részt vesz a minőségfejlesztési elvek kidolgozásában,

b) ajánlásokat készít a hatékonyabb szolgáltatási módszerek alkalmazására,

c) szakmai tanácsadást nyújt,

d) szakértőként közreműködik a működést engedélyező szerv felkérésére szakmai program értékelésében, szakmai ellenőrzésben,

e) kezdeményezi a személyes gondoskodást nyújtó munkakörben dolgozók továbbképzését és tapasztalatcseréjét.

(11)[3] A kijelölt egyházi módszertani intézmény módszertani tevékenységének biztosítása során együttműködik a módszertani feladatokat ellátó szervvel.

(12)[4] A miniszter - tanoda szolgáltatás esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter - a kijelölt egyházi módszertani intézmény feladatainak ellátásához egyedi támogatást nyújt.

(13)[5] Az egyházi fenntartó a tárgyév január 31-éig bejelentheti a működést engedélyező szervnek - ha az egyháznak az általa fenntartott intézmény tevékenysége vonatkozásában nincs módszertani intézménye -, hogy a módszertani tevékenységekkel összefüggésben a módszertani feladatokat ellátó szerv helyett mely kijelölt egyházi módszertani intézménnyel kíván együttműködni. A bejelentés annak közlését követő nyolcadik naptól hatályos. A bejelentésről a működést engedélyező szerv értesíti a módszertani feladatokat ellátó szervet. A bejelentés - a tárgyévet követő év január 1-jei hatállyal - visszavonható.

Ellátási szerződés

97. § (1)[6] Az e törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátást vagy egyes körülhatárolható és elkülöníthető feladatok ellátását, ide nem értve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást, a települési önkormányzat, illetve az állam - a fenntartói feladatainak a Kormány rendeletében kijelölt szerv útján - állami fenntartóval, egyházi fenntartóval és nem állami fenntartóval kötött ellátási szerződés útján is biztosíthatja.

(2)[7] Ha az ellátási szerződés alapján a feladat ellátásában vallási vagy világnézeti elkötelezettségű nem állami szerv működik közre, a megállapodás megkötése nem mentesíti a települési önkormányzatot, valamint az állami szervet a feladatellátási kötelezettség alól azon gyermek tekintetében, akinek szülője nem kívánja a nem állami szerv szolgáltatását igénybe venni.

(3) Az ellátási szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg azzal, hogy a szerződés az Szt. 121. §-ában meghatározottakon túl tartalmazza

a) azt az időszakot, amelyre a szerződést kötötték, amely időszak a bentlakásos gyermekintézmény esetén nem lehet kevesebb 5 évnél,

b) a szolgáltatást végző nem állami szerv nyilatkozatát a nyilvántartási kötelezettség, az adatkezelés és az adatvédelem szabályainak ismeretére és betartására.

(4) Az ellátási szerződés létrejöttét a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

---

1 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 64. §. Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § g), 2018. évi CXVII. törvény 60. § h).

2 Módosította: 2019. évi XXXVI. törvény 10. § a).

3 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 64. §. Módosította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) f).

4 Megállapította: 2019. évi LXVI. törvény 27. § (2). Hatályos: 2019. VII. 10-től.

5 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 64. §. Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § h), 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) f), 2019. évi XXXVI. törvény 10. § b).

6 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 68. §. Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § i).

7 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) l).

(5)[1] A települési önkormányzat képviselő-testülete az ellátási szerződés megkötésének, a szerződés módosításának, illetve megszüntetésének jogát nem ruházhatja át.

Szolgáltatói nyilvántartás és a szolgáltatók, intézmények, hálózatok ellenőrzése[2]

98. §[3] (1)[4] Gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet a jogszabályokban előírt feltételek teljesítése esetén bármely fenntartó biztosíthat, ha a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet nyújtó, általa fenntartott szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely) végleges döntéssel be van jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba. Egyes gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységek nyújtását jogszabály kizárólagosan állami szerv hatáskörébe utalhatja.

(1a)[5] A területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás, és a kizárólag területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást nyújtó telephely adatait a szolgáltatói nyilvántartás nem tartalmazza.

(2) A szolgáltatói nyilvántartás tartalmazza

a)[6] a fenntartó nevét, székhelyét, adószámát és típusát, valamint egyházi fenntartó esetén a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház nevét,

b) a fenntartó és a szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely) telefonszámát, telefaxszámát, elektronikus levélcímét, honlapjának címét, valamint kapcsolattartójának nevét, beosztását, telefonszámát és elektronikus levélcímét,

c)[7] helyettes szülői és nevelőszülői ellátás esetén a helyettes szülőknek, nevelőszülőknek a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 4. § (4) bekezdése szerinti természetes személyazonosító adatait és társadalombiztosítási azonosító jelét, az ellátás helyét, az egyes helyettes szülőknél, nevelőszülőknél elhelyezhető gyermekek és fiatal felnőttek számát, valamint az arra vonatkozó adatot, hogy a nevelőszülő alkalmas-e különleges szükségletű, speciális szükségletű, kettős szükségletű vagy ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek fogadására, és

d) a szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely) és az általa végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység kormányrendeletben meghatározott adatait.

(3) A szolgáltatói nyilvántartás hatósági nyilvántartás, amely közhitelesen tanúsítja a (2) bekezdés *a), c)* és *d)* pontja szerinti adatokat.

(4)[8] A szolgáltatói nyilvántartásból törölt és a módosított adatokat a szolgáltatói nyilvántartás történeti állományába kell helyezni. A történeti állományba helyezett,

a) a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti adatokat a történeti állományba helyezést követő egy év elteltével,

b) a (2) bekezdés *a), c)* és *d)* pontja szerinti adatokat a szolgáltatónak, intézménynek, hálózatnak (székhelynek, telephelynek) a szolgáltatói nyilvántartásból való törlését követő tíz év elteltével

kell törölni.

(5)[9] A szolgáltatói nyilvántartás adatai - a (6) bekezdésben meghatározott adatok kivételével - nyilvánosak, és a történeti állományba tartozó adatok kivételével a Szociális Ágazati Portálon hozzáférhetők.

---

1 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) d).
2 Megállapította: 2013. évi CLXVIII. törvény 9. § (1). Hatályos: 2013. XII. 1-től.
3 Megállapította: 2013. évi CLXVIII. törvény 9. § (1). Hatályos: 2013. XII. 1-től.
4 Módosította: 2017. évi CLIX. törvény 83. §.
5 Beiktatta: 2019. évi CX. törvény 28. § (4). Hatályos: 2020. I. 1-től. Lásd: 2019. évi CX. törvény 101. §.
6 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) g).
7 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 21. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.
8 Módosította: 2017. évi L. törvény 124. § a).
9 Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (1) a).

(6) A szolgáltatói nyilvántartás adatai közül nem nyilvános

a)[1] a (2) bekezdés *c)* pontja szerinti adat,

b)[2] a titkos menedékház valamennyi adata,

c)[3] a krízisközpont és a félutas ház címe, továbbá az arra vonatkozó adat, hogy a családok átmeneti otthona krízisközpontként működik-e,

d)[4] a *b)* és *c)* pontban nem említett családok átmeneti otthonának és a gyermekek átmeneti otthonának címe, ha a fenntartó ezt kéri.

(7) A szolgáltatói nyilvántartás nem nyilvános adatait megismerheti, és a szolgáltatói nyilvántartásból nem nyilvános adatot igényelhet a fenntartón és a szolgáltatón, intézményen, hálózaton kívül

a) a gyámhatóság a jogszabályban meghatározott eljárásának lefolytatása céljából,

b) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást nyújtó intézmény gyermekvédelmi feladatainak ellátása céljából,

c) a gyermekjogi képviselő a jogszabályban meghatározott jogvédelmi feladatainak ellátása céljából,

d) a szolgáltató, intézmény, hálózat szolgáltatói nyilvántartásba vétele vagy ellenőrzése során hatóságként, szakhatóságként, ellenőrző hatóságként vagy szakértőként eljáró szerv a jogszabályban meghatározott eljárásának lefolytatása céljából,

e) az ellátásra köteles helyi önkormányzat és az állam fenntartói feladatait ellátó szerv ellátásszervezési feladataik ellátása céljából,

f) a kincstár és az állami támogatást megállapító, folyósító vagy ellenőrző más szerv az állami támogatás megállapítása és ellenőrzése céljából,

g) a minisztérium a gyermekvédelmi ágazati irányítási tevékenység ellátása céljából,

h)[5] a rendőrség, a nyomozó hatóság, az ügyészség, a bíróság és az igazságügyi szakértő bűnüldözés és bűnmegelőzés, illetve bírósági eljárás lefolytatása céljából.

(8)[6]

(9)[7] A szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően kell működtetni, amelyet - a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás kivételével - a szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárások lefolytatására kijelölt hatóság (a továbbiakban: működést engedélyező szerv) ellenőriz. Ha a szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely) működése nem felel meg a jogszabályokban vagy a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak, a működést engedélyező szerv

a) a 100/A. §-ban foglaltak szerint gyermekvédelmi igazgatási bírságot szabhat ki,

b) kormányrendeletben foglaltak szerint a szolgáltatói nyilvántartás adatait módosíthatja,

c) kormányrendeletben foglaltak szerint a szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) a szolgáltatói nyilvántartásból törölheti, és kötelezheti a fenntartót a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység megszüntetésére, illetve

d) alkalmazhatja a kormányrendeletben meghatározott egyéb jogkövetkezményeket.

(9a)[8] A működést engedélyező szervnek a szolgáltatói nyilvántartással kapcsolatos hatósági eljárásaiban a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény szerinti figyelmeztetés nem alkalmazható.

---

1 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 21. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.
2 Megállapította: 2015. évi CXXXIII. törvény 24. § (1). Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
3 Beiktatta: 2015. évi CXXXIII. törvény 24. § (2). Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
4 Beiktatta: 2015. évi CXXXIII. törvény 24. § (2). Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
5 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 76. § d).
6 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi L. törvény 124. § b). Hatálytalan: 2018. I. 1-től.
7 Módosította: 2019. évi CX. törvény 28. § (8) d).
8 Beiktatta: 2020. évi CLXVIII. törvény 40. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

(10)[1] A szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárásokban a fenntartó a kérelmeket, a kérelemhez csatolandó iratokat és nyilatkozatokat, valamint a működést engedélyező szervnek benyújtandó más iratokat elektronikus úton nyújtja be, a működést engedélyező szerv felé fennálló, jogszabályban meghatározott bejelentési kötelezettségét elektronikus úton teljesíti, a működést engedélyező szerv a döntéseit és az ellenőrzés megindításáról szóló értesítéseit elektronikus úton közli. A fenntartó meghatalmazotti képviselőjének adott meghatalmazás papíralapon is benyújtható.

(10a)-(10c)[2]

(11)[3] A Szociális Ágazati Portálon - a (12) és (13) bekezdésben meghatározottak szerint - közhírré kell tenni

a) a működést engedélyező szerv végleges határozatát és a fenntartóval kötött hatósági szerződését, ha a szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely) személyi vagy tárgyi feltételeinek hiánya miatt jogkövetkezményt állapított meg, vagy a fenntartóval hatósági szerződést kötött,

b) a működést engedélyező szerv végleges határozatát és a fenntartóval kötött hatósági szerződését, ha a 100/A. § (1) bekezdés *a), b)* vagy *e)* pontjában meghatározott jogsértés miatt jogkövetkezményt állapított meg, vagy a fenntartóval hatósági szerződést kötött,

c) az *a)* és *b)* pont szerinti ügyben a jogorvoslat vagy megismételt eljárás során hozott, és a közhírré tett döntés érdemében változást eredményező hatósági döntést vagy bírósági határozatot.

(12)[4] A hatósági döntésről és a hatósági szerződésről közhírré tett dokumentumnak tartalmaznia kell[5]

a)[6] a közhírré tétel napját és a (11) bekezdés szerinti jogcímét,

b) az eljáró működést engedélyező szerv megnevezését,

c) az ügy számát és tárgyát,

d) a 100/A. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti jogsértés esetén

da) a szolgáltatást nyújtók nevét,

db) a végzett gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység megnevezését,

dc) a szolgáltatásnyújtás helyét, és

dd) a megállapított jogkövetkezményeket,

e) a *d)* pontban nem említett jogsértés esetén

ea) a fenntartó nevét, székhelyét és adószámát,

eb) a szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely) címét - a 98. § (6) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti kivételekkel - és ágazati azonosítóját,

ec) a jogsértéssel érintett gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység megnevezését,

ed) a megállapított tényállást,

ee) a megsértett jogszabályi rendelkezések megjelölését, és

ef)[7] a hatósági döntésben megállapított jogkövetkezményeket, illetve a fenntartó által a hatósági szerződésben vállalt kötelezettségeket, a szerződésszegés jogkövetkezményeit és azok alkalmazásának időpontját,

f)[8]

g) a döntéssel szembeni jogorvoslati eljárás tényét, valamint

h) a jogorvoslat vagy megismételt eljárás során hozott hatósági döntés vagy bírósági határozat esetén a hatósági döntést vagy bírósági határozatot, és annak rövid indokolását.

---

1 Beiktatta: 2013. évi CLXVIII. törvény 9. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi L. törvény 124. § b). Hatálytalan: 2018. I. 1-től.
3 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (7). Hatályos: 2018. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2015. évi CXXXIII. törvény 24. § (3). Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
5 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 15.
6 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 16.
7 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (8). Hatályos: 2018. I. 1-től.
8 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi L. törvény 124. § c). Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

(13)[1] Titkos menedékház ügyében hozott hatósági döntés és bírósági határozat nem tehető közhírré. A (6) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti esetben a (12) bekezdés szerinti adatokat úgy kell közhírré tenni, hogy abból az intézmény (székhely, telephely) és a félutas ház címe ne legyen megismerhető.

(14)[2] A Szociális Ágazati Portálról a közhírré tett dokumentumot[3]

a) a szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely) szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzését követően haladéktalanul el kell távolítani, ha a 100/A. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti jogsértő állapot a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéssel szűnik meg,

b) a jogsértő állapot megszűnését követő öt év elteltével kell eltávolítani, ha a 100/A. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti jogsértő állapot nem a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéssel szűnik meg,

c)[4] az *a)* és *b)* pontban nem említett esetben a jogsértés időpontját, illetve a jogsértő állapot megszűnését, de legkorábban a közhírré tételt követő egy év elteltével kell eltávolítani.

98/A. §[5] (1) Ha bejegyzés hiányában végeznek gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet, a működést engedélyező szerv gyermekvédelmi igazgatási bírságot szab ki, és

a) felszólítja a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet működtető, megszervező személyt, szervezetet, hogy a felszólítás közlésétől számított tizenöt napon belül kérelmezze a bejegyzést, feltéve, hogy a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység eleget tesz a bejegyzéshez szükséges feltételeknek, vagy a feltételek tizenöt napon belül biztosíthatók,

b) az *a)* pontban nem említett esetben kötelezi a szolgáltató tevékenységet működtető, megszervező személyt, szervezetet a szolgáltató tevékenység megszüntetésére.

(2) Ha a szolgáltató tevékenységet működtető, megszervező személy vagy szervezet a bejegyzés iránti kérelmet határidőben nem nyújtja be, vagy kérelmét elutasítják, a működést engedélyező szerv ismételten bírságot szab ki, és kötelezi a szolgáltató tevékenységet működtető, megszervező személyt, szervezetet a szolgáltató tevékenység megszüntetésére.

98/B. §[6] Ha a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást vagy annak e törvényben meghatározott feladatait nem az állami fenntartó által létrehozott intézmény végzi, a működést engedélyező szerv a jogosulatlanul végzett tevékenység miatt kötelezi a szolgáltató tevékenységet végző, megszervező személyt, szervezetet a szolgáltató tevékenység megszüntetésére.

99. §[7] (1) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységnek meg kell felelnie az e törvényben és a szakmai szabályokban foglalt követelményeknek.

(2) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység keretében szolgáltatást csak a külön jogszabályban meghatározott képesítésű személy végezhet.

100. § (1)[8] A munkahelyi bölcsőde, a családi bölcsőde és a napközbeni gyermekfelügyelet esetében a 32. § (5) bekezdése szerint megkötött megállapodások száma - a szolgáltatás eltérő időpontokban történő igénybevétele esetén - túllépheti a szolgáltatói nyilvántartásba véglegessé vált döntéssel bejegyzett férőhelyek számát. A szolgáltatást azonos időben igénybe vevő gyermekek száma ebben az esetben sem haladhatja meg a szolgáltatói nyilvántartásba véglegessé vált döntéssel bejegyzett férőhelyszámot.

---

1 Beiktatta: 2015. évi CXXXIII. törvény 24. § (3). Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 17.
2 Beiktatta: 2015. évi CXXXIII. törvény 24. § (3). Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
3 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 15.
4 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 18.
5 Beiktatta: 2020. évi CLXVIII. törvény 41. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2020. évi CLXVIII. törvény 41. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 72. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
8 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 30. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 19.

(2)-(4)[1]

(5)[2] Az otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás nevelőszülő, illetve gyermekotthon által történő biztosítása esetén az ellátottak száma éves átlagban nem haladhatja meg a fenntartó által működtetett - a szolgáltatói nyilvántartásba véglegessé vált döntéssel bejegyzett - nevelőszülői, illetve gyermekotthoni összférőhelyszám 100%-át. A helyettes szülőnél, a gyermekek átmeneti otthonában, illetve a családok átmeneti otthonában ellátottak száma éves átlagban nem haladhatja meg a szolgáltatói nyilvántartásba véglegessé vált döntéssel bejegyzett férőhelyszám 100%-át.

A gyermekvédelmi igazgatási bírság[3]

100/A. §[4] (1)[5] A működést engedélyező szerv gyermekvédelmi igazgatási bírságot szabhat ki

a) a működtetővel, az intézményvezetővel, illetve a fenntartóval szemben, ha a működtető, a szolgáltató, az intézmény, illetve a fenntartó a gyermeknek az e törvényben biztosított jogait megsérti,

b) a működtetővel, az intézményvezetővel, illetve a fenntartóval szemben, ha a működtető, a szolgáltató, az intézmény, illetve a fenntartó a tájékoztatási kötelezettséget megszegi, vagy a gyermeket, a szülőt vagy más törvényes képviselőt, az érdek-képviseleti szervet akadályozzák jogai gyakorlásában, illetve abban, hogy a működést engedélyező szervhez, a gyermekjogi képviselőhöz vagy más hatósághoz forduljon, vagy az intézményvezető, illetve a fenntartó a panaszt határidőben nem vizsgálja ki,

c)[6] a fenntartóval és a fenntartó nevében eljárni jogosult személlyel szemben, ha a fenntartó a jogszabályban előírt határidőben nem kéri a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítását vagy a szolgáltatónak, intézménynek, hálózatnak (székhelynek, telephelynek) a szolgáltatói nyilvántartásból történő törlését,

d)[7] ha jogszabály kivételt nem tesz, a fenntartóval és a fenntartó nevében eljárni jogosult személlyel szemben, ha a fenntartó a működést engedélyező szerv felé fennálló, jogszabályban meghatározott bejelentési kötelezettségét határidőben nem teljesíti,

e)[8] szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéshez kötött gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet a szolgáltatói nyilvántartásba véglegessé vált döntéssel történő bejegyzés nélkül vagy a szolgáltatói nyilvántartásból történő, végrehajtható törlést követően végző, illetve ilyen szolgáltatótevékenységet működtető vagy szervező személlyel, szervezettel és az ilyen szervezet nevében - különösen az ellátás iránt érdeklődőknél, illetve az igénybe vevőknél - eljáró személlyel szemben.

(1a)[9] Az (1) bekezdés *e)* pontja szerinti esetben a bírság legalacsonyabb összege 250 000 forint, legmagasabb összege 1 000 000 forint.

(1b)[10] Az (1a) bekezdésben nem említett esetben a bírság legmagasabb összege 200 000 forint.

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CLXVIII. törvény 15. § d). Hatálytalan: 2013. XII. 1-től.
2 Megállapította: 2009. évi CIX. törvény 15. § (10). Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § d), 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) i), 2017. évi L. törvény 123. § 19.
3 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 22. §. Hatályos: 2010. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 22. §. Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (4).
5 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2013. évi CLXVIII. törvény 15. § e), 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (1) b).
6 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (9). Hatályos: 2018. I. 1-től.
7 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (9). Hatályos: 2018. I. 1-től.
8 Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 10. §. Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § f), 2017. évi L. törvény 123. § 20.
9 Beiktatta: 2015. évi CXXXIII. törvény 25. §. Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
10 Beiktatta: 2015. évi CXXXIII. törvény 25. §. Hatályos: 2015. VIII. 1-től.

(2)[1] A fenntartóra kiszabott bírság összegét - a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott szempontokon túl - a bírság megfizetésének az ellátás színvonalára gyakorolt várható hatására tekintettel kell megállapítani.

(2a)[2]

(3)[3] A bírság több jogsértés esetén halmozottan, illetve - a jogsértés jellegétől és a felelősség mértékétől függően - több személlyel, szervezettel szemben is kiszabható.

(4)[4] Ha a bírsággal sújtott személy vagy szervezet a működést engedélyező szerv vagy az ellenőrzési jogkörében eljáró gyámhatóság által megállapított határidőn belül nem intézkedik a jogellenesség megszüntetése érdekében, a bírság ismételten kiszabható.

(5) A bírság más jogkövetkezményekkel, illetve a feljelentési kötelezettség teljesítésével egyidejűleg is alkalmazható.

(6) Az intézményvezetőre vonatkozó rendelkezéseket a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény vezetőjén kívül arra a személyre is alkalmazni kell, aki az intézményvezető jogszabályban meghatározott azon feladatát ellátja, amelyből származó jog gyakorlásával, illetve kötelesség megszegésével a jogsértést elkövették.

(7)[5]

(8)-(9)[6]

100/B. §[7]

XV. Fejezet

A miniszter feladatai[8]

101. § (1)[9] A miniszter ellátja a gyermekek védelmét biztosító feladatok ágazati irányítását.

(2)[10] A miniszter az (1) bekezdésben foglalt ágazati irányító jogkörében

a) meghatározza a gyermekek védelmét biztosító feladatok szakmai, képesítési követelményeit, a feladatok törvényességi és szakmai ellenőrzési rendjét,

b) létrehozza és fenntartja az országos szakmai intézeteket, kollégiumokat,

c)[11] ellátja a gyámhatóságok szakmai felügyeletével és irányításával kapcsolatos feladatokat,

d)[12] a megelőző pártfogói tevékenységgel összefüggésben részt vesz annak szakmai módszertani irányításában, amelynek keretében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 9. § *i)* pontja alapján éves beszámoló tételére kötelezheti a pártfogó felügyelői szolgálatot a megelőző pártfogói tevékenységről, valamint az igazságügyért felelős miniszternél kezdeményezheti, hogy

da) az Áht. 9. § *i)* pontja alapján a pártfogó felügyelői szolgálatot jelentéstételre kötelezze,

db) törvényességi, szakszerűségi, hatékonysági ellenőrzést folytasson,

dc) az Áht. 9. § *h)* pontja szerinti intézkedést tegyen, és

dd) együttesen módszertani ajánlást adjanak ki, vagy azt vizsgálják felül,

---

1 Megállapította: 2020. évi CLXVIII. törvény 42. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi CLXVIII. törvény 43. §. Hatálytalan: 2021. I. 1-től.
3 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (11). Hatályos: 2018. I. 1-től.
4 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
5 Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CLIII. törvény 29. § (2). Hatálytalan: 2011. VII. 1-től.
6 Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXVI. törvény 84. § 17. Hatálytalan: 2012. I. 1-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CLXVIII. törvény 15. § f). Hatálytalan: 2013. XII. 1-től.
8 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 21.
9 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 21.
10 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 21.
11 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 25.
12 Beiktatta: 2014. évi XCIX. törvény 100. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

e) biztosítja a gyermekek védelmét szolgáló tudományos kutatások és nemzetközi kapcsolatok fejlesztési feltételeit,

f) kezdeményezi - az érintett miniszterekkel együttműködve - a külföldön ellátatlanul maradt magyar állampolgárságú gyermekekről való gondoskodás iránti intézkedések megtételét,

g) összehangolja és szervezi a gyermekek védelmét biztosító rendszer irányításához és egységes működéséhez szükséges nyilvántartási és információs rendszert,

h)[1] a Kormány rendeletében kijelölt szerv központi szerve útján gondoskodik az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság működéséről,

i)[2] az egyházi fenntartású nevelőszülői, gyermekotthoni ellátás területén az országos módszertani feladatok ellátására egyházi fenntartású intézményeket jelölhet ki,

j)[3] gondoskodik az országos örökbefogadás elősegítéséről,

k)[4] jóváhagyja és a minisztérium honlapján közzéteszi a gyermekbántalmazás elleni módszertant, a gyermekbántalmazás kivizsgálásának módszertanát, valamint a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének és működtetésének szakmai módszereit,

l)[5] kijelöli az emberkereskedelem feltételezett áldozatává vált gyermekeket befogadó speciális gyermekotthonokat.

(3)[6] A miniszter gondoskodik az ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett

a) súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő, vagy az emberkereskedelem feltételezett áldozatává vált gyermekek ellátásának feltételeiről, és

b) akut orvosi ellátást nem igénylő - egyedi gondozásra szoruló - szerzett immunhiányos tünetegyüttesben szenvedő gyermekek ellátásának feltételeiről,

feltéve, ha − az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye vagy az általános védelmi intézkedés alapján − a gondozásuk máshol nem biztosítható, vagy ha külön elhelyezésük szükséges. Ennek érdekében a Kormány rendeletében kijelölt szerv központi szerve útján speciális gyermekotthonok fenntartásáról gondoskodik.

(3a)[7] A (3) bekezdés szerinti, a miniszter által az emberkereskedelem feltételezett áldozatává vált gyermek befogadására kijelölt speciális gyermekotthon legfeljebb 60 napra befogadja a rendőrség általános védelmi intézkedése alapján az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye hiányában is

a) az ideiglenes hatállyal elhelyezett, továbbá

b) a már nevelésbe vett és ideiglenes gondozási hellyel vagy gondozási hellyel rendelkező

gyermeket a gyermek biztonsága és azonnali terápiában való részesítése érdekében.

(4)[8] A miniszter a Kormány rendeletében kijelölt szerv útján megszervezi a szülői felügyelet nélkül Magyarországon tartózkodó külföldi állampolgárságú gyermek ellátását, és ennek érdekében - ha számára kötelező tartózkodási helyként gyermekvédelmi intézményt kell kijelölni - a Kormány rendeletében kijelölt szerv gyermekotthont, kizárólag menekültként, oltalmazottként vagy menedékesként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthont, ideiglenes befogadó férőhelyet, tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet miatt létesített, illetve fenntartott ideiglenes befogadó férőhelyet tart fenn, vagy a feladat biztosítása érdekében ellátási szerződést köt.

---

1 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 65. § (1). Hatályos: 2013. IV. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 65. § (2). Hatályos: 2013. IV. 1-től.
3 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 74. § (1). Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) j).
4 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 21. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2020. évi V. törvény 5. § (1). Hatályos: 2020. VII. 1-től.
6 Megállapította: 2020. évi V. törvény 5. § (2). Hatályos: 2020. VII. 1-től.
7 Beiktatta: 2020. évi V. törvény 5. § (3). Hatályos: 2020. VII. 1-től.
8 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 40. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

(5)[1] A miniszter gondoskodik a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt vagy oda letartóztatásba helyezett fiatalkorú terhelt nevelésének feltételeiről, a javítóintézeteknek a Kormány rendeletében kijelölt szerv központi szerve útján történő fenntartásáról. A miniszter - a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel együttesen - ellátja a javítóintézetek felügyeletével kapcsolatos feladatokat.

(6)[2] A családpolitikáért felelős miniszter különös méltánylást érdemlő esetben hozzájárulhat az egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának gyámhatósági megállapításához. A miniszteri hozzájárulás megadásánál különösen figyelemmel kell lenni Magyarország Alaptörvénye XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra.

A hivatásos gondnok[3]

102. § (1)[4] A hivatásos gondnok a Kormány által kijelölt szervvel kormányzati szolgálati jogviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, kivéve, ha hivatásos gondnokul a Ptk. 2:31. § (5) bekezdése alapján mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személyt rendel ki a gyámhatóság.

(1a)[5] A hivatásos gondnok egyidejűleg 30 gondnokolt érdekében járhat el, kivéve ha

a) az adott gondnokoltak igényeinek figyelembevétele alapján a gondnoki feladatok ellátását legfeljebb 35 gondnokolt egyidejű ellátása nem veszélyezteti, vagy

b)[6] a hivatásos gondnoki feladatokat kormányzati szolgálati jogviszonyban álló személy látja el.

(1b)[7] Az (1a) bekezdés *b)* pontjában meghatározott személy egyidejűleg legfeljebb 45 gondnokolt érdekében járhat el.

(1c)[8] Ha a hivatásos gondnok hivatásos támogatói feladatokat is ellát, a gondnokoltjainak és támogatott személyeinek száma együttesen sem haladhatja meg az (1a) és (1b) bekezdésben foglalt létszámot.

(1d)[9] Ha a hivatásos gondnok tevékenységét munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban látja el, díjazását úgy kell megállapítani, hogy annak összege gondnokoltanként - a gondnoki feladatok mértéke alapján - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének legalább 10%-át elérje.

(2)[10] A hivatásos gondnoki feladatokat vállaló személy képzését, illetve a hivatásos gondnok továbbképzését a gyámhatóság szervezi.

(3)[11] A hivatásos gondnoki képzésben, továbbképzésben eredményesen részt vett személy adatait a Kormány által kijelölt szerv veszi nyilvántartásba. A nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:[12]

a)[13] a hivatásos gondnok természetes személyazonosító adatai;

b) a munkahely megnevezése és címe;

c) a foglalkoztatás kezdő időpontja;

d) a képzésről kiállított bizonyítvány száma, a kiállítás helye és időpontja, továbbá a kiállító intézmény megnevezése;

---

1 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 65. § (3). Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 76. § e), 77. § a).
2 Megállapította: 2020. évi CLXV. törvény 101. §. Hatályos: 2021. III. 1-től.
3 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (20). Hatályos: 2014. III. 15-től.
4 Megállapította: 2016. évi LXIV. törvény 27. § (1). Módosította: 2018. évi CXXV. törvény 306. § (2) a).
5 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (22). Hatályos: 2014. III. 15-től.
6 Megállapította: 2016. évi LXIV. törvény 27. § (2). Módosította: 2018. évi CXXV. törvény 306. § (2) b).
7 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (22). Hatályos: 2014. III. 15-től.
8 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (22). Hatályos: 2014. III. 15-től.
9 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (22). Hatályos: 2014. III. 15-től.
10 Beiktatta: 2003. évi IV. törvény 51. §. Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 23., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
11 Beiktatta: 2003. évi IV. törvény 51. §. Hatályos: 2003. II. 15-től.
12 Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (3) r).
13 Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 54. § (3) p). Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1).

e) a jogszabály által előírt továbbképzés elvégzésének adatai;

f)[1] a hivatásos gondnok elmozdításának tényét, az erről rendelkező gyámhatóság megnevezését, a döntés véglegessé válásának időpontját és a döntés elleni közigazgatási per megindításának tényét.

(3a)[2] A nyilvántartás nem minősül hatósági nyilvántartásnak.

(4)[3] A gyámhatóság bejelenti a nyilvántartást vezető szervnek[4]

a) a hivatásos gondnok foglalkoztatását a (3) bekezdésben megjelölt adatok közlésével, továbbá

b) a nyilvántartásba vett adatokban bekövetkezett változást.

A gyámhatóság az adatbejelentést a foglalkoztatás megkezdésétől, illetőleg az adatváltozás időpontjától számított 30 napon belül teszi meg.[5]

(5)[6] A Kormány által kijelölt szerv törli a nyilvántartásából annak a hivatásos gondnoknak az adatait,[7]

a) aki elhunyt,

b) akivel szemben tevékenységének ellátása során törvényben meghatározott kizáró ok keletkezik,

c)[8]

(6)[9] A nyilvántartásból adatok a nyilvántartásba vett személy, a gyámhatóság, továbbá tudományos, statisztikai feldolgozást végzők részére - az adatvédelmi jogszabályok megtartásával - továbbíthatók.

(7)[10] A nyilvántartásban kezelt adatokat a Központi Statisztikai Hivatal részére - a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben - statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adni és azok a Központi Statisztikai Hivatal által statisztikai célra felhasználhatók. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletszabályait a Stt. 28. §-ában meghatározott együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

103. §[11] (1) Ha a hivatásos gondnoki feladatok ellátására munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében kerül sor, a hivatásos gondnoki feladatokat ellátni kívánó személy a jelentkezéskor hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy büntetlen előéletű.

(2) Indokolt esetben a hivatásos gondnokot foglalkoztató szerv vezetője (a továbbiakban: vezető) írásban felszólíthatja a hivatásos gondnokot, hogy a felhívástól számított tizenöt munkanapon belül - ha e határidőn belül menthető ok miatt nem lehetséges, annak megszűnését követően haladéktalanul - hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy büntetlen előéletű.

(3)[12]

(4) A vezető a büntetlen előélet igazolása céljából kezeli

a) a hivatásos gondnoki feladatok ellátására jelentkező személy, és

b) a hivatásos gondnok

azon személyes adatait, amelyeket az e célból a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben foglaltak alapján megismert személyes adatokat a vezető a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítéséről meghozott döntés időpontjáig vagy - munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítése esetén - a jogviszony megszűnéséig, megszüntetéséig kezeli.

---

1 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 22. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (23). Hatályos: 2014. III. 15-től.
3 Beiktatta: 2003. évi IV. törvény 51. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
4 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 18.
5 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 18.
6 Beiktatta: 2003. évi IV. törvény 51. §. Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (3) r).
7 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 24.
8 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (37) c). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.
9 Beiktatta: 2003. évi IV. törvény 51. §. Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 18., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
10 Beiktatta: 2017. évi XLIV. törvény 11. § (1). Hatályos: 2017. VI. 2-től.
11 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (24). Hatályos: 2014. III. 15-től.
12 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXVII. törvény 61. § d). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.

Az országos szakértői névjegyzék[1]

103/A. §[2] (1)[3] Az e törvény szerinti gyámhatósági eljárásokban, vagy ha a felhatalmazása alapján kiadott rendelet - gyermekvédelmi vagy szociálpolitikai szakterületen - a gyermekvédelmi vagy szociálpolitikai szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, szakértőként kizárólag az a személy rendelhető ki, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak a személynek az igénybevételéhez fűződnek, aki a Kormány által erre kijelölt szervhez a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelentést tett.

(2)[4] Az (1) bekezdés szerinti szakértői tevékenységet az folytathat, aki

a) rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott

aa) szakirányú felsőfokú végzettséggel vagy felsőfokú szakképesítéssel,

ab)[5]

ac) kettő szakmai ajánlással annak igazolására, hogy szakterületének elismert képviselője,

ad) szakterületén a kérelem benyújtását megelőző hét évben szerzett legalább ötéves gyakorlattal, és

b) büntetlen előéletű, nem áll a gyermekvédelmi vagy szociálpolitikai szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

(3)-(5)[6]

103/B. §[7] (1)[8] A Kormány által erre kijelölt szerv a szakértői tevékenység folytatása tekintetében bejelentést tett személyekről névjegyzéket vezet. A névjegyzékből az e törvény szerint nyilvános adatokon túli adat kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható.

(2)[9] A névjegyzék tartalmazza - a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szolg. tv.) 27. § (2) bekezdésében, valamint 29. §-ában meghatározottakon túl - a szakértő

a) további természetes személyazonosító adatait, értesítési címét, valamint - ha a szakértő hozzájárult a névjegyzékben való szerepeltetéséhez - egyéb elérhetőségét (telefonszám, e-mail cím),

b) a szakértői tevékenységgel összefüggő munkahelyének és munkakörének megnevezését, munkahelyének címét, telefonszámát,

c) iskolai végzettségének, szakképzettségének, szakképesítésének megnevezését, az erről kiállított oklevél, bizonyítvány számát, a kiállítás helyét és időpontját, a kiállító intézmény megnevezését,

d)[10] egyetemi doktori címének vagy tudományos fokozatának megnevezését, az erről kiállított okirat számát, a kiállítás helyét és időpontját, a kiállító intézmény megnevezését,

e) szakterületének(einek) megnevezését,

f)[11] bejelentésének időpontját,

g) felkészítő képzésen, továbbképzésen való részvételének időpontját,

h) szakmai tevékenységének leírását,

i) szakértői tevékenysége szüneteltetésének, felfüggesztésének időtartamát.

---

1 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 23. §. Hatályos: 2009. VII. 16-tól.
2 Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 58. § (4). Hatályos: 2010. I. 1-től.
3 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (12). Hatályos: 2018. I. 1-től.
4 Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 43. § c).
5 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi XCV. törvény 25. § a). Hatálytalan: 2018. I. 1-től.
6 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 44. §. Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 58. § (5). Hatályos: 2010. I. 1-től.
8 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § j).
9 Módosította: 2016. évi CLXVI. törvény 49. § k).
10 Módosította: 2017. évi XCV. törvény 25. § b).
11 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § k).

(2a)[1] Az (1) bekezdés szerinti névjegyzék a (2) bekezdés *e)-g)* és *i)* pontjában foglalt adatok tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3)[2] A névjegyzékben szereplő adatokból - szakterületenkénti tagolásban - a Kormány által erre kijelölt szerv a Szolg. tv. 30. § (2) bekezdésében meghatározottakon túl a Szociális Ágazati Portálon közhírré teszi a szakértő[3]

a) értesítési címét,

b)[4] egyéb elérhetőségét, ha hozzájárult annak közhírré tételéhez,

c)[5] iskolai végzettségét, szakképzettségét, szakképesítését, egyetemi doktori címének, illetve tudományos fokozatának megnevezését,

d) szakmai tevékenységének leírását,

e)[6] bejelentésének időpontját.

(4) A Kormány által erre kijelölt szerv az adatokat a szakértőnek a névjegyzékből való kikerülése időpontjától számított 5 évig kezeli, ezt követően az adatokat törli. A névjegyzékben szereplő szakértők adatait a névjegyzékből kikerült szakértők adataitól elkülönítetten kell kezelni.

XVI. Fejezet

A fenntartó feladat- és jogköre[7]

104. § (1)[8] A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó állami és nem állami intézmény, valamint a javítóintézeti ellátást nyújtó állami intézmény fenntartója[9]

a) dönt az intézmény alapító okiratáról, gazdálkodási köréről, átszervezéséről, megszüntetéséről, tevékenységi körének módosításáról, nevének megállapításáról,

b) meghatározza az intézmény költségvetését, valamint az intézményi térítési díjat,

c) ellenőrzi az intézmény gazdálkodását és működésének törvényességét,

d) jóváhagyja az intézmény szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját,

e)[10] ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét, a szakmai program végrehajtását, valamint a gazdálkodás szabályszerűségét és hatékonyságát,

f)[11] gondoskodik a szakemberek képzéséről, továbbképzéséről,

g)[12] gyakorolja az intézmény vezetője tekintetében a munkáltatói jogokat,

h)[13] gondoskodik az érdek-képviseleti fórum megalakításának feltételeiről,

---

1 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 26. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
2 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (7) h).
3 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 21.
4 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 22.
5 Módosította: 2017. évi XCV. törvény 25. § b).
6 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § k).
7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 77. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
8 Módosította: 2014. évi CI. törvény 53. § d).
9 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 77. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
10 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 77. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
11 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 77. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
12 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 77. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
13 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 77. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

i)[1] kikéri a gyámhatóság véleményét az intézmény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt, így különösen az intézmény fenntartását érintő változások, az intézmény átszervezésének, megszüntetésének, feladatkörének megváltoztatása esetén,

j)[2] kivizsgálja a 36. § (2) bekezdése alapján hozzá érkező panaszokat és szükség esetén intézkedik a panaszt kiváltó okok megszüntetése iránt, és a megtett intézkedéséről tájékoztatja a működést engedélyező szervet,

k)[3] kijelöli és működteti az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek befogadására szolgáló nevelőszülőt és gyermekotthont,

l)[4] működteti az utógondozói ellátást igénylő fiatal felnőttek lakhatását biztosító külső férőhelyeket.

(2)[5] Az állami és nem állami intézmény fenntartója a szervezeti és működési szabályzat jóváhagyását akkor tagadhatja meg, ha az jogszabályt sért. A szakmai program jóváhagyását akkor tagadhatja meg, ha az nem felel meg az e törvényben, valamint a szakmai jogszabályokban előírt követelményeknek.

(3)[6] A fenntartó a törvényesség biztosítása érdekében ellenőrzi a házirend, valamint más belső szabályzatok jogszerűségét. Az ellenőrzés eredményeképpen az állami és nem állami fenntartó felhívja az intézmény vezetőjét a jogszabálysértés orvoslására, illetve annak eredménytelensége esetén a jogsértő házirendet vagy más belső szabályzatot megsemmisíti.

(4)[7] Az állami és nem állami intézmény fenntartója a szakmai munka eredményességét különösen a Névjegyzékben szereplő szakértő által készített szakértői vélemény, a gyámhatóság szakmai ellenőrzése, illetve az intézmény által készített beszámoló alapján értékeli.

(5)[8] Az állami és nem állami intézmény évenként egy alkalommal kötelezhető arra, hogy tevékenységéről átfogó, szakmai és pénzügyi beszámolót adjon.

(6)[9] A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó intézmény egyházi fenntartója az (1) bekezdés *a)*, *b)*, *f)*, *g)*, *i)* pontjában meghatározott feladatokon túl gondoskodik az intézmény

a) szervezeti és működési szabályzatának, szakmai programjának elkészítéséről,

b) gazdálkodásának és működésének törvényességéről.

(7)[10] A fenntartónak a (3) és (5) bekezdésben megfogalmazott jogköre nem sértheti az intézmény szakmai programjában meghatározott önállóságát.

---

1 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 24. § (1). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.

2 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 77. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

3 Beiktatta: 2011. évi CLIV. törvény 53. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2011. évi CLIV. törvény 53. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

5 Módosította: 2002. évi IX. törvény 108. § (2) i).

6 A második mondatot beiktatta: 2002. évi IX. törvény 77. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

7 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 77. § (3). Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 18., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.

8 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 77. § (3). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

9 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 77. § (4). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

10 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 77. § (4).

(8)[1] A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó állami és nem állami intézmény fenntartója a gyámhatóság számára hozzáférhetővé teszi azokat az információkat, amelyek az intézmény működését érintő lényeges fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésére állnak. A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó állami és nem állami intézmény fenntartójának az intézmény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt úgy kell a gyámhatóság véleményét kikérnie, hogy a gyámhatóságnak - a szükséges információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva - legalább tizenöt nap álljon rendelkezésre véleménye kialakításához.

ÖTÖDIK RÉSZ

A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYÁMÜGYI IGAZGATÁS SZERVEZETE ÉS EGYES ELJÁRÁSI SZABÁLYAI[2]

XVII. Fejezet

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás szervei[3]

105. § (1)[4] Az e törvényben meghatározott gyámügyi feladatok, továbbá a gyermekek védelmét biztosító ellátórendszer működésének ellenőrzése állami feladat.

(2)[5] Az állam az (1) bekezdésben meghatározott feladatokat gyámhatóságok útján látja el.

(3)[6] Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok felügyeletét a miniszter gyakorolja.

106. §[7]

XVIII. Fejezet

107. §[8]

XIX. Fejezet

108. §[9]
109-117. §[10]
118-120. §[11]
121. § (1)[12]

---

1 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 24. § (2). Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 26., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1-2.
2 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 78. §. Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 28.
3 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 78. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
4 Módosította: 2003. évi XIV. törvény 40. § (1) d).
5 Megállapította: 2006. évi CXVII. törvény 29. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 26.
6 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 29.
7 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) bc). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.
8 A korábbi megelőző alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) bd). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.
9 A korábbi megelőző alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) be). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.
10 A korábbi megelőző alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) bf). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.
11 A korábbi megelőző alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) bg). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.
12 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) bh). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

(2)[1] A települési önkormányzat köteles előzetesen kikérni a gyámhatóság véleményét, ha

a) személyes gondoskodást nyújtó intézményt kíván megszüntetni, illetőleg annak ellátási területét vagy az ellátási kötelezettség terjedelmét változtatja meg,

b) az ellátórendszer működését szolgáló vagyont más célra kívánja felhasználni,

c) az e törvényben vagy külön jogszabályban nem szabályozott új ellátást kíván bevezetni.

122. §[2] (1)[3] Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a 95. § szerinti állami ellátási kötelezettségnek intézmény fenntartásával, vagy - a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás kivételével - az intézményt működtető fenntartóval létrejött ellátási szerződés megkötésével tehet eleget.

(2)[4] Az (1) bekezdés szerinti intézmény létrehozásához, átszervezéséhez és megszüntetéséhez, valamint az (1) bekezdés szerinti ellátási szerződés megkötéséhez, módosításához és megszüntetéséhez a miniszter előzetes jóváhagyása szükséges. A miniszter ezen jogkörében a 96. § (6) bekezdése szerinti értékelésben foglaltak figyelembevételével, a személyes gondoskodást nyújtó ellátás iránti helyi szükségletek alapján dönt.

(3)[5] Ha az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv által fenntartott intézmény fenntartója megváltozik, és az intézményben foglalkoztatott közalkalmazott

a) az átvevő munkáltatónál történő további foglalkoztatásához nem járul hozzá, és

b) az átvevő munkáltatóval vagy az átvevő munkáltató fenntartója által fenntartott más intézménnyel a közalkalmazotti jogviszony megszűnését követően közalkalmazotti jogviszonyt vagy az Mt. szerinti munkavégzésre irányuló jogviszonyt létesít annyi hónapon belül, ahány havi távolléti díjat számára végkielégítésként kifizettek,

a végkielégítés és a jogviszony megszűnésétől az új jogviszony létesítéséig eltelt időtartamra - a távolléti díj szabályai szerint - kiszámított összeg különbözetét az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv részére vissza kell fizetnie. A jogviszony megszűnésétől az új jogviszony létesítéséig eltelt időtartamra - a távolléti díj szabályai szerint - kiszámított összeg esedékességének időpontja megegyezik a végkielégítés tekintetében figyelembe vett esedékességgel.

XX. Fejezet

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás főbb szabályai

Eljárás a testvérek ügyében[6]

1 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) bi), 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) m).
2 Megállapította: 2011. évi CLIV. törvény 54. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
3 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) n).
4 Módosította: 2014. évi CI. törvény 53. § e).
5 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 52. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2016. évi CLXV. törvény 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

123. §[1] A gyámhatósági eljárás során az együtt nevelkedő testvérek ügyét együtt, egy ügyiratban kell kezelni. A gyámhatóság a gyermek külön nevelkedő kiskorú testvérének gyámhatóság előtt lefolytatott vagy folyamatban lévő ügyéről összefoglaló hivatalos feljegyzést készít, amelyhez indokolt esetben csatolja a külön élő kiskorú testvérre vonatkozó gyámhatósági döntések másolatát. A gyámhatóság az összefoglaló hivatalos feljegyzést megkeresés alkalmazásával készíti el, ha a gyermek külön nevelkedő testvére ügyében másik gyámhatóság járt el vagy másik gyámhatóság előtt van folyamatban az eljárás.

Elővezetés[2]

124. §[3] A gyámhatóság a nem mellőzhető meghallgatás, tárgyalás megtartása érdekében az elővezetés ügyészi jóváhagyás nélkül történő foganatosításáról dönthet a gyermek veszélyeztetettsége esetén, vagy ha a gondnokság alá helyezendő, vagy a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett személy érdekében azonnali intézkedés szükséges.

125. §[4] (1)[5]

(2)-(14)[6]

126. §[7]

Egyéb eljárási szabályok

127. § (1)[8] A gyámhatóság - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - a hatáskörébe tartozó ügyekben az eljárást hivatalból is megindíthatja.

(2)[9] A gyámügyi eljárásban a korlátozottan cselekvőképes gyermek és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú személy eljárási képességgel rendelkezik azokban az ügyekben, amelyekben e törvény vagy más jogszabály alapján jogosult eljárást kezdeményezni vagy jognyilatkozatot tenni.

(2a)[10] Az e törvény szerinti eljárásokban az ügyfél a szakértői vizsgálatban köteles közreműködni.

(3)[11] A 15. § (1)-(4) bekezdése szerinti ellátásokkal és intézkedésekkel kapcsolatos eljárásokban kézbesítési ügygondnokot kell kirendelni.

(4)[12] A gyámügyi és gyermekvédelmi eljárásban hozott döntés - a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység ellenőrzésével kapcsolatos döntés kivételével - nem nyilvános.

(5)[13]

127/A. §[14] A gyámhatóság akkor is félként jár el azokban a közigazgatási perekben, polgári perekben, valamint egyéb bírósági eljárásokban, amelyekben jogszabály alapján perindításra jogosult, ha egyébként nincs perbeli jogképessége.

---

1 Megállapította: 2016. évi CLXV. törvény 2. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 23.
2 Megállapította: 2016. évi CLXV. törvény 3. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Megállapította: 2016. évi CLXV. törvény 3. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 A korábbi megelőző alcímet hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) bl). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXV. törvény 14. § i). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.
6 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) bm). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) bn). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.
8 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 27.
9 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (13). Hatályos: 2018. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2017. évi L. törvény 122. § (13). Hatályos: 2018. I. 1-től.
11 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (14). Hatályos: 2018. I. 1-től.
12 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 25. §. Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 15. § g).
13 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi XXX. törvény 9. § a). Hatálytalan: 2020. VII. 1-től.
14 Beiktatta: 2017. évi CXXX. törvény 36. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

128. § (1)[1] A gyámügyi eljárásban meg kell hallgatni a szülőt és más törvényes képviselőt, a gondozót, a korlátozottan cselekvőképes gyermeket, a cselekvőképességében a gyámügyi eljárásban felmerülő jognyilatkozat tekintetében részlegesen korlátozott személyt és az ítélőképessége birtokában levő cselekvőképtelen gyermeket, továbbá minden esetben azt, akivel szemben kötelezettséget kívánnak megállapítani, valamint - szükség szerint - a gyermek más közeli hozzátartozóit. A meghallgatást mellőzni lehet, ha a meghallgatás miatti késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna.

(1a)[2] A terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő, korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya kérelmére a gyámhatóság mellőzheti a törvényes képviselő meghallgatását, ha az a terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya vagy a születendő gyermek érdekét veszélyeztetné.

(2)[3] Ha jogszabály a gyermek személyi ügyeiben a törvényes képviselő eljárását vagy nyilatkozatát írja elő, a szülői felügyeletet együttesen gyakorló mindkét szülőnek személyesen kell eljárnia, illetőleg személyesen kell nyilatkoznia.

(3)[4] A gyámhatósági eljárás során a jognyilatkozatokat csak személyesen lehet megtenni, valamint, ha a tényállás tisztázása érdekében a gyámhatóság tárgyalást tart, azon személyesen kell megjelenni[5]

a) a gyámhatósági eljárás megindítására irányuló kérelem és a jogorvoslati kérelem kivételével,

aa) a kiskorú házasságkötésének engedélyezésével,

ab) a terhességét eltitkoló, válsághelyzetben lévő várandós anya születendő gyermeke lakóhelyének megállapításával,

ac) a szülői felügyeleti jog gyakorlásával,

ad) a családbafogadással,

ae) a gyámsággal, a gondnoksággal és a támogatott döntéshozatallal,

af) a *b)* pontban foglalt kivétellel a családi jogállással,

b) a jogorvoslati kérelem kivételével az örökbefogadással, a származás megismerésével és a teljes hatályú apai elismeréssel,

c) az eljárás megindítására irányuló kérelem, a jogorvoslati kérelem és a kapcsolattartás végrehajtása során a kapcsolattartás megvalósulására vonatkozó nyilatkozatok kivételével a kapcsolattartással
összefüggő gyámhatósági eljárásban.

(3a)[6] A (3) bekezdésben meghatározott, személyes megjelenéshez nem kötött jognyilatkozatokat postai úton, elektronikus úton, személyesen átadott irat útján, kézbesítési meghatalmazott útján vagy személyesen lehet előterjeszteni. A gyámhatóság az e törvény szerinti hatósági eljárások tekintetében elektronikus űrlapot alkalmaz, amelyet a honlapján közzétesz.

(3b)[7] Életvitelszerűen külföldön tartózkodó ügyfél esetén személyesen megtett jognyilatkozatnak kell tekinteni a kép- és hangkapcsolatot egyidejűleg biztosító elektronikus úton megtett jognyilatkozatot.

(4)[8] A gyámhatósági eljárásban a támogató (hivatásos támogató)

a) az ügyféllel egyidejűleg az ügy során valamennyi eljárási cselekménynél - ideértve a nyilvánosság kizárásával megtartott tárgyalást is - jelen lehet, távolléte azonban a (6) bekezdés szerinti kivétellel az eljárási cselekmény teljesítésének, valamint az eljárás folytatásának nem akadálya,

---

1 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 89. §. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 18.
2 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 66. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
3 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 26. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1).
4 Megállapította: 2016. évi CXXI. törvény 24. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 88/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet 7. § (1), 556/2020. (XII. 4.) Korm. rendelet 7. §, 2021. évi XCIX. törvény 100. §.
6 Megállapította: 2020. évi CLXIV. törvény 14. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2016. évi CXXI. törvény 24. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.
8 Megállapította: 2013. évi CLV. törvény 14. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

b) a jognyilatkozat megtételének elősegítése érdekében az ügyféllel az eljárási cselekmény rendjét meg nem zavaró módon egyeztethet.

(5)[1] A támogatónak az eljárási cselekményen való részvételéről a támogatott személy gondoskodik, a gyámhatóság ezzel kapcsolatos intézkedést nem tesz.

(6)[2] Ha a támogató (hivatásos támogató) az eljárási cselekménynél nincs jelen, az általa támogatott személy kérelmére a gyámhatóság - a támogató (hivatásos támogató) személyes megjelenése érdekében - egy alkalommal megismétli az eljárási cselekményt.

(7)[3] A támogató (hivatásos támogató) az általa támogatott személy helyett nyilatkozattételre nem jogosult.

(8)[4] A gyámhatóság a (4)-(7) bekezdésben foglaltakról az ügyfelet és a jelen lévő támogatót (hivatásos támogatót) tájékoztatja.

(9)[5] A gyámhatóság döntése alapján az (1)-(3) bekezdés szerinti jognyilatkozatok felvétele érdekében megkeresheti az illetékességi területén belül működő, a jognyilatkozatot tevő személy lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti jegyzőt. A jegyző a jognyilatkozat felvételéről, illetve a gyámhatóság által előre meghatározott kérdésekre adott válaszokról jegyzőkönyvet készít és azt megküldi a gyámhatóságnak.

128/A. §[6] (1) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárásban a gyámhatóság tájékoztatja az örökbefogadó szülőt, hogy az örökbefogadás következtében a gyermek vér szerinti szülőjeként anyakönyvezik. Ennek ismeretében a titkos örökbefogadás kivételével az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során

a) az örökbefogadó szülők,

b) 14. életévét betöltött gyermek örökbefogadása esetén az örökbefogadó szülők és a gyermek együttesen

nyilatkozatban kérhetik a vér szerinti szülők születési családi és utónevének az anyakönyvben való feltüntetését.

(2)[7] Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatot az annak előterjesztésére jogosult személyek az örökbefogadást engedélyező határozat meghozataláig a gyámhatóság előtt visszavonhatják.

(3) A titkos örökbefogadás kivételével az örökbefogadott gyermek a nagykorúságának elérését követően a gyámhatóság előtt nyilatkozhat arról, hogy kéri a vér szerinti szülők születési családi és utónevének az anyakönyvben való feltüntetését.

(4) A gyámhatóság a (3) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő nyilatkozat alapján hozott döntéséről értesíti az örökbefogadott gyermek születését nyilvántartó anyakönyvvezetőt.

(5) Az (1) vagy a (3) bekezdés szerinti nyilatkozat megtétele vagy korábban anyakönyvezett tény szerinti örökbefogadás esetén az örökbefogadás anyakönyvezését követően

a) a gyermek 14. életévének betöltése előtt az örökbefogadó szülők,

b) 14. életévét betöltött gyermek esetén az örökbefogadó szülők és a gyermek együttesen,

c) nagykorúságának elérését követően az örökbefogadott gyermek

nyilatkozatban kérheti, hogy az anyakönyv a továbbiakban a vér szerinti szülők születési családi és utónevét ne tartalmazza.

(6) Az (5) bekezdés szerinti nyilatkozatot a gyámhatóságnál kell megtenni. Ha a nyilatkozat az (5) bekezdés szerinti feltételeknek megfelel, arról a gyámhatóság értesíti az örökbefogadott gyermek születését nyilvántartó anyakönyvezetőt.

---

1 Megállapította: 2013. évi CLV. törvény 14. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.
2 Beiktatta: 2013. évi CLV. törvény 14. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.
3 Beiktatta: 2013. évi CLV. törvény 14. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.
4 Beiktatta: 2013. évi CLV. törvény 14. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.
5 Beiktatta: 2019. évi CX. törvény 28. § (5). Hatályos: 2020. I. 1-től. Lásd: 2019. évi CX. törvény 101. §.
6 Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 6. § (3). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
7 Módosította: 2019. évi CX. törvény 28. § (9) c).

128/B. §[1] (1) Ha az örökbefogadás engedélyezése az apaság, illetve az anyaság előzetes megállapításától függ, a gyámhatóság az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárást az apaság, illetve az anyaság megállapítása iránt folyamatban lévő per jogerős befejezéséig felfüggeszti.

(2)[2] A gyámhatóság az örökbefogadás engedélyezéséről - a (2a) és (2b) bekezdésben foglalt kivétellel - hatvan napon belül dönt.

(2a)[3] A gyámhatóság az örökbefogadás engedélyezéséről a kötelező gondozási idő lejártát követő huszonegy napon belül dönt, ha az elrendelt kötelező gondozási idő az egy hónapot meghaladja.

(2b)[4] A gyámhatóság - a nemzetközi örökbefogadás kivételével - a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése szerinti esetben az örökbefogadás engedélyezéséről kilencven napon belül dönt.

(3) A hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek esetében a gyámhatóság a szülő titkos örökbefogadáshoz való hozzájárulásához a Ptk. 4:126. § (3) bekezdése szerint szükséges jóváhagyását a hozzájáruló nyilatkozat megtételének napját követő két hónapon belül megtagadhatja. Ha a szülő a hozzájáruló nyilatkozatát a gyermek születését megelőzően tette meg, a jóváhagyás megtagadására irányadó határidő egészségileg károsodott gyermek esetén a gyermek születésekor kezdődik. Két hónap elteltével - ha a gyámhatóság nem foglal állást - a nyilatkozatot jóváhagyottnak kell tekinteni.

128/C. §[5] Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárásban az iratbetekintési jog a titkos örökbefogadással összefüggésben a Ptk. 4:126. § (6) bekezdésében, a származás megismeréséhez fűződő joggal összefüggésben a Ptk. 4:135. §-ában foglalt korlátozással gyakorolható.

129. § (1)[6] A települési önkormányzat képviselő-testülete, a gyámhatóság (a továbbiakban együtt: eljáró szerv) az eljárásban mindenkor vizsgálja a kérelmező állampolgárságát, jogállását, valamint személyes jogát.

(2) Az eljáró szerv az ellátásra való jogosultság elbírálásához a kérelmezőt kötelezheti arra, hogy családja vagyoni, jövedelmi viszonyairól nyilatkozzék, illetve azokat igazolja.

(3) A gyermek szülője és más törvényes képviselője, gondozója kötelezhető arra, hogy saját vagy gyermeke egészségi állapotáról, munkavégzéséről, tanulói, hallgatói jogviszonyáról nyilatkozzék, azokat igazolja.

(4)[7] A gyámhatóság eljárása során kezdeményezheti az illetékes háziorvosnál - súlyos veszélyeztetés esetén bármely orvosnál - betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát.

130. § (1) Ha az eljáró szerv a kérelmező vagyoni, szociális, egészségügyi, kulturális, lakás- vagy egyéb körülményeinek tisztázására helyszíni szemlét tart, az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és a megállapításokat jegyzőkönyvben (a továbbiakban: környezettanulmány) rögzíti.

(2) Az eljáró szerv az eljárásban felhasználhat más hatóság, illetőleg családvédelemmel foglalkozó más szerv vagy személy által készített környezettanulmányt is, feltéve, hogy annak elkészítése óta 6 hónap még nem telt el.

(3)[8] A gyámhatóság megkereshet más gyámhatóságot, hogy a kérelmezőnek az (1) bekezdésben megjelölt körülményeiről készítsen környezettanulmányt.

---

1 Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 42. § (7). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
2 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (15). Hatályos: 2018. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2017. évi L. törvény 122. § (15). Hatályos: 2018. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2017. évi L. törvény 122. § (15). Hatályos: 2018. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2017. évi L. törvény 122. § (16). Hatályos: 2018. I. 1-től.
6 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 30., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 28.
7 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 90. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
8 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 29.

(4) Az eljáró szerv a bíróság és az ügyészség megkeresésére környezettanulmányt készít.

(5) Az ellátásban részesülő az ellátásra való jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül értesíti az eljáró szervet.

(6)[1]

130/A. §[2] (1) A gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén

a) a hatóság és az ügyfél bármilyen módon tarthat kapcsolatot,

b) ha környezettanulmányra van szükség, azt haladéktalanul el kell készíteni, és

c) a helyszíni szemle a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is megtartható.

(2) A gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok felmerülése esetén a gyámhatóság erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli a gyermek, a tanú és az eljárást kezdeményező szerv vagy személy adatait.

(3)[3] Egyéb jelzés hiányában is súlyos veszélyeztető oknak minősül, ha a gyermeket gondozó szülő, más törvényes képviselő megtagadja az együttműködést az egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatóval - háziorvossal, házi gyermekorvossal, védőnővel -, illetve a gyermek gondozása tekintetében a bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatóval, köznevelési intézménnyel, illetve szakképző intézménnyel.

131. § (1) A helyi önkormányzat hatáskörébe tartozó ellátásoknál az igazolás és a nyilatkozat tartalmát, benyújtásának részletes szabályait, az elbírálás részletes szempontjait, a jövedelemszámításnál irányadó időszakot a helyi önkormányzat rendeletben szabályozza.

(2)[4] A jövedelemszámításnál - ha e törvény másképpen nem rendelkezik - az Szt. 10. § (2)-(5) bekezdése szerint kell eljárni.

(3)[5] A pénzbeli és természetbeni ellátás - az azt megállapító döntés véglegessé válása esetén - a kérelem benyújtásától esedékes.

(4)[6] Ha a helyi önkormányzat vagy jegyzője, a gyámhatóság hivatalos tudomása vagy környezettanulmány lefolytatása alapján a kérelmező életkörülményeire tekintettel a 129. § (2) bekezdése szerinti jövedelemnyilatkozatban foglaltakat vitatja, felhívhatja a kérelmezőt az általa lakott lakás, illetve saját és vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója tulajdonában álló vagyon fenntartási költségeit igazoló dokumentumok benyújtására. Abban az esetben, ha a fenntartási költségek meghaladják a jövedelemnyilatkozatban szereplő jövedelem 70%-át, a valós jövedelem az igazolt fenntartási költségek figyelembevételével kerül megállapításra.

(5)[7] A települési önkormányzat képviselő-testülete, illetve a gyámhatóság megkeresésére az állami adóhatóság köteles közölni a pénzbeli ellátást igénylő szülő vagy más törvényes képviselő, valamint - írásbeli felhatalmazás alapján - az egy főre jutó havi jövedelem kiszámításánál figyelembe veendő, a 19. § (4) bekezdése szerinti közeli hozzátartozó személyi jövedelemadójának alapját.

132. § (1)[8] Ha az ügyben a gyermek személyiségével kapcsolatos jelentős tény vagy körülmény megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, a gyámhatóság

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2003. évi XIV. törvény 40. § (1) d). Hatálytalan: 2003. VII. 1-től.

2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 39. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Beiktatta: 2016. évi CLXV. törvény 4. §. Módosította: 2019. évi CXII. törvény 23. § 10.

4 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 50. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

5 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 25.

6 Beiktatta: 2004. évi XXVI. törvény 31. § (1). Módosította a 2005. évi CLXX. törvény 60. § (1) bekezdésével megállapított 2004. évi CXXXVI. törvény 73. § (10) d), 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 30.

7 Beiktatta: 2004. évi XXVI. törvény 31. § (2). Módosította: a 2005. évi CLXX. törvény 60. § (1) bekezdésével megállapított 2004. évi CXXXVI. törvény 73. § (10) e), 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 31., 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 27., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 31. Módosította: 2017. évi L. törvény 124. § d).

8 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 40. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.

a) megkeresi a nevelési tanácsadót, szakértő és rehabilitációs bizottságot, pszichiátriai szakellátó intézményt vagy családvédelemmel foglalkozó szervet, vagy

b) szakértőt rendel ki.

(1a)[1] A szakértői vélemény elkészítésének határideje harminc nap.

(2)[2] Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a gyámhatóság arra kötelezi a szülőt, a törvényes képviselőt vagy az egyéb ügyfelet, hogy a gyermekkel keresse fel az (1) bekezdés szerinti szervet vagy személyt és közreműködésével, a vizsgálaton való részvételével járuljon hozzá a vizsgálat eredményességéhez.

(3)[3] Abban a kérdésben, hogy a gyermek testi, érzékszervi, értelmi, beszéd vagy más fogyatékosságban szenved, továbbá, hogy a gyermek beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel küzd, az Nktv. szerinti szakértői bizottság, illetve nevelési tanácsadó ad véleményt.

(4)[4] A nevelésbe vett és súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő gyermek ellátására, az ellátás módjára, formájára a megyei, fővárosi, valamint az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság tesz javaslatot. A szakértői bizottság eljárásának részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

(5)[5] Az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában, valamint a támogatott lakhatásban az Szt.-ben meghatározott feltételek szerint helyezhetők el gyermekek.

(6)[6] A gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartás szabályozása vagy annak végrehajtása iránti eljárásban felmerülő konfliktus megoldására a gyámhatóság kezdeményezheti vagy a gyermek érdekében elrendelheti a konfliktusnak - a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint lefolytatott - közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás keretében történő rendezését.

(7)[7] Ha a kapcsolattartás rendezésével, a kapcsolattartás végrehajtásával és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő gyámhatósági eljárásban a döntéshozatal a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint lefolytatott közvetítői eljárás eredményétől függ, a gyámhatóság az előtte folyamatban lévő eljárást a közvetítői eljárás befejezéséig, de legfeljebb két hónapra felfüggeszti. A gyámhatóság kivételesen négy hónapra is felfüggesztheti az eljárást, ha a közvetítő a közvetítői eljárás megindításától számított két hónapon belül jelzi, hogy a közvetítői eljárás már megindult, de még nem fejeződött be, és további legfeljebb két hónap szükséges a megállapodás, részmegállapodás létrehozásához.

133. § (1) Az e törvényben meghatározott feltételek hiányában vagy az e törvény rendelkezéseinek megsértésével nyújtott ellátást meg kell szüntetni.

(2) Az ellátást jogosulatlanul és rosszhiszeműen igénybe vevőt kötelezni kell a pénzbeli ellátás visszafizetésére, természetbeni ellátás esetén a pénzegyenérték megfizetésére, személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az intézményi térítési díj összegének megfizetésére (a továbbiakban: megtérítés).

(3) A folyamatosan nyújtott ellátás megtérítését legfeljebb egy évre visszamenőlegesen lehet elrendelni.

(4) Az ellátás megtérítését az eljáró szerv az igénybevétel jogosulatlanságáról való tudomásszerzéstől számított 3 hónapon belül rendelheti el. Nem lehet a megtérítést elrendelni, ha az igénybevételtől, illetve az ellátás megszűnésétől egy év már eltelt.

---

1 Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 42. § (8). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 40. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.
3 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 92. §. Módosította: 2012. évi CXVIII. törvény 28. § (2) f).
4 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 92. §. Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) a).
5 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 92. §. Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) h).
6 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (25). Hatályos: 2014. III. 15-től.
7 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 51. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

(5)[1] Az eljáró szerv a megtérítést méltányosságból elengedheti, csökkentheti, illetve részletfizetést engedélyezhet, ha a visszafizetésre kötelezett személy családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

133/A. §[2] (1)[3] A gyámhatósági eljárás költségeit - a (2)-(5) bekezdésben foglaltak kivételével - az eljáró szerv viseli. A gyermekvédelmi gondoskodással kapcsolatos hatósági ügyekben és a nevelésbe vett gyermek érdekében elrendelt közvetítés esetében az eljárás költségeit minden esetben az eljáró szerv viseli.

(2) Ha az eljárást azért kellett megindítani, mert jogsértés történt, az eljárás költségeit az viseli, akinek a jogsértés felróható.

(3) Az eljárás költségeit az ügyfél viseli

a) az örökbefogadási ügyekben,

b) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének százszorosát meghaladó értékhatárú, kérelemre induló vagyoni ügyekben,

c) a kapcsolattartási ügyekben.

(3a)[4] A gyermek érdekében a gyámhatóság által elrendelt vagy a kérelemre biztosított közvetítés esetén a szülők

a) az általuk választott közvetítő által meghatározott díjat maguk térítik meg,

b) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által biztosított támogatott közvetítői eljárás igénybevétele esetén - a (3b) bekezdésben foglalt kivétellel - a közvetítői eljárás díjaként alkalmanként a kötelező legkisebb munkabér 3%-ának megfelelő összeget fizetik meg, amely alól költségmentességet kérhetnek.

(3b)[5] A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket nevelő szülő ingyenesen jogosult a támogatott közvetítői eljárás igénybevételére.

(4) A (3) bekezdés szerinti ügyekben szakértő kirendelése esetén a gyámhatóság az ügyfelet a szakértői díj megelőlegezésére kötelezheti.

(5) Ha az eljárásban közreműködők hibájából merültek fel költségek, azokat az viseli, akinek a költségek felmerülése felróható.

(6)[6] A más szerv eljárásában történő képviseletre kirendelt eseti gondnok, eseti gyám munkadíját és költségeit - a (11) bekezdésben foglaltak kivételével - a kirendelést kérelmező szerv fizeti meg.

(6a)[7] A közigazgatási hatósági eljárásban kirendelt ügygondnok kivételével a (6) bekezdést megfelelően kell alkalmazni az ügygondnok kirendelésére is.

(7)[8]

(11)[9] Az eseti gondnok, eseti gyám munkadíját és költségeit a gyámhatóság fizeti meg, ha az

a) hagyatéki eljárásban vagy

b) bírósági végrehajtási eljárásban

merült fel és e költség másra át nem hárítható.

133/B. §[10] A gyámhatóságnak a kapcsolattartás végrehajtásának felfüggesztésére, a kapcsolattartás megvonására és a kapcsolattartás szüneteltetésére vonatkozó döntése az Ákr. 84. §-a alapján azonnal végrehajtható.

---

1 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 28. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től.

2 Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 107. §. Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásban kell alkalmazni.

3 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (26). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (27). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (27). Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Megállapította: 2010. évi XXXIX. törvény 12. § (1). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 19., 2016. évi CXXVII. törvény 25. §.

7 Beiktatta: 2016. évi CXXVII. törvény 24. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.

8 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CLIX. törvény 84. §. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

9 Beiktatta: 2010. évi XXXIX. törvény 12. § (3). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 19.

10 Megállapította: 2019. évi CX. törvény 28. § (6). Hatályos: 2020. III. 1-től. Lásd: 2019. évi CX. törvény 101. §.

133/C. §[1] Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság végzéssel a 132. § (7) bekezdése alapján, meghatározott időtartamra felfüggeszti a végrehajtási eljárást, ha

a) a felek bejelentik gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás igénybevételére vonatkozó szándékukat, vagy

b) elrendeli a gyermekvédelmi közvetítői eljárást vagy a támogatott közvetítői eljárást.

HATODIK RÉSZ

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

XXI. Fejezet

Adatkezelés

Általános szabályok

134. § (1)[2] A gyermekek védelmét biztosító feladat- és hatáskört gyakorló állami és nem állami szerv (a továbbiakban: adatkezelő szerv) az e törvényben szabályozott feladatai ellátásához a 135-136. §-ban felsorolt adatkörben, az ott meghatározott célok teljesüléséhez elengedhetetlenül szükséges személyes adatokat kezelheti.

(2) Az adatkezelő szerv gondoskodik arról, hogy a személyes adatok védelmének biztosítása érdekében

a) az érintett - ha törvény kivételt nem tesz - az adataihoz hozzáférhessen, illetve gyakorolhassa a helyesbítéshez vagy a törléshez való jogát,

b) a tárolt adatokat töröljék, ha azok oka e törvény rendelkezése szerint megszűnt.

(3) Az adatkezelő szerv biztosítja az adatok védelmét a véletlen vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisüléssel, megváltoztatással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, és azt, hogy azokhoz arra jogosulatlan szerv vagy személy ne férjen hozzá.

(4) E törvény felhatalmazása alapján az adatkezelésre jogosult szerv a kezelt adatokat személyes azonosító adatok nélkül statisztikai célra felhasználhatja, azokból statisztikai célra adatot szolgáltathat.

(4a)[3] A nyilvántartásban kezelt adatokat a Központi Statisztikai Hivatal részére - a Stt. 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben - statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adni és azok a Központi Statisztikai Hivatal által statisztikai célra felhasználhatók. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletszabályait a Stt. 28. §-ában meghatározott együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

(5)[4] A hatáskört gyakorló szerv

---

1 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 52. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
2 Megállapította: 2004. évi CXXXVI. törvény 61. §. Hatályos: 2005. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2017. évi XLIV. törvény 11. § (2). Hatályos: 2017. VI. 2-től.
4 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 31. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től.

a)[1] a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási eljárás során az eljárása alá vont ügyfélre ismert természetes személyazonosító adatainak közlésével, az ügyfélre vonatkozó a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 11. §-a (1) bekezdésének *a)-e), g)-h), k)* és *m)* pontja szerinti adatai tekintetében egyedi adatszolgáltatást kérhet a jogosultság megállapításához, illetve a hatósági intézkedések megtételéhez a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervtől, amely adatokat a hatáskört gyakorló szerv az eljárása befejezéséig kezelhet azzal, hogy az átvett adatokat a hatáskört gyakorló szerv nem továbbíthatja,

b) a gyámsággal és a gondnoksággal kapcsolatos ügyekben, valamint a kiskorúak vagyoni ügyeiben - vagyoni érdekei védelmében - a gyámság, gondnokság alatt álló, illetve a kiskorú személy valamennyi ingatlanára vonatkozóan a tulajdoni lapon szereplő adatokról adatszolgáltatást kérhet az ingatlanügyi hatóságtól.

(6)[2] A személyes adatok felhasználására a miniszter, a helyi önkormányzat, a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási hatáskört, illetve szociális hatáskört gyakorló szerv, a személyes gondoskodást nyújtó személy és intézmény, köznevelési intézmény, szakképző intézmény és felsőoktatási intézmény, az ügyészség, a nyomozó hatóság, az ingatlan-nyilvántartási szerv, valamint pénzintézet, külföldi hatóság és bíróság jogosult e törvényben meghatározott módon és mértékben.

(7)[3]

135. § (1)[4] A 15. § (1)-(5) bekezdésében és a 143. § (6) bekezdésében meghatározott ellátások, intézkedések nyújtása és megtétele, mindezek ellenőrzése, valamint biztosítása során az e törvényben meghatározott jogok érvényesülésének elősegítése céljából a (2) bekezdésben meghatározott adatok kezelésére jogosult

a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szerv vagy személy,

b) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője, szakmai munkakörben foglalkoztatott munkatársa,

c) a befogadó szülő,

d) a gyermekjogi képviselő, továbbá a betegjogi képviselő és az ellátottjogi képviselő, ha a gyermek panaszának orvoslása érdekében ez feltétlenül szükséges,

e) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezet,

f) a gyermekvédelmi szakértői bizottság,

g)[5] a gyermekvédelmi gyám, a helyettes gyermekvédelmi gyám,

h) a pártfogó felügyelői szolgálat, a megelőző pártfogó felügyelő,

i) a javítóintézet,

j)[6] a kincstár.

(2)[7] Az (1) bekezdés szerinti szervek és személyek jogosultak[8]

a) a gyermek

aa)[9] személyazonosító adatainak, társadalombiztosítási azonosító jelére és adóazonosító jelére vonatkozó, személyazonosító igazolványával, lakcímet igazoló hatósági igazolványával, diákigazolványával, közgyógyellátási igazolványával, oltási könyvével kapcsolatos,

ab) anyanyelvére vonatkozó,

ac) családi jogállására vonatkozó,

---

1 Módosította: 2017. évi L. törvény 124. § f).
2 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 29., 2011. évi CVI. törvény 56. § (3) a), 2014. évi CI. törvény 53. § f), 2019. évi CXII. törvény 23. § 11.
3 Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXII. törvény 86. § (10). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.
4 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 43. § (1). Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § l).
5 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 41. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 53. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
7 Megállapította: 2004. évi CXXXVI. törvény 62. § (1). Hatályos: 2005. I. 1-től.
8 Megállapította: 2013. évi CCXLV. törvény 16. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.
9 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 23. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.

ad) veszélyeztetettségének megállapításához szükséges és elégséges adatainak, így különösen vagyoni helyzetére, környezetére, élelmezésére, ruházatára, lakhatási viszonyaira vonatkozó,

ae) megfelelő ellátásához, gondozásához szükséges és elégséges adatainak, így különösen a személyiségére, magatartására, személyes kapcsolataira, szokásaira, tanulmányi eredményeire, neveltségi állapotára vonatkozó,

af) egészségi állapotára vonatkozó,

ag) büntetlen előéletére, illetve a vele kapcsolatos hatósági, bírósági eljárásokra, határozatokra vonatkozó,

ah) kóros szenvedélyére vonatkozó,

ai)[1] áldozattá válásának körülményeire vonatkozó, a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Ást.) 16. § (2) bekezdés *a)-c)* pontjában meghatározott,

aj)[2] fényképére, a róla készített mozgóképre vonatkozó,

ak)[3] hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetére vonatkozó;

b)[4] a szülő, törvényes képviselő, befogadó szülő

ba)[5] személyazonosító, és a társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó,

bb) vagyoni helyzetére, munkahelyére, iskolai végzettségére, kapcsolataira vonatkozó,

bc) gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó,

bd) egészségi állapotára vonatkozó,

be) büntetlen előéletére vonatkozó,

bf)[6] áldozattá válásának körülményeire vonatkozó, az Ást. 16. § (2) bekezdés *a)-c)* pontjában meghatározott;

c) a gyermek

ca)[7] testvéreinek személyazonosító és társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó,

cb)[8] saját gyermekének személyazonosító és társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó,

cc)[9] kapcsolattartásra jogosult hozzátartozójának személyazonosító és társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó,

cd) lakóhelyén életvitelszerűen tartózkodó személyek személyazonosító és személyes körülményeire vonatkozó,

ce) sorsának megtervezése szempontjából jelentőséggel bíró személyek, így különösen a korábbi gondozók, szomszédok elérhetőségére vonatkozó,

cf)[10] háziorvosának, védőnőjének, ha gyermekek napközbeni ellátásában, óvodai, iskolai nevelésben részesül, a napközbeni ellátást nyújtó szolgáltató, intézmény, a nevelési-oktatási intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó, valamint a gyermek veszélyeztetettségének megelőzésében, képességeinek, mentális állapotának fejlesztésében, vizsgálatában közreműködő intézmény, szakember elérhetőségére vonatkozó,

d)[11] a javítóintézetben ellátott fiatalkorúnak, és a vele a javítóintézetben együttesen elhelyezett gyermekének

da) személyazonosító, valamint a társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó,

db) anyanyelvére vonatkozó,

---

1 Beiktatta: 2005. évi CXXXV. törvény 49. § (3). Hatályos: 2006. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 41. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 41. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (2) 22.
5 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 67. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.
6 Beiktatta: 2005. évi CXXXV. törvény 49. § (4). Hatályos: 2006. I. 1-től.
7 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) b).
8 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) b).
9 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) b).
10 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 23. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.
11 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 43. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.

dc) megfelelő javítóintézeti ellátásához, neveléséhez szükséges és elégséges adatainak, így különösen a személyiségére, magatartására, személyes kapcsolataira, szokásaira, tanulmányi eredményeire, neveltségi állapotára vonatkozó,

dd) egészségi állapotára vonatkozó,

de) büntetlen előéletére, valamint a vele kapcsolatos hatósági, bírósági eljárásokra, határozatokra vonatkozó,

df) kóros szenvedélyére vonatkozó,

dg) áldozattá válásának körülményeire vonatkozó, az Ást. 16. § (2) bekezdés *a)-c)* pontjában meghatározott,

dh) a kapcsolattartáshoz való jogának biztosítása érdekében a vele kapcsolattartásra jogosult személyek személyazonosító,

di) a javítóintézet utógondozó részlegén történő ellátás biztosítása érdekében szükséges és elégséges adatainak, így különösen vagyoni helyzetére, környezetére, élelmezésére, ruházatára, lakhatási viszonyaira vonatkozó,

dj)[1] - részükre az ellátás folyamatos biztosítása, engedély nélküli eltávozás esetén a felkutatásuk segítése céljából - személyleírására és különös ismertetőjegyeire vonatkozó

adatainak a kezelésére.

(3)[2] A személyes gondoskodást nyújtó (1) bekezdésben meghatározott szervek és személyek a gyermek nevelkedésének megtervezését a (2) bekezdésben meghatározott adattartalmú - jogszabályban meghatározott - környezettanulmány, cselekvési és intézkedési terv, családgondozási terv, elhelyezési javaslat, egyéni elhelyezési terv, egyéni gondozási-nevelési terv alapján végzik. A (2) bekezdésben meghatározott adatkörök rögzítése jogszabályban meghatározottak szerint

a) a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek átmeneti gondozása és a gyermekvédelmi szakellátások tekintetében a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben,

b) a javítóintézeti ellátás tekintetében a javítóintézeti informatikai rendszerben

történik.

(3a)[3] A Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben

a) a (2) bekezdés *a)-c)* pontjai szerinti adatok rögzítése a törzsadat alrendszerben,

b)[4] a tervező és értékelő alrendszerben

ba) a gyermekjóléti alapellátást nyújtó részéről a gyermek veszélyeztetettségének feltárása, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és megszüntetéséhez szükséges intézkedésre történő javaslat megtétele; a gyermek nevelkedésének megtervezése érdekében a környezettanulmány, cselekvési és intézkedési terv, védelembe vétel esetén a családi, egyéni gondozási terv elkészítése, az egészségügyi lap feltöltése; nevelésbe vétel esetén a családi kapcsolatok, családgondozás tervezése és a helyzetértékelés; a családbafogadás és utógondozás esetén a gondozási terv elkészítése és a helyzetértékelés, valamint az átmeneti gondozás esetén az egyéni gondozási-nevelési terv, a családgondozási terv elkészítése és a helyzetértékelés;

bb) a gyermekvédelmi szakellátás esetén az elhelyezési javaslat, egyéni elhelyezési terv és egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése, valamint a gondozási-nevelési tevékenység megvalósításának értékelése

c) a megyei, fővárosi, valamint az országos gyermekvédelmi szakértői bizottsági tevékenység adminisztrációja, a szakmai vélemény elkészítése a bizottsági alrendszerben,

d) az örökbefogadás előkészítésének és utánkövetésének megvalósítását szolgáló adminisztráció az örökbefogadási alrendszerben

történik.

---

1 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 23. § (3). Hatályos: 2021. I. 1-től.
2 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 24. § (1). Hatályos: 2021. III. 1-től.
3 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 53. § (2). Hatályos: 2020. VII. 1-től.
4 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 24. § (2). Hatályos: 2021. III. 1-től.

(4)[1] A gyermekjóléti központ, a gyámhatóság, a pártfogó felügyelői szolgálat, a megelőző pártfogó felügyelő a 15. § (2)-(4) bekezdésében meghatározott ellátások nyújtása vagy intézkedések alkalmazása során a (2) bekezdésben meghatározott adatokon túl[2]

a)[3] a gyermek, a fiatalkorú által elkövetett bűncselekményre és szabálysértésre,

b)[4] a szülő vagy más törvényes képviselő által a gyermek, a gyermeket nevelő másik szülő, a gyermeket gondozó személy és a gyermekkel egy háztartásban élő személy sérelmére elkövetett bűncselekményre,

c)[5] a Ptk. szerinti hozzátartozó, vagy a közös háztartásban rendszeresen vagy időszakonként együtt élő más személy által a gyermek, a gyermeket nevelő másik szülő, a gyermeket gondozó személy és a gyermekkel egy háztartásban élő személy sérelmére elkövetett hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható ideiglenes megelőző távoltartó határozatra vagy megelőző távoltartó határozatra, illetve a büntetőeljárás során vagy a pártfogó felügyelet magatartási szabályaként elrendelt távoltartásra

vonatkozó adatokat kezelhet.

(5)[6] A gyermekvédelmi gondoskodás biztosítása, a gyermek örökbefogadásának elősegítése, utánkövetése és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából a területi gyermekvédelmi szakszolgálat és a gyámhatóság kezeli

a) a családba fogadó személy személyazonosító adatait, valamint az egészségi állapotára és a vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,

b)[7] az örökbe fogadni szándékozó személy

ba) személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét,

bb) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,

bc) családi állapotára, fennálló házasságára, élettársi, bejegyzett élettársi kapcsolatának tényére, gyermekei számára, nevére, nemére, születési idejére és az arra vonatkozó adatokat, hogy az örökbe fogadni szándékozó személy kivel él egy háztartásban, a gyermekei kivel élnek egy háztartásban és kinek a gondozásában nevelkednek (a továbbiakban együtt: családi helyzetre vonatkozó adatok),

bd) vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,

be)[8] Ptk. 4:121. §-a szerinti örökbefogadásra való alkalmasságára vonatkozó adatokat,

bf) örökbe fogadandó gyermekkel kapcsolatos elvárásaira vonatkozó adatokat,

bg) örökbe fogadható gyermekhez történő kiválasztásának a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendelet szerinti folyamatával és eredményével összefüggő adatokat,

bh) - hozzájárulása esetén - fényképét,

bi) hozzájárulását ahhoz, hogy az e pont szerinti adatait - az országos örökbefogadást elősegítő szerv közreműködésével - az örökbefogadható gyermek szerinti másik területi gyermekvédelmi szakszolgálat a gyermek örökbefogadásának elősegítése céljából kezelje,

---

1 Megállapította: 2009. évi LXXII. törvény 21. § (1). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 15., 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 18.

2 Megállapította: 2013. évi CCXLV. törvény 16. § (3). Hatályos: 2015. I. 1-től.

3 Megállapította: 2013. évi CCXLV. törvény 16. § (3). Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 77. § b).

4 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 23. § (4). Hatályos: 2021. I. 1-től.

5 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 23. § (4). Hatályos: 2021. I. 1-től.

6 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 57. § (1). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2013. évi CCLII. törvény 2. § 20.

7 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 41. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.

8 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 21.

c)[1] az örökbe fogadó szülő személyazonosító adatait, családi helyzetére, egészségi állapotára, vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat, a Magyarországon élő örökbe fogadó szülő társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó adatot, valamint az örökbe fogadott gyermek személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó adatot és az örökbefogadó családjába történő beilleszkedésére, nevelésére és fejlődésére vonatkozó adatokat,

d) a válsághelyzetben lévő várandós anya, a vér szerinti szülő személyazonosító adatait, az egészségi állapotára vonatkozó adatokat és - önkéntes adatszolgáltatása alapján - a vagyoni helyzetére, a családi helyzetére és a terhesség eltitkolásának tényére, okára vonatkozó adatokat,

e)[2] az örökbe fogadható gyermek

ea) személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét,

eb) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,

ec) családi jogállására és képzelt szülőjére vonatkozó adatait,

ed) törvényes képviselőjének személyazonosító adatait,

ee) vér szerinti szülőjének személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelére, vagyoni helyzetére, munkahelyére, iskolai végzettségére, kapcsolataira, gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó, egészségi állapotára vonatkozó és büntetlen előéletére vonatkozó adatokat,

ef) - ha gyermekvédelmi szakellátásban részesül - gyermekvédelmi gondoskodással összefüggő adatait,

eg) testvéreinek, féltestvéreinek személyazonosító adatait, egészségi állapotukra vonatkozó adatokat és - ha gyermekvédelmi szakellátásban részesülnek vagy részesültek - gyermekvédelmi gondoskodással összefüggő adataikat,

eh) személyiségére, magatartására, személyes kapcsolataira, szokásaira, tanulmányi eredményeire, neveltségi állapotára vonatkozó adatokat,

ei) számára megfelelő örökbe fogadni szándékozó személyek kiválasztásának a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendelet szerinti folyamatával és eredményével összefüggő adatokat,

ej) fényképét, róla készített mozgóképet,

ek) ea)-ej) alpontba tartozó adatain kívül a vele kapcsolatos gyámhatósági és a családi helyzetére vonatkozó bírósági döntésekben foglalt adatokat.

(6)[3] Az (1) bekezdésben felsorolt szervek, illetve személyek az érintett személyazonosító adatait, valamint a gyermek (2) bekezdésben meghatározott adatait a 15. § (1)-(5) bekezdései szerinti célból egymásnak átadhatják.

(6a)[4] A gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás vezetője, szakmai munkakörben foglalkoztatott munkatársa, a gyermekvédelmi gyám és helyettes gyermekvédelmi gyám, valamint a megyei, fővárosi és országos gyermekvédelmi szakértői bizottság az adatok (6) bekezdés szerinti átadását a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer használatával teljesítik, és a gyámhatóság felé is ennek alkalmazásával szolgáltatnak adatot. A gyámhatóság a feladat- és hatáskörébe tartozó ügy intézése során az informatikai rendszerben rögzített adatokat jogosult megtekinteni és a dokumentumtárban rögzített dokumentumokat letölteni.

(6b)[5] A gyermekjogi képviselő a feladat- és hatáskörébe tartozó ügy intézése során a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben rögzített adatokat jogosult megtekinteni.

---

1 Megállapította: 2019. évi CXXVI. törvény 53. § (3). Hatályos: 2020. VII. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 41. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Módosította: 2002. évi IX. törvény 93. § (2), 2004. évi CXXXVI. törvény 73. § (2) d), 2020. évi CXLVII. törvény 35. § i).
4 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 53. § (4). Hatályos: 2020. VII. 1-től.
5 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 53. § (4). Hatályos: 2020. VII. 1-től.

(6c)[1] A Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerbe bekerülő (2) bekezdés *a)-c)* pontja és az (5) bekezdés szerinti személyek azonosítása, adatainak ellenőrzése céljából a kincstár a Tbj. 57. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartásából átadja a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer számára a Tbj. 57. § (2) bekezdés *a)-i)* és *o)* pontja szerinti adatokat.

(6d)[2] A törvényben meghatározott feladata teljesítése érdekében a feladatkörében eljáró bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság, pártfogó felügyelői szolgálat és büntetés-végrehajtási intézet jogosult közvetlen adatigényléssel megismerni a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszeréből, hogy

a) az az adott gyermekre tartalmaz-e adatot,

b) ha az adott gyermekre tartalmaz adatot, akkor ki a gyermek törvényes képviselője, és ha van rá adat,

ba) a gyermek szülőjének, családbafogadó gyámjának a lakcímét, elérhetőségét,

bb) a gyermek gyermekvédelmi gyámjának és az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt hivatásos gondnokának a hivatalos elérhetőségét, és

c) a gyermek ügyében mely gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató és gyámhatóság jár vagy járt el.

(7)[3] Gyámhatóság, a gyermekjóléti központ vezetője és a területi gyermekvédelmi szakszolgálat vezetője kezelheti a (2) bekezdés *ai)* és *bf)* alpontjában meghatározott adatokat. Ezeket a felsorolt szervek és személyek a 15. § (1)-(5) bekezdésében meghatározott szolgáltatások, ellátások nyújtása és intézkedések megtétele vagy azok ellenőrzése, illetve az áldozatsegítő központ tevékenységének elősegítése céljából egymásnak, illetve az áldozatsegítő szolgálatnak átadhatják.

(8)[4] Az országos örökbefogadást elősegítő szerv a gyermek belföldön történő örökbefogadásának elősegítése, a nevelésbe vett gyermek belföldi örökbefogadására tett intézkedések eredménytelenségének megállapítása és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából kezeli

a) az örökbe fogadható gyermek

aa) személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét,

ab) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,

ac) családi jogállására és képzelt szülőjére vonatkozó adatait,

ad) törvényes képviselőjének személyazonosító adatait,

ae) vér szerinti szülőjének személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelére, vagyoni helyzetére, munkahelyére, iskolai végzettségére, kapcsolataira, gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó, egészségi állapotára vonatkozó és büntetlen előéletére vonatkozó adatokat,

af) - ha gyermekvédelmi szakellátásban részesül - gyermekvédelmi gondoskodással összefüggő adatait,

ag) testvéreinek, féltestvéreinek személyazonosító adatait, egészségi állapotukra vonatkozó adatokat és - ha gyermekvédelmi szakellátásban részesülnek vagy részesültek -gyermekvédelmi gondoskodással összefüggő adataikat,

ah) személyiségére, magatartására, személyes kapcsolataira, szokásaira, tanulmányi eredményeire, neveltségi állapotára vonatkozó adatokat,

ai) számára megfelelő örökbe fogadni szándékozó személyek kiválasztásának a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendelet szerinti folyamatával és eredményével összefüggő adatokat,

---

1 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 23. § (5). Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 25. §. Hatályos: 2021. VII. 1-től.

3 Beiktatta: 2005. évi CXXXV. törvény 49. § (5). Módosítva: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 19. alapján. Módosította: 2014. évi CI. törvény 53. § g), 54. § f), 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 13.

4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 41. § (4). Hatályos: 2014. I. 1-től.

aj) fényképét, róla készített mozgóképet,
ak) aa)-aj) alpontba tartozó adatain kívül a vele kapcsolatos gyámhatósági és a családi helyzetére vonatkozó bírósági döntésekben foglalt adatokat,

b)[1] az örökbe fogadni szándékozó személy
ba) személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét,
bb) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,
bc) családi helyzetére vonatkozó adatokat,
bd) vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,
be) Ptk. 4:121. §-a szerinti örökbefogadásra való alkalmasságára vonatkozó adatokat,
bf) örökbe fogadandó gyermekkel kapcsolatos elvárásaira vonatkozó adatokat,
bg) örökbe fogadható gyermekhez történő kiválasztásának a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendelet szerinti folyamatával és eredményével összefüggő adatokat,
bh) - hozzájárulása esetén - fényképét,
bi) hozzájárulását ahhoz, hogy a 135. § (5) bekezdés *b)* pont szerinti adatait - az országos örökbefogadást elősegítő szerv közreműködésével - az örökbefogadható gyermek szerinti másik területi gyermekvédelmi szakszolgálat a gyermek örökbefogadásának elősegítése céljából kezelje,

c) a válsághelyzetben lévő várandós anya, a vér szerinti szülő személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét, az egészségi állapotára vonatkozó adatokat és - önkéntes adatszolgáltatása alapján - a vagyoni helyzetére, családi helyzetére és a terhesség eltitkolásának tényére, okára vonatkozó adatokat.

(9)[2] A központi hatóság a nevelésbe vett gyermek külföldre történő örökbefogadásának elősegítése, a külföldi örökbefogadások utánkövetése és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából kezeli

a)[3] a Ptk. 4:129. § (2) bekezdése alapján külföldre örökbe adható gyermek
aa) személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét,
ab) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,
ac) családi jogállására és képzelt szülőjére vonatkozó adatait,
ad) törvényes képviselőjének személyazonosító adatait,
ae) vér szerinti szülőjének személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelére, vagyoni helyzetére, munkahelyére, iskolai végzettségére, kapcsolataira, gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó, egészségi állapotára vonatkozó és büntetlen előéletére vonatkozó adatokat,
af) gyermekvédelmi gondoskodással összefüggő adatait,
ag) testvéreinek, féltestvéreinek személyazonosító adatait, egészségi állapotukra vonatkozó adatokat és - ha gyermekvédelmi szakellátásban részesülnek vagy részesültek - gyermekvédelmi gondoskodással összefüggő adataikat,
ah) személyiségére, magatartására, személyes kapcsolataira, szokásaira, tanulmányi eredményeire, neveltségi állapotára vonatkozó adatokat,
ai) számára megfelelő örökbe fogadni szándékozó személyek kiválasztásának a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendelet szerinti folyamatával és eredményével összefüggő adatokat,
aj) fényképét, róla készített mozgóképet,
ak) aa)-aj) alpontba tartozó adatain kívül a vele kapcsolatos gyámhatósági és a családi helyzetére vonatkozó bírósági döntésekben foglalt adatokat,

b)[4] a külföldön élő örökbe fogadni szándékozó személy

---

1 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 21.
2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 41. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 22.
4 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 21.

ba) személyazonosító adatait,
bb) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,
bc) családi helyzetére vonatkozó adatokat,
bd) vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,
be) Ptk. 4:121. §-a szerinti örökbefogadásra való alkalmasságára vonatkozó adatokat,
bf) örökbe fogadandó gyermekkel kapcsolatos elvárásaira vonatkozó adatokat,
bg) az örökbe fogadható gyermekhez történő kiválasztásának a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendelet szerinti folyamatával és eredményével összefüggő adatokat,
bh) - hozzájárulása esetén - fényképét,

c) a külföldön élő örökbe fogadó szülő személyazonosító adatait, családi helyzetére, egészségi állapotára, vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,

d) a külföldre örökbe adott gyermek helyzetéről, beilleszkedéséről szóló jelentésben foglalt adatokat,

e) a külföldre örökbe adott gyermek személyazonosító adatait.

(10)[1] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat, az országos örökbefogadást elősegítő szerv és a központi hatóság a gyermek örökbefogadásának elősegítése céljából az (5) bekezdés *b)* és *e)* pontjában, a (8) bekezdés *a)* és *b)* pontjában, valamint a (9) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott adatokat egymásnak átadhatják.

(11)[2] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat és az országos örökbefogadást elősegítő szerv a gyermek örökbefogadásának elősegítése céljából az (5) bekezdés *d)* pontjában és a (8) bekezdés *c)* pontjában meghatározott adatokat egymásnak átadhatják. Az önkéntes adatszolgáltatás alapján kezelhető adatok az érintett hozzájárulásával adhatók át.

135/A. §[3] (1) Az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet a válsághelyzetben lévő várandós anya segítése, a nyílt örökbefogadások előmozdítása, az örökbefogadást elősegítő tevékenységének nyújtása, az örökbefogadás engedélyezését követően az örökbe fogadó szülőnek, az örökbe fogadott gyermeknek, a vér szerinti szülőnek segítséget nyújtó szolgáltatások és tanácsadás biztosítása, valamint az örökbe fogadott gyermek (személy) vér szerinti szülőjével való kapcsolatfelvételének elősegítése céljából kezeli

a) a válsághelyzetben lévő várandós anya, a vér szerinti szülő
aa)[4] személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét,
ab) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,
ac) - önkéntes adatszolgáltatása alapján - a vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,
ad) - önkéntes adatszolgáltatása alapján - a családi helyzetére vonatkozó adatokat,
ae) - önkéntes adatszolgáltatása alapján - a terhesség eltitkolásának tényére, okára vonatkozó adatokat;

b) a gyermek
ba)[5] személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét, fényképét,
bb) egészségi állapotára vonatkozó adatokat;

c) az örökbe fogadni szándékozó személy
ca)[6] személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét és hozzájárulása esetén a fényképét,
cb) családi helyzetére vonatkozó adatokat,
cc) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,
cd) vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,

---

1 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 57. § (2). Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) k).
2 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 57. § (2). Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) k).
3 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 58. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 42. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 42. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 42. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.

ce)[1] Ptk. 4:121. §-a szerinti alkalmasságára vonatkozó adatokat,
cf) örökbe fogadandó gyermekkel kapcsolatos elvárásaira vonatkozó adatokat;
d) az örökbe fogadó szülő
da)[2] személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét,
db) családi helyzetére vonatkozó adatokat,
dc) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,
dd) vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat;
e) a gyermek törvényes képviselőjének, a válsághelyzetben lévő várandós anya törvényes képviselőjének, a vér szerinti szülő törvényes képviselőjének személyazonosító adatait.

(1a)[3] Az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezet az örökbefogadás utánkövetése érdekében kezelheti az örökbe fogadó szülő személyazonosító adatait, családi helyzetére, egészségi állapotára, vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat, az örökbefogadott gyermek személyazonosító adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét, valamint az örökbefogadó családjába történő beilleszkedésére, nevelésére és fejlődésére vonatkozó adatokat.

(2)[4] Ha az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet szolgáltatása megszűnik, e tényről 8 napon belül tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevőt. A tájékoztatásban 30 napos határidő megjelölésével felhívja a szolgáltatást igénybe vevőt a hozzá benyújtott dokumentumok átvételére. Ha a szolgáltatást igénybe vevő a dokumentumokat nem veszi át, úgy ezeket és a tevékenysége során keletkezett iratokat megküldi a szolgáltatást engedélyező szervnek.

(3)[5] A szolgáltatást engedélyező szerv az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet szolgáltatásának további szervezése céljából kezelheti az (1) bekezdés szerinti adatokat. A szolgáltatást engedélyező szerv az adatkezelés céljának megszűnését követően adatkezelését haladéktalanul megszünteti.

(4)[6] Az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezet az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott formában évente adatot szolgáltat a szolgáltatást engedélyező szervnek - a közhasznú szervezet tevékenységének ellenőrzése céljából -[7]
a) személyazonosításra alkalmatlan módon az (1) bekezdés *a)* pontjában foglaltakról,
b) az (1) bekezdés *b)* pontjában foglaltakról,
c) az (1a) bekezdésben foglaltakról.

(5)[8] Az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott formában - a gyermek belföldön történő örökbefogadásának elősegítése, a nevelésbe vett gyermek belföldi örökbefogadására tett intézkedések eredménytelenségének megállapítása és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából - folyamatosan továbbítja az országos örökbefogadást elősegítő szerv számára[9]
a) az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti adatokat,
b) az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti adatokat.

(6) A 69/D. § (1) bekezdésében foglalt megállapodás megszűnése esetén a benyújtott dokumentumokat a szolgáltatást igénybe vevőnek vissza kell adni.

---

1 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 21.
2 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 42. § (4). Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 44. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
4 Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § c).
5 Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § g).
6 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (30). Hatályos: 2014. III. 15-től.
7 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § j).
8 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) e), k).
9 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § k).

(7) A közhasznú szervezet adatvédelmi szabályzatot készít, amely nyilvános.

135/B. §[1] (1) A működést engedélyező szerv a szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárások és a szolgáltatók, intézmények, hálózatok ellenőrzése érdekében a 98. § (4) bekezdés *b)* pontjában meghatározott időpontig kezelheti

a) az ellátott gyermekre, fiatal felnőttre vonatkozó, a szolgáltató, intézmény, hálózat, vagy a fenntartó által kezelt, a 135. §-ban meghatározott adatokat,

b)[2] munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde és napközbeni gyermekfelügyelet esetén a szolgáltatást nyújtó személynek és helyettesének a személyazonosító adatait, a végzettségére, képzettségére vonatkozó adatait, a 10/A. § (1) bekezdése szerinti kizáró okokra vonatkozó adatait, a gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó adatait, az egészségi állapotára vonatkozó adatait, valamint a gondozás helyén élő más személyek egészségi állapotára vonatkozó adatokat,

c)[3] a helyettes szülő és a nevelőszülő személyazonosító adatait, a végzettségére, képzettségére vonatkozó adatait, a 10/A. § (1) bekezdése szerinti kizáró okokra vonatkozó adatait, a gyermekneveléssel összefüggő, így különösen életvezetésére, nevelési magatartására vonatkozó adatait, az egészségi állapotára vonatkozó adatait, az ellátási hellyel összefüggő adatait, valamint a helyettes szülővel, nevelőszülővel egy háztartásban élő személyek egészségi állapotára vonatkozó adatokat,

d)[4] a *b) és c)* pontban nem említett, a szolgáltatónál, intézménynél, hálózatnál kötelezően alkalmazandó személy és a jogszabályban meghatározott munkakörben vagy önkéntes jogviszonyban foglalkoztatott más személy személyazonosító adatait, a végzettségére, képzettségére vonatkozó adatait, és a 10/A. § (1) bekezdése szerinti kizáró okokra vonatkozó adatait.

(2)[5] Munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde és napközbeni gyermekfelügyelet esetén a szolgáltatást nyújtó személy és helyettese, a helyettes szülő, a nevelőszülő, a kötelezően alkalmazandó más személy, és a jogszabályban meghatározott munkakörben vagy önkéntes jogviszonyban foglalkoztatott más személy azt a tényt, hogy nem állnak fenn vele szemben a 10/A. § (1) bekezdés *a)-d)* pontja szerinti kizáró okok,

a) a szolgáltatónak, intézménynek, hálózatnak (székhelynek, telephelynek) a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése iránti eljárás során helyettes szülői és nevelőszülői hálózat esetén a működtető és a fenntartó felé, egyéb esetben a működést engedélyező szerv felé hatósági bizonyítvánnyal igazolja,

b) adatmódosítás során nem hálózat keretében nyújtott helyettes szülői ellátás esetén, vagy ha a működést engedélyező szerv ezt kéri, a működést engedélyező szerv felé, helyettes szülői és nevelőszülői hálózat esetén a működtető és a fenntartó felé, egyéb esetben a munkáltatói jogkör gyakorlója felé hatósági bizonyítvánnyal igazolja,

c) ha a működést engedélyező szerv az ellenőrzés során erre felhívja, a felhívás kézhezvételétől számított húsz napon belül hatósági bizonyítvánnyal igazolja.

135/C. §[6] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat, az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezet és a gyámhatóság az örökbefogadás utánkövetése érdekében a 135. § (5) bekezdés *c)* pontjában és a 135/A. § (1a) bekezdésében meghatározott adatokat egymásnak átadhatják.

135/D. §[7] (1) Az örökbefogadásra felkészítő tanfolyam szervezője a tanfolyam megszervezése, lebonyolítása és indításának bejelentése céljából a tanfolyam meghirdetésétől számított öt évig kezeli

a) a tanfolyamra jelentkező örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatait és elérhetőségére vonatkozó adatait, és

---

1 Beiktatta: 2013. évi CLXVIII. törvény 10. §. Hatályos: 2013. XII. 1-től.
2 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) k), 2018. évi CXVII. törvény 60. § m).
3 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § m).
4 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § m).
5 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) l), 2018. évi CXVII. törvény 60. § n).
6 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (31). Hatályos: 2014. III. 15-től.
7 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 26. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

b) a tanfolyam oktatóinak személyazonosító adatait, elérhetőségére és végzettségére vonatkozó adatait.

(2) A miniszter az örökbefogadásra felkészítő tanfolyam lebonyolításának ellenőrzése és a tanfolyam finanszírozásának biztosítása céljából a tanfolyam meghirdetésétől számított tíz évig kezeli

a) a tanfolyamra jelentkező örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatait, és

b) a tanfolyam oktatóinak személyazonosító adatait és végzettségére vonatkozó adatait.

136. § (1) A gyermek személyazonosító adatai, továbbá

a) az ingatlanra vonatkozó adatok az ingatlan-nyilvántartás szerveinek az ingatlantulajdonnal kapcsolatos jogot érintő változás esetén,

b) a készpénzvagyonára vonatkozó adatok a pénzintézetnek a gyámhatósági fenntartásos betétkönyv vagy folyószámla kezelése, illetve egyéb szerződések megkötése céljából

továbbíthatók.

(2) A gyermek személyazonosító adatai, továbbá az egészségi állapotára és vagyoni viszonyaira vonatkozó adatok továbbíthatók

a) a szociális hatáskört gyakorló szervnek a szociális ellátás megállapítása,

b)[1] a rendőrségnek, a nyomozó hatóságnak, az ügyészségnek, a bíróságnak, az igazságügyi szakértőnek a bűnüldözés és bűnmegelőzés, valamint bírósági eljárás lefolytatása, továbbá a pártfogó felügyelőnek a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti környezettanulmány, pártfogó felügyelői vélemény és összefoglaló pártfogó felügyelői vélemény elkészítése,

c) a külföldi hatóságnak, illetve bíróságnak családi jogállás, gyermektartás, kapcsolattartás, gyámság, örökbefogadás, a gyermek érdekében tett ideiglenes intézkedés, valamint a gyermek jogellenes külföldre vitelének megszüntetése,

d)[2] a minisztériumnak, a gyermekvédelmi ágazati irányítási tevékenység és a külön jogszabályban meghatározott központi hatósági feladatok ellátása

céljából.

(3) A gyermek személyazonosító adatai és[3]

a)[4] az egészségbiztosítási szervnek a gyermek társadalombiztosítási azonosító jele az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság kezdetére és megszűnésére vonatkozó bejelentéssel összefüggésben,

b) egészségügyi intézménynek az egészségi állapotra vonatkozó adatok gyógykezelés céljából,

c)[5] a köznevelési és felsőoktatási intézménynek a tanulmányi eredményre vonatkozó adatok,

d)[6] a köznevelési és felsőoktatási intézménynek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságra vonatkozó adatok a gyermeknek, fiatal felnőttnek járó természetbeni ellátások és kedvezmények igénybevétele céljából

továbbíthatók.

(4) A szülő és más törvényes képviselő személyazonosító adatai, továbbá az egészségi állapotára és vagyoni viszonyaira vonatkozó adatai az (1)-(3) bekezdések szerinti szerveknek átadhatók.

(5)[7] A gyámhatóság és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző szervezet alkalmazottja és vezetője, a gyermek és az őt nevelő szülő vagy a gyermek törvényes képviselője tartózkodási helyére vonatkozóan megtagadhatja a szülő tájékoztatását, illetve korlátozhatja a szülő iratbetekintési jogát, ha

1 Megállapította: 2013. évi CCXLV. törvény 17. §. Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 76. § f).
2 Beiktatta: 2006. évi CXVII. törvény 30. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.
3 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 33. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től.
4 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 33. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től.
5 Módosította: 2014. évi CI. törvény 53. § f).
6 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 33. §. Módosította: 2014. évi CI. törvény 53. § f).
7 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

a) a szülő a gyermeke, a gyermeket nevelő másik szülő, a gyermeket gondozó személy vagy a gyermekkel egy háztartásban élő személy sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt büntetőeljárás hatálya alatt áll,

b) a szülő ellen gyermeke, a gyermeket nevelő másik szülő, a gyermeket gondozó személy vagy a gyermekkel egy háztartásban élő személy sérelmére elkövetett, a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvényben meghatározott hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható ideiglenes megelőző távoltartó határozat vagy megelőző távoltartó határozat iránti eljárás van folyamatban, illetve a büntetőeljárás során vagy a pártfogó felügyelet magatartási szabályaként távoltartást rendeltek el, a távoltartás időtartamáig.

(6)[1] Az (5) bekezdés szerinti korlátozást a büntetőeljárás befejezésekor felül kell vizsgálni.

(7)[2] A polgári perben érintett kiskorú tartózkodási helyére vonatkozóan a szülő tájékoztatását a bíróság és a gyámhatóság megtagadhatja a korlátozottan cselekvőképes gyermek kérelmére, vagy a kiskorú törvényes képviselője kérelmére, ha a gyermek nincs a szülő gondozásában, a szülő nem jogosult vele kapcsolatot tartani vagy csak felügyelt kapcsolattartásra jogosult és a gyermek tartózkodási helyének szülő általi megismerése az érdekét veszélyeztetné.

136/A. §[3] (1) Díjmentesen jogosult betekintést kérni a szolgáltató, intézmény vezetőjénél

a) gyermekek napközbeni ellátása igénybevétele esetén

aa) - feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát a bíróság nem szüntette meg - a gyermek szülője,

ab) a gyermek törvényes képviselője és

ac) a korlátozottan cselekvőképes gyermek,

b) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai igénybevétele esetén

ba) - feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát a bíróság nem szüntette meg - a gyermek szülője,

bb) a gyermek törvényes képviselője,

bc) a korlátozottan cselekvőképes gyermek és

bd) a nagykorúvá vált gyermek,

a gyermekre, illetve személyére vonatkozó adatokba, valamint - a (6) bekezdésben és a 136. § (5) bekezdésében foglalt korlátozással - a gyermekjóléti szolgáltatónál, intézménynél keletkezett, illetve részére megküldött, a gyermekkel, illetve személyével kapcsolatos iratba. Az iratokról díjmentesen kivonat vagy másolat kérhető.

(2) Díjmentesen jogosult betekintést kérni a szolgáltató, intézmény vezetőjénél - a (3) bekezdésben foglalt korlátozással - a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek átmeneti gondozása igénybevétele esetén

a) - feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát a bíróság nem szüntette meg - a gyermek szülője,

b) a gyermek törvényes képviselője,

c) a korlátozottan cselekvőképes gyermek és

d) a nagykorúvá vált gyermek,

a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszerében, valamint tervező és értékelő alrendszerében - a (6) bekezdésben és a 136. § (5) bekezdésében foglalt korlátozással - a gyermekre, illetve személyére vonatkozóan a szolgáltató, intézmény által kitöltött adatlapba, valamint jogosult arra, hogy kérésére az adatlapot nyomtatott formában díjmentesen rendelkezésére bocsássák.

---

1 Beiktatta: 2003. évi IV. törvény 53. §. Hatályos: 2003. II. 15-től.
2 Beiktatta: 2017. évi CXXX. törvény 36. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.
3 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 28. §. Hatályos: 2021. III. 1-től.

(3) A gyermekjóléti szolgáltatás 40/A. § (2) bekezdés *b)* pont bd) és be) alpont szerinti tevékenysége esetén a gyermek szülője díjmentesen jogosult betekintést kérni a gyermekjóléti szolgáltató, intézmény vezetőjénél a személyére vonatkozó, a szolgáltató, intézmény által a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer tervező és értékelő alrendszerében, valamint a gyermekre vonatkozó, a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszerében a Ptk. 4:175. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésre vonatkozó adatba.

(4) Díjmentesen jogosult betekintést kérni a szolgáltató, intézmény vezetőjénél gyermekvédelmi szakellátás igénybevétele esetén

a) a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszerében - a (6) bekezdésben és a 136. § (5) bekezdésében foglalt korlátozással - a gyermekre, illetve személyére vonatkozóan a szolgáltató, intézmény által kitöltött adatlapba

aa) a gyermek törvényes képviselője,

ab) a korlátozottan cselekvőképes gyermek és

ac) a nagykorúvá vált gyermek,

b) a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszerében - a (6) bekezdésben és a 136. § (5) bekezdésében foglalt korlátozással - a Ptk. 4:175. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésre vonatkozó adatba a Ptk. 4:175. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint a gyermek törvényes képviseleti jogot nem gyakorló szülője.

(5) A (4) bekezdés szerinti jogosultak kérésére az adatlapot nyomtatott formában díjmentesen rendelkezésükre kell bocsátani.

(6) Az Ákr.-ben meghatározottakon túl az érintett írásbeli hozzájárulása hiányában nem lehet betekinteni a másik szülőre vonatkozó, különleges adatot tartalmazó iratba, kivéve, ha az a gyermek érdekében kezdeményezett, a gyermek védelembe vételére vagy nevelésbe vételére irányuló gyámhatósági eljárás, illetve a gyermek elhelyezésének megváltoztatására, a szülői felügyeleti jog rendezésére vagy a kapcsolattartás szabályozására, megváltoztatására irányuló bírósági eljárás megindításához elengedhetetlenül szükséges.

(7) A korlátozottan cselekvőképes gyermek számára a betekintési jogot a szolgáltató, intézmény vezetője - lehetőség szerint a gyermek törvényes képviselője vagy a gyermekjogi képviselő jelenlétében - a gyermek számára szükséges tájékoztatás mellett biztosítja.

(8) Javítóintézeti ellátás esetén a fiatalkorú és törvényes képviselője jogszabályban meghatározottak szerint tájékoztatást kérhet a javítóintézeti informatikai rendszerben a fiatalkorúról vezetett adatokról.

136/B. §[1] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat a fiatalok életkezdési támogatásának megállapítása céljából a gyermeknek a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény 9/B. §-ában foglalt adatait az ott meghatározott gyakorisággal átadja a kincstárnak.

Nyilvántartások vezetése

137. § (1) Az ellátást nyújtó intézmény és személy az e törvényben előírt nyilvántartást köteles vezetni, a Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programban, valamint a helyi önkormányzati rendeletben meghatározott adatokat köteles szolgáltatni.

(2)[2] A Kormány által kijelölt szerv gondoskodik a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző és a külön jogszabályban meghatározott szakképesítéssel rendelkező személy adatai működési nyilvántartásának az Szt.-ben meghatározottak szerinti vezetéséről.

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 43. §. Módosította: 2017. évi CXCIII. törvény 3. §.

2 Beiktatta: 1999. évi LXXIII. törvény 57. §. Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (3) r).

(3)[1]

(3a)[2] A kincstár az Szt. 18/B. §-a szerint országos nyilvántartást vezet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről, a gyermektartásdíj megelőlegezésről és az otthonteremtési támogatásról (a továbbiakban együtt: pénzbeli és természetbeni ellátás), valamint a pénzbeli és természetbeni ellátásra jogosult személyről és - az otthonteremtési támogatás kivételével - a pénzbeli és természetbeni ellátásra jogosult személy gondozó családjáról.

(4)[3] A nyilvántartás eszköze lehet minden olyan adattároló eszköz vagy módszer, amely biztosítja a 134. § (3) bekezdése szerinti védelmet.

138. § (1)[4] A gyámhatóság a hatáskörébe tartozó ellátásra való jogosultság megállapításához, megváltoztatásához és megszüntetéséhez nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

a)[5] a gyermek, a fiatal felnőtt, a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve tartásra köteles személy személyazonosító adatait, valamint társadalombiztosítási azonosító jelét,

b) a 4. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti személy esetében a Magyarországon tartózkodás jogcímét, hozzátartozó esetén a rokoni kapcsolatot,

c) a jogosultsági feltételekre és az azokban bekövetkezett változásokra vonatkozó adatokat,

d)[6] az ellátással kapcsolatos döntéseket, pénzbeli és természetbeni ellátás esetén a pénzbeli és természetbeni ellátás megnevezését, jogcímét, összegét és az ellátás érdemi elbírálására, megváltoztatására, megszüntetésére vonatkozó adatokat, a megszüntetés jogcímét, valamint az ellátásra való jogosultsággal összefüggő érdemi döntés véglegessé válásának időpontját,

e) a jogosultság megállapításához szükséges jövedelmi adatokat,

f)[7] a gyermek, a nagykorúvá vált gyermek, a fiatal felnőtt hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének megállapítását, megjelölve a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapításának okát.

(1a)[8] Az (1) bekezdés szerinti - a 140. § (1) bekezdés *a)* pontjába tartozó ellátások tekintetében vezetett - nyilvántartás az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti adatkör tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(1b)[9] A pénzbeli és természetbeni ellátásra való jogosultsággal összefüggő, az (1) bekezdés szerinti adatokat a gyámhatóság rögzíti az Szt. 18/B. § szerinti országos nyilvántartásba. Az országos nyilvántartásba való adatrögzítéskor meg kell adni az eljáró hatóság megnevezését, címét, az ügy számát és az elbírálási azonosítóját. A pénzbeli és természetbeni ellátásra való jogosultsággal összefüggő, az (1) bekezdés szerinti adatok tekintetében a gyámhatóság a nyilvántartás-vezetési kötelezettségét kizárólag az Szt. 18/B. § szerinti országos nyilvántartásba való adatrögzítéssel is teljesítheti.

(1c)[10] A hatóság a folyamatban lévő eljárás során figyelembe vett, a nyilvántartásban nem szereplő személyt az ugyanazon eljárásban figyelembevett, a nyilvántartásban szereplő személyhez kapcsolva rögzíti a nyilvántartásban.

(2)[11] A gyámhatóság nyilvántartást vezet a hatósági intézkedéssel védelembe vett gyermekekről. A nyilvántartás tartalmazza

a) az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott adatokat,

b) a gyermek egészségi és neveltségi állapotára vonatkozó adatokat,

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CLXVIII. törvény 15. § h). Hatálytalan: 2013. XII. 1-től.
2 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 101. §. Módosította: 2017. évi CXXI. törvény 9. §.
3 Számozását módosította: 2004. évi CXXXVI. törvény 63. §.
4 Megállapította: 2013. évi CLVIII. törvény 9. § (1). Hatályos: 2013. XI. 15-től.
5 Módosította: 2014. évi XCIX. törvény 108. § (3) 1.
6 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 27., 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) i).
7 Beiktatta: 2014. évi XCIX. törvény 102. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
8 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 26. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
9 Beiktatta: 2013. évi CLVIII. törvény 9. § (2). Módosította: 2014. évi XCIX. törvény 108. § (3) 2.
10 Beiktatta: 2013. évi CLVIII. törvény 9. § (2). Hatályos: 2013. XI. 15-től.
11 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 33.

c) a hatósági intézkedésre vonatkozó döntést, annak időpontját,

d) a hatósági intézkedés felülvizsgálatának időpontját és eredményét.

(3)[1] A gyámhatóság nyilvántartást vezet a szülő adatai nélkül anyakönyvezett gyermekekről az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott adatok mellett a hatósági eljárásra vonatkozó döntésről.

(4)[2]

139. § (1)[3] A személyes gondoskodásban részesülő személyekről az ellátó személy vagy az intézmény vezetője nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

a) a 138. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott adatokat,

b) az ellátás igénybevételének és megszűnésének időpontját,

c)[4] a térítési díj fizetési kötelezettség teljesítésére, elmaradására, behajtására, illetve elévülésére vonatkozó adatokat.

(1a)[5] Az állami fenntartó nyilvántartást vezet a gondozásidíj-fizetési kötelezettség teljesítésére, elmaradására, behajtására, illetve elévülésére vonatkozó adatokról.

(1b)[6] A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai esetén az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás kizárólag a 138. § (1) bekezdés *a)-c)* és *f)* pontjában foglaltakat tartalmazza.

(1c)[7] Gyermekek napközbeni ellátása esetén az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás kizárólag a gyermek személyazonosító adatait és társadalombiztosítási azonosító jelét, valamint a 138. § (1) bekezdés *b)-e)* pontjában és az (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában foglaltakat tartalmazza.

(1d)[8] Gyermekek napközbeni ellátása esetén az (1c) bekezdés szerinti nyilvántartásként kell elfogadni azt az ellátást nyújtó személy vagy az intézmény vezetője által vezetett más, a szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos nyilvántartást is, amely az (1c) bekezdésben meghatározott adatokat tartalmazza.

(2)[9] A kincstár a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások finanszírozásának ellenőrzése céljából nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

a) a személyes gondoskodásban részesülő személy

aa) személyazonosító adatait,

ab) hontalan jogállására, a szabad mozgás és tartózkodás jogára vonatkozó adatot,

ac) társadalombiztosítási azonosító jelét,

b) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás vagy gyermekvédelmi szakellátás formáját, igénybevételének és megszűnésének időpontját,

c) az intézmény, szolgáltató, hálózat ágazati azonosító jelét,

d) a finanszírozás, támogatás költségvetési törvény szerinti jogcímét és feladatmutatóját,

e)[10] hatósági döntéssel elhelyezett gyermek, illetve fiatal felnőtt esetén

ea)[11] a határozatot hozó szerv nevét, a határozat számát, keltét, véglegessé válásának napját,

eb)[12] a hatósági döntés jellegét (ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, utógondozói ellátás elrendelése),

ec) a gyermek ellátási szükségletét,

---

1 Módosította: 2003. évi IV. törvény 84. § (2) bg), 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 33.
2 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi CLXVI. törvény 50. § c). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
3 Számozását módosította: 2011. évi CVI. törvény 39. §.
4 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 75. § (1) f).
5 Beiktatta: 2012. évi CXCII. törvény 70. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 42. § (1). Módosította: 2018. évi XL. törvény 18. § 3.
7 Beiktatta: 2018. évi CXIX. törvény 1. § (1). Hatályos: 2018. XII. 23-tól.
8 Beiktatta: 2018. évi CXIX. törvény 1. § (1). Hatályos: 2018. XII. 23-tól.
9 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 39. §. Módosította: 2017. évi CXXI. törvény 9. §.
10 Beiktatta: 2011. évi CXCI. törvény 152. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.
11 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 27.
12 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) l).

ed) a gyermek gondozási helyét, a fiatal felnőtt ellátásának helyét, a gyermek hatósági döntéssel elrendelt nevelőszülői elhelyezése, illetve a fiatal felnőtt nevelőszülőnél nyújtott utógondozói ellátása esetén a nevelőszülő nevét és címét,

ee)[1] a gyermek, fiatal felnőtt ügyében eljárni illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálat nevét és KSH azonosító kódját,

f)[2] a fiatal felnőtt hatósági döntéssel elrendelt utógondozása esetén

fa)[3] a határozatot hozó szerv nevét, a határozat számát, keltét, véglegessé válásának napját,

fb) a hatósági döntés jellegét (utógondozás elrendelése, otthonteremtési támogatás igénybevétele miatti utógondozás elrendelése),

g)[4] családi bölcsőde és munkahelyi bölcsőde esetén a gyermek törvényes képviselőjének személyazonosító adatait, ha a törvényes képviselő a kisgyermeket nevelők munkaerőpiaci visszatérésének támogatására irányuló Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében térítésidíj-támogatásban részesül.

(2a)[5] A (2) bekezdés *a)-f)* pontja szerinti adatok a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerből kerülnek átadásra a kincstár által a finanszírozás ellenőrzése céljából vezetett nyilvántartás részére.

(3)[6] Nem kell a (2) bekezdés szerinti nyilvántartásba venni az adatokat

a)[7] a gyermekek napközbeni ellátásánál, ha a fenntartó a központi költségvetésből támogatásban nem részesül, és a gyermek törvényes képviselője a kisgyermeket nevelők munkaerőpiaci visszatérésének támogatására irányuló Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében térítésidíj-támogatásban nem részesül,

b)[8]

c)[9]

d)[10] a gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásai közül az utcai és lakótelepi szociális munka, a kórházi szociális munka és a készenléti szolgálat esetén, valamint az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység esetén, ha az közösségi vagy csoportos formában történik, vagy ha az egyéni formában történő szociális segítő tevékenység nyújtása az első találkozást követően tett intézkedéssel lezárul,

e)[11] a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás által nyújtott, a 60. §-ban, a 62-63. §-ban, a 66. § (1) és (2) bekezdésében, a 66. § (3) bekezdés *a)* és *d)-f)* pontjaiban meghatározott szolgáltatások, ellátások esetén,

f)[12] a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásnál, ha a fenntartó a központi költségvetésből támogatásban nem részesül.

(3a)[13] Gyermekjóléti szolgáltatás esetében csak a (2) bekezdés *a)* pont *aa)* és *ac)* alpontja szerinti adatokat kell nyilvántartásba venni, ha a gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása az első találkozást követően tett intézkedéssel lezárható.

(3b)[14] A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai esetében csak a (2) bekezdés *a), c)* és *d)* pontja szerinti adatokat kell nyilvántartásba venni.

---

1 Beiktatta: 2012. évi CXVIII. törvény 20. § (1). Hatályos: 2012. VII. 26-tól.
2 Beiktatta: 2012. évi CXVIII. törvény 20. § (2). Hatályos: 2012. VII. 26-tól.
3 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 27.
4 Beiktatta: 2018. évi CXIX. törvény 1. § (2). Hatályos: 2018. XII. 23-tól.
5 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 29. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 39. §. Hatályos: 2011. VII. 27-től.
7 Megállapította: 2018. évi CXIX. törvény 1. § (3). Hatályos: 2018. XII. 23-tól.
8 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CCXXIII. törvény 37. § (3) c). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
9 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXXXIII. törvény 31. § (1) a). Hatálytalan: 2015. VIII. 1-től.
10 Megállapította: 2019. évi CXXVI. törvény 55. § (1). Hatályos: 2020. I. 1-től.
11 Beiktatta: 2012. évi CXVIII. törvény 20. § (3). Módosította: 2016. évi LXVII. törvény 57. § 6.
12 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 54. § (2). Hatályos: 2019. I. 1-től.
13 Megállapította: 2019. évi CXXVI. törvény 55. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.
14 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 42. § (2). Módosította: 2018. évi XL. törvény 18. § 3.

(3c)[1] A gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásai közül, ha az egyéni formában történő óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység az első találkozást követően tett intézkedéssel nem zárható le, csak a (2) bekezdés *a)* pont *aa)* és *ac)* alpontja, valamint *b)* pontja szerinti adatokat kell nyilvántartásba venni.

(4)[2] A (2) bekezdés szerinti nyilvántartásból a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás igénybevételének megszűnésétől számított öt év elteltével törölni kell az adott személyre vonatkozó adatokat. A nyilvántartásból - ha törvény eltérően nem rendelkezik - adat nem továbbítható.

(5)[3] A (2) bekezdés szerinti nyilvántartás vezetése céljából a kincstár a (2) bekezdés *a)-d)* pontjaiban meghatározott adatok szolgáltatását kérheti a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást, gyermekvédelmi szakellátást nyújtó személyektől vagy intézményektől.

(6)[4]

(7)[5] A (2) bekezdés szerinti nyilvántartáshoz közvetlen hozzáféréssel rendelkezik a működést engedélyező szerv a szolgáltatói nyilvántartásra és a hatósági ellenőrzésre vonatkozó eljárása lefolytatása céljából.

(8)[6] Az ellenőrzésre jogosult szerv a 145/C. § szerinti finanszírozás ellenőrzése céljából betekinthet a (2) bekezdés szerinti nyilvántartásba, és kezelheti annak a 145/C. § szerinti szolgáltató tevékenységekkel kapcsolatos adatait.

139/A. §[7] (1)[8] A javítóintézet igazgatója a javítóintézetben ellátott fiatalkorúról és a vele együttesen elhelyezett gyermekről - az ellátásuk, gondozásuk és nevelésük biztosítása céljából - a 135. § (2) bekezdés *d)* pontja szerinti adatokat - a Bv. tv. 347. § (3) bekezdés *a)* pontjával összhangban - a javítóintézeti informatikai rendszerben kezeli.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás nem minősül hatósági nyilvántartásnak.

(3)[9] Az (1) bekezdés szerinti javítóintézeti informatikai rendszer adataiból a javítóintézet igazgatója adatot szolgáltat

a) a fiatalkorú pártfogó felügyelőjének,

b) a fiatalkorú ügyében eljáró bírónak, ügyésznek,

c) a fiatalkorú és a vele együttesen elhelyezett gyermeke ügyében eljáró gyámhatóságnak, és

d)[10] a kincstár részére, a finanszírozásának ellenőrzése céljából.

(3a)[11] A bíróság vagy az ügyészség értesítése alapján a javítóintézet javítóintézeti informatikai rendszerben rögzíti és kezeli a sértettnek, illetve a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 52. §-a alapján a sértett jogait gyakorló személynek a sértettet érintő bűncselekménnyel összefüggésben, a javítóintézetben ellátott fiatalkorú szabadulásáról vagy szökéséről történő értesítésre vonatkozó kérelmével kapcsolatos adatokat.

(3b)[12] A (3a) bekezdés alapján a következő személyes adatokat kell nyilvántartani:

a) a kérelmező családi és utónevét, és

b) a kérelmező által megadott lakcímet.

---

1 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 55. § (3). Hatályos: 2020. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 39. §. Hatályos: 2011. VII. 27-től.
3 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 39. §. Módosította: 2017. évi CXXI. törvény 9. §.
4 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CXXI. törvény 10. § a). Hatálytalan: 2017. XI. 1-től.
5 Beiktatta: 2011. évi CXCI. törvény 152. § (2). Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § h), 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) j).
6 Beiktatta: 2016. évi CIV. törvény 36. § (3). Hatályos: 2017. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 45. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
8 Megállapította: 2019. évi CXXVI. törvény 56. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.
9 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) c).
10 Módosította: 2017. évi CXXI. törvény 9. §.
11 Beiktatta: 2015. évi CLI. törvény 3. § (1). Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 76. § g), 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) d).
12 Beiktatta: 2015. évi CLI. törvény 3. § (1). Hatályos: 2015. XI. 1-től.

(4)[1] Az (1) bekezdés szerinti javítóintézeti informatikai rendszerből a fiatalkorú és a vele együttesen elhelyezett gyermekének adatait a javítóintézetből való elbocsátás időpontjától számított tíz év elteltével törölni kell.

140. § (1) A gyámhatóság nyilvántartást vezet[2]

a)[3] az általa érdemben elbírált pénzbeli és természetbeni ellátásokról,

b)[4] az ideiglenes hatállyal elhelyezett, valamint a nevelésbe vett gyermekekről, a gyámság és gondnokság alatt állókról a 139. § (1) bekezdésében meghatározott adattartalommal,

c)[5] az *a)* és *b)* pontban megjelölt személyek, valamint a gyermekek minden olyan vagyonáról, amely nem tartozik a szülő kezelésébe, amelyet a gyámhatóság rendszeres felügyelete alá vont, vagy amelyet a gyámhatósághoz beszolgáltattak,

d)[6]

(2)[7] A Kormány által kijelölt gyámhatóság az ideiglenes hatállyal elhelyezett külföldi állampolgárságú gyermekekről - ide nem értve a 4. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerinti személyt - nyilvántartást vezet és az abban szereplő adatokról, valamint az azokban bekövetkezett változásokról rendszeresen tájékoztatja a minisztert. A nyilvántartás tartalmazza a 139. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat.

(3)[8] A gyámhatóság egységes nyilvántartást vezet a gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző szolgáltatók, intézmények, hálózatok (székhelyek, telephelyek) ellenőrzésével kapcsolatos döntésekről. A nyilvántartás adattartalma nyilvános.

(4)[9]

141. § (1)[10] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat vezetője nyilvántartást vezet

a)[11] a befogadó szülőnél, gyermekotthonban vagy fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában, vagy támogatott lakhatásban elhelyezett gyermekekről és az üres férőhelyekről,

b)[12] az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek ellátását biztosító nevelőszülőkről, gyermekotthonokról,

c)[13]

d)[14] az általa kijelölt, eseti gyámi és gyermekvédelmi gyámi, helyettes gyermekvédelmi gyámi feladatokra kirendelhető személyekről,

e)[15] az állami és nem állami fenntartó által működtetett intézményben, illetve nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermek, továbbá az utógondozói ellátásban, illetve utógondozásban részesülő fiatal felnőtt gondozási napjairól,

f)[16] az örökbefogadás utánkövetéséről a 135. § (5) bekezdés *c)* pontjában meghatározott adattartalommal.

---

1 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) e).
2 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 36., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
3 Módosította: 2014. évi XCIX. törvény 108. § (3) 3., 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) k).
4 Módosította: 2011. évi CVI. törvény 56. § (3) c), 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) m).
5 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 34.
6 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CX. törvény 28. § (9) d). Hatálytalan: 2020. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 95. §. Módosította: 2004. évi XXVI. törvény 94. § (4) d) dc), 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 7., 37., 2011. évi CVI. törvény 56. § (3) c), 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
8 Számozását módosította: 2002. évi IX. törvény 95. §. Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 18. Az utolsó mondatot beiktatta: 2010. évi XXXIX. törvény 15. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § i).
9 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (1) b). Hatálytalan: 2009. IX. 1-től.
10 Végre nem hajtható módosítására lásd: 2013. évi CCV. törvény 57. § (2) d).
11 Módosította: 2002. évi IX. törvény 108. § (2) n), 2012. évi CXCII. törvény 76. § (2) 23., 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (1) l).
12 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 96. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.
13 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCV. törvény 57. § (2) d). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.
14 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (2) 24., 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 7., 2016. évi CLXVI. törvény 49. § l).
15 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 96. § (1). Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 78. § (2) b).
16 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (32). Hatályos: 2014. III. 15-től.

(2)[1]

(3)[2] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat negyedévente tájékoztatja a gyámhatóságot az (1) bekezdés *a)-b)* és *d)* pontjaiban meghatározott nyilvántartásokról és az abban bekövetkező változásokról.

(4)-(5)[3]

141/A. §[4] A kincstár - a személyes gondoskodás rendszerének és finanszírozásának tervezhetősége érdekében - országos jelentési rendszert működtet. A fenntartó az országos jelentési rendszer számára köteles bejelenteni a kormányrendeletben meghatározott - személyes adatnak nem minősülő - adatokat.

141/B-141/D. §[5]

141/E. §[6] (1)[7] Az örökbefogadási eljárásban közreműködő szervek közötti adatszolgáltatás biztosítása és az örökbefogadási ügyek minél rövidebb határidőn belüli elintézése céljából a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer részeként örökbefogadási alrendszer működik.

(2)[8] Az örökbefogadási alrendszer tartalmazza

a) a 135. § (5) bekezdés *b)-e)* pontjában foglalt adatokat,

b)[9] a 135/A. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában, valamint (1a) bekezdésében foglalt adatokat, valamint az örökbe fogadni szándékozó személlyel a nyílt örökbefogadás elősegítésére történő megállapodás megkötésének időpontját,

c) a 135. § (8) bekezdés *a)* pont *ai)* alpontjában és *b)* pont *bg)* alpontjában foglalt adatokat,

d) a 135. § (9) bekezdés *a)* pont *ai)* alpontjában, *b)* pont *bg)* alpontjában és *d)* pontjában foglalt adatokat.

(3)[10] Az örökbefogadási alrendszer nem minősül hatósági nyilvántartásnak.

(4)[11] Az örökbefogadási alrendszerbe folyamatosan rögzíti

a) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat a 135. § (5) bekezdés *b)-e)* pontjában foglalt adatokat,

b)[12] az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet a 135/A. § (1) bekezdés *a)* pontjában foglalt adatokat, valamint az örökbe fogadni szándékozó személlyel a nyílt örökbefogadás elősegítésére történő megállapodás megkötésének időpontját,

c) az országos örökbefogadást elősegítő szerv a 135. § (8) bekezdés *a)* pont *ai)* alpontjában és *b)* pont *bg)* alpontjában foglalt adatokat,

d) a központi hatóság a 135. § (9) bekezdés *a)* pont *ai)* alpontjában, *b)* pont *bg)* alpontjában és *d)* pontjában foglalt adatokat,

e)[13] az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezet a 135/A. § (1a) bekezdésében foglalt adatokat.

(5)[14] Az örökbefogadási alrendszerben rögzített, örökbefogadásokban érintett személyek adatait az örökbe fogadott gyermek nagykorúságának elérésekor zárolni kell. A zárolt adatokkal - a (6) bekezdésben foglalt kivétellel - további művelet nem végezhető.

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCV. törvény 57. § (2) e). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.
2 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 96. § (2). Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 38., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 12.
3 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCV. törvény 57. § (2) e). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.
4 Megállapította: 2015. évi CXXXIII. törvény 27. §. Módosította: 2017. évi CXXI. törvény 9. §.
5 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCV. törvény 57. § (2) f). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.
6 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 46. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
7 Megállapította: 2019. évi CXXVI. törvény 57. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.
8 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) f).
9 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 47. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.
10 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) f).
11 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) g).
12 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 47. § (2). Módosította: 2014. évi CI. törvény 54. § g).
13 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 46. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
14 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) h).

(6) A zárolt adatok kizárólag az örökbefogadásban érintett személy vagy leszármazója ügyében eljáró szervnek vagy hatóságnak továbbíthatóak. A szervnek vagy hatóságnak az adatszolgáltatás iránti kérelmében meg kell jelölnie, hogy mely ügyben és milyen célból kéri az adatszolgáltatást.

(7)[1] Az örökbefogadási alrendszerben annak az örökbefogadható, de gyermekvédelmi szakellátásban nem részesülő gyermeknek az adatait, akinek örökbefogadására nem kerül sor, a nagykorúságának elérésekor az attól számított öt évig zárolni kell. A zárolt adatok kizárólag statisztikai célra használhatóak fel, azokkal más művelet nem végezhető. Az örökbefogadási alrendszerből annak az örökbe fogadható gyermeknek az adatait, akinek örökbefogadására nem kerül sor, a nagykorúságának elérésétől számított öt év elteltével törölni kell.

(8)[2] Az örökbefogadási alrendszerből annak az örökbe fogadni szándékozó személynek az adatait, aki nem fogad örökbe gyermeket, az örökbefogadásra való alkalmasságának megszűnésétől számított tíz év elteltével törölni kell.

141/F. §[3] (1) Külön adatszolgáltatás kérése nélkül hozzáfér az örökbefogadással kapcsolatos, jogszabályban meghatározott feladatai teljesítése céljából

a)[4] a területi gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbefogadási alrendszerbe általa szolgáltatott adatokhoz, valamint azokhoz az adatokhoz, amelyekhez a gyermek örökbefogadásának előkészítése céljából az országos örökbefogadást elősegítő szerv vagy a központi hatóság hozzáférést biztosít számára,

b) az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet

ba)[5] az örökbefogadási alrendszerbe általa szolgáltatott adatokhoz,

bb)[6] az örökbefogadási alrendszernek azon örökbe fogadható gyermekre vonatkozó adataihoz, akinek az örökbefogadását elősegíti,

bc)[7] az örökbefogadási alrendszernek azon örökbe fogadni szándékozó személyre vonatkozó adataihoz, akivel a nyílt örökbefogadás elősegítésére megállapodást kötött,

c) az országos örökbefogadást elősegítő szerv

ca)[8] az örökbefogadási alrendszerbe általa szolgáltatott adatokhoz,

cb)[9] az örökbefogadási alrendszernek az örökbe fogadható gyermekekre vonatkozó adataihoz,

cc)[10] az örökbefogadási alrendszernek az örökbe fogadni szándékozó személyekre vonatkozó adataihoz, kivéve azon örökbe fogadni szándékozó személyek adatait, akik nem járultak hozzá ahhoz, hogy az országos örökbefogadást elősegítő szerv közreműködésével adataikat az örökbe fogadható gyermek szerinti másik területi gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbefogadás elősegítése céljából kezelje,

cd)[11] az örökbefogadási alrendszernek az örökbe fogadó szülőkre vonatkozó adataihoz,

ce)[12] az örökbefogadási alrendszernek a válsághelyzetben lévő várandós anyára, a vér szerinti szülőre vonatkozó adataihoz,

---

1 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) i).
2 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) j).
3 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 46. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) k).
5 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) k).
6 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) l).
7 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) l).
8 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) k).
9 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) l).
10 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) l).
11 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) l).
12 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) l).

d)[1] a központi hatóság az örökbefogadási alrendszerbe általa szolgáltatott adatokhoz, valamint az örökbefogadási alrendszernek azon örökbe fogadható gyermekekről vezetett adataihoz, amelyekhez az országos örökbefogadást elősegítő szerv a gyermek külföldre történő örökbefogadásának előkészítése céljából számára hozzáférést biztosít,

e)[2] az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezet az örökbefogadási alrendszerbe általa szolgáltatott adatokhoz.

(2)[3] A területi gyermekvédelmi szakszolgálat - a gyermek örökbe fogadhatónak nyilvánítása érdekében - az örökbefogadási alrendszer adataiból tájékoztatást nyújt a gyámhatóság vagy a gyermekvédelmi gyám megkeresésére a nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának várható esélyéről. Ha a területi gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbefogadási alrendszer általa hozzáférhető adatai alapján nem talál a gyermek számára örökbefogadó szülőt, haladéktalanul megkeresi az országos örökbefogadást elősegítő szervet.

(2a)[4] Az apaság, illetve az anyaság megállapítása iránti perben eljáró bíró közvetlen megkeresésére az országos örökbefogadást elősegítő szerv adatot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy az örökbefogadási alrendszerben kezelt adatok alapján a gyermek örökbefogadható-e, illetve folyamatban van-e a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránti eljárás.

(3)[5] Az örökbefogadási alrendszer adatairól írásbeli kérelemre az kaphat felvilágosítást, aki az adat megismerésére és kezelésére törvényi rendelkezés alapján jogosult.

(4)[6] Az örökbefogadási alrendszerből való adatszolgáltatás során csak az adatkérés céljának megvalósulásához elengedhetetlenül szükséges adat bocsátható a felvilágosítást kérő rendelkezésére.

(5) A nyilvántartásban kezelt adatok statisztikai, valamint tudományos kutatási célra -személyazonosításra alkalmatlan módon - átadhatók és felhasználhatók.

(5a)[7] A nyilvántartásban kezelt adatokat a Központi Statisztikai Hivatal részére - a Stt. 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben - statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adni és azok a Központi Statisztikai Hivatal által statisztikai célra felhasználhatók. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletszabályait a Stt. 28. §-ában meghatározott együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

(6)[8] Az örökbefogadási alrendszerből történő adatszolgáltatás térítésmentes.

142. § (1)[9] Ha törvény másképp nem rendelkezik, a 138. §, a 139. § (1) bekezdése, a 140. § és a 141. § szerint vezetett nyilvántartásból - a jogosultság megszűnésétől, illetve a gyermek nagykorúságától számított 25 év elteltével - törölni kell az adott személyre vonatkozó adatokat.

(2)[10] Az adatkezelésre és a nyilvántartások vezetésére vonatkozó rendelkezések az irányadóak a személyes gondoskodás megszervezésének a nem állami szerv által az önkormányzattól történő átvállalása, illetve a törvény által nem szabályozott, az önkormányzat képviselő-testülete vagy a gyámhatóság feladat- és hatáskörébe tartozó ellátásokról vezetett nyilvántartás esetén is.

(3)[11] Az adatkezelésre törvényben feljogosított szerveken kívül a 137. § (2) bekezdése, a 138. §, a 139. §, a 140. § (1) és (2) bekezdése, a 141. § és a 141/E-141/F. § szerinti nyilvántartások adatainak megismerésére jogosult

---

1 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) m).
2 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 47. §. Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) k).
3 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) n).
4 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 30. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
5 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) f).
6 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) j).
7 Beiktatta: 2017. évi XLIV. törvény 11. § (3). Hatályos: 2017. VI. 2-től.
8 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) j).
9 Módosította: 2011. évi CVI. törvény 56. § (3) d).
10 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (6) 39., 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 35.
11 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 60. §. Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § o).

a) a rá vonatkozó adatok tekintetében az érintett személy és törvényes képviselője,
b) - az adatok megismeréséhez fűződő jogos érdek igazolásával - az egymásra vonatkozó adatok tekintetében a gyermek és a szülő,
c) - az adatok megismeréséhez fűződő jogos érdek igazolásával - a szülőre vonatkozó adatok tekintetében a másik szülő.
(4)[1] A 135. § (3) bekezdés *b)* és *c)* pontja, a 137. § (3a) bekezdése, a 139. § (2) bekezdése és a 141/A. § szerinti nyilvántartási és egyéb rendszerekhez, valamint a szolgáltatói nyilvántartás informatikai rendszeréhez kapcsolódó elektronikus adatfeldolgozást a Kormány által kijelölt szerv végzi.

XXII. Fejezet

A gyermekek védelmének főbb finanszírozási szabályai

Általános szabályok[2]

143. § (1) A gyermekvédelmi rendszer működéséhez szükséges pénzügyi fedezetet a központi költségvetés és az önkormányzat hozzájárulása biztosítja, amit az igénylő által fizetendő térítési és gondozási díj egészít ki.
(2) Az állam hozzájárul az önkormányzat által megállapított és folyósított pénzbeli és természetbeni ellátások kiadásaihoz, valamint a helyi önkormányzat által fenntartott, a személyes gondoskodás keretébe tartozó ellátási formák működési és fejlesztési költségeihez.
(3) Az állam a helyi önkormányzatok feladatainak ellátásához
a)[3] az állandó lakos után járó differenciált szociális és gyermekjóléti központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatással,
b)[4] a fenntartott intézményben ellátott gyermekek után járó központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatással,
c)[5]
d) kötött felhasználású támogatásokkal
járul hozzá.
(4)[6] A (3) bekezdés *a)* pontja szerinti támogatás összege a települési önkormányzat területén élő lakosság szociális helyzete, valamint az állandó lakosú gyermek száma szerint eltérő. A differenciálás alapjául szolgáló mutatókat évente a költségvetési törvény rögzíti.
(5)[7] A központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatással történő támogatás szakmai céloknak megfelelő módját és mértékét a költségvetési törvény határozza meg.
(6)[8] A kincstár közreműködik a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programból származó támogatások célzott és ellenőrzött kihelyezésében.
144. § (1)[9] A gyermektartásdíj megelőlegezésének, valamint az otthonteremtési támogatásnak a teljes fedezetét a központi költségvetés előleg nyújtásával biztosítja.

1 Beiktatta: 2016. évi CIV. törvény 36. § (4). Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 61. § (2) o).
2 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 48. §. Hatályos: 2013. XII. 8-tól.
3 Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 4. § (1) b).
4 Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 4. § (1) c).
5 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CCVIII. törvény 5. §. Hatálytalan: 2013. I. 1-től.
6 Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 4. § (1) d).
7 Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 4. § (1) c).
8 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 55. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
9 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 97. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

(2) Szakmai programok meghirdetésével kell elősegíteni a helyi önkormányzat részére meghatározott ellátási formák létrehozásának, valamint olyan mértékű fejlesztésének és korszerűsítésének támogatását, amely lehetővé teszi az önkormányzat az e törvényben előírt kötelezettségének teljesítését.

145. § (1)[1] A központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásra jogosult a szolgáltatói nyilvántartásba végleges döntéssel bejegyzett szolgáltató, intézmény vagy hálózat útján gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet folytató, közfeladatot ellátó egyházi fenntartó és - a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott - nem állami fenntartó.

(2)[2] Az állami fenntartó, az egyházi fenntartó és a nem állami fenntartó központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásra való jogosultságának feltétele a

a) személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást nyújtó új szolgáltatónak, intézménynek, hálózatnak,

b)[3] gyermekek napközbeni ellátása és - az 51. § (4)-(9) bekezdés szerinti ellátás kivételével - a gyermekek átmeneti gondozása esetében az új férőhelyeknek

a gyermekjóléti szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő, külön jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe történő befogadása (a továbbiakban: befogadás), a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás, valamint a 145/C. §-ban foglaltak kivételével.[4]

(2a)[5] A (2) bekezdés alkalmazásában új szolgáltatónak, intézménynek, hálózatnak, illetve férőhelyszámnak az minősül, amelyre a fenntartó a kérelem benyújtásakor nem rendelkezik befogadással.

(2b)[6] A központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás befogadás nélkül is jár, ha

a) a változás a szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatok módosítását nem teszi szükségessé, vagy

b)[7]

c)[8] a szolgáltatás, intézmény, hálózat, férőhelyszám az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 14. § (3) bekezdése szerinti fejezetből finanszírozott.

(2c)[9] A rendelkezésre álló kapacitástól függetlenül be kell fogadni

a)[10] a bölcsődei ellátásra a megszervezésére köteles települési önkormányzattal kötött ellátási szerződéssel rendelkező nem állami, egyházi fenntartót,

b)[11] azt a szolgáltatást, intézményt, hálózatot, férőhelyszámot, amelynek létrehozására vagy kapacitásbővítéssel járó fejlesztésére a fenntartó, a szolgáltató vagy az intézmény pályázati úton elnyert európai uniós támogatásban, a Svájci Alap, az EGT Alap, a Norvég Alap támogatásában, vagy költségvetési támogatásban részesül,

c)[12] azt a szolgáltatói nyilvántartásba a kérelem benyújtását megelőzően is bejegyzett szolgáltatást, intézményt, hálózatot, férőhelyszámot, amely esetében a szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatok módosítását kizárólag költségvetési többletkiadást nem eredményező

ca) szétválás vagy egyesítés,

cb) szolgáltatásiforma-váltás,

---

1 Megállapította: 2013. évi CLXVIII. törvény 11. §. Módosította: 2017. évi CLIX. törvény 83. §.
2 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 153. §. Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 4. § (1) f), 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § k), 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (1) b), 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 20.
3 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 21. § (1). Hatályos: 2012. VII. 26-tól.
4 Módosította: 2014. évi CI. törvény 53. § h).
5 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 48. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.
6 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 48. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi LXVI. törvény 33. § 1. Hatálytalan: 2020. I. 1-től.
8 Beiktatta: 2017. évi XCV. törvény 22. § (1). Hatályos: 2017. VII. 12-től.
9 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 48. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.
10 Megállapította: 2017. évi XCV. törvény 22. § (2). Hatályos: 2017. VII. 12-től.
11 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) m).
12 Módosította: 2017. évi L. törvény 124. § g).

cc) a fenntartó intézményei, telephelyei közötti, illetve újonnan létesített telephelyére történő férőhelyszám-átcsoportosítás, vagy

cd) fenntartók közötti férőhelyszám-átadás,

ce)[1] fenntartóváltás

teszi szükségessé.

(2d)[2] A (2c) bekezdés szerinti feltételek fennállását a miniszter vizsgálja. Ha a (2c) bekezdés szerinti feltételek nem állnak fenn, a miniszter a befogadásról az általa meghatározott és közleményben közzétett kapacitások alapján dönt.

(2e)[3] A (2c) bekezdés *c)* pontja szerinti esetben szétváláson, egyesítésen, átcsoportosításon, illetve átadáson az egyik intézményben, telephelyen történő férőhelyszám-csökkenéssel egyidejű, másik intézményben, telephelyen, újonnan létesített intézményben, telephelyen történő azonos mértékű férőhelyszám-növelést kell érteni.

(2f)[4] A miniszter az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével indokolt esetben dönthet a szolgáltató, intézmény, hálózat, férőhelyszám befogadásának szükségességéről a (2c) és a (2d) bekezdésben foglaltakra tekintet nélkül, a költségvetési források, a területi lefedettség, a szükségletek és a szolgáltatói nyilvántartásból törölt kapacitások figyelembevételével. Indokolt eset különösen a megszűnt intézmény ellátottairól való gondoskodás, a területileg hiányzó szolgáltatás pótlása, valamint a máshol nem ellátható személyek ellátásának biztosítása. A miniszter döntését - az államháztartásért felelős miniszter 30 napon belül közölt álláspontja alapján - 60 napon belül hozza meg.

(2g)[5] A gyermekek átmeneti otthonára és a családok átmeneti otthonára a (2a)-(2f) bekezdés szabályai helyett az Szt. 58/A. § (2a)-(2f) bekezdését kell alkalmazni, azzal, hogy a családok átmeneti otthona keretében létrehozott külső férőhelyek esetében a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás befogadás nélkül is jár.

(3)[6] A központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásban részesülő egyházi fenntartású vagy nem állami fenntartású gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény, hálózat - a munkakörüket sajátos egyházi szolgálati viszonyban ellátó személyeket kivéve -

a) a munkavállalók számára legalább a Kjt. 55-80. §-ában és a Kjt.-nek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló kormányrendeletben megállapított, a munkaidőre, pihenőidőre, előmeneteli és illetményrendszerre vonatkozó feltételeket,

b) az *a)* pontban foglaltaktól eltérően a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott munkavállalók számára legalább

ba) az Nktv. és a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a Kjt.-nek a köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló kormányrendelet szerint - az e törvény hatálya alá tartozó intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak tekintetében - alkalmazandó rendelkezésekben meghatározott feltételeket, továbbá

bb) e törvényben, valamint a Kjt.-nek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló kormányrendeletben a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személyek tekintetében meghatározott feltételeket

köteles biztosítani.

---

1 Beiktatta: 2019. évi LXVI. törvény 28. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.
2 Megállapította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (5). Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 48. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.
4 Megállapította: 2017. évi XCV. törvény 22. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.
5 Megállapította: 2017. évi XCV. törvény 22. § (4). Hatályos: 2017. VII. 12-től.
6 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 32. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

(3a)[1] A központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásban részesülő egyházi fenntartású vagy nem állami fenntartású gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény, hálózat a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások szakmai feladatai és működési feltételei körében jogszabállyal meghatározott szakmai létszámfeltételeket - az ott meghatározott kivételekkel - csak az Mt. szerinti foglalkoztatási jogviszonyban álló személyek alkalmazásával teljesítheti, ide nem értve a munkakörüket sajátos egyházi szolgálati viszonyban ellátó személyeket.

(4)[2] Az egyházi fenntartónak és a nem állami fenntartónak az általa fenntartott gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény működéséhez biztosított központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás - kivéve a kiegészítő támogatást - teljes összegét át kell adnia azon intézmény részére, amelyre tekintettel a támogatás megállapítására sor került.

(5)[3] A kincstár az egyházi fenntartók és a nem állami fenntartók - a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított - támogatás iránti kérelméről első fokon

a) tárgyév január 16-áig határoz, ha a fenntartó a kérelmet a tárgyévet megelőzően, a kormányrendeletben meghatározott határidőben nyújtotta be,

b)[4] a kérelem megérkezését követő naptól számított huszonöt napon belül határoz, ha a fenntartó a kérelmet a tárgyévben, a kormányrendeletben meghatározott határidőben nyújtotta be,

c) a kérelem megérkezését követő naptól számított hatvan napon belül határoz, ha a fenntartó az igénylési határidőt elmulasztja,

d)[5] a kérelem módosítását követő naptól számított harminc napon belül határoz, ha a fenntartó a tárgyévet megelőzően, a kormányrendeletben meghatározott határidőben benyújtott kérelmet tárgyév január 6-át követően módosítja.

(6)[6] Ha kormányrendelet rövidebb ügyintézési határidőt nem állapít meg, a kincstár az egyházi fenntartók és a nem állami fenntartók - a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított - támogatásról benyújtott elszámolásának elfogadásáról, az elszámolás keretében érvényesített többlettámogatási igényről, valamint az elszámolás alapján a támogatás visszavonásáról, a visszafizetésről és a kamatfizetésről első fokon a tárgyévet követő év március 31-éig határoz.

---

1 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 58. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2006. évi CXVII. törvény 32. §. Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 4. § (1) i), 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § m).
3 Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 42. § (9). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
4 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 28.
5 Beiktatta: 2017. évi L. törvény 122. § (17). Hatályos: 2018. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 42. § (9). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(7)[1] A kincstárnak az egyházi fenntartók és a nem állami fenntartók - a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított - támogatásának ellenőrzését a szolgáltatónál, intézménynél, hálózatnál (székhelynél, telephelynél), illetve a fenntartónál lefolytató területi szerve (a továbbiakban: ellenőrző igazgatóság) az ellenőrzésről a jegyzőkönyvet a fenntartóhoz tartozó, általa ellenőrzött valamennyi szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely), illetve a fenntartó ellenőrzésének lezárását követő húsz napon belül küldi meg a fenntartónak, amely az abban foglaltakra a kézhezvételtől számított húsz napon belül tehet észrevételeket. Ha az ellenőrző igazgatóság a fenntartó észrevételeivel egyetért, a jegyzőkönyvet tíz napon belül módosítja, és megküldi a fenntartó részére. Az ellenőrző igazgatóság a végleges jegyzőkönyvet a fenntartó észrevételeivel és - el nem fogadott észrevételek esetén - az elutasítás indokaival együtt öt napon belül megküldi a kincstárnak az egyházi fenntartók és a nem állami fenntartók - a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított - támogatásának ellenőrzését elrendelő területi szerve részére (a továbbiakban: ellenőrzést elrendelő igazgatóság). Az ellenőrzést elrendelő igazgatóság az ellenőrzés során megállapított többlettámogatásról, visszafizetésről és kamatfizetésről első fokon - a végleges ellenőrzési jegyzőkönyvek elkészítését, illetve, ha más ellenőrző igazgatóság bevonására is sor került, valamennyi végleges jegyzőkönyvnek az ellenőrzést elrendelő igazgatósághoz történő beérkezését követő - hatvan napon belül határoz.

(8)[2] Az egyházi fenntartók és a nem állami fenntartók - a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított - támogatásával kapcsolatos ügyekben az ügyfél nyilatkozatával a hiányzó bizonyíték nem pótolható és az ellenőrzés a fenntartó kérelmére nem indítható meg.

(9)[3] Az egyházi fenntartók és a nem állami fenntartók - a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított - támogatásával kapcsolatos határozat ellen fellebbezésnek van helye.

(10)[4] A kincstár az egyházi fenntartók és a nem állami fenntartók - a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított - támogatásának elszámolásával és ellenőrzésével kapcsolatos eljárását felfüggesztheti, ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben

a)[5] a kincstár más - az egyházi fenntartónak, nem állami fenntartónak a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásával kapcsolatos - eljárása vagy azzal kapcsolatos közigazgatási per,

b)[6] a működést engedélyező szerv eljárása vagy azzal kapcsolatos közigazgatási per, vagy

c) a fenntartó tevékenységével vagy a szolgáltató, intézmény, hálózat működésével összefüggő büntetőeljárás

van folyamatban. A kincstár az eljárását legfeljebb az *a)-c)* pont szerinti eljárás befejezéséig - ideértve a másodfokú eljárást, a közigazgatási pert, a Kúria felülvizsgálati eljárását és a megismételt eljárást is - függesztheti fel.[7]

145/A. §[8] (1)[9] Ha a települési önkormányzat vagy a társulás - a gyermekek napközbeni ellátása kivételével - a fenntartásában működő szolgáltatót, intézményt egyházi fenntartó fenntartásába adja át, az egyházi kiegészítő támogatást a települési önkormányzat, illetve a társulás köteles a központi költségvetésnek öt éven keresztül folyamatosan, a nettó finanszírozás keretében megtéríteni.

---

1 Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 42. § (9). Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 29.
2 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (18). Módosította: 2020. évi XXX. törvény 9. § b).
3 Megállapította: 2019. évi CXXVII. törvény 22. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2016. évi LXVII. törvény 54. § (2). Hatályos: 2016. VI. 18-tól.
5 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 30.
6 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 30.
7 Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 31.
8 Megállapította: 2009. évi CIX. törvény 15. § (11). Hatályos: 2010. I. 1-től. Lásd: 2009. évi CIX. törvény 55. § (18).
9 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) o), 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § n), 2019. évi LXVI. törvény 32. § 6.

(2)[1] Ha a települési önkormányzat vagy a társulás - a gyermekek napközbeni ellátása kivételével - a fenntartásában működő szolgáltató, intézmény megszűnésétől számított tizenkét hónapon belül egyházi fenntartó új szolgáltatót, intézményt hoz létre, a megszűnt intézményben is végzett gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység után kifizetett egyházi kiegészítő támogatást a települési önkormányzat, illetve a társulás köteles a központi költségvetésnek öt éven keresztül folyamatosan, a nettó finanszírozás keretében megtéríteni, feltéve, hogy

a) a megszűnt és a létrehozott szolgáltatónál, intézményben ellátott gyermekeknek legalább ötven százaléka azonos, valamint

b) a megszűnt és a létrehozott intézmény - részben vagy egészben - ugyanabban az ingatlanban működik.

(3)[2] A megtérítendő összeg megállapítása során nem vehető figyelembe a korábbi fenntartónak a szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatai között nem szereplő szolgáltató tevékenység - ide nem értve azt az esetet, ha az új szolgáltató tevékenységet a korábbi férőhelyek átminősítésével hozták létre - és férőhelyszám.

(4) Az egyházi kiegészítő támogatás megtérítéséről a kincstár külön kormányrendeletben meghatározott eljárás szerint határozatban dönt.

(5)[3]

145/B. §[4] (1) Ha a gyermekvédelmi szakellátás nyújtására egyházi, nem állami fenntartóval kötött ellátási szerződést megszüntetik és a gyermekvédelmi szakellátást a továbbiakban állami fenntartó biztosítja, az egyházi, nem állami fenntartóval munkaviszonyban álló személyek jogviszonya a gyermekvédelmi szakellátási feladat átvételének időpontjában e törvény erejénél fogva közalkalmazotti jogviszonnyá alakul át (a továbbiakban: jogállásváltozás).

(2) Az átadó és az átvevő munkáltató legkésőbb a gyermekvédelmi szakellátási feladat átvételét megelőző 15 nappal korábban írásban tájékoztatja a munkavállalót

a) az átvétel tényéről, időpontjáról és annak a munkavállalókat érintő jogi, gazdasági és szociális következményeiről,

b) a közalkalmazotti jogviszonyban történő továbbfoglalkoztatásáról,

c) a közalkalmazotti kinevezése tartalmi elemeiről,

d) azokról a kötelezettségekről, amelyeknek a munkavállaló a közalkalmazotti jogviszony létesítését követően az előmenetele és a jogviszonya fenntartása érdekében köteles eleget tenni.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően nem alakul át a munkaviszony, ha az átvevő munkáltató a Kjt. rendelkezései alapján nem létesíthet közalkalmazotti jogviszonyt az átadással érintett munkavállalóval. Ebben az esetben a munkaviszony e törvény erejénél fogva a gyermekvédelmi szakellátási feladat átvételének időpontját követő harmincadik napon megszűnik.

(4) A (3) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni, ha a munkavállalóval szemben a Kjt. alapján összeférhetetlenség áll fenn, kivéve, ha az összeférhetetlenséget kiváltó ok megszüntethető, és ennek érdekében a munkavállaló legfeljebb az (5) bekezdésben foglalt időpontig intézkedik és ezt igazolja.

(5) A jogállásváltozás időpontját követő tizenöt napon belül a munkavállalót a jogállásváltozás időpontjával a Kjt. szerint be kell sorolni, illetményét meg kell állapítani és számára a kinevezési okmányt át kell adni. A közalkalmazotti kinevezés alapján megállapított illetmény és illetménypótlékok együttes összege nem lehet alacsonyabb mértékű, mint az átadást közvetlenül megelőző személyi alapbér összege.

---

1 Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) o), 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § n), 2019. évi LXVI. törvény 32. § 7.

2 Módosította: 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § l).

3 Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CXCI. törvény 159. § g). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 49. §. Hatályos: 2013. XII. 8-tól.

(6) A munkavállaló a kinevezési okmány átvételét követő tizenöt napon belül aláírja a kinevezési okmányt vagy nyilatkozik arról, hogy továbbfoglalkoztatásához nem járul hozzá. Ha a munkavállaló a továbbfoglalkoztatásához nem járul hozzá, munkaviszonya jogállásváltozás nélkül a gyermekvédelmi szakellátási feladat átvételének időpontját követő harmincadik napon megszűnik. E rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a munkavállaló a kinevezési okmány átvételét követő tizenöt napon belül nem tesz nyilatkozatot vagy nem írja alá a kinevezési okmányt.

(7) Határozatlan időtartamú munkaviszony esetén az átvevő munkáltatónál határozatlan időtartamú közalkalmazotti jogviszonyt kell létesíteni. Teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetén az átvevő munkáltatónál teljes munkaidős jogviszonyt kell létesíteni. Részmunkaidőben történő foglalkoztatás esetén a munkaviszony részmunkaidős közalkalmazotti jogviszonnyá alakul át. Az átvevő munkáltatónál létesítendő közalkalmazotti jogviszony tekintetében próbaidő nem köthető ki.

(8) Az átvett munkavállaló munkaköre és munkavégzésének helye - az átvevő munkáltató és az átvett munkavállaló eltérő megállapodása hiányában - változatlan marad.

(9) A munkaviszonyban álló vezető jogviszonyának átalakulását követően a Kjt. figyelembevételével kell a vezetői munkakör szintjét és megnevezését megállapítani.

(10) Az átvevő munkáltatóval létesített közalkalmazotti jogviszonyra a Kjt. rendelkezéseit kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a munkavállalónak az átadó munkáltatónál eltöltött munkaviszonyát úgy kell tekinteni, mintha azt az átvevő munkáltatónál töltötte volna el.

(11) Ha a kinevezéssel létesített közalkalmazotti jogviszony megszűnése vagy megszüntetése esetén a munkavállalót felmentési idő, valamint végkielégítés illeti meg, annak mértékét az átadó és az átvevő munkáltatónál jogviszonyban töltött idő együttes tartamának figyelembevételével, a Kjt. rendelkezései alapján kell megállapítani.

(12) Ha a munkavállaló további foglalkoztatása - a Kjt. vonatkozó szabályaival összhangban - munkaviszonyban történik, abban az esetben az (1) bekezdéstől eltérően a munkaviszony nem alakul át. A munkavállaló részére a munkaszerződést a gyermekvédelmi szakellátási feladat átvételének időpontját követő tizenöt napon belül kell átadni.

(13) A (12) bekezdés szerinti esetben a munkavállaló a munkaszerződés kézhezvételét követő tizenöt napon belül nyilatkozhat arról, hogy továbbfoglalkoztatásához nem járul hozzá, ebben az esetben a munkaviszony a gyermekvédelmi szakellátási feladat átvételének időpontját követő harmincadik napon szűnik meg.

(14) Az átadó munkáltató kizárólag a (3), (4), (6) és (13) bekezdés esetén köteles a megszűnés napjával a munkavállaló számára az Mt. 77. § (1) bekezdés *c)* pontja szerinti végkielégítést és az Mt. 63. § (2) bekezdés szerinti távolléti díjat megfizetni.

(15) Az (1)-(14) bekezdést nem kell alkalmazni, ha a (2) bekezdésben meghatározott időpont előtt

a) tett munkáltatói vagy munkavállalói egyoldalú jognyilatkozat, vagy

b) megkötött megállapodás

alapján a munkaviszony ezen időpontot követően megszűnik. Az *a)* és *b)* pont szerinti, a gyermekvédelmi szakellátási feladat átvételének időpontja előtti jognyilatkozattal vagy megállapodással kapcsolatban a munkavállaló által kezdeményezett munkaügyi jogvita esetén a gyermekvédelmi szakellátási feladat átvételének időpontját követően az átadó helyébe az átvevő munkáltató lép és ezen időpont után a keresetlevelet az átvevő munkáltató ellen kell előterjeszteni.

145/C. §[1] (1)[2] A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai, a krízisközpontok, a félutas házak és a titkos menedékházak működtetését az állam - kormányrendeletben meghatározott eljárási rend szerint kiválasztott - fenntartókkal kötött finanszírozási szerződések útján támogatja. A finanszírozási szerződés legfeljebb három évre köthető meg. A fenntartóval a finanszírozási szerződést a szociálpolitikai feladatok ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv köti meg.[3]

(2) Az éves támogatási összeget a költségvetési törvény állapítja meg.

(3) A szociálpolitikai feladatok ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a finanszírozási szerződés megkötése, az elszámolás vizsgálata és az ellenőrzés lefolytatása céljából[4]

a) betekinthet a 139. § (1) és (2) bekezdése szerinti nyilvántartásokba, megismerheti és kezelheti a nyilvántartásokban szereplő adatokat,

b) megismerheti és kezelheti a szolgáltatói nyilvántartás nem nyilvános adatait,

c) megismerheti és kezelheti az ellátottnak, törvényes képviselőjének és a térítési díjat megfizető személynek, valamint a fenntartó és a szolgáltató, intézmény alkalmazottjának a fenntartó és a szolgáltató, intézmény által kezelt személyes adatait, és

d) betekinthet az intézményi jogviszony keletkezésével, fennállásával és megszűnésével összefüggő iratokba, kérheti azok bemutatását, és azokról másolatot készíthet.

Térítési díj

146. §[5] (1)[6] Ha e törvény másként nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért és gyermekek átmeneti gondozásáért, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátás keretében biztosított utógondozói ellátásért, valamint a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni.

(2) Az e törvényben meghatározottak szerint a térítési díjat

a) az ellátást igénybe vevő nagykorú jogosult,

b) az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő,

c) az ellátást igénybe vevő gondnokolt esetében a törvényes képviselő

(az *a)-c)* pont alattiak a továbbiakban együtt: kötelezett) az intézménynek fizeti meg.

147. §[7] (1)[8] A fenntartó jogszabályban meghatározottak szerint megállapítja a 146. § (1) bekezdése szerinti ellátások intézményi térítési díját, amely - a gyermekétkeztetés kivételével - a szolgáltatási önköltség és a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás különbözete.

(2)[9] A bölcsőde, mini bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a 151. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

(3) A szolgáltatási önköltséget a tárgyévre tervezett adatok alapján a tárgyév április elsejéig kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszaki folyamatok indokolják.

(4) A fenntartó az intézményi térítési díjat az (1) bekezdés szerint kiszámított és külön jogszabály szerint dokumentált térítési díjnál alacsonyabb összegben is meghatározhatja.

---

1 Megállapította: 2016. évi CIV. törvény 36. § (6). Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Módosította: 2018. évi XL. törvény 18. § 4., 2020. évi CXLVII. törvény 35. § m).
3 Lásd: 610/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet 3. § b).
4 Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § n).
5 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 155. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
6 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) p).
7 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 155. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
8 Megállapította: 2016. évi LXVII. törvény 55. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
9 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) j).

(5)[1] A költségvetési támogatásban részesülő munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde fenntartója által meghatározható intézményi térítési díj éves összege nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összege 300%-ának a tizenkétszeresét.

(6)[2] Az (5) bekezdésben foglaltakat a költségvetési támogatásban részesülő munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde - nonprofit gazdasági társaság kivételével - gazdasági társasági formában működő vagy egyéni vállalkozó fenntartójára nem kell alkalmazni.

148. §[3] (1) A kötelezett által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető, a szolgáltatást vezető vagy a működtető (a továbbiakban együtt: intézményvezető) konkrét összegben állapítja meg.

(2)[4] A bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetében az intézményvezető a 151. § (4) bekezdés alapján megállapítja a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre vonatkozó személyi térítési díjat, valamint emellett - a fenntartó döntésétől függően - a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapíthat személyi térítési díjat.

(3)[5] Az intézményvezető a kötelezettet írásban tájékoztatja a személyi térítési díj összegéről

a) a gyermekek napközbeni ellátása esetén a megállapodás megkötésekor,

b) a gyermekek átmeneti gondozása és utógondozói ellátás esetén legkésőbb az ellátás igénybevételétől számított harminc napon belül.

(4)[6] A személyi térítési díj - a gyermekétkeztetés kivételével - nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét.

(5)[7] A személyi térítési díj összege önkormányzati intézmény esetén a fenntartó rendeletében, más fenntartó esetén a fenntartó képviseletére jogosult testület, személy írásbeli döntésében foglaltak szerint csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi viszonyai ezt indokolttá teszik.

(6) Ha a kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a (3) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

(7)[8] Ha a kötelezett a személyi térítési díj egyházi fenntartó vagy nem állami fenntartó által megállapított összegét vitatja, a bíróságtól kérheti a személyi térítési díj megállapítását. A bíróság jogerős határozatáig a korábban megállapított személyi térítési díjat kell megfizetni.

(8) A személyi térítési díj összege évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve, ha a kötelezett jövedelme olyan mértékben csökken, hogy az e törvényben szabályozott díjfizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni. A kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra vonatkozóan az új térítési díj megfizetésére.

(9) A térítési díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg.

(10)[9] A kötelezett írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben nem kell a 150. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalást a kötelezett nem tenné meg.

---

1 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 31. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 31. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.
3 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 155. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
4 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) n).
5 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 71. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.
6 Megállapította: 2016. évi LXVII. törvény 56. §. Hatályos: 2016. VI. 18-tól.
7 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 22. § (1). Hatályos: 2012. VII. 26-tól.
8 Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § o).
9 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2012. VII. 26-tól.

(10a)[1] A kötelezett írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díj és a számára megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését. Ebben az esetben nem kell a 150. § (3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalást a kötelezett nem tenné meg.

(10b)[2] Bölcsődei ellátás biztosítása esetén a térítési díj fizetésére köteles szülő, más törvényes képviselő a Tbj. 4. § 4. pont 4.1. és 4.2. alpontja szerinti foglalkoztatója részben vagy egészben átvállalhatja a térítési díj megfizetését.

(11)[3] A központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásban nem részesülő fenntartó esetén a 147. §-t, a 148. § (4) bekezdését és a 150. §-t nem kell alkalmazni.

149. §[4] Térítésmentesen kell biztosítani a gyermekek esélynövelő szolgáltatásait, a gyermekjóléti szolgálat és a gyermekjóléti központ e törvényben meghatározott szolgáltatásait, amely esetekben intézményi térítési díjat sem kell megállapítani.

150. §[5] (1) A személyi térítési díj megállapításánál

a) utógondozói ellátás esetében az igénybe vevő fiatal felnőtt rendszeres havi jövedelmét,

b) a gyermekek napközbeni ellátása és a gyermekek átmeneti gondozása esetében a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet

kell figyelembe venni.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott egy főre jutó jövedelem megállapításánál a 19. § (4) bekezdés *a)-e)* pontjában felsorolt személyek jövedelmét kell figyelembe venni.

(3) A személyi térítési díj összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg az (1) bekezdésben meghatározott jövedelem

a)[6] 50%-át munkahelyi bölcsődében és családi bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén,

b)[7] - bölcsődében és mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén, ha a fenntartó a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés mellett a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapít személyi térítési díjat, és a gyermek

ba) nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben -, 25%-át,

bb) ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesül -, 20%-át,

c)[8] 20%-át az *a)* és *b)* pont, valamint a 21. § alá nem tartozó egyéb gyermekek napközbeni ellátása esetén,

d) 50%-át átmeneti gondozás esetén,

e) 30%-át a fiatal felnőtt utógondozói ellátása esetén.

(4) A családok átmeneti otthona esetében a szolgáltatást a gyermekkel együtt igénybe vevő szülő és nagykorú testvér számára is személyi térítési díjat kell megállapítani a (3) bekezdés *d)* pontjának figyelembevételével.

(4a)[9] A családok átmeneti otthona külső férőhelye esetén

a) ha szociális munkát is nyújtanak a család számára, a személyi térítési díj összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg az (1) bekezdésben meghatározott jövedelem 40%-át,

b) az *a)* ponton kívüli esetben lakhatási költséget kell meghatározni személyi térítési díjként.

---

1 Beiktatta: 2012. évi CXVIII. törvény 22. § (3). Hatályos: 2012. VII. 26-tól.
2 Beiktatta: 2016. évi CLXVII. törvény 6. §. Módosította: 2019. évi CXXII. törvény 125. § b).
3 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 22. § (4). Hatályos: 2012. VII. 26-tól. Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 4. § (1) k).
4 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 44. §. Módosította: 2018. évi XL. törvény 18. § 5.
5 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 155. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
6 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 33. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
7 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 33. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
8 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 23. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 22.
9 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 45. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

(5) Ingyenes ellátásban kell részesíteni a jogosultat, ha a térítési díj fizetésére kötelezett jövedelemmel nem rendelkezik.

(6)[1] Bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,

b) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,

c) a három- vagy többgyermekes család gyermekének,

d)[2] az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek,

e)[3] a védelembe vett gyermek

gondozását térítésmentesen kell biztosítani. Ezekben az esetekben személyi térítési díj - a 21/B. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével - csak az étkezésért kérhető. A *c)* pont szerinti gyermekszámot a 21/B. § (3) bekezdésében foglaltak szerint kell meghatározni.

151. §[4] (1)-(2e)[5]

(2f)[6] Ha a 21/A. § (1), (4) és (6) bekezdése szerinti gyermekétkeztetést a települési önkormányzat biztosítja, úgy az intézményi térítési díjat a települési önkormányzat állapítja meg.

(3) A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege.

(3a)[7] Ha a fenntartó vagy a települési önkormányzat a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja, az intézményi térítési díj megállapítása érdekében az étkeztetést biztosító szolgáltató köteles elkülönítetten kimutatni a gyermekétkeztetéssel összefüggésben felmerülő nyersanyagköltséget.

(4)[8] A gyermekétkeztetés személyi térítési díját az intézményvezető a (3) bekezdés szerinti napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának, valamint az 21/B. §-ban megjelölt normatív kedvezményeknek a figyelembevételével állapítja meg. Ha a fenntartó kizárólag a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre állapít meg személyi térítési díjat, a személyi térítési díj meghatározásánál a 150. § (1)-(3) bekezdését nem kell alkalmazni.

(4a)[9] Ha az étkeztetési feladatot települési önkormányzat látja el, a (4) bekezdés alkalmazásában intézményvezető alatt a települési önkormányzat azon intézményének vezetőjét kell érteni, amely a gyermekétkeztetést biztosítja. Ha a kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a személyi térítési díj összegéről történő értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a települési önkormányzathoz fordulhat. Ha a települési önkormányzat intézmény közreműködése nélkül biztosítja a gyermekétkeztetést, a személyi térítési díj megállapítására, annak vitatására, csökkentésére és elengedésére vonatkozó szabályokat rendeletében állapítja meg.

(5)-(8)[10]

---

1 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 23., (2) o).
2 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 56. § (1) e).
3 Beiktatta: 2016. évi CLXVII. törvény 7. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 155. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CCXXIII. törvény 37. § (2). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 50. § (2). Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 24.
7 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 49. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.
8 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 24. § (2). Módosította: 2015. évi LXIII. törvény 2. § (2) b), 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 25., (2) p).
9 Beiktatta: 2014. évi CI. törvény 49. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.
10 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CCXXIII. törvény 37. § (2). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

(9)[1] A gyermek lakóhelye szerint illetékes önkormányzat, illetve - ha a gyermek nem állami fenntartású nevelési-oktatási intézményben részesül étkezésben - a nevelési-oktatási intézmény vezetője - a nem állami fenntartó által megállapított szabályok keretei között - a gyermek egyéni rászorultsága alapján 21/B. §-ban foglaltakon kívül, illetve a 21/C. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti gyermekek számára további étkeztetési kedvezményt állapíthat meg.

(10)-(11)[2]

(12)[3] Gyermekétkeztetés esetén a 146. §-t, a 147. § (4) bekezdését, a 148. § (1), (4), (5), (8) és (9) bekezdését alkalmazni kell.

Gondozási díj

152. § (1)[4] A gondozási díj megállapításánál a Ptk.-nak a gyermek tartására vonatkozó szabályait - az e törvényben foglalt eltérésekkel - kell alkalmazni.

(2)[5] Ha törvény másként nem rendelkezik, a nevelésbe vett gyermek és a 93. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gondozási költségeihez az járul hozzá, aki a Ptk. családjogra irányadó szabályai értelmében a gyermek tartására köteles.

(3)[6] A gondozási díjfizetési kötelezettség a gyermek nevelésbe vételével kezdődik. Ha a gyermek ezt megelőzően kerül gondozásba, a gyámhatóság a fizetési kötelezettséget a gondozás kezdetétől - legfeljebb azonban hat hónapra visszamenőleg - állapíthatja meg.

(4)[7] A tartásra egysorban köteles szülőket a gyámhatóság külön-külön kötelezi a gondozási díj megfizetésére.

(5)[8] A határozat azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

153. § (1) A gondozási díj összegének meghatározásánál a fizetésre köteles személy szociális körülményeit is figyelembe kell venni.

(2) Ha a gondozási díj fizetésére köteles személy rendszeres jövedelme nem állapítható meg, a gondozási díjat az öregségi nyugdíj legkisebb összegének alapján kell meghatározni.

154. § (1) Nem állapítható meg gondozási díj, ha

a)[9] a szülő gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához járult hozzá, illetve a hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek esetében a szülői nyilatkozatot a gyámhatóság jóváhagyta,

b)[10] a szülő a nevelőszülőnél vagy a gyermekotthonban a gyermekéről személyesen gondoskodik,

c)[11] a kötelezett rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik.

(2) A gyermek gondozási díj fizetésére nem kötelezhető, keresete, ösztöndíja, árvaellátása, egyéb jövedelme és vagyona e célra nem vehető igénybe.

---

1 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 71. § (2). Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (1) 26.
2 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CCXXIII. törvény 37. § (2). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 50. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 26.
5 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 72. §. Hatályos: 2014. I. 1-től. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (36) 27.
6 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1., 2013. évi XXVII. törvény 78. § (2) b).
7 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
8 Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 108. §. Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 54. § (1) b). Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1). Módosította: 2017. évi L. törvény 123. § 13.
9 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 102. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
10 Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 79. § (2) n).
11 Megállapította: 2002. évi IX. törvény 102. §. Hatályos: 2003. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

(3)[1] A gyámhatóság a behajtásra kimutatott gondozási díjhátralékot méltányosságból elengedheti, vagy annak megfizetésére halasztást, illetve részletfizetési kedvezményt engedélyezhet. A gondozási díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg.

(4)[2] A gondozási díjhátralék végrehajtása érdekében az állami fenntartó megkeresi a kötelezett lakóhelye szerinti önkormányzati adóhatóságot, amely a végrehajtást az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló törvény „Adók módjára behajtandó köztartozás végrehajtása” címében foglaltak szerint jár el.

XXIII. Fejezet

Záró rendelkezések

Hatálybaléptetés

155. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - 1997. november 1-jén lép hatályba.

(2) A törvény 22. §-a 1998. január 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

156-157. §[3]

158. §[4]

159. §[5]

160. § (1) Az otthonteremtési támogatás megállapítására csak az e törvény hatálybalépését követően nagykorúvá vált fiatal felnőtt által előterjesztett kérelem alapján kerülhet sor. A nevelés - 25. § (2) bekezdése szerinti - időtartamába be kell számítani azokat az éveket, amelyek alatt a fiatal felnőtt megszakítás nélkül intézeti elhelyezett, intézeti vagy állami nevelt volt.

(2)[6]

160/A. §[7]

161. §[8]

161/A-161/K. §[9]

161/L. §[10] (1) A szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyary Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2013. évi XXVII. törvénnyel megállapított 84-86. §-t, továbbá az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCII. törvénnyel megállapított 87. és 88. §-t a 2014. január 1-jén folyamatban lévő gyámrendelési eljárásokban, valamint az átmeneti és tartós nevelésbe vétel 2013. december 31-ét követő soron következő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

(2) A gyermekvédelmi gyámi feladatokat 2015. január 1-jétől kell kötelezően önálló munkakörben ellátni.

---

1 Az utolsó mondatot beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 38. §. Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 1.
2 Megállapította: 2017. évi CLIX. törvény 82. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.
3 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 8. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
4 Hatályon kívül helyezte: 2014. évi XCIX. törvény 109. § 2. Hatálytalan: 2015. IX. 1-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 9. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
6 Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLIV. törvény 56. § (2) b). Hatálytalan: 2012. I. 1-től.
7 Hatályon kívül helyezte: 2014. évi XCIX. törvény 109. § 3. Hatálytalan: 2015. IX. 1-től.
8 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 10. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
9 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 11. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 51. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

(3) A gyermekvédelmi gyám kirendeléséig a területi gyermekvédelmi szakszolgálat biztosítja a 2014. január 1-jén

a) ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában elhelyezett gyermek, valamint

b) az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermek

családgondozását.

(4) Ha az egyházi, nem állami fenntartóval munkaviszonyban álló, az egyházi, nem állami fenntartó által fenntartott gyermekotthonban vagy nevelőszülői hálózatban családgondozó, utógondozó vagy család- és utógondozó munkakörben foglalkoztatott személy közalkalmazotti jogviszonyban, gyermekvédelmi gyámi munkakörben történő továbbfoglalkoztatását az állami fenntartó vállalja, az érintettek munkaviszonyának közalkalmazotti jogviszonnyá történő átalakulására a 145/B. § (1)-(7) és (9)-(15) bekezdését kell alkalmazni.

161/M. §[1] (1) Az átmeneti gondozásba, gyermekvédelmi szakellátásba 2013. december 31-ét követően bekerült, tizenkettedik életévét be nem töltött gyermeket befogadó szülőnél kell elhelyezni, kivéve, ha a gyermek tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos, vagy a testvéreket nem lehet együttesen a befogadó szülőnél elhelyezni vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása, továbbá gyermekek átmeneti gondozása esetén az intézményes elhelyezést a szülő, törvényes képviselő kéri és az nem ellentétes a gyermek érdekével.

(2) A 2014. január 1-jén átmeneti gondozásban, gyermekvédelmi szakellátásban részesülő,

a) harmadik életévüket be nem töltött gyermekek befogadó szülőnél való elhelyezéséről 2014. december 31-éig,

b) harmadik életévüket betöltött, de hatodik életévüket még be nem töltött gyermekek befogadó szülőnél való elhelyezéséről 2015. december 31-éig,

c) hatodik életévüket betöltött, de tizenkettedik életévüket még be nem töltött gyermekek befogadó szülőnél való elhelyezéséről 2016. december 31-éig

kell gondoskodni, kivéve, ha a gyermek tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, a testvéreket nem lehet együttesen a befogadó szülőnél elhelyezni vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása, továbbá gyermekek átmeneti gondozása esetén az intézményes elhelyezést a szülő, törvényes képviselő kéri és az nem ellentétes a gyermek érdekével. A befogadó szülőnél való elhelyezés nem járhat az együttnevelkedő testvérek szétválasztásával.

161/N. §[2] A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek és egyes kapcsolódó törvényeknek a nevelőszülői jogviszony és a speciális ellátás átalakításával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCV. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított 54/A. §-át a 2013. december 31-ét követően nevelésbe vett gyermek ügyében kell alkalmazni. A 2014. január 1-jét megelőzően nevelésbe vett gyermek gondozási helyét a Módtv.-vel megállapított 54/A. §-ra tekintettel nem lehet megváltoztatni.

161/O. §[3]

161/P. §[4]

161/Q. §[5] (1)[6]

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 51. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 51. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 12. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
4 Hatályon kívül helyezte: 2014. évi XCIX. törvény 109. § 4. Hatálytalan: 2015. IX. 1-től.
5 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 74. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.
6 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 13. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

(2) Azon gyermekek, tanulók, akik hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetük alapján 2013. szeptember 1-jén a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó, Kollégiumi vagy Kollégiumi-Szakiskolai Programjában, az Útravaló Ösztöndíjprogramban, óvodai fejlesztő programban, képességkibontakoztató és integrációs felkészítésben vesznek részt vagy ezek bármelyikére felvételt nyertek, az óvodai kötelezettség vagy a tankötelezettség befejezéséig a 2013. augusztus 31-én hatályos szabályok szerint minősülnek hátrányos helyzetűnek, illetve halmozottan hátrányos helyzetűnek.

(3)[1]

(4)-(5)[2]

161/R. §[3] (1)[4]

(2) A szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyary Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2013. évi XXVII. törvénnyel megállapított 45. § (2) és (6) bekezdését, 53/A. § (1) bekezdését, 55. § (7) bekezdését, 92. §-t és 93. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2013. december 31-ét követően rendelték el. A 2014. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2013. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

161/S-161/U. §[5]

161/V. §[6] (1) A 98. §-ban foglaltakon túl gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet folytathat az a fenntartó is, amely 2013. december 1-jét megelőzően kiadott, hatályos működési engedéllyel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) a működés jogszerűsége - különösen a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység után igényelhető, a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásokra és más állami támogatásra való jogosultság - szempontjából a szolgáltatói nyilvántartásba történő jogerős bejegyzés időpontjáig úgy kell tekinteni, mintha be lenne jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba. A szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett szolgáltató, intézmény, hálózat (székhely, telephely) alatt a működési engedéllyel rendelkező szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) is érteni kell.

(3) Ha jogszabály feltételként a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzést határozza meg, akkor azon e jogszabályi feltételnek való megfelelés szempontjából

a) a 2013. december 1-jét megelőző időszakra azt kell érteni,

b) a 2013. november 30-át követő időszakra, az (1) bekezdésben meghatározott esetben azt is érteni kell,

hogy a fenntartó működési engedéllyel rendelkezik.

(4) A 2013. november 30-án jogerősen le nem zárt, működési engedély kiadása iránti kérelmeket a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés iránti kérelemként kell elbírálni.

(5) A 2013. november 30-án jogerősen le nem zárt, vagy azt követően, de a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzést megelőzően indult, működési engedély módosítása vagy visszavonása iránti eljárás vagy ellenőrzés során a szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) hivatalból be kell jegyezni a szolgáltatói nyilvántartásba, és - a működési engedély módosításának vagy visszavonásának szükségessége esetén - a szolgáltatói nyilvántartás adatainak módosítása, illetve a szolgáltatói nyilvántartásból való törlés iránt kell az eljárást lefolytatni.

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 13. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2014. évi XCIX. törvény 109. § 5. Hatálytalan: 2015. IX. 1-től.
3 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 75. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
4 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 14. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 15. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2013. évi CLXVIII. törvény 13. §. Hatályos: 2013. XII. 1-től.

(6) A 2013. december 1-jén működési engedéllyel rendelkező, az (5) bekezdésben nem említett szolgáltatókat, intézményeket, hálózatokat (székhelyeket, telephelyeket) a működést engedélyező szerv 2014. június 30-áig hivatalból jegyzi be a szolgáltatói nyilvántartásba.

(7) A 2013. november 30-án hatályos 137. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartást az azt vezető szerv a honlapján 2014. június 30-áig - a 2013. november 30-ai állapotnak megfelelően - elérhetővé teszi. A 2013. november 30-án hatályos 137. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartás adatait az azt vezető szerv 2019. január 2-án törli.

(8) Ha a működést engedélyező szerv 2013. december 31-éig bejegyzi a szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) a szolgáltatói nyilvántartásba, azt a 2013. évre járó, a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásokra és más állami támogatásra való jogosultság szempontjából úgy kell tekinteni, mint amely működési engedéllyel rendelkezik. Ha a működést engedélyező szerv 2013. december 31-éig törli a bejegyzett szolgáltatót, intézményt, hálózatot (székhelyet, telephelyet) a szolgáltatói nyilvántartásból, azt a 2013. évre járó, a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásokra és más állami támogatásra való jogosultság szempontjából úgy kell tekinteni, mint amelynek a működési engedélyét visszavonták.

161/Z. §[1] (1) E törvénynek az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII. törvénnyel megállapított 62. § (3) bekezdés *c)* pontját, 62/A-62/D. §-át, 69/A. § (3) és (4) bekezdését, 69/B. § (1a) bekezdését, 69/D. § (1a) és (1b) bekezdését, valamint 69/F-69/H. §-át a 2014. március 15-e után indult örökbefogadási eljárásokra kell alkalmazni, beleértve az örökbefogadás előtti eljárást is.

(2)-(3)[2]

Felhatalmazás

162. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

a) az otthonteremtési támogatás és a gyermektartásdíj megelőlegezésének részletes szabályait,[3]

b) az egyes ellátások igényléséhez felhasználható bizonyítékok körét,[4]

c) a térítési díjra vonatkozó részletes szabályokat,[5]

d)[6] a gyámhatóságok kijelölését, szervezetét, a gyámhatóság részletes feladat- és hatáskörét, valamint eljárása részletes szabályait,[7]

e)[8] a gyermekvédelmi szakfelügyeleti feladatot ellátó személyek képesítési előírásait,[9]

f)[10] a központi hatóság vagy hatóságok, az országos örökbefogadást elősegítő szerv, továbbá a 38/A. § (4) bekezdésében, a 82. § (1) bekezdésében, a 101. §-ban, a 102. §-ban, a 103/A. §-ban, a 103/B. §-ban, a 137. § (2) bekezdésében, valamint a 142. § (4) bekezdésében meghatározott szerv kijelölését,

---

1 Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (34). Hatályos: 2014. III. 15-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 16. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
3 Lásd: 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet.
4 Lásd: 133/1997. (VII. 29.) Korm. rendelet, 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet, 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 17-18. §.
5 Lásd: 133/1997. (VII. 29.) Korm. rendelet, 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet.
6 Megállapította: 2006. évi CXVII. törvény 33. § (1). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 37.
7 Lásd: 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet, 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet, 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 5. § (4), 179/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 4. § (4).
8 Módosította: 2003. évi XIV. törvény 40. § (1) d).
9 Lásd: 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet.
10 Megállapította: 2020. évi CXLVII. törvény 32. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

g)[1] a személyes adatok kezelésére és az egységes örökbefogadási nyilvántartás vezetésére vonatkozó eljárási szabályokat, valamint az egységes örökbefogadási nyilvántartás adatfeldolgozójának feladataira vonatkozó szabályokat,[2]

gy)[3] a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerre és a javítóintézeti informatikai rendszerre vonatkozó részletes szabályokat, valamint a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer és a javítóintézeti informatikai rendszer adatkezelőjére, valamint adatfeldolgozójának kijelölésére és feladataira vonatkozó szabályokat,

h)[4] a helyettes szülői jogviszony és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit,[5]

i)[6] a szolgáltatói nyilvántartás vezetésének részletes szabályait, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző szolgáltatók, intézmények és hálózatok ágazati azonosítójára és annak használatára vonatkozó szabályokat, a szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárások részletes szabályait, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző szolgáltatók, intézmények és hálózatok ellenőrzésének részletes szabályait, a jogsértés esetén alkalmazható jogkövetkezményeket, a 98. § (11)-(14) bekezdése szerinti közhírré tétel részletes szabályait, a bejegyzés hiányában nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó szabályokat, valamint a szolgáltatói nyilvántartást vezető szerv vagy szervek és a működést engedélyező szerv vagy szervek kijelölését,[7]

j)[8] az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző magánszervezetek tevékenységét és működésük engedélyezését, továbbá a szolgáltatást engedélyező szerv kijelölését,[9]

k)[10] a gyermekvédelmi közvetítői eljárás és a támogatott közvetítői eljárás elrendelésének és alkalmazásának szabályait,

l)[11] a gyermekvédelmi szakellátási intézményekben, a javítóintézetben és a bölcsődében, mini bölcsődében betölthető pedagógus munkaköröket, valamint a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkaidejének beosztására vonatkozó részletes szabályokat,

m)[12] a gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások igénylésének, megállapításának, nyújtásának, folyósításának és felhasználásának részletes szabályait,

n)[13] a gyámhatóság illetékességére vonatkozó szabályokat,[14]

o)[15] az országos jelentési rendszer számára bejelentendő adatok körét, valamint az országos jelentési rendszerbe és a 139. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartásba történő adatközlés módjára és idejére vonatkozó eljárási szabályokat,[16]

---

1 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 52. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Lásd: 72/2014. (III. 13.) Korm. rendelet.
3 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 59. § (1). Hatályos: 2020. VII. 1-től.
4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 52. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Lásd: 150/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet, 261/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet, 513/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet.
6 Megállapította: 2013. évi CLXVIII. törvény 12. §. Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (1) c), 2017. évi L. törvény 123. § 16.
7 Lásd: 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet.
8 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (35). Hatályos: 2014. III. 15-től.
9 Lásd: 72/2014. (III. 13.) Korm. rendelet.
10 Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 2. § (35). Hatályos: 2014. III. 15-től.
11 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 34. § (1). Módosította: 2016. évi CLXVII. törvény 10. § c).
12 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 34. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.
13 Beiktatta: 2006. évi CXVII. törvény 33. § (1). Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 35. § (7) 38.
14 Lásd: 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet.
15 Megállapította: 2011. évi CVI. törvény 42. § (1). Módosította: 2017. évi CXXI. törvény 10. § b).
16 Lásd: 95/2012. (V. 15.) Korm. rendelet 1. § e), 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet.

p)[1] a 15. § (10a) bekezdésében foglalt intézményeknek és fenntartójuknak, valamint a szolgáltatói nyilvántartást vezető szervnek a köznevelés információs rendszerével kapcsolatos feladatait, továbbá a köznevelés információs rendszere adatkezelőjének a 15. § (10a) bekezdés szerinti intézmények nyilvántartásával és hatjegyű köznevelési azonosítójával, valamint az ezen intézményekben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak nyilvántartásával és oktatási azonosító számával kapcsolatos feladatait,

q)[2] a gyermekvédelmi gondoskodással, a családbafogadással, a szülői felügyelettel, a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személyek közötti kapcsolattartással, a kiskorú házasságkötésével, az örökbefogadással, a családi jogállással, a gyámsággal és a gondnoksággal kapcsolatos gyermekvédelmi és gyámügyi végrehajtási szabályokat,

q)[3]

r)[4] a védelembe vételhez kapcsolódóan a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, folyósításának felfüggesztésére, a folyósítás felfüggesztésének megszüntetésére, valamint a családi pótlék szüneteltetésének kezdeményezésére irányuló eljárásra, továbbá a felfüggesztés és a szüneteltetés felülvizsgálatára és a családtámogatási folyószámlán rendelkezésre álló összeg felhasználására vonatkozó részletes szabályokat,

s)[5] az egyházi fenntartók és a nem állami fenntartók által igénybe vehető, központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás igénylésének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályait,[6]

sz)[7] a gyámhatósági eljárásnak a megelőző pártfogás elrendelésére, felülvizsgálatára, az azzal kapcsolatos döntések meghozatalára és végrehajtására irányuló szabályait,

t)[8] az egyházi kiegészítő támogatás megtérítésére irányuló eljárás részletes szabályait,[9]

u)[10] a gyermekvédelmi igazgatási bírság megállapítására és megfizetésére irányuló eljárás részletes szabályait,[11]

v)[12] az új szolgáltatóknak, intézményeknek, hálózatoknak, illetve férőhelyszámnak a szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe történő befogadására vonatkozó részletes szabályokat,[13]

w)[14] a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai, a krízisközpontok, a félutas házak és a titkos menedékházak finanszírozásának rendjére vonatkozó részletes szabályokat,

x)[15] az állam fenntartói feladatait ellátó szerv kijelölését, jogállását, működésének részletes szabályait, feladat- és hatáskörét, a szerv feletti irányítási jogkörök gyakorlásának részletes szabályait, valamint a szociálpolitikai feladatokat ellátó szerv kijelölését,[16]

---

1 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 34. § (3). Hatályos: 2016. I. 1-től.
2 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 63. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.
3 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LXXIX. törvény 52. § (1) g). Hatálytalan: 2009. IX. 1-től.
4 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 104. §. Hatályos: 2015. IX. 1-től.
5 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 39. § (1). Módosította: 2012. évi CCVIII. törvény 4. § (1) l), 2013. évi CXXXIII. törvény 58. § p).
6 Lásd: 213/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet, 489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet, 123/2017. (VI. 7.) Korm. rendelet 8. §, 349/2017. (XI. 23.) Korm. rendelet, 350/2017. (XI. 23.) Korm. rendelet.
7 Beiktatta: 2013. évi CCXLV. törvény 18. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.
8 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 39. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től.
9 Lásd: 213/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet, 489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet.
10 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 39. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.
11 Lásd: 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet.
12 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 42. § (2). Hatályos: 2011. VII. 27-től.
13 Lásd: 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet, 74/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. alcím.
14 Beiktatta: 2011. évi CVI. törvény 42. § (2). Módosította: 2015. évi CXXXIII. törvény 30. § (1) d), 2018. évi XL. törvény 18. § 6.
15 Megállapította: 2012. évi CXCII. törvény 74. § (1). Módosította: 2020. évi CXLVII. törvény 35. § o).
16 Lásd: 610/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet 3. § b).

y)[1] az e törvény szerinti gyermekvédelmi és szociálpolitikai szakértői szakterületeket, a gyermekvédelmi és szociálpolitikai szakértői tevékenység folytatásának, a tevékenység bejelentésének részletes szabályait, a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket és a névjegyzék vezetésére vonatkozó eljárás részletes szabályait,[2]

z)[3] a gyermek (nagykorúvá vált gyermek), fiatal felnőtt hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete megállapítására irányuló eljárás részletes szabályait,

zs)[4] a 137. § (3a) bekezdése szerinti, az Szt. 18/B. §-a alapján vezetett országos nyilvántartásba való adatrögzítés és a nyilvántartásból történő adattörlés részletes szabályait.[5]

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben szabályozza[6]

a)[7] a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodást nyújtó intézmények és személyek szakmai feladatait, működésük feltételeit, valamint a szolgáltatás igénybevételére való jogosultság feltételeinek részletes szabályait,[8]

b) a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás körébe tartozó egyes feladatokat ellátó személyek képesítési előírásait,[9]

c) az egyes gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodást nyújtó intézmények vezetőinek képesítési előírásait, megbízását és az intézményvezetői állás betöltésével kapcsolatos pályázati eljárást,[10]

d)[11] a 102. §-ban és a 137. § (2) bekezdésében meghatározott eljárás részletes szabályait,[12]

e)[13] a családi napközi, helyettes szülői és nevelőszülői képzés szakmai és vizsgakövetelményeit, valamint a nevelőszülők számára szervezett központi oktatási program szervezésére, szakmai és vizsgakövetelményeire vonatkozó részletes szabályokat,

f)[14] - az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével - az országos szakértői névjegyzékkel összefüggő eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét és megfizetésének részletes szabályait,

g)[15] a külföldi alap-, közép- és felsőfokú szakképzés, valamint szakirányú szakképzés során szerzett szakképzettség megszerzését tanúsító oklevelek elismerésére, továbbá az eljáró hatóságra, annak feladat- és hatáskörére vonatkozó részletes szabályokat,[16]

h)[17] a módszertani feladatokat ellátó szerv feladataira vonatkozó részletes szabályokat,

---

1 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (19). Hatályos: 2018. I. 1-től.
2 Lásd: 390/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet.
3 Megállapította: 2013. évi XXVII. törvény 77. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.
4 Beiktatta: 2013. évi CLVIII. törvény 11. §. Módosította: 2017. évi CXXI. törvény 10. § c).
5 Lásd: 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet.
6 Megállapította: 2006. évi CXVII. törvény 33. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.
7 Megállapította: 2011. évi CVI. törvény 42. § (3). Hatályos: 2011. VII. 27-től.
8 Lásd: 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet., 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 21. §, 24. §, 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet.
9 Lásd: 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet, 1/2015. (I. 14.) EMMI rendelet 8. § (1)-(2), 1-2. melléklet., 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 21. §, 24. §, 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet.
10 Lásd: 1/2015. (I. 14.) EMMI rendelet 8. § (1)-(2), 1-2. melléklet, 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet.
11 Megállapította: 2009. évi LXXIX. törvény 39. § (3). Hatályos: 2009. IX. 1-től. Módosította: 2009. évi CXLIX. törvény 121. § (5).
12 Lásd: 25/2009. (XI. 13.) SZMM rendelet.
13 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 50. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
14 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (20). Hatályos: 2018. I. 1-től.
15 Megállapította: 2004. évi XXVI. törvény 34. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.
16 Lásd: 31/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet.
17 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 63. § (2). Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) p).

i)[1] az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyam részletes szabályait és az azokért fizetendő díjat,[2]

j)[3] a gyermekvédelmi szakértői bizottság eljárásának részletes szabályait,

k)[4] a bölcsődében, mini bölcsődében a nevelés-gondozás nélküli munkanapok számát, célját, időpontját, valamint az e napokon nyújtott ellátás tartalmát,

l)[5] a bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatónál foglalkoztatottak jubileumi jutalma alapjául szolgáló illetmény összegébe beszámítandó pótlékokat,

m)[6] a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának bevezetését és kiadását,

n)[7] a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeit,[8]

o)[9] a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet miatt létesített, illetve fenntartott ideiglenes befogadó férőhely szakmai feladatait, működésük feltételeit és az ott nyújtott ellátás tartalmát,

p)[10]

(3)[11] Felhatalmazást kap a családpolitikáért felelős miniszter, hogy a hivatásos gondnoki feladatot ellátók képesítési előírásait rendeletben szabályozza.

(4)[12] Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza a szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárásokban a szakmai program véleményezéséért a módszertani feladatokat ellátó szervnek fizetendő szakértői díj mértékét.

(5)[13] Felhatalmazást kap a nevelési-oktatási intézményt fenntartó helyi önkormányzat, hogy rendeletben határozza meg azokat a szabályokat, amelyek keretei között a nevelési-oktatási intézmény vezetője egyéni rászorultság alapján kedvezményt állapít meg a gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésére.

(6)[14] Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza a megelőző pártfogásnak a pártfogó felügyelői tevékenységre vonatkozó szabályait.

(7)[15] Felhatalmazást kap a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza

a) a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak szakmai feladatait és működési feltételeit,

b) a Biztos Kezdet Alapképzés szakmai és vizsgakövetelményeit.

163. §[16] (1) A 2013. december 31-én nevelőszülői vagy hivatásos nevelőszülői jogviszonyban álló személynek a nevelőszülői, hivatásos nevelőszülői jogviszonya e törvény erejénél fogva 2014. január 1-jétől nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonnyá alakul át.

(2)[17]

---

1 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 104. § (2). Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 65. § 32.
2 Lásd: 29/2003. (V. 20.) ESzCsM rendelet.
3 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 39. § (3). Hatályos: 2009. IX. 1-től.
4 Beiktatta: 2012. évi CXVIII. törvény 27. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 36. § (2) q).
5 Megállapította: 2019. évi CXXVI. törvény 59. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 34. § (4). Hatályos: 2016. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 34. § (4). Hatályos: 2016. I. 1-től.
8 Lásd: 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet.
9 Beiktatta: 2016. évi CLXVI. törvény 46. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
10 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi LXVI. törvény 33. § 2. Hatálytalan: 2019. VII. 10-től.
11 Megállapította: 2007. évi LXXXII. törvény 11. § (1). Hatályos: 2007. VII. 1-től.
12 Megállapította: 2011. évi CCI. törvény 138. §. Módosította: 2012. évi CXCII. törvény 76. § (1) q), 2013. évi CLXVIII. törvény 14. § m).
13 Beiktatta: 2002. évi IX. törvény 104. § (4). Hatályos: 2003. I. 1-től.
14 Beiktatta: 2013. évi CCXLV. törvény 18. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.
15 Beiktatta: 2019. évi LXVI. törvény 30. §. Hatályos: 2019. VII. 10-től.
16 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 53. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
17 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 17. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

(3) A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony időtartamába bele kell számítani a hivatásos nevelőszülői jogviszony időtartamát.

(4)-(6)[1]

(7)-(8)[2]

(9) A 66/I. § (1) bekezdése szerinti kártérítési felelősség a 2013. december 31-ét követően létrejövő nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyra terjed ki.

(10)-(11)[3]

164. §[4] A 2014. január 1-jét megelőzően nevelésbe vett gyermek gondozási helyét kizárólag a nevelőszülői vagy a hivatásos nevelőszülői jogviszonynak nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonnyá történő átalakulása miatt nem lehet megváltoztatni.

165. §[5] (1)[6] A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a sportról szóló 2004. évi I. törvény, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2014. évi CI. törvénnyel megállapított 54. § (1) bekezdés *f)* pontjában foglaltak - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - 2022. december 31-ét követően követelhetők meg a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló személytől. 2022. december 31-ig a nevelőszülői tevékenység ellátásához - az egyéb feltételek fennállása esetén - elegendő a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról szóló miniszteri rendeletben meghatározott nevelőszülői tanfolyam eredményes elvégzése vagy az Országos Képzési Jegyzékben szereplő nevelőszülő szakképesítés „Befogadott gyermek ellátásának alapfeladatai” követelménymodul záróvizsgájának sikeres letétele.

(2)[7] Mentesül az 54. § (1) bekezdés *f)* pontjában meghatározott képesítési előírások teljesítése alól az a személy, aki 2013. december 31-én

a) az Országos Képzési Jegyzékben szereplő nevelőszülő képesítéssel rendelkezett,

b) nevelőszülőként legalább tíz éve folyamatosan jogviszonyban állt, vagy

c) hivatásos nevelőszülői jogviszonynak nem minősülő nevelőszülői jogviszonyában egy gyermek vagy fiatal felnőtt ellátását biztosította, és további gyermek vagy fiatal felnőtt elhelyezését a működtetőhöz címzett nyilatkozata szerint nem vállalja.

166. §[8] (1) A Módtv.-vel megállapított 141/E. § szerinti egységes örökbefogadási nyilvántartásnak 2014. január 1-jétől azon örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságára vonatkozó, a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 1. számú melléklet XIII. számú adatlap *D)* része szerinti adatokat kell tartalmaznia, aki tekintetében 2013. december 31-ét követően indult az örökbefogadás előtti eljárás.

(2) Az egységes örökbefogadási nyilvántartásnak 2014. március 15-étől az (1) bekezdésben meghatározott adatokon kívül tartalmaznia kell

a) azon örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságára vonatkozó, a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 1. számú melléklet XIII. számú adatlap *D)* része szerinti adatokat, aki tekintetében 2014. január 1-jét megelőzően indult az örökbefogadás előtti eljárás,

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXVII. törvény 61. § e). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 17. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
3 Hatályon kívül helyezte: 2014. évi CI. törvény 54. § i). Hatálytalan: 2015. I. 1-től.
4 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 53. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
5 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 53. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
6 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 47. §. Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 60. § q), 2020. évi CXLVII. törvény 35. § p).
7 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 57. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.
8 Megállapította: 2013. évi CCV. törvény 53. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

b) az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságára vonatkozó, az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló 127/2002. (V. 21.) Korm. rendelet 5. melléklet *B)* adatlapja szerinti adatokat, aki tekintetében akár 2014. március 15-ét megelőzően, akár azt követően indult az örökbefogadás előtti eljárás, és

c) az örökbefogadás utánkövetésére vonatkozó, 135. § (5) bekezdés *c)* pontja és 135/A. § (1a) bekezdése szerinti adatokat.

(3) Az egységes örökbefogadási nyilvántartásnak a 141/E. § (2) bekezdése szerinti teljes adattartalommal 2014. július 1-jétől kell működnie.

(4) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat az (1) bekezdés szerinti adatokat 2014. január 1-jétől kizárólag az egységes örökbefogadási nyilvántartásba tölti fel, azokat a 141. § (1) bekezdés *c)* pontja szerinti saját nyilvántartásába nem veszi fel.

(5) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat és az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet

a) a (2) bekezdés szerinti adatokat és az azokban bekövetkezett változásokat 2014. március 14-éig a 141. § (1) bekezdés *c)* pontja, illetve a 141/B. § szerinti saját nyilvántartásában vezeti, és

b) az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságára vonatkozó adatokat 2014. március 15-től nem a 141. § (1) bekezdés *c)* pontja és 141/B. § szerinti saját nyilvántartásában, hanem kizárólag az egységes örökbefogadási nyilvántartásban vezeti.

(6) 2014. június 30-án

a) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat a 141. § (1) bekezdés *c)* pontja szerinti nyilvántartást,

b) az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet a 141/B. § szerinti nyilvántartást,

c) az országos örökbefogadást elősegítő szerv a 141/C. § szerinti nyilvántartást, és

d) a központi hatóság a 141/D. § szerinti nyilvántartást

lezárja és adattartalmukat zárolja. A zárolt adatokkal - a (7) bekezdésben foglalt kivétellel -további művelet nem végezhető.

(7) A zárolt adatok kizárólag az örökbefogadásban érintett személy vagy leszármazója ügyében eljáró szervnek vagy hatóságnak továbbíthatóak. A szervnek vagy hatóságnak az adatszolgáltatás iránti kérelmében meg kell jelölnie, hogy mely ügyben és milyen célból kéri az adatszolgáltatást.

(8) 2014. január 1-je és június 30-a között a 62. § (2) bekezdése, a 80/A. § (6) bekezdése és a 141. § (4) bekezdése rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy egységes örökbefogadási nyilvántartás alatt az országos örökbefogadást elősegítő szerv által vezetett, a 141/C. § szerinti nyilvántartást kell érteni.

167-168. §[1]

169. §[2] A gyámhatóság a megelőző pártfogást a 2014. december 31-ét követően az ügyészségnek, illetve a nyomozó hatóságnak a bűncselekmény vagy a szabálysértési hatóságnak az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetéséről beérkezett jelzése alapján rendeli el.

170. §[3] (1)[4] A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel megállapított 22. § (3) bekezdését a 2015. január 1-jén folyamatban lévő ügyben is alkalmazni kell.

(2) A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel megállapított 137. § (3a) bekezdését - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a 2015. március 31-ét követően indult ügyekben kell alkalmazni.

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 18. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
2 Megállapította: 2013. évi CCXLV. törvény 19. §. Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 76. § h).
3 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 105. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
4 Módosította: 2020. évi CLXIV. törvény 14. § (2) b).

(3) A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel megállapított 137. § (3a) bekezdését alkalmazni kell a (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó ügyekben is azzal, hogy az Szt. 18/B. §-a szerinti nyilvántartásba az azon ellátásokra vonatkozó adatokat kell utólag, 2015. május 1-je és 2015. július 31-e között rögzíteni, amelyek esetében a rájuk való jogosultság megállapított időtartama legalább 2015. szeptember 30-áig tart, vagy amelyek teljes összege 2015. június 30-áig nem kerül kifizetésre.

171-172. §[1]

173. §[2] A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel módosított 68/A. §-át az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség megszegése körében a 2015. december 31-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

174. §[3] (1) Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvénnyel megállapított 98. § (11)-(14) bekezdését akkor kell alkalmazni, ha

a) a jogsértést 2015. július 31-ét követően követik el, vagy a jogsértő állapot 2015. július 31-ét követően szűnik meg, és

b) a működést engedélyező szerv a jogkövetkezményt 2015. július 31-ét követően állapítja meg.

(2) Ha a 100/A. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti jogsértő állapot 2015. augusztus 1-jét megelőzően megszűnik, a 2015. augusztus 1-jét megelőzően hatályos bírságösszeget kell alkalmazni.

(3) A fenntartó 2016. február 1-jéig köteles kérelmezni a 2015. december 31-én működő Gyerekházának bejegyzését a szolgáltatói nyilvántartásba. Ha a fenntartó a kérelmet határidőben benyújtja, a Gyerekházat az eljárás befejezéséig úgy kell tekinteni, mintha jogerősen be lenne jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba.

(4)[4] Gyermekjóléti szolgáltatás és családsegítés 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető.

(5) A települési önkormányzat 2015. október 31-éig felülvizsgálja a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződést. A települési önkormányzat 2015. november 30-áig dönt a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának a 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról. A fenntartó a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatoknak a (4) bekezdésben foglaltak biztosításához szükséges módosítását 2015. november 30-áig kérelmezi. Ha a fenntartó a kérelmet határidőben benyújtja, az eljárás befejezéséig úgy kell tekinteni, mintha a kérelmezett adatmódosítás jogerősen be lenne jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba.

(6) Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvénnyel megállapított 40/A. §-t a 2016. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. A nem járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat a járásszékhely településen működő gyermekjóléti központnak átadja

a) 2016. január 10-éig a nála folyamatban lévő 40/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti ügyek iratanyagát, és

b) 2016. január 31-éig a nála lezárt 40/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti ügyek iratanyagát.

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 165. § (1) 19. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
2 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 107. §. Hatályos: 2015. IX. 1-től.
3 Megállapította: 2015. évi CXXXIII. törvény 29. §. Hatályos: 2015. VIII. 1-től.
4 A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2015. évi CCXXIII. törvény 37. § (1). Hatálytalan: 2015. XII. 31-től.

175. §[1] (1) Gyermekek napközbeni ellátása 2017. január 1-jétől kizárólag az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvénnyel megállapított VI/C. Fejezet szerinti bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet és alternatív napközbeni ellátás keretében biztosítható.

(2) Ha a családi napközi és házi gyermekfelügyelet fenntartója 2016. augusztus 31-éig - a szülők, törvényes képviselők egyidejű tájékoztatása mellett - nem kérelmezi a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítását a 2017. január 1-jétől hatályos rendelkezéseknek megfelelő ellátási forma bejegyzése érdekében, a működést engedélyező szerv 2016. november 30-áig hivatalból

a) a kizárólag bölcsődés korú gyermekeket ellátó családi napközit családi bölcsődére,

b) a nem kizárólag bölcsődés korú gyermekeket ellátó családi napközit napközbeni gyermekfelügyeletre, és

c) a házi gyermekfelügyeletet napközbeni gyermekfelügyeletre

módosítja.

(3) Ha a napközbeni gyermekfelügyeletté átalakuló családi napközi a 145. § (2c) bekezdés *b)* pontja alapján nyert befogadást, a támogatás fejében a szolgáltatás biztosítására vállalt kötelezettség lejáratának időpontjáig az átalakult szolgáltatás finanszírozására a 2016. december 31-én hatályos, a családi napközi szolgáltatás finanszírozására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(4) A napközbeni gyermekfelügyeletté átalakuló családi napközi a 2016. december 31-én hatályos, a családi napközi szolgáltatás finanszírozására vonatkozó szabályok szerint 2017. augusztus 31-éig elláthatja a gyermeket a kötelező óvodai nevelésben való részvétel ideje alatt is, ha a gyermek ellátásáról szóló megállapodást 2016. január 1-jét megelőzően megkötötték, és a szolgáltató megfelel az Nktv. 2015. december 31-én hatályos 8. § (5) bekezdésében foglalt feltételeknek. Ebben az esetben a gyermek 2017. augusztus 31-éig az óvodába járási kötelezettségét a napközbeni gyermekfelügyelet keretében is teljesítheti.

(5)[2] A települési önkormányzatnak 2020. december 31-éig kell eleget tennie az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvénnyel megállapított 94. § (3a) bekezdésben foglalt kötelezettségének.

176. §[3] (1) A 15. § (16) bekezdésében foglaltaktól eltérően a 2016. január 1-jén a szolgáltatói nyilvántartásban jogerősen bejegyzettként szereplő bölcsőde és fenntartója 98. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti adatait, valamint hivatalos nevét, székhelyének címét, ágazati azonosítóját, telephelyének hivatalos nevét, címét és ágazati azonosítóját, költségvetési szerv esetén a törzskönyvi azonosító számát, továbbá az általa nyújtott szolgáltatás megnevezését a szolgáltatói nyilvántartást vezető szerv 2016. január 8-áig elektronikus úton adja át a köznevelés információs rendszerének adatkezelője részére a köznevelés információs rendszerében történő nyilvántartás céljából.

(2) A fenntartó képviseletére jogosult személy nevét, beosztását és elérhetőségét a fenntartó, az intézményvezető nevét és elérhetőségét az intézmény a kapcsolattartója útján adja át a köznevelés információs rendszerének adatkezelője részére a köznevelés információs rendszerében történő nyilvántartás céljából.

---

1 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 35. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
2 Módosította: 2018. évi CXIX. törvény 2. §.
3 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 35. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

177. §[1] (1) Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásait érintő törvények módosításáról szóló 2016. évi XXVI. törvénnyel megállapított 25. § (8) bekezdését, 26. § (4), (5) és (9) bekezdését, valamint 26/B. §-át azokban az ügyekben is alkalmazni kell, amelyekben a fiatal felnőtt részére 2016. május 1-jén még folyósítással érintett otthonteremtési támogatás lakás-előtakarékossági programban való részvétel céljából került megállapításra.

(2) Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásait érintő törvények módosításáról szóló 2016. évi XXVI. törvénnyel megállapított 25. § (3) és (5)-(7) bekezdését, 26. § (1)-(3), (7) és (8) bekezdését, 26/A. §-át és 26/C. §-át a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(3) Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásait érintő törvények módosításáról szóló 2016. évi XXVI. törvénnyel megállapított 26. § (8) bekezdését, 26/A. §-át - a (2) bekezdésben foglalt eseteken túl - azokban az ügyekben is alkalmazni kell, amelyekben az elszámolás még nem zárult le.

(4) A gyámhatóság 2016. május 15-éig felülvizsgálja azokat a 2014. március 15-éig lefolytatott otthonteremtési támogatás megállapítása iránti és a támogatási összeg folyósítása tekintetében még folyamatban lévő ügyeket, amelyekben az otthonteremtési támogatás lakás-előtakarékossági programba került befektetésre, és ha a lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatás összege nem került zárolásra, az otthonteremtési támogatást megállapító döntést a támogatás összegének zárolására irányuló megkereséssel legkésőbb 2016. május 31-éig megküldi a hitelintézetnek, amely a zárolásról 15 napon belül gondoskodik.

(5) Ha a fiatal felnőtt részére 2016. május 1-jén még folyósítással érintett otthonteremtési támogatás lakás-előtakarékossági programban való részvétel céljából került megállapításra és az utógondozást a Gyvt. 92. § (1) bekezdés *c)* pontjában foglaltak miatt rendelték el, a gyámhatóság 2016. július 31-éig felmenti az utógondozót. Az utógondozó felmentésétől el lehet tekinteni, ha a 2016. május 1-je és 2016. október 31-e közötti időszakban a lakás-előtakarékossági szerződésben foglalt megtakarítási idő lejár.

178. §[2] Ha a gyámhatóság az elektronikus ügyintézést az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 108. § (2) bekezdése szerint 2018. január 1-jét megelőzően nem vállalta, 2017. december 31-ig az elektronikus kapcsolattartásra e törvény 2016. december 31-én hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

179. §[3] (1) Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2016. évi CLXVI. törvénnyel megállapított 75. § *c)* pontját, 78. § (2) bekezdés *b)* pontját, 79. § (5) bekezdés *b)* pontját, 90. és 91. §-át a helyettes gyermekvédelmi gyám tekintetében a 2017. január 1-jén folyamatban lévő gyámrendelési eljárásokban, valamint az ideiglenes hatályú elhelyezésnek és a nevelésbe vételnek a 2016. december 31-ét követő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

(2) Ha a 2017. január 1-jén folyamatban lévő és azt követően indult ügyekben az eseti gyám kirendelését a gyermekvédelmi gyám távolléte vagy a feladatai ellátásában való tényleges akadályoztatása miatt kérik, a gyámhatóság a gyermek részére helyettes gyermekvédelmi gyámot rendel.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti esetekben a helyettes gyermekvédelmi gyám kirendelése önmagában nem érinti a kirendelt gyermekvédelmi gyám személyét.

---

1 Megállapította: 2016. évi XXVI. törvény 25. §. Hatályos: 2016. V. 1-től.
2 Megállapította: 2016. évi CXXI. törvény 24. § (3). Hatályos: 2017. I. 1-től.
3 Megállapította: 2016. évi CLXVI. törvény 48. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

180. §[1] Az egyes gyermekvédelmi és egészségügyi tárgyú törvényeknek a gyermekek biztonságának és védelmének fokozása érdekében történő módosításáról szóló 2016. évi CLXV. törvénnyel megállapított 17. § (3a) bekezdést, 123. és 124. §-t, valamint 130/A. § (3) bekezdést a 2017. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

181. §[2] A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló 2016. évi CLXVII. törvénnyel megállapított 43. § (3) bekezdésében meghatározott előnyben részesítési szabályokat első alkalommal a 2017/2018. bölcsődei nevelési évre történő felvétel során kell alkalmazni.

182. §[3] A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló 2016. évi CLXVII. törvénnyel megállapított 62/C. § (3)-(3b) bekezdését a 2016. december 31-ét követően engedélyezett örökbefogadások esetén kell alkalmazni.

183. §[4] E törvénynek az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvénnyel (a továbbiakban: Ákr.-Kp. Módtv.) megállapított rendelkezéseit az Ákr.-Kp. Módtv. hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

184. §[5] (1) Ha a családok átmeneti otthonának fenntartója az 51. § (2) bekezdés 2017. november 15-én hatályos második mondatában foglaltak szerint legfeljebb tizenegy férőhelyes lakásban vagy családi házban - a szolgáltatói nyilvántartásba 2017. november 15-én bejegyzett - telephelyet működtet, 2017. november 30-áig kérelmezheti, hogy e telephelye 2018. január 1-jétől ne külső férőhelyként, hanem - kormányrendeletben foglaltak szerint - valamely általa fenntartott, a szolgáltatói nyilvántartásba székhelyként vagy telephelyként bejegyzett családok átmeneti otthonának részeként legyen bejegyezve. Az e bekezdés alapján bejegyzett férőhelyekre a 2018. január 1-jén hatályos 51. § (2) bekezdése szerinti férőhelykorlát nem vonatkozik.

(2) Ha a fenntartó az (1) bekezdésben meghatározott határidőt elmulasztja, vagy az 51. § (2) bekezdés 2017. november 15-én hatályos második mondata szerinti telephelyet 2017. november 15- ét követően jegyezték be a szolgáltatói nyilvántartásba, a legfeljebb tizenegy férőhelyes lakásban vagy családi házban működtetett férőhelyeket hivatalból külső férőhelyként kell bejegyezni a szolgáltatói nyilvántartásba.

(3) Az (1), illetve (2) bekezdés szerinti adatmódosítással egyidejűleg az 51. § (2) bekezdés 2017. november 15-én hatályos második mondata szerinti telephelyet 2017. december 31-ével hivatalból törölni kell a szolgáltatói nyilvántartásból.

185. §[6] (1) Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvénnyel megállapított 84. § (2a) bekezdését és 90. § (1a) bekezdését a 2019. január 1-jén folyamatban lévő gyámrendelési eljárásokban, valamint az ideiglenes hatályú elhelyezésnek és a nevelésbe vételnek a 2018. december 31-ét követő felülvizsgálata során is alkalmazni kell azzal, hogy a kirendelt gyermekvédelmi gyám személye kizárólag az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvénnyel megállapított 84. § (2a) bekezdésében és 90. § (1a) bekezdésében foglaltak miatt nem változtatható meg.

---

1 Megállapította: 2016. évi CLXV. törvény 5. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Megállapította: 2016. évi CLXVII. törvény 8. §. Hatályos: 2017. III. 1-től.
3 Megállapította: 2016. évi CLXVII. törvény 9. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.
4 Megállapította: 2017. évi L. törvény 122. § (21). Hatályos: 2018. I. 1-től.
5 Megállapította: 2017. évi XCV. törvény 23. §. Hatályos: 2017. VII. 12-től.
6 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 58. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

(2) A gyermekvédelmi rendszerben 2019. január 1-jén szakmai munkakörben foglalkoztatott személy tekintetében a bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában bűncselekmény miatt a 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott foglalkoztatási tilalmat akkor kell alkalmazni, ha 2018. december 31-ét követően indul büntetőeljárás a bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt.

186. §[1] (1) Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvénnyel megállapított 84. § (6a) bekezdését és 90. § (4) bekezdését a 2020. január 1-jén folyamatban lévő gyámrendelési eljárásokban, valamint az ideiglenes hatályú elhelyezésnek és a nevelésbe vételnek a 2019. december 31-ét követő felülvizsgálata során is alkalmazni kell azzal, hogy a kirendelt gyermekvédelmi gyám és helyettes gyermekvédelmi gyám személye kizárólag az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvénnyel megállapított 84. § (6a) bekezdésében és 90. § (4) bekezdésében foglaltak miatt nem változtatható meg.

(2) A gyámhatóság a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám gyámsága alá mindaddig nem helyezhet további gyermeket, amíg a gyermekvédelmi gyám, helyettes gyermekvédelmi gyám - az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvénnyel megállapított 84. § (6a) bekezdésére és 90. § (4) bekezdésére is tekintettel - a 84. § (6) bekezdésében és 90. § (3) bekezdésében meghatározottnál több gyermek gyámságát látja el.

187. §[2] A Magyarország 2018. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2017. évi LXXII. törvénnyel megállapított 19. § (2) bekezdését a 2018. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

188. §[3] Az a települési önkormányzat vagy társulás, amelynek a gyermekek napközbeni ellátására tekintettel a 2019. december 31-én hatályos 145/A. § alapján 2020. január 1-jén megtérítési kötelezettsége áll fenn, 2020. január 1-jétől mentesül a még fennmaradó megtérítési kötelezettségének teljesítése alól.

188/A. §[4] (1) A Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben kell rögzíteni

a) a gyermekvédelmi szakellátásba 2020. június 30-át követően történő ideiglenes hatállyal elhelyezés és nevelésbe vétel, valamint az utógondozói ellátás elrendelése,

b) a nevelésbe vétel 2020. december 31-ét követő felülvizsgálata, és

c) a nevelésbe vett gyermek gondozási helyének, a fiatal felnőtt ellátása helyének 2020. december 31-ét követő megváltoztatása

d)[5] a gyermekjóléti szolgáltatást 2021. február 28-át követően igénybe vevő gyermek,

e)[6] a gyermekek átmeneti gondozásába 2021. február 28-át követően bekerült gyermek

esetén nyújtott ellátással és szolgáltatással kapcsolatos adatokat.

(2) A 2020. július 1-jén gyermekvédelmi szakellátásban lévő gyermekek és fiatal felnőttek adatait 2021. június 30-áig kell a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben rögzíteni, ideértve azt az esetet is, ha 2021. június 30-áig a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése, nevelésbe vétele, a fiatal felnőtt utógondozói ellátása megszűnt, vagy azt megszüntette a gyámhatóság.

(3) A javítóintézeti informatikai rendszerben kell rögzíteni azon fiatalkorúak adatait, akik javítóintézeti befogadására 2020. december 31-ét követően kerül sor.

---

1 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 59. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.
2 Megállapította: 2017. évi LXXII. törvény 24. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.
3 Megállapította: 2019. évi LXVI. törvény 31. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 60. §. Hatályos: 2020. VII. 1-től.
5 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 33. § (1). Hatályos: 2021. III. 1-től.
6 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 33. § (1). Hatályos: 2021. III. 1-től.

(4) A 2020. július 1-jén javítóintézeti ellátásban részesülő fiatalkorúak adatait 2021. március 31-éig kell a javítóintézeti informatikai rendszerben rögzíteni, ideértve azt az esetet is, ha 2021. március 31-éig a fiatalkorú javítóintézeti ellátása megszűnt.

(5)[1] A gyermekjóléti szolgáltatást és gyermekek átmeneti gondozását 2021. március 1-jét megelőzően igénybe vett gyermekekkel kapcsolatos iratokba való betekintési jog a 2021. február 28-án hatályos 136/A. § szerint gyakorolható.

188/B. §[2] (1) E törvénynek az egyes gyermekvédelmi és szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CXLVII. törvénnyel megállapított 28. §-ában foglaltakat azon személyek esetén is alkalmazni kell, akiknek bentlakásos szociális intézményben történő gondozása 2021. január 1-jén fennáll, és az azt megelőző 3 éven belül állapítottak meg számukra otthonteremtési támogatást bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra vagy belépési hozzájárulásra.

(2) E törvénynek az egyes gyermekvédelmi és szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CXLVII. törvénnyel megállapított 66/D. § (1) bekezdés *d)* pontjában és 66/H. § (5) bekezdésében foglaltakat a 2021. január 1-jén fennálló nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban állókra is alkalmazni kell.

(3) E törvénynek az egyes gyermekvédelmi és szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CXLVII. törvénnyel megállapított 66/E. § (1) bekezdésében foglaltakat a 2020. december 31-ét követően indult felmondási eljárásokban kell alkalmazni.

188/C. §[3] Az a személy, akinek örökbefogadásra való alkalmasságát az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Imódtv.) e törvényt módosító rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően véglegessé vált határozattal megállapították, az alkalmassági határozat hatályának és annak meghosszabbítása hatályának fennállása alatt az Imódtv. e törvényt módosító rendelkezéseinek hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezések szerint fogadhat gyermeket örökbe.

188/D. §[4] (1) Az egyes törvényeknek az egyszülős családok életkörülményeinek javítása érdekében történő módosításáról szóló 2021. évi LXXIV. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv2.) megállapított 22. § (1) bekezdését, 22. § (6) bekezdés *a)* pontját, 23. § (1) bekezdését, valamint 24. § (3) bekezdés *b)* és *c)* pontját a 2022. január 1-jén véglegessé vált határozattal le nem zárt ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A 2022. január 1-jén gyermektartásdíj megelőlegezésére jogosultak közül azok esetén, akik gyermekenként az öregségi nyugdíj legkisebb összege ötven százalékának megfelelő összegű megelőlegezésben részesülnek, a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét - az egyéb jogosultsági feltételek vizsgálata nélkül - a Módtv2.-vel megállapított 23. § (1) bekezdésére tekintettel 2022. január 31-éig felül kell vizsgálni. A 2022. január hónapra tekintettel már a felülvizsgálat eredményeként megállapított összegben kell az ellátást továbbfolyósítani.

189. §[5] Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 94/33/EK irányelve (1994. június 22.) a fiatalok munkahelyi védelméről, az Mt. irányadó rendelkezéseivel együtt;

b) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés *d)* pont és 21. cikk;

c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk;

---

1 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 33. § (2). Hatályos: 2021. III. 1-től.
2 Beiktatta: 2020. évi CXLVII. törvény 34. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2020. évi CLXV. törvény 102. §. Hatályos: 2021. III. 1-től.
4 Beiktatta: 2021. évi LXXIV. törvény 11. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.
5 Megállapította: 2007. évi I. törvény 106. § (2). Hatályos: 2007. VII. 1-től.

d)[1] a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikk (5) és (6) bekezdése.

190. §[2] Ez a törvény az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

---

1 Beiktatta: 2015. évi CLI. törvény 3. § (2). Hatályos: 2015. XI. 1-től.
2 Megállapította: 2017. évi XLIV. törvény 11. § (4). Hatályos: 2017. VI. 2-től.

TARTALOMJEGYZÉK

1997. évi XXXI. törvény 1
a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 1
ELSŐ RÉSZ 1
ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK 1
I. Fejezet 1
Általános rendelkezések 1
A törvény célja és alapelvei 1
A törvény hatálya 2
Értelmező rendelkezések 3
II. Fejezet 6
Alapvető jogok és kötelességek 6
Gyermeki jogok 6
Foglalkoztatási tilalom a gyermeki jogok védelme érdekében 9
Gyermeki jogok védelme 10
Szülői jogok és kötelességek 13
III. Fejezet 14
A gyermekek védelmének rendszere 14
MÁSODIK RÉSZ 20
ELLÁTÁSOK 20
IV. Fejezet 20
Pénzbeli és természetbeni ellátások 20
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 20
Gyermekétkeztetés 24
Intézményi gyermekétkeztetés 24
Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés 25
Szünidei gyermekétkeztetés 27
Gyermektartásdíj megelőlegezése 27
Otthonteremtési támogatás 30
V. Fejezet 35
A személyes gondoskodást nyújtó ellátások 35
A személyes gondoskodást nyújtó ellátások általános szabályai 35
Az ellátás igénybevételének módja 35
Tájékoztatási kötelezettség 37
A gyermek és hozzátartozójának kapcsolattartása 38
Érdekvédelem 39
Az ellátás megszüntetésének módja 40
VI. Fejezet 41
Gyermekjóléti alapellátások 41
A gyermekjóléti alapellátások célja 41

VI/A. Fejezet 41
Gyermekek esélynövelő szolgáltatásai 41
Biztos Kezdet Gyerekház 42
Tanoda 43
VI/B. Fejezet 43
Gyermekjóléti szolgáltatás 43
A szolgáltatás tartalma 43
Család- és gyermekjóléti szolgálat 45
Család- és gyermekjóléti központ 46
VI/C. Fejezet 47
Gyermekek napközbeni ellátása 48
Általános rendelkezések 48
Bölcsődei ellátás 48
Bölcsőde 49
Mini bölcsőde 50
Munkahelyi bölcsőde 50
Családi bölcsőde 51
Napközbeni gyermekfelügyelet 51
Alternatív napközbeni ellátás 52
VI/D. Fejezet 53
Gyermekek átmeneti gondozása 53
Az ellátás tartalma 53
Befogadó szülők 55
Helyettes szülő 55
Gyermekek átmeneti otthona 56
Családok átmeneti otthona 57
VII. Fejezet 59
A gyermekvédelmi szakellátások 59
A gyermekvédelmi szakellátások célja 59
Otthont nyújtó ellátás 59
Utógondozói ellátás 60
Nevelőszülők 60
Gyermekotthon 63
Területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás 65
Az örökbefogadás előkészítésével kapcsolatos feladatok 66
Az örökbefogadás utánkövetésével kapcsolatos feladatok 67
A törvényes képviselői feladatok ellátásának segítése és más szolgáltatási, szervezési feladatok 68
A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony 69
A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyra vonatkozó általános szabályok 69

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony létrejötte 70
A nevelőszülő együttműködési kötelezettsége 71
A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszűnése, megszüntetése és szüneteltetése 71
Munkaidő és szabadság 73
A nevelőszülő segítése és helyettesítése 74
A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása 75
Kártérítési felelősség, jogvita 75
A helyettes szülői jogviszony 75
VII/A. Fejezet 77
A javítóintézeti nevelés és ellátás 77
A javítóintézeti ellátás általános szabályai 77
A javítóintézet alapdokumentumai 78
A javítóintézeti tanács 78
A javítóintézetben ellátott fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezése 78
A javítóintézet utógondozó részlegén történő ellátás 79
HARMADIK RÉSZ 79
GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS 79
VIII. Fejezet 79
Védelembe vétel 79
A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása 79
A megelőző pártfogás elrendelése 83
A védelembe vétel és a megelőző pártfogás megszüntetése 85
VIII/A. Fejezet 85
A közhasznú szervezet nyílt örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadást utánkövető tevékenysége 85
A nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenység körébe tartozó szolgáltatások 85
A szolgáltatás engedélyezése 87
A szolgáltatást igénybe vevővel kötött megállapodás 87
A költségek viselése 88
Az örökbefogadás utánkövetése 88
IX. Fejezet 89
X. Fejezet 89
Ideiglenes hatályú elhelyezés 89
Általános védelmi intézkedés 93
XI. Fejezet 93
Nevelésbe vétel 93
A nevelésbe vétel elrendelése 94

A gondozási hely meghatározása és a járulékos kérdések eldöntése 95
A nevelésbe vétel megvalósulása 96
A nevelésbe vétel felülvizsgálata 97
A gondozási hely megváltoztatása 98
A nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése 99
A gyermek személyes szabadságának korlátozása a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában 100
Nevelési felügyelet a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában 101
A gyermekvédelmi szakértői bizottság 102
XII. Fejezet 103
A gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek gyámsága 103
A gyermekvédelmi gyám kirendelése és jogállása 104
A gyermek gondozása és nevelése 105
A gyermek képviselete 106
A gyermek vagyonának kezelése 107
A helyettes gyermekvédelmi gyám 107
XIII. Fejezet 108
Utógondozás 108
Utógondozói ellátás 109
NEGYEDIK RÉSZ 110
A GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA ÉS IRÁNYÍTÁSA 110
XIV. Fejezet 111
A települési önkormányzat és az állam feladatai 111
A települési önkormányzat feladatai 111
Az állam feladatai 112
A feladatok ellátásának módja 112
Ellátási szerződés 114
Szolgáltatói nyilvántartás és a szolgáltatók, intézmények, hálózatok ellenőrzése 115
A gyermekvédelmi igazgatási bírság 119
XV. Fejezet 120
A miniszter feladatai 120
A hivatásos gondnok 122
Az országos szakértői névjegyzék 124
XVI. Fejezet 125
A fenntartó feladat- és jogköre 125
ÖTÖDIK RÉSZ 127
A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYÁMÜGYI IGAZGATÁS SZERVEZETE ÉS EGYES ELJÁRÁSI SZABÁLYAI 127
XVII. Fejezet 127

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás szervei 127
XVIII. Fejezet 127
XIX. Fejezet 127
XX. Fejezet 128
A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás főbb szabályai 128
Eljárás a testvérek ügyében 128
Elővezetés 129
Egyéb eljárási szabályok 129
HATODIK RÉSZ 136
EGYÉB RENDELKEZÉSEK 136
XXI. Fejezet 136
Adatkezelés 136
Általános szabályok 136
Nyilvántartások vezetése 149
XXII. Fejezet 158
A gyermekek védelmének főbb finanszírozási szabályai 158
Általános szabályok 158
Térítési díj 165
Gondozási díj 169
XXIII. Fejezet 170
Záró rendelkezések 170
Hatálybaléptetés 170
Átmeneti rendelkezések 170
Felhatalmazás 173